

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2005

Vyhlásené: 2. 7. 2005

Časová verzia predpisu účinná od: 1. 7.2018 do: 31. 7.2018

Obsah dokumentu je právne záväzný.

301

ZÁKON

z 24. mája 2005

TRESTNÝ PORIADOK

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

PRVÁ HLAVA

ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

Predmet zákona

Trestný poriadok upravuje postup orgánov činných v trestnom konaní a súdov tak, aby trestné činy boli náležite zistené a ich páchatelia podľa zákona spravodlivo potrestaní, pričom treba rešpektovať základné práva a slobody fyzických osôb a právnických osôb.

§ 2

Základné zásady trestného konania

(1) Nikto nemôže byť stíhaný ako obvinený inak než zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje tento zákon.

(2) Do základných práv a slobôd osôb v prípadoch dovolených zákonom možno zasahovať len v miere nevyhnutnej na dosiahnutie účelu trestného konania, pričom treba rešpektovať dôstojnosť osôb a ich súkromie.

(3) Ak tento zákon neustanovuje inak, pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní o zásahoch do základných práv a slobôd podľa tohto zákona rozhoduje sudca pre prípravné konanie; sudca pre prípravné konanie rozhoduje aj v iných prípadoch ustanovených týmto zákonom.

(4) Každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu.

(5) Prokurátor v trestnom konaní zastupuje štát. Ak tento zákon, medzinárodná zmluva vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom (ďalej len „medzinárodná zmluva“) alebo rozhodnutie medzinárodnej organizácie, ktorým je Slovenská republika viazaná, neustanovuje inak, prokurátor je povinný stíhať všetky trestné činy, o ktorých sa dozvedel.

(6) Ak tento zákon neustanovuje inak, orgány činné v trestnom konaní a súdy konajú z úradnej povinnosti. Vázobné veci sú povinné vybavovať prednostne a urýchlene. Na obsah petícií zasahujúcich do plnenia týchto povinností orgány činné v trestnom konaní ani súd neprihliadajú.

(7) Každý má právo, aby jeho trestná vec bola spravodlivo a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom v jeho prítomnosti tak, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom, ak tento zákon neustanovuje inak.

(8) Nikoho nemožno trestne stíhať za čin, za ktorý bol už právoplatne odsúdený alebo oslobodený spod obžaloby. Táto zásada nevylučuje uplatnenie mimoriadnych opravných prostriedkov v súlade so zákonom.

(9) Každý, proti komu sa vedie trestné konanie, má právo na obhajobu.

(10) Orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

(11) Súd môže vykonať aj dôkazy, ktoré strany nenavrhli. Strany majú právo nimi navrhnutý dôkaz zabezpečiť.

(12) Orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

(13) Orgány činné v trestnom konaní a súd spolupracujú so záujmovými združeniami občanov a využívajú ich výchovné pôsobenie.

(14) Strany sú si v konaní pred súdom rovné.

(15) Trestné stíhanie pred súdom je možné len na základe návrhu alebo obžaloby podanej prokurátorom, ktorý v konaní pred súdom obžalobu alebo návrh zastupuje.

(16) V trestnom konaní pred súdom rozhoduje senát, samosudca alebo sudca pre prípravné konanie. Predseda senátu, samosudca alebo sudca pre prípravné konanie rozhodujú sami, ak to zákon výslovne ustanovuje.

(17) Trestné veci prejednáva súd verejne. Z hlavného pojednávania alebo verejného zasadnutia môže byť verejnosť vylúčená len v prípadoch ustanovených týmto zákonom. Rozsudok musí byť vždy vyhlásený verejne.

(18) Konanie pred súdom je ústne, výnimky ustanovuje tento zákon. Dokazovanie riadi súd, ktorý však výsluch obžalovaného, svedkov, poškodeného a znalcov spravidla ponecháva stranám, najprv tej, ktorá dôkaz navrhla či obstarala.

(19) Pri rozhodovaní na hlavnom pojednávaní, na verejnom zasadnutí alebo na neverejnom zasadnutí smie súd prihliadnuť len na tie dôkazy, ktoré boli v tomto konaní vykonané, ak zákon neustanovuje inak.

(20) Ak obvinený, jeho zákonný zástupca, podozrivá osoba, poškodený, zúčastnená osoba alebo svedok vyhlási, že neovláda jazyk, v ktorom sa konanie vedie, má právo na tlmočníka

a prekladateľa.

(21) Orgány činné v trestnom konaní a súd sú povinné v priebehu celého trestného konania umožniť poškodenému plné uplatnenie jeho práv, o ktorých ho treba riadne, vhodným spôsobom a zrozumiteľne poučiť. Trestné konanie sa musí viesť s potrebnou ohľaduplnosťou k poškodenému. Treba zohľadniť jeho osobnú situáciu a okamžité potreby, vek, pohlavie, prípadné zdravotné postihnutie a jeho vyspelosť a zároveň plne rešpektovať jeho fyzickú, mentálnu a morálnu integritu. Ustanovenia osobitného zákona o právach obetí trestných činov tým nie sú dotknuté.

§ 3

Súčinnosť štátnych orgánov, právnických osôb a fyzických osôb

(1) Štátne orgány, vyššie územné celky, obce a iné právnické osoby a fyzické osoby sú povinné poskytnúť súčinnosť orgánom činným v trestnom konaní a súdu pri plnení ich úloh, ktoré súvisia s trestným konaním. Iným právnickým osobám a fyzickým osobám preukázané vecné náklady s týmto spojené hradí štát, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak. Na konanie a rozhodovanie sa primerane použijú ustanovenia § 553 ods. 5 a 6; taký návrh môže podať ten, komu vecné náklady vznikli.

(2) Štátne orgány, vyššie územné celky, obce a iné právnické osoby sú povinné bez meškania oznamovať orgánom činným v trestnom konaní skutočnosti nasvedčujúce tomu, že bol spáchaný trestný čin a včas vybavovať dožiadania orgánov činných v trestnom konaní a súdov.

(3) Orgány činné v trestnom konaní a súdy sú povinné si navzájom pomáhať pri plnení úloh vyplývajúcich z tohto zákona. Písomnosti a informácie sa môžu doručovať medzi orgánmi činnými v trestnom konaní a súdom aj v elektronickej forme.

(4) Ustanoveniami odsekov 1 a 2 nie je dotknutá povinnosť zachovávať utajovanú skutočnosť, obchodné tajomstvo, bankové tajomstvo, daňové tajomstvo, poštové tajomstvo alebo telekomunikačné tajomstvo.

(5) Údaje, ktoré sú predmetom obchodného tajomstva, bankového tajomstva alebo daňového tajomstva, alebo údaje z evidencie zaknihovaných cenných papierov môže požadovať pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní prokurátor a s jeho predchádzajúcim súhlasom aj policajt, v konaní pred súdom predseda senátu.

Spolupráca so záujmovými združeniami občanov a s dôveryhodnou osobou

§ 4

(1) Orgány činné v trestnom konaní a súd v záujme výchovného pôsobenia trestného konania, zamedzovania a predchádzania trestnej činnosti môžu, ak to považujú za vhodné a účelné, spolupracovať aj so záujmovými združeniami občanov.

(2) Záujmovými združeniami občanov sa na účely tohto zákona rozumejú najmä občianske združenia, odborové organizácie, kolektív spolupracovníkov a štátom uznané cirkvi a náboženské spoločnosti; za záujmové združenia občanov sa nepovažujú politické strany a hnutia.

(3) Dôveryhodná osoba je osoba, ktorá je schopná priaznivo ovplyvňovať správanie obvineného. Dôveryhodnosť osoby posúdi súd a v prípravnom konaní prokurátor.

(4) Záujmové združenie občanov môže ponúknuť prevzatie záruky za nápravu obvineného, ak sú predpoklady, že obvinený sa jeho pôsobením napraví; v návrhu na prevzatie záruky treba vždy uviesť aj konkrétne spôsoby pôsobenia na obvineného. Súd, ktorému bol podaný taký návrh, môže

prejednať vec na hlavnom pojednávaní pred zástupcami záujmového združenia občanov, a ak sa rozhodne záruku prijať, berie na ňu zreteľ pri rozhodovaní o treste. Môže, najmä pokiaľ to Trestný zákon pripúšťa, povoliť podmienený odklad výkonu trestu alebo uložiť taký druh trestu, ktorý nie je spojený s odňatím slobody, alebo môže upustiť od potrestania.

(5) Záujmové združenie občanov má právo vyslať na prejednanie veci pred okresným súdom alebo krajským súdom zástupcu, ktorý sa na základe rozhodnutia súdu zúčastní pojednávania, na ktorom podľa tohto zákona oznámi súdu stanovisko záujmového združenia občanov k prejednávanej trestnej veci, k osobe páchatela a k možnostiam jeho nápravy.

§ 5

(1) Záujmové združenie občanov môže ponúknuť prevzatie záruky za dovŕšenie nápravy odsúdeného a žiadať o jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody alebo o podmienené upustenie od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti alebo zákazu pobytu; v návrhu na prevzatie záruky treba vždy uviesť aj konkrétne spôsoby pôsobenia na obvineného. Na získanie podkladov na takú žiadosť sa môže informovať o stave prevýchovy odsúdeného.

(2) Záujmové združenie občanov alebo dôveryhodná osoba môžu tiež navrhnúť, aby väzba obvineného bola nahradená ich zárukou a podávať za odsúdeného žiadosť o milosť alebo žiadosť o zhladenie odsúdenia.

(3) Záujmové združenie občanov alebo dôveryhodná osoba, ktorí prevzali záruku za prevýchovu obvineného alebo odsúdeného, majú povinnosť pôsobiť na osobu, za ktorú sa zaručili.

§ 6

Poskytovanie informácií o trestnom konaní

(1) Orgány činné v trestnom konaní a súd informujú verejnosť o trestnom konaní podľa tohto zákona poskytnutím informácií oznamovacím prostriedkom. Pri tomto informovaní však musia dbať na ochranu utajovanej skutočnosti, obchodného tajomstva, bankového tajomstva, daňového tajomstva, poštového tajomstva alebo telekomunikačného tajomstva.

(2) Pri poskytovaní informácií sú orgány činné v trestnom konaní a súd oprávnení utajiť tie skutočnosti, ktoré by mohli zmať alebo sťažiť objasnenie a vyšetrovanie vecí. Pritom sú povinní dbať na zásadu prezumpcie neviny. Dbajú aj na to, aby nezverejňovali chránené osobné údaje ani skutočnosti súkromného charakteru, najmä rodinného života, obydli a korešpondencie, ktoré priamo s trestnou činnosťou nesúvisia. Osobitne dbajú na záujmy maloletých, mladistvých a poškodených, ktorých osobné údaje sa nezverejňujú.

(3) V konaní pred súdom rozsah poskytovaných informácií vyplýva zo zásady verejnosti. V priebehu súdneho konania nemožno účastníkom zakázať zhotovovanie písomných poznámok alebo nákresov, ak sa touto činnosťou nenarušuje priebeh konania.

(4) Ak by poskytnutie informácie porušilo alebo ohrozilo záujmy uvedené v odseku 1 alebo 2, orgán činný v trestnom konaní a súd odmietnu poskytnutie informácie.

(5) Ak orgány činné v trestnom konaní poskytujú informácie z trestného konania orgánom členských štátov Európskej únie, ktoré sú oprávnené podľa svojho vnútroštátneho práva na predchádzanie a odhaľovanie trestnej činnosti, zisťovanie páchatelov trestných činov a na vyšetrovanie trestných činov, vykonávať právomoci a prijímať donucovacie opatrenia v súvislosti s takýmito činmi podľa osobitného predpisu, primerane sa použijú aj odseky 1, 2 a 4.

(6) Pri trestnom čine spáchanom v súvislosti s účasťou na verejnom podujatí vzťahujúcom sa na športové podujatie, súd o odsúdení upovedomí správcu informačného systému o bezpečnosti na

športových podujatiach podľa osobitného zákona, v rozsahu podľa osobitného zákona.

§ 7

Posudzovanie predbežných otázok

(1) Orgány činné v trestnom konaní a súd posudzujú samostatne predbežné otázky, ktoré sa v konaní vyskytnú; ak je o takej otázke právoplatné rozhodnutie súdu, Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“), Súdneho dvora Európskej únie alebo iného štátneho orgánu, orgány činné v trestnom konaní a súd sú takým rozhodnutím viazané, ak nejde o posúdenie viny obvineného.

(2) Orgány činné v trestnom konaní a súd nie sú oprávnené samostatne riešiť predbežné otázky týkajúce sa osobného stavu, o ktorých sa rozhoduje v inom súdnom konaní. Ak o takej otázke nebolo ešte rozhodnuté, orgány činné v trestnom konaní a súd sú povinné počkať na vydanie rozhodnutia.

(3) Otázky, o ktorých má rozhodnúť Súdny dvor Európskej únie, sa nemôžu posudzovať ako predbežné otázky.

§ 8

Osoby vyňaté z pôsobnosti orgánov činných v trestnom konaní a súdu

(1) Pôsobnosti orgánov činných v trestnom konaní a súdu nepodliehajú osoby, ktoré požívajú imunity a výsady podľa zákona alebo podľa medzinárodného práva.

(2) Ak vznikne pochybnosť, či je iná osoba vyňatá z pôsobnosti orgánov činných v trestnom konaní a súdu, musí orgán činný v trestnom konaní alebo súd požiadať o stanovisko Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“). Ministerstvo spravodlivosti, ak ide o cudzích štátnych príslušníkov, zašle stanovisko po vyjadrení Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky.

§ 9

Nepripustnosť trestného stíhania

(1) Trestné stíhanie nemožno začať, a ak už bolo začaté, nemožno v ňom pokračovať a musí byť zastavené,

- a) ak je trestné stíhanie premlčané,
- b) ak ide o osobu, ktorá je vyňatá z pôsobnosti orgánov činných v trestnom konaní a súdu, alebo o osobu, na ktorej stíhanie je potrebný súhlas, ak taký súhlas nebol oprávneným orgánom daný,
- c) ak ide o osobu, ktorá pre nedostatok veku nie je trestne zodpovedná,
- d) proti tomu, kto zomrel alebo bol vyhlásený za mŕtveho,
- e) ak ide o osobu, proti ktorej sa skoršie stíhanie pre ten istý skutok skončilo právoplatným rozsudkom súdu alebo bolo právoplatne zastavené, podmienene zastavené a obvinený sa osvedčil alebo sa skončilo schválením zmieru a zastavením trestného stíhania, ak rozhodnutie nebolo v predpísanom konaní zrušené,
- f) ak je trestné stíhanie podmienené súhlasom poškodeného a nebol súhlas daný alebo bol vzatý späť, alebo
- g) ak tak ustanovuje medzinárodná zmluva.

(2) Ak sa týka dôvod uvedený v odseku 1 len niektorého z čiastkových útokov pokračovacieho trestného činu, nebráni to, aby sa vo zvyšnej časti takého činu viedlo trestné stíhanie.

(3) V trestnom stíhaní, ktoré bolo zastavené z dôvodu uvedeného v odseku 1 písm. a), sa však pokračuje, ak vyhlási obvinený do troch dní odvtedy, čo mu bolo uznesenie o zastavení trestného stíhania oznámené, že na prejednaní veci trvá. O tom treba obvineného poučiť.

§ 10

Výklad niektorých pojmov

(1) Orgány činné v trestnom konaní sú prokurátor a policajt.

(2) Súdnicstvo vykonávajú nezávislé a nestranné sudy na všetkých stupňoch oddelene od iných štátnych orgánov prostredníctvom sudcu pre prípravné konanie, samosudcu, predsedu senátu, senátu alebo v prípadoch ustanovených zákonom aj vyšším súdnym úradníkom, probačným a mediačným úradníkom a súdnym tajomníkom.

(3) Sudca pre prípravné konanie je sudca súdu prvého stupňa, ktorý je rozvrhom práce súdu poverený rozhodovať o

- a) zásahoch do základných práv a slobôd pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní,
- b) sťažnostiach proti rozhodnutiam prokurátora, ak tak ustanovuje tento zákon,
- c) v iných prípadoch ustanovených týmto zákonom.

(4) Na účely tohto zákona sa súdom rozumie okresný súd, krajský súd, Špecializovaný trestný súd a Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“).

(5) Krajským súdom sa na účely tohto zákona rozumie aj Špecializovaný trestný súd, ak tento zákon neustanovuje inak; odvolacím súdom je krajský súd a najvyšší súd.

(6) Predsedom senátu sa na účely tohto zákona rozumie aj samosudca, ak z jednotlivých ustanovení tohto zákona nevyplýva niečo iné.

(7) Krajským prokurátorom sa na účely tohto zákona rozumie, ak tento zákon neustanovuje inak, aj prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry, ak ide o veci patriace do jej pôsobnosti.

(8) Policajtom sa na účely tohto zákona rozumie

- a) vyšetrovateľ Policajného zboru,
- b) vyšetrovateľ finančnej správy, ak ide o trestné činy spáchané v súvislosti s porušením colných predpisov alebo daňových predpisov v oblasti dane z pridanej hodnoty pri dovoze a spotrebných daní,
- c) poverený príslušník Policajného zboru,
- d) poverený príslušník vojenskej polície v konaní o trestných činoch príslušníkov ozbrojených síl,
- e) poverený príslušník Zboru väzenskej a justičnej stráže v konaní o trestných činoch príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže a v objektoch Zboru väzenskej a justičnej stráže aj jeho zamestnancov a o trestných činoch osôb vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo väzbe,
- f) poverený pracovník finančnej správy, ak ide o trestné činy spáchané v súvislosti s porušením colných predpisov alebo daňových predpisov v oblasti dane z pridanej hodnoty pri dovoze a spotrebných daní,
- g) veliteľ námornej lode v konaní o trestných činoch spáchaných na tejto lodi.

(9) Policajtom sa na účely tohto zákona rozumie v rozsahu poverenia úkonov vyšetrovania aj zástupca príslušného orgánu iného štátu, orgánu Európskej únie alebo orgánu vytvoreného spoločne členskými štátmi Európskej únie, ktorý je zaradený do spoločného vyšetrovacieho tímu

vytvoreného na základe dohody. Spoločný vyšetrovací tím sa môže zriadiť najmä, ak vyšetrovanie trestného činu vyžaduje vykonať zložité úkony aj v inom štáte alebo vyšetrovanie trestného činu uskutočňuje niekoľko štátov, pričom okolnosti prípadu vyžadujú ich koordinovaný a spoločný postup. Vedúci spoločného vyšetrovacieho tímu je vždy zástupca orgánu činného v trestnom konaní Slovenskej republiky; ostatné podmienky činnosti spoločného vyšetrovacieho tímu upraví dohoda o jeho vytvorení. Orgánom oprávneným uzavrieť dohodu o vytvorení spoločného vyšetrovacieho tímu je Generálna prokuratúra Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) po predchádzajúcom prerokovaní s ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister spravodlivosti“).

(10) Policajtom sa na účely tohto zákona rozumie aj príslušník Policajného zboru, ktorý nie je vyšetrovateľom Policajného zboru alebo povereným príslušníkom Policajného zboru uvedeným v odseku 8 písm. a) a c) v rozsahu určenom všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydá Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky na vykonávanie rozhodnutí, opatrení a úkonov trestného konania vo vyšetrovaní alebo v skrátanom vyšetrovaní.

(11) Subjekt trestného konania je každý, kto má a vykonáva vplyv na priebeh konania a komu tento zákon na uskutočnenie tohto vplyvu priznáva určité procesné práva alebo ukladá povinnosti. V konaní pred súdom je stranou ten, proti komu sa vedie trestné konanie, poškodený, zúčastnená osoba a prokurátor; rovnaké postavenie ako strana má aj zástupca občianskeho združenia, dôveryhodná osoba, ako aj iná osoba, na ktorej návrh alebo žiadosť sa konanie vedie alebo ktorá podala opravný prostriedok a v konaní proti mladistvému aj orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Ak sa v tomto zákone používa pojem strana, rozumie sa tým v predsúdnom konaní aj subjekt trestného konania, ak z jednotlivého ustanovenia nevyplýva niečo iné.

(12) Ak z povahy veci nevyplýva niečo iné, obvineným sa rozumie aj obžalovaný a odsúdený.

(13) Po nariadení hlavného pojednávania sa obvinený označuje ako obžalovaný.

(14) Odsúdený je ten, proti ktorému bol vydaný odsudzujúci rozsudok, ktorý už nadobudol právoplatnosť.

(15) Trestné konanie je konanie podľa tohto zákona, trestné stíhanie úsek od začatia trestného stíhania až do právoplatnosti rozsudku, prípadne iného rozhodnutia orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu vo veci samej a prípravným konaním sa rozumie úsek od začatia trestného stíhania do podania obžaloby, návrhu na schválenie dohody o uznaní viny a prijatí trestu (ďalej len „dohoda o vine a treste“) alebo právoplatnosti rozhodnutia orgánu činného v trestnom konaní vo veci samej.

(16) Skutkom sa rozumie aj čiastkový útok pokračovacieho trestného činu, ak nie je výslovne ustanovené inak.

(17) Neodkladný úkon je taký úkon, ktorého vykonanie vzhľadom na nebezpečenstvo zmarenia alebo zničenia neznesie z hľadiska účelu trestného konania odklad na čas, kým sa začne trestné stíhanie.

(18) Neopakovateľný úkon je taký úkon, ktorý v ďalšom konaní už nemožno vykonať, ak tento zákon ďalej neustanovuje inak.

(19) Opatrenia sú neformálne ústne alebo písomné rozhodnutia technicko-organizačnej alebo operatívnej povahy.

(20) Agent je príslušník Policajného zboru alebo príslušník polície iného štátu, ktorý na základe príkazu prokurátora alebo súdu prispieva k odhaľovaniu, zisťovaniu a usvedčovaniu páchatel'ov zločinu, trestných činov uvedených v trefom diele ôsmej hlavy osobitnej časti Trestného zákona

(ďalej len „korupcia“), trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa a trestného činu legalizácie príjmu z trestnej činnosti. Pri odhaľovaní, zisťovaní a usvedčovaní páchatelov korupcie alebo trestných činov terorizmu môže byť agentom aj iná osoba ako príslušník Policajného zboru ustanovená prokurátorom na návrh policajta alebo príslušníka Policajného zboru povereného ministrom vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „minister vnútra“).

(21) Informačno-technickými prostriedkami sa na účely tohto zákona rozumejú elektrotechnické, rádiotechnické, fototechnické, optické, mechanické, chemické a iné technické prostriedky a zariadenia alebo ich súbory použité utajovaným spôsobom pri odpočúvaní a zázname prevádzky v elektronických komunikačných sieťach (ďalej len „odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky“), obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov alebo pri vyhľadávaní, otváraní a skúmaní zásielok, ak sa ich použitím zasahuje do základných ľudských práv a slobôd. Na spracúvanie informácií získaných použitím informačno-technických prostriedkov, ich evidenciu, dokumentáciu, ukladanie a vyradovanie sa vzťahujú osobitné predpisy, ak tento zákon neustanovuje inak. Prevádzkovatelia verejných telefónnych sietí, poskytovatelia elektronických telekomunikačných sietí, poskytovatelia elektronických telekomunikačných služieb, poštový podnik, dopravcovia a iní zasielateľia a ich zamestnanci sú povinní poskytnúť nevyhnutnú súčinnosť pri použití informačno-technických prostriedkov; pritom sa nemôžu dovolávať povinnosti mlčanlivosti podľa osobitných zákonov.

(22) Prostriedkami operatívno-pátracej činnosti sa na účely tohto zákona rozumejú kontrolovaná dodávka, zámena obsahu zásielok, agent, predstieraný prevod, sledovanie osôb a vecí.

(23) Organizáciou na pomoc poškodeným sa na účely tohto zákona rozumie subjekt poskytujúci pomoc obetiam podľa osobitného zákona a mimovládna organizácia zriadená podľa osobitného zákona, ktorá poskytuje bezodplatnú pomoc poškodeným.

DRUHÁ HLAVA

SÚD A OSOBY ZÚČASTNENÉ NA KONANÍ

Prvý diel

Pôsobnosť a príslušnosť súdov

§ 11

Výkon trestného súdnictva

Sústavu súdov, ktoré vykonávajú súdnictvo v trestných veciach, ustanovuje osobitný zákon.

§ 14

Pôsobnosť špecializovaného trestného súdu sa vzťahuje na

- a) trestný čin úkladnej vraždy,
- b) trestný čin machinácií pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe podľa § 266 ods. 3 Trestného zákona,
- c) trestný čin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 4 Trestného zákona,
- d) trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 3 a 4 Trestného zákona v súbehu s trestnými činmi podľa písmen b), c), e), f), g), h), i), l) alebo m),
- e) trestné činy prijímania úplatku podľa § 328 až 330 Trestného zákona,
- f) trestné činy podplácania podľa § 332 až 334 Trestného zákona,
- g) trestný čin nepriamej korupcie podľa § 336 Trestného zákona,
- h) trestný čin volebnej korupcie podľa § 336a Trestného zákona,
- i) trestný čin športovej korupcie podľa § 336b Trestného zákona,

- j) trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny a obzvlášť závažné zločiny spáchané zločineckou skupinou,
- k) trestné činy terorizmu,
- l) trestné činy proti majetku podľa štvrtej hlavy osobitnej časti Trestného zákona alebo trestné činy hospodárske podľa piatej hlavy osobitnej časti Trestného zákona, ak takým trestným činom bola spôsobená škoda alebo získaný prospech dosahujúci najmenej dvadsaťpäťtisíc násobok malej škody podľa Trestného zákona, alebo ak taký čin bol spáchaný v rozsahu dosahujúcom výšku najmenej dvadsaťpäťtisíc násobku malej škody podľa Trestného zákona,
- m) trestný čin poškodzovania finančných záujmov Európskej únie,
- n) trestné činy súvisiace s trestnými činmi uvedenými v písmenách a) až l) alebo m), ak sú splnené podmienky na spoločné konanie,
- o) trestné činy extrémizmu podľa § 140a Trestného zákona.

Vecná príslušnosť

§ 15

Konanie v prvom stupni vykonáva okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 16

(1) Okresný súd v sídle krajského súdu vykonáva v prvom stupni konanie

- a) o obzvlášť závažných zločinoch, za ktoré zákon ustanovuje trest odňatia slobody s dolnou hranicou trestnej sadzby najmenej dvanásť rokov, alebo
- b) ak bol skutok spáchaný organizovanou skupinou, zločineckou skupinou alebo teroristickou skupinou.

(2) Okresný súd uvedený v osobitnom zákone v prvom stupni a krajský súd uvedený v osobitnom zákone v druhom stupni vykonávajú konanie o trestných činoch

- a) vojakov podľa § 128 ods. 3 písm. a), b) a d) Trestného zákona; to neplatí, ak ide o trestné činy uvedené v § 14,
- b) vojnové zrady, služby v cudzom vojsku a nenastúpenia služby v ozbrojených silách.

(3) Súdny uvedený v odseku 2 vykonávajú konanie aj o spolupáchateľovi a účastníkovi trestného činu.

(4) Odsekmi 2 a 3 nie je vylúčená príslušnosť uvedená v § 15 a v odseku 1.

(5) Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa nevzťahujú na trestné činy, ktoré patria do pôsobnosti Špecializovaného trestného súdu. Špecializovaný trestný súd vykonáva konanie o trestných činoch patriacich do jeho pôsobnosti v prvom stupni.

§ 17

Miestna príslušnosť

(1) Konanie vykonáva súd, v ktorého obvode bol trestný čin spáchaný.

(2) Ak osobitný predpis neustanovuje inak, obvodom okresného súdu v sídle krajského súdu pre konanie o trestných činoch uvedených v § 16 ods. 1 je obvod tohto krajského súdu.

(3) Ak miesto činu nemožno zistiť alebo bol čin spáchaný v cudzine, konanie vykonáva súd, v ktorého obvode obvinený býva, pracuje alebo sa zdržiava; ak sa nedajú tieto miesta zistiť alebo

sú mimo územia Slovenskej republiky, konanie vykonáva súd, v ktorého obvode čin vyšiel najavo.

Spoločné konanie

§ 18

(1) O všetkých trestných činoch toho istého obvineného a proti všetkým obvineným, ktorých trestné činy spolu súvisia, sa môže vykonať spoločné konanie, ak to zrejme nebude brániť ukončeniu veci v primeranej lehote.

(2) Spoločné konanie o trestnom čine, o ktorom by mal konať samosudca, a o trestnom čine, o ktorom by mal konať senát, vykonáva senát.

(3) Ak je osoba, ktorá podlieha pôsobnosti súdov podľa § 16 ods. 2, súčasne stíhaná pre trestný čin, ktorý vecne súvisí s trestným činom, na ktorý sa vzťahuje pôsobnosť súdov podľa § 16 ods. 2, súd podľa § 16 ods. 2 vec prejedná a rozhodne aj o súvisiacom trestnom čine.

(4) Ak je osoba podliehajúca pôsobnosti okresného súdu súčasne stíhaná pre iný trestný čin, ktorý vecne súvisí s trestným činom, na ktorý sa vzťahuje právomoc Špecializovaného trestného súdu, Špecializovaný trestný súd vec prejedná a rozhodne, aj pokiaľ ide o súvisiaci trestný čin. Ináč sa ustanovenie odseku 1 v pomere medzi okresným súdom na jednej strane a Špecializovaným trestným súdom na druhej strane nepoužije.

(5) Ustanovenie o spoločnom konaní proti viacerým obvineným sa nepoužije, ak okolnosti prípadu a postoj obvineného umožňujú vykonať len u niektorého z nich konanie o dohode o vine a treste.

§ 19

(1) Spoločné konanie vykonáva okresný súd v sídle krajského súdu, ak je príslušný vykonávať konanie aspoň o jednom z trestných činov podľa § 16 ods. 1. Ak však čo len jeden z trestných činov patrí do pôsobnosti Špecializovaného trestného súdu, spoločné konanie vykonáva Špecializovaný trestný súd.

(2) Spoločné konanie vykonáva súd, ktorý je príslušný vykonávať konanie proti páchatelovi zločinu alebo konanie o najťažšom zločine.

§ 20

Príslušnosť niekoľkých súdov

Ak je podľa predchádzajúcich ustanovení daná príslušnosť niekoľkých súdov, konanie vykonáva ten súd, na ktorom podal prokurátor obžalobu alebo ktorému bola vec postúpená nepríslušným súdom.

§ 21

Vylúčenie a spojenie veci

(1) Na urýchlenie konania alebo z iných dôležitých dôvodov možno konanie o niektorom z trestných činov alebo proti niektorému z obvinených vylúčiť zo spoločného konania.

(2) Príslušnosť súdu, ktorý vec vylúčil, sa nemení. Ak však

- a) okresný súd v sídle krajského súdu vylúči vec, o ktorej by ináč patrilo konať inému okresnému súdu, môže ju postúpiť tomuto súdu,
- b) Špecializovaný trestný súd vylúči vec, o ktorej by ináč patrilo konať okresnému súdu alebo

krajskému súdu, môže ju postúpiť tomuto súdu.

(3) Ak sú podmienky spoločného konania, môže súd spojiť na spoločné prejednanie a rozhodnutie veci, v ktorých boli podané samostatné obžaloby.

§ 22

Spory o príslušnosť

(1) Spory o príslušnosť medzi súdmi rozhoduje súd im najbližšie spoločne nadriadený.

(2) Najbližšie spoločne nadriadený súd okresného súdu alebo krajského súdu na jednej strane a Špecializovaného trestného súdu na druhej strane je najvyšší súd.

§ 23

Odňatie a prikázanie veci

(1) Z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

(2) Ak súdom uvedeným v odseku 1 je Špecializovaný trestný súd, iným súdom toho istého druhu a stupňa sa rozumie krajský súd podľa osobitného predpisu.

(3) Návrh strany na odňatie a prikázanie veci nebráni vykonaniu nariadeného úkonu trestného konania, ak podľa súdu návrh neobsahuje dôležitý dôvod podľa odseku 1. O návrhu strany, ktorý je založený na tých istých dôvodoch, pre ktorý už bolo rozhodnuté, sa nekoná.

§ 24

Príslušnosť súdu na úkony pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní

(1) Úkony pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní vykonáva súd, ktorý by bol príslušný na konanie o obžalobe; ak je takých súdov viac, úkony vykonáva súd, v ktorého obvode je činný prokurátor, ktorý podal príslušný návrh.

(2) Vo veciach uvedených v § 16 ods. 1 je na vykonanie úkonov pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní príslušný okresný súd v sídle krajského súdu, ktorý by bol príslušný na konanie o obžalobe; ak je takých súdov viac, úkony vykonáva súd, v ktorého obvode je činný prokurátor, ktorý podal príslušný návrh.

(3) Vo veciach uvedených v § 16 ods. 5 je na vykonávanie úkonov pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní príslušný Špecializovaný trestný súd.

(4) Na vydanie príkazu na sledovanie osôb a vecí podľa § 113 ods. 4, príkazu na vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov podľa § 114, príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky podľa § 115 alebo § 116 a príkazu na použitie agenta podľa § 117 je pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní príslušný okresný súd v sídle toho krajského súdu, v ktorého obvode je súd, ktorý by bol príslušný na konanie o obžalobe, a Špecializovaný trestný súd, ak ide o veci patriace do jeho pôsobnosti; ak je takých súdov viac, úkony vykonáva súd, v ktorého obvode je činný prokurátor, ktorý podal príslušný návrh. Ak ide o veci podľa § 16 ods. 2, je príslušný okresný súd, ktorý by bol príslušný na konanie o obžalobe.

Druhý diel

Pomocné osoby

§ 25

Probačný a mediačný úradník

(1) Probačný a mediačný úradník plní úlohy probácie a mediácie uložené súdom alebo iným príslušným orgánom a iné úlohy ustanovené v tomto zákone alebo v osobitnom zákone.

(2) Ak probácia neplní účel, ktorý bol rozhodnutím súdu alebo iného príslušného orgánu ustanovený, probačný a mediačný úradník podá súdu podnet na nariadenie výkonu trestu odňatia slobody alebo podá podnet na pokračovanie trestného stíhania proti osobe, u ktorej bolo rozhodnuté o podmienenečnom zastavení trestného stíhania.

§ 26

Vyšší súdny úradník, súdny tajomník a asistent prokurátora

(1) Vyšší súdny úradník v trestnom konaní plní úlohy podľa tohto zákona a osobitného zákona. Vyšší súdny úradník môže vydať rozhodnutie alebo vykonávať iné úkony v trestnom konaní, ak tak ustanovuje tento zákon alebo osobitný zákon.

(2) Súdny tajomník v trestnom konaní plní úlohy podľa tohto zákona a osobitného zákona. Súdny tajomník môže vykonávať úkony v trestnom konaní, ak tak ustanovuje tento zákon alebo osobitný zákon.

(3) Asistent prokurátora v trestnom konaní plní úlohy podľa tohto zákona a osobitného zákona. Asistent prokurátora môže vydať rozhodnutie alebo vykonávať iné úkony v trestnom konaní, ak tak ustanovuje tento zákon alebo osobitný zákon.

§ 27

Zapisovateľ

Na spísanie zápisnice o úkonoch orgánov činných v trestnom konaní a súdu sa spravidla priberie zapisovateľ, ktorý zložil predpísaný sľub. Ak zapisovateľ nebol pribraný, spíše zápisnicu osoba, ktorá úkon vykonáva. Na účely tohto zákona sa zapisovateľom rozumie aj technický asistent.

Tlmočník a prekladateľ

§ 28

(1) Ak je potrebné pretlmočiť obsah výpovede alebo ak osoba uvedená v § 2 ods. 20 vyhlási, že nerozumie jazyku, v ktorom sa konanie vedie alebo nehovorí týmto jazykom, priberie sa tlmočník opatrením. Tlmočníkom môže byť výnimočne aj zapisovateľ. Ak obvinený využije svoje právo podľa § 2 ods. 20, pribratý tlmočník pretlmočí na jeho žiadosť aj jeho poradu s obhajcom v priebehu alebo v priamej súvislosti s procesným úkonom, s podaním opravného prostriedku alebo s inými procesnými podaniami.

(2) Tlmočník sa priberie aj vtedy, ak osoba uvedená v § 2 ods. 20 síce vyhlási, že rozumie jazyku, v ktorom sa vedie konanie, avšak orgán, ktorý úkon vykonáva zistí, že jazykové schopnosti tejto osoby nie sú dostatočné k riadnemu uplatneniu jej práv v jazyku, v ktorom sa vedie konanie; o pribratí tlmočníka sa v takomto prípade rozhodne uznesením, proti ktorému je prípustná sťažnosť.

(3) Ak si osoba podľa § 2 ods. 20 zvolí jazyk, na ktorý nie je v zozname tlmočníkov zapísaný žiadny tlmočník alebo vec neznesie odklad a zapísaní tlmočníci sú nedosiahnuteľní, priberie orgán činný v trestnom konaní alebo súd tlmočníka na úradný jazyk štátu, ktorého je táto osoba štátnym občanom, alebo v ktorom má bydlisko a ktorému táto osoba rozumie.

(4) Ak je potrebné preložiť zápisnicu o výpovedi alebo inú písomnosť, priberie sa prekladateľ opatrením. Ustanovenia odsekov 2 a 3 sa použijú primerane. Obvinenému sa písomne preloží uznesenie o vznesení obvinenia, uznesenie o vzatí obvineného do väzby, obžaloba, dohoda o vine a treste a návrh na jej schválenie, rozsudok, trestný rozkaz, rozhodnutie o odvolaní a rozhodnutie o podmiennečnom zastavení trestného stíhania; tohto práva sa môže obvinený výslovne vzdať, o čom musí byť poučený, rovnako ako o dôsledkoch vzdania sa tohto práva. Ak sa takéto rozhodnutie týka viacerých obvinených, preloží sa obvinenému len tá časť rozhodnutia, ktorá sa ho týka pokiaľ ju možno oddeliť od ostatných výrokov rozhodnutia a ich odôvodnení. Preklad rozhodnutia a jeho doručenie zabezpečuje orgán, o ktorého rozhodnutie ide.

(5) Na žiadosť obvineného alebo aj bez takej žiadosti rozhodne orgán, pred ktorým sa konanie vedie, že sa obvinenému okrem rozhodnutí uvedených v odseku 4 písomne preloží aj iná písomnosť, ak je to nevyhnutné pre zaručenie spravodlivého procesu, najmä pre riadne uplatnenie práva na obhajobu, a to v rozsahu určenom týmto orgánom. Ak orgán, pred ktorým sa konanie vedie, nevyhoví takejto žiadosti obvineného, rozhodne o tom uznesením, proti ktorému môže obvinený podať sťažnosť. Namiesto písomného prekladu podľa prvej vety možno takúto písomnosť alebo jej podstatný obsah pretlmočiť, ak to nemá vplyv na spravodlivosť procesu. Táto skutočnosť sa poznamená v zápisnici o úkone tak, aby bolo zrejmé, či sa pretlmočila celá písomnosť alebo ktorá jej časť. Ustanovenie prvej vety sa nepoužije, ak už bola písomnosť alebo jej podstatný obsah obvinenému pretlmočený alebo ak obvinený po poučení prehlási, že preklad takejto písomnosti nepožaduje.

(6) Poškodenému sa písomne preloží rozsudok, trestný rozkaz, rozhodnutie o odvolaní, rozhodnutie o podmiennečnom zastavení trestného stíhania a upovedomenie o hlavnom pojednávaní. Ak je oznamovateľom podľa § 196 poškodený, na jeho žiadosť sa mu písomne preloží aj písomné potvrdenie o prijatí trestného oznámenia. Preklad rozhodnutia a písomného potvrdenia o prijatí trestného oznámenia a ich doručenie zabezpečuje orgán, o ktorého rozhodnutie ide alebo ktorý prijal trestné oznámenie.

(7) Na žiadosť poškodeného alebo aj bez takej žiadosti rozhodne orgán, pred ktorým sa konanie vedie, že sa poškodenému okrem rozhodnutí uvedených v odseku 6 písomne preloží aj iná písomnosť, ak je to nevyhnutné k riadnemu uplatneniu práv poškodeného v trestnom konaní, a to v rozsahu určenom týmto orgánom. Ak orgán, pred ktorým sa konanie vedie, nevyhoví takejto žiadosti poškodeného, rozhodne o tom uznesením, proti ktorému môže poškodený podať sťažnosť. Namiesto písomného prekladu podľa prvej vety možno takúto písomnosť alebo jej podstatný obsah pretlmočiť, ak to nemá vplyv na spravodlivosť procesu. Táto skutočnosť sa poznamená v zápisnici o úkone tak, aby bolo zrejmé, či sa pretlmočila celá písomnosť alebo len jej časť a ktorá. Ustanovenie prvej vety sa nepoužije, ak už boli písomnosť alebo jej podstatný obsah poškodenému pretlmočené alebo ak poškodený po poučení vyhlási, že preklad takejto písomnosti nepožaduje.

(8) Pokiaľ sa na zaručenie spravodlivého procesu nevyžaduje fyzická prítomnosť tlmočníka a nepodari sa zabezpečiť tlmočníka pre jazyk, ktorému osoba uvedená v § 2 ods. 20 dostatočne rozumie, možno v odôvodnených prípadoch tlmočenie zabezpečiť aj prostredníctvom technických zariadení určených na prenos obrazu a zvuku.

(9) Za podmienok uvedených v odseku 1 je osobe, ktorá je zadržaná alebo zatknutá, potrebné preložiť tiež poučenie o jej právach podľa § 34 ods. 6. Ak preklad poučenia nie je k dispozícii, poučenie sa jej pretlmočí; preklad písomného poučenia sa takejto osobe poskytne bez zbytočného

odkladu.

§ 29

(1) O ustanovení tlmočníka alebo prekladateľa, o spôsobilosti na túto funkciu a o vylúčení z nej, o práve odoprieť uskutočnenie tlmočnického alebo prekladateľského úkonu, o sľube a pripomenutí povinností pred uskutočnením tlmočnického alebo prekladateľského úkonu, ako aj o náhrade hotových výdavkov a odmene za tlmočnický alebo prekladateľský úkon platia osobitné predpisy.

(2) Výšku náhrady a odmeny tlmočníka a prekladateľa určí ten orgán, ktorý tlmočníka alebo prekladateľa pribral, a v konaní pred súdom predseda senátu. Ak tento orgán alebo predseda senátu nesúhlasí s vyúčtovaním náhrady hotových výdavkov a odmeny tlmočníka alebo prekladateľa, rozhodne o ich výške uznesením. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 30

Nezúčastnená osoba a figurant

(1) Na vykonanie úkonu tam, kde to zákon ustanovuje, sa priberie nezúčastnená osoba. Nezúčastnená osoba má právo na náhradu nevyhnutných výdavkov a ušlej mzdy alebo iného preukázateľného ušlého príjmu. Nárok zaniká, ak ho nezúčastnená osoba neuplatní do troch dní po svojej prítomnosti na úkone, alebo po tom, čo jej bolo oznámené, že k úkonu nedôjde; na to musí byť nezúčastnená osoba upozornená.

(2) Nezúčastnená osoba je osoba spôsobilá na právne úkony, u ktorej nie sú pochybnosti o jej nezaujatosti vo vzťahu k prejednávanej veci alebo osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka, k ich obhajcom, zákonným zástupcom a splnomocnencom alebo k orgánu činnému v trestnom konaní alebo súdu.

(3) Na vykonanie rekognície, rekonštrukcie, vyšetrovacieho pokusu, previerky výpovede na mieste a iných úkonov, ktoré súvisia s obhliadkou, môžu byť pribratí figuranti. Figurant má nárok na náhradu nevyhnutných výdavkov a ušlej mzdy alebo iného preukázateľného ušlého príjmu. Nárok zaniká, ak ho figurant neuplatní do troch dní po svojej prítomnosti na úkone, alebo po tom, čo mu bolo oznámené, že k úkonu nedôjde; na to musí byť figurant upozornený.

(4) Nevyhnutnými výdavkami podľa odsekov 1 a 3 sa rozumie cestovné, stravné a nocľážné.

§ 30a

Psychológ

V prípadoch ustanovených týmto zákonom sa na vykonanie úkonu priberie psychológ. Psychológ má právo na náhradu nevyhnutných výdavkov a ušlej mzdy alebo iného preukázateľného ušlého príjmu. Nárok zaniká, ak ho psychológ neuplatní do troch dní po svojej prítomnosti na úkone alebo po tom, čo mu bolo oznámené, že k úkonu nedôjde; na to musí byť psychológ upozornený.

Tretí diel

Vylúčenie orgánov činných v trestnom konaní, súdu a iných osôb

§ 31

(1) Z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi,

zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

(2) Sudca, prísediaci, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník a súdny tajomník je vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, ak bol v prejednávanej veci činný ako prokurátor, policajt, spoločenský zástupca, obhajca, splnomocnenec zúčastnenej osoby alebo poškodeného, zástupca poškodeného alebo spoločný zástupca poškodených.

(3) Z rozhodovania na súde vyššieho stupňa je okrem vylúčenia podľa odseku 2 vylúčený sudca, prísediaci, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník a súdny tajomník, ktorý sa zúčastnil na rozhodovaní na súde nižšieho stupňa, a naopak. Z rozhodovania o dovolaní je vylúčený ten, kto sa v prejednávanej veci zúčastnil na rozhodovaní ako sudca alebo prísediaci súdu iného stupňa. Z rozhodovania o sťažnosti na nadriadenom orgáne je vylúčený prokurátor, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal alebo dal naň súhlas alebo pokyn.

(4) Námietku zaujatosti je strana povinná vzniesť bez meškania, len čo sa dozvedela o dôvodoch vylúčenia. Úkon, ktorý vykonala vylúčená osoba, nemôže byť podkladom na rozhodnutie v trestnom konaní s výnimkou neodkladného alebo neopakovateľného úkonu.

§ 32

(1) Ak z dôvodov uvedených v § 31 ods. 1 oznámi svoju zaujatosť sudca alebo prísediaci, o vylúčení rozhodne nadriadený súd v senáte. O vylúčení sudcu odvolacieho súdu alebo dovolacieho súdu rozhodne iný senát tohto súdu, o vylúčení sudcu pre prípravné konanie rozhodne predseda senátu nadriadeného súdu. Ak sudca alebo prísediaci je vylúčený z dôvodov uvedených v § 31 ods. 2 alebo 3, nahradí ho iný sudca určený na zastupovanie rozvrhom práce; prísediaceho nahradí iný prísediaci podľa pokynu predsedu senátu. Ak z dôvodov uvedených v § 31 ods. 1 oznámi svoju zaujatosť probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník alebo asistent prokurátora alebo ak je taká pomocná osoba vylúčená z dôvodov uvedených v § 31 ods. 2 alebo 3, alebo ak z dôvodov uvedených v § 31 vznesie námietku zaujatosti takej osoby strana, o vylúčení rozhodne predseda senátu alebo v prípravnom konaní prokurátor, v ktorého veci je taká osoba činná. Ak z dôvodov uvedených § 31 ods. 1 oznámi svoju zaujatosť prokurátor, o vylúčení rozhodne bezprostredne nadriadený prokurátor. Ak z dôvodov uvedených v § 31 ods. 1 oznámi svoju zaujatosť policajt, o vylúčení rozhodne bezprostredne nadriadený tohto policajta; proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

(2) Ak z dôvodov uvedených v § 31 oznámi svoju zaujatosť zapisovateľ alebo vznesie námietku jeho zaujatosti strana, o vylúčení rozhodne orgán, ktorý ho na spísanie zápisnice o úkone pribral, v konaní pred súdom predseda senátu.

(3) O vylúčení z dôvodov uvedených v § 31 na základe námietky vznesenej niektorou zo strán v iných prípadoch ako podľa odseku 2 rozhoduje orgán, ktorého sa tieto dôvody týkajú. O tom, či je vylúčený sudca alebo prísediaci, ktorý rozhoduje v senáte, rozhodne tento senát.

(4) Proti rozhodnutiu podľa odsekov 2 a 3 je prípustná sťažnosť, po jej podaní sa vykoná len nariadený úkon trestného konania s výnimkou rozhodovania vo veci samej a úkon, ktorého nevykonanie by mohlo ohroziť účel trestného konania. Ak je výsledkom tohto úkonu uznesenie a proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, má sa za to, že strana podala sťažnosť popri sťažnosti proti rozhodnutiu podľa odseku 2 alebo 3; vziať späť možno len obe sťažnosti spoločne. O sťažnosti proti uzneseniu, ktoré je výsledkom úkonu, sa rozhodne až po rozhodnutí o sťažnosti proti rozhodnutiu podľa odseku 2 alebo 3.

(5) O sťažnosti proti rozhodnutiu podľa odsekov 2 a 3 rozhoduje

a) bezprostredne nadriadený policajt, ak ide o rozhodnutie policajta,

- b) bezprostredne nadriadený prokurátor, ak ide o rozhodnutie prokurátora,
- c) nadriadený súd v senáte, ak ide o rozhodnutie samosudcu, predsedu senátu, senátu súdu prvého stupňa alebo sudcu pre prípravné konanie, alebo
- d) iný senát odvolacieho súdu, dovolacieho súdu alebo nadriadeného súdu konajúceho o sťažnosti proti rozhodnutiu sudcu pre prípravné konanie, ak ide o rozhodnutie senátu odvolacieho súdu alebo dovolacieho súdu, alebo senátu nadriadeného súdu.

(6) O námietke zaujatosti strany, ktorá je založená na tých istých dôvodoch, pre ktoré už raz bolo o takej námietke rozhodnuté, alebo ktorá nebola vznesená bezodkladne podľa § 31 ods. 4 alebo ak je dôvodom námietky len procesný postup orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu v konaní, sa nekoná; to platí aj o námietke, ktorá je založená na iných dôvodoch ako dôvodoch podľa § 31.

Štvrtý diel

Obvinený

§ 33

Obvinený

Toho, kto je podozrivý zo spáchania trestného činu, možno považovať za obvineného a použiť proti nemu prostriedky určené týmto zákonom proti obvinenému až vtedy, ak bolo proti nemu vznesené obvinenie.

§ 34

Práva a povinnosti obvineného

(1) Obvinený má právo od začiatku konania proti svojej osobe vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu, a k dôkazom o nich, má však právo odoprieť vypovedať. Môže uvádzať okolnosti, navrhovať, predkladať a obstarávať dôkazy slúžiace na jeho obhajobu, robiť návrhy a podávať žiadosti a opravné prostriedky. Má právo zvoliť si obhajcu a s ním sa radiť aj počas úkonov vykonávaných orgánom činným v trestnom konaní alebo súdom. S obhajcom sa však v priebehu svojho výsluchu nemôže radiť o tom, ako odpovedať na položenú otázku. Môže žiadať, aby bol vypočúvaný za účasti svojho obhajcu a aby sa obhajca zúčastnil aj na iných úkonoch prípravného konania. Ak je obvinený zadržaný, vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, môže s obhajcom hovoriť bez prítomnosti tretej osoby; to neplatí pre telefonický rozhovor obvineného s obhajcom počas výkonu väzby, ktorého podmienky a spôsob výkonu ustanovuje osobitný predpis. Má právo v konaní pred súdom vypočúvať svedkov, ktorých sám navrhol alebo ktorých s jeho súhlasom navrhol obhajca, a klásť svedkom otázky. Obvinený môže uplatňovať svoje práva sám alebo prostredníctvom obhajcu.

(2) Obvinený môže už na začiatku konania pred súdom prvého stupňa uplatniť všetky dôkazy, ktoré sú mu známe a ktoré navrhne vykonať. Ak po podaní obžaloby podá obvinený návrh na vykonanie dôkazov pred začatím konania na súde prvého stupňa, súd je povinný takýto návrh bez meškania doručiť prokurátorovi a poškodenému.

(3) Obvinený, ktorý nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby, má nárok na bezplatnú obhajobu alebo na obhajobu za zníženú odmenu; nárok na bezplatnú obhajobu alebo obhajobu za zníženú odmenu musí obvinený preukázať najneskôr pri rozhodovaní o náhrade trov trestného konania a ak ide o ustanovenie obhajcu podľa § 40 ods. 2, najneskôr do 30 dní po tom, čo mu bolo doručené opatrenie o ustanovení obhajcu.

(4) Na žiadosť obvineného, ktorý bol zadržaný alebo zatknutý, orgán činný v trestnom konaní bezodkladne vyrozumie o tejto skutočnosti rodinného príslušníka alebo inú osobu, ktorú označí

a uvedie údaje potrebné na vyrozumienie. Vyrozumienie nevykoná, ak by tým došlo k zmareniu objasnenia a vyšetrenia veci. Ak je zadržanou alebo zatknutou osobou mladistvý, vyrozumie o tejto skutočnosti bez zbytočného odkladu zákonného zástupcu mladistvého orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, a ak má mladistvý ustanoveného opatrovníka aj jeho. Ak ide o cudzinca, orgán činný v trestnom konaní na žiadosť cudzinca vyrozumie o tejto skutočnosti konzulárny úrad štátu, ktorého je cudzinec občanom alebo na ktorého území má trvalý pobyt; cudzinec má právo komunikovať s týmto konzulárnym úradom. Obvinený, ktorý bol zadržaný alebo zatknutý má právo najviac dvakrát počas obmedzenia osobnej slobody na vlastné náklady komunikovať prostredníctvom telefónneho zariadenia s osobou, ktorú označí, ak tým nedôjde k ohrozeniu účelu trestného konania a je to technicky možné, a to v trvaní najviac 20 minút. Počas telefonického hovoru obvineného, ktorý bol zadržaný alebo zatknutý, je vždy prítomný policajt, ktorý je oprávnený ukončiť hovor, ak je z jeho obsahu zrejmé, že je marený účel trestného konania.

(5) Orgány činné v trestnom konaní a súd sú povinné vždy obvineného o jeho právach poučiť vrátane významu priznania a poskytnúť mu plnú možnosť na ich uplatnenie. Poučenie sa obvinenému v prípade potreby primerane vysvetlí. Obvineného, ktorý bol zadržaný alebo zatknutý, je potrebné poučiť aj o práve na naliehavú lekársku pomoc, o práve nazerať do spisov a o maximálnej lehote, počas ktorej môže byť obmedzený na slobode, kým nebude odovzdaný súdu.

(6) Orgán činný v trestnom konaní obvinenému, ktorý bol zadržaný alebo zatknutý, poskytne bez zbytočného odkladu poučenie o jeho právach v písomnej forme; táto skutočnosť sa poznamená v zápisnici. Obvinený má právo ponechať si toto poučenie u seba po celú dobu obmedzenia osobnej slobody.

(7) Obvinený je povinný na začiatku prvého výsluchu uviesť adresu, na ktorú sa mu majú písomnosti doručovať, vrátane písomností určených do vlastných rúk, ako aj spôsob doručovania s tým, že ak túto adresu alebo spôsob doručovania zmení, musí takú skutočnosť bez meškania oznámiť príslušnému orgánu; o doručovaní a následkoch s tým spojených orgán činný v trestnom konaní alebo súd obvineného poučí.

§ 35

Zákonný zástupca obvineného

(1) Zákonný zástupca obvineného, ktorý je pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, je oprávnený obvineného zastupovať, najmä zvoliť mu obhajcu, robiť za neho návrhy, podávať za neho žiadosti a opravné prostriedky; je tiež oprávnený zúčastniť sa na tých úkonoch, na ktorých sa podľa zákona môže zúčastniť obvinený. V prospech obvineného môže zákonný zástupca tieto práva vykonať aj proti vôli obvineného.

(2) V prípadoch, v ktorých zákonný zástupca obvineného nemôže vykonávať svoje práva uvedené v odseku 1 alebo je nebezpečenstvo z omeškania, v prípravnom konaní môže na výkon týchto práv na návrh prokurátora ustanoviť obvinenému opatrovníka sudca pre prípravné konanie a v konaní pred súdom predseda senátu aj bez návrhu. Proti rozhodnutiu o ustanovení opatrovníka je prípustná sťažnosť.

Piaty diel

Obhajca

§ 36

Obhajca

(1) Obhajcom môže byť len advokát.

(2) Pri úkonoch trestného konania sa môže dať obhajca zastúpiť advokátskym koncipientom, ak s tým obvinený súhlasí

- a) v prípravnom konaní, ak ide o konanie o prečine a zločine s výnimkou obzvlášť závažného zločinu,
- b) v konaní pred súdom, ak ide o konanie o prečine.

(3) Obhajcom nemôže byť advokát, ktorý už bol pribratý ako znalec, tlmočník alebo prekladateľ alebo ktorý bol ako svedok prejednávaneho skutku. Obhajca nemôže byť vypočúvaný ako svedok o skutočnostiach, ktoré sa dozvedel pri výkone obhajoby.

(4) Za včasnosť zvolenia obhajcu, ako aj za včasnosť podania žiadosti o ustanovenie obhajcu podľa § 40 ods. 2 zodpovedá obvinený; pri zmene obhajcu nie je zvolenie obhajcu alebo ustanovenie obhajcu podľa § 40 ods. 2 dôvodom na zmenu termínu už nariadeného úkonu trestného konania.

(5) Účinky zastupovania obhajcom nastávajú okamihom doručenia splnomocnenia alebo opatrenia o ustanovení obhajcu konajúcemu orgánu činnému v trestnom konaní alebo súdu.

Povinná obhajoba

§ 37

(1) Po vznesení obvinenia musí mať obvinený obhajcu už v prípravnom konaní, ak

- a) je vo väzbe, vo výkone trestu odňatia slobody alebo na pozorovaní v zdravotníckom ústave,
- b) je pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo jeho spôsobilosť na právne úkony je obmedzená,
- c) ide o konanie o obzvlášť závažnom zločine,
- d) ide o konanie proti mladistvému,
- e) ide o konanie proti ušlému.

(2) Obvinený musí mať obhajcu aj vtedy, ak to považuje súd a v prípravnom konaní prokurátor alebo policajt za nevyhnutné najmä preto, že majú pochybnosť o spôsobilosti obvineného náležite sa obhajovať.

(3) Obvinený musí mať obhajcu aj v konaní o vydanie do cudziny a v konaní, v ktorom sa rozhoduje o uložení ochranného liečenia s výnimkou protialkoholického liečenia alebo protitoxikomanického liečenia.

(4) Ak ide o prípad podľa odseku 1 písm. c), obvinený sa môže po prvej porade s obhajcom výslovným vyhlásením vzdať práva na povinnú obhajobu. Toto vyhlásenie môže vziať späť. Úkony vykonané po výslovnom vyhlásení o vzdaní sa práva na povinnú obhajobu do späťvzatia tohto vyhlásenia sa nemusia opakovať.

§ 38

(1) Vo vykonávacom konaní, v ktorom súd rozhoduje na verejnom zasadaní, musí mať odsúdený obhajcu, ak

- a) je pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená,
- b) ide o podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody mladistvého, ktorý v čase konania verejného zasadania nedovršil osemnásť rok,

- c) je vo väzbe, alebo
- d) sú pochybnosti o jeho spôsobilosti náležite sa obhajovať.

(2) V konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch musí mať odsúdený obhajcu, ak

- a) ide o prípady uvedené v § 37 ods. 1 písm. a), b) alebo c),
- b) je mladistvý a v čase konania verejného zasadania o mimoriadnom opravnom prostriedku nedovršil osemnásť rok,
- c) sú pochybnosti o jeho spôsobilosti náležite sa obhajovať,
- d) ide o konanie proti odsúdenému, ktorý zomrel.

(3) Ak ide o prípad podľa § 37 ods. 1 písm. c), obvinený sa môže po prvej porade s obhajcom výslovným vyhlásením vzdať práva na povinnú obhajobu. Toto vyhlásenie môže vziať späť. Úkony vykonané po výslovnom vyhlásení o vzdaní sa práva na povinnú obhajobu do späťvzatia tohto vyhlásenia sa nemusia opakovať.

§ 39

Zvolený obhajca

(1) Obvinený alebo iná oprávnená osoba zvolí obhajcu tým, že písomne splnomocní obhajobou advokáta.

(2) Ak si obvinený nezvolí obhajcu sám a ak mu ho nezvolí ani jeho zákonný zástupca, môže mu ho zvoliť príbuzný v priamom rade, súrodenec, osvojiteľ, osvojenec, manžel, druh alebo zúčastnená osoba. Orgány činné v trestnom konaní a súd sú na žiadosť obvineného povinné obvinenému umožniť, aby v určenej lehote požiadal oprávnenú osobu, aby mu zvolila obhajcu vo vlastnom mene. Orgány činné v trestnom konaní a súd sú povinné o žiadosti obvineného bez meškania upovedomiť oprávnenú osobu.

(3) Ak je obvinený pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu mu oprávnené osoby zvoliť obhajcu i proti jeho vôli.

(4) Obvinený alebo oprávnená osoba môžu zvoliť v tej istej veci aj viacerých obhajcov.

(5) Obvinený môže namiesto obhajcu, ktorého si zvolil alebo ktorého mu zvolila oprávnená osoba uvedená v odseku 1, zvoliť iného obhajcu.

§ 40

Ustanovený obhajca

(1) Ak obvinený nemá obhajcu v prípade, v ktorom ho musí mať, určí sa mu lehota na zvolenie obhajcu. Ak v tejto lehote nebude obhajca zvolený, musí mu byť obhajca bez meškania ustanovený. Obhajcu ustanoví a ustanovenie obhajcu zruší v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie a v konaní pred súdom predseda senátu.

(2) Obvinenému, ktorý nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby a požiada o ustanovenie obhajcu, je povinný v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie a v konaní pred súdom predseda senátu ustanoviť obhajcu z advokátov aj v prípade, že neexistujú dôvody povinnej obhajoby. Skutočnosť, že nemá dostatočné prostriedky, musí obvinený preukázať.

(3) Ak je obvinených niekoľko, ustanoví sa tým, ktorých záujmy si v trestnom konaní neodporujú, spravidla spoločný obhajca.

(4) Ak dôjde k spojeniu vecí na spoločné konanie a obvinenému sa v každej z týchto vecí

ustanovil obhajca podľa odseku 1, predseda senátu v súdnom konaní a sudca pre prípravné konanie v prípravnom konaní zruší ustanovenie tých obhajcov, ktorí boli ustanovení neskôr. Ak došlo k ustanoveniu obhajcov súčasne, zruší sa ustanovenie tých obhajcov, ktorí boli ustanovení v konaní o menej závažnom prečine alebo zločine.

(5) Obvinený si môže namiesto obhajcu, ktorý mu bol ustanovený, sám zvoliť obhajcu podľa § 39. Ustanovenie obhajcu zruší ten, kto obhajcu ustanovil.

(6) Ak sa už v priebehu konania zistí, že obvinený má dostatočné prostriedky, aby uhradil trovy obhajoby alebo ak obvinený nepreukáže nárok na bezplatnú obhajobu v lehote podľa § 34 ods. 3, obhajcu ustanoveného podľa odseku 2 zruší ten, kto ho ustanovil.

§ 41

Prevzatie obhajoby

(1) Ustanovený obhajca je povinný obhajobu bez meškania prevziať.

(2) Ak dôjde k spojeniu vecí na spoločné konanie a rozhodnutie a v jednej z nich je obhajca zvolený podľa § 39 a v inej obhajca ustanovený podľa § 40, ustanovenie obhajcu podľa § 40 zruší v prípravnom konaní na návrh prokurátora alebo policajta sudca pre prípravné konanie, ktorý obhajcu ustanovil, a v súdnom konaní predseda senátu, ktorý vo veci koná.

§ 42

Náhradný obhajca

(1) Ak je dôvodná obava, že by mohol byť zmarený v prípravnom konaní výsluch obvineného, ktorý trvá na prítomnosti obhajcu, hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie pre neprítomnosť zvoleného obhajcu alebo ustanoveného obhajcu, môže byť obvinenému popri zvolenom obhajcovi alebo ustanovenom obhajcovi ustanovený náhradný obhajca.

(2) Náhradný obhajca má rovnaké práva a povinnosti ako zvolený obhajca alebo ustanovený obhajca; na hlavnom pojednávaní a verejnom zasadnutí ich však môže vykonávať iba v prípade neúčasti zvoleného obhajcu alebo ustanoveného obhajcu.

(3) Ustanovenia § 40 a 41 sa na náhradného obhajcu vzťahujú primerane.

§ 43

Oslobodenie od povinnosti obhajovania

(1) Zo závažných dôvodov môže byť ustanovený obhajca na svoju žiadosť alebo žiadosť obvineného oslobodený od povinnosti obhajovania a namiesto neho zvolený alebo ustanovený iný obhajca. Iný obhajca môže byť obvinenému ustanovený aj vtedy, ak si ustanovený obhajca dlhodobo neplní svoje povinnosti.

(2) O oslobodení ustanoveného obhajcu rozhodne predseda senátu a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie.

(3) Skôr zvolený alebo ustanovený obhajca je však povinný plniť svoje povinnosti až do skutočného prevzatia obhajoby iným zvoleným alebo ustanoveným obhajcom.

§ 44

Práva a povinnosti obhajcu

(1) Obhajca je povinný poskytovať obvinenému potrebnú právnu pomoc, na obhajovanie jeho záujmov účelne využívať prostriedky a spôsoby obhajoby uvedené v zákone, najmä starať sa o to,

aby boli v konaní náležité a včas objasnené skutočnosti, ktoré obvineného zbavujú viny alebo jeho vinu zmierňujú.

(2) Obhajca je oprávnený už v prípravnom konaní robiť v mene obvineného návrhy, podávať v jeho mene žiadosti a opravné prostriedky, nazerať do spisov a zúčastniť sa podľa ustanovení tohto zákona v konaní pred súdom úkonov, ktorých má právo zúčastniť sa obvinený, a vo vyšetrovaní alebo v skrátanom vyšetrovaní úkonov podľa § 213 ods. 2 až 4.

(3) Ak je obvinený pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môže obhajca oprávnenia podľa odseku 2 vykonávať aj proti vôli obvineného.

(4) Ak nebolo splnomocnenie obhajcu pri jeho zvolení alebo ustanovení vymedzené inak, zaniká pri skončení trestného stíhania. Aj keď splnomocnenie takto zaniklo, je obhajca oprávnený podať za obžalovaného ešte žiadosť o milosť a o odklad výkonu trestu.

(5) Obhajca má právo vo všetkých štádiách trestného konania vyžiadať si vopred kópiu alebo rovnopis zápisnice o každom úkone trestného konania. Orgány činné v trestnom konaní a súd sú povinné mu vyhovieť; odmietnuť môžu len vtedy, ak to nie je z technických dôvodov možné; po odpadnutí technických prekážok sú povinné žiadosti obhajcu vyhovieť. Náklady spojené s vyhotovením kópie alebo rovnopisu je obhajca povinný štátu uhradiť.

(6) Obhajca je oprávnený na náklady obhajoby zaobstarávať a predkladať dôkazy.

(7) Ak si obvinený zvolil viacerých obhajcov v tej istej veci, povinnosti a práva podľa tohto zákona patria každému z nich. Pri úkonoch podľa tohto zákona stačí prítomnosť len jedného z nich, ak zákon neustanovuje inak.

(8) Ak má obvinený viacerých obhajcov, doručí sa písomnosť tomu z nich, koho si určili na doručovanie písomností. Ak nebol určený žiaden z obhajcov, doručí sa písomnosť tomu, ktorý bol zvolený za obhajcu ako prvý. Ak bolo naraz zvolených viac obhajcov, doručí sa písomnosť tomu, ktorého určí obvinený.

Šiesty diel

Zúčastnená osoba

§ 45

(1) Zúčastnená osoba je osoba, ktorej môže byť, podľa návrhu má byť alebo bola zhabaná vec.

(2) Zúčastnená osoba má právo

- a) po podaní návrhu na uloženie ochranného opatrenia vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam a dôkazom, o ktoré sa návrh opiera,
- b) byť prítomná na hlavnom pojednávaní a verejnom zasadnutí, robiť na nich návrhy, predkladať dôkazy a nazerať do spisov,
- c) podávať v prípadoch ustanovených týmto zákonom opravné prostriedky.

(3) Orgány činné v trestnom konaní a súd sú povinné zúčastnenú osobu o jej právach poučiť a poskytnúť jej možnosť ich uplatnenia vrátane poučenia o doručovaní a následkoch s tým spojených.

(4) Ak je zúčastnená fyzická osoba pozbavená spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jej spôsobilosť na právne úkony obmedzená, vykoná jej práva podľa tohto zákona jej zákonný zástupca.

(5) V prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie na návrh prokurátora a v konaní pred súdom predseda senátu ustanoví opatrením zúčastnenej osobe splnomocnenca zo zoznamu advokátov, ak je to potrebné na ochranu jej záujmov. Ak dôvod ustanovenia odpadne, opatrením ho v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie na návrh prokurátora a v konaní pred súdom predseda senátu zruší.

(6) Zúčastnená osoba je povinná pri prvom úkone s ňou uviesť adresu, na ktorú sa jej majú písomnosti doručovať vrátane písomností určených do vlastných rúk, ako aj spôsob doručovania s tým, že ak túto adresu alebo spôsob doručovania zmení, musí takú skutočnosť bez meškania oznámiť príslušnému orgánu; o doručovaní a následkoch s tým spojených orgán činný v trestnom konaní alebo súd zúčastnenú osobu poučí.

Siedmy diel

Poškodený

Oprávnenia poškodeného a uplatnenie nároku na náhradu škody

§ 46

(1) Poškodený je osoba, ktorej bolo trestným činom ublížené na zdraví, spôsobená majetková, morálna alebo iná škoda alebo boli porušené či ohrozené jej iné zákonom chránené práva alebo slobody. Poškodený má právo v prípadoch ustanovených týmto zákonom sa vyjadriť, či súhlasí s trestným stíhaním, má právo uplatniť nárok na náhradu škody, robiť návrhy na vykonanie dôkazov alebo na ich doplnenie, predkladať dôkazy, nazerať do spisov a preštudovať ich, zúčastniť sa na hlavnom pojednávaní a na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní alebo o dohode o priznaní viny a prijatí trestu, vyjadriť sa k vykonaným dôkazom, má právo záverečnej reči a právo podávať opravné prostriedky v rozsahu vymedzenom týmto zákonom. Poškodený má právo sa kedykoľvek v priebehu trestného konania informovať o stave trestného konania. Informáciu poskytne orgán činný v trestnom konaní alebo súd, ktorý vo veci koná; na tento účel sa poškodenému poskytnú potrebné kontaktné údaje. Informácia o stave konania sa neposkytne, ak by poskytnutím takej informácie mohol byť zmarený účel trestného konania.

(2) Poškodený je povinný najneskoršie na začiatku prvého výsluchu uviesť adresu, na ktorú sa mu majú písomnosti doručovať vrátane písomností určených do vlastných rúk, ako aj spôsob doručovania s tým, že ak túto adresu alebo spôsob doručovania zmení, musí takú skutočnosť bez meškania oznámiť príslušnému orgánu; o doručovaní a následkoch s tým spojených orgán činný v trestnom konaní poškodeného poučí.

(3) Poškodený, ktorý má podľa zákona proti obvinenému nárok na náhradu škody, ktorá mu bola spôsobená trestným činom, je tiež oprávnený navrhnúť, aby súd v odsudzujúcom rozsudku uložil obžalovanému povinnosť nahradiť túto škodu; návrh musí poškodený uplatniť najneskoršie do skončenia vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania. Z návrhu musí byť zrejmé, z akých dôvodov a v akej výške sa nárok na náhradu škody uplatňuje.

(4) Návrh podľa odseku 3 nemožno podať, ak bolo o nároku už rozhodnuté v civilnom procese alebo inom príslušnom konaní.

(5) Ak poškodený chce uplatniť dôkazy, ktoré sú mu známe, návrh na ich vykonanie musí predložiť v prípravnom konaní prokurátorovi alebo policajtovi a pred súdom prvého stupňa súdu najneskoršie v priebehu dokazovania na hlavnom pojednávaní. Ak poškodený návrh na vykonanie dôkazov predloží skôr, súd je povinný takýto návrh bez meškania doručiť prokurátorovi a obvinenému.

(6) Poškodený má právo uplatňovať konkrétne návrhy na účely uzavretia zmieri alebo dohody

s páchatelom; tieto návrhy môže uplatňovať aj prostredníctvom probačného a mediačného úradníka.

(7) Poškodený sa môže výslovným vyhlásením písomne alebo ústne do zápisnice pred orgánom činným v trestnom konaní alebo súdom vzdať procesných práv, ktoré mu tento zákon ako poškodenému priznáva.

(8) Poškodený, ktorému hrozí nebezpečenstvo v súvislosti s pobytom obvineného alebo odsúdeného na slobode, má právo požiadať o poskytnutie informácie o

- a) prepustení alebo úteku obvineného z väzby,
- b) prepustení alebo úteku odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody,
- c) prerušení výkonu trestu odňatia slobody,
- d) prepustení alebo úteku odsúdeného z výkonu ochranného liečenia zo zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti,
- e) zmene formy výkonu ochranného liečenia z ústavného liečenia na ambulantné liečenie, alebo
- f) prepustení alebo úteku odsúdeného z výkonu detencie.

(9) Bez žiadosti poškodeného orgán činný v trestnom konaní alebo súd poskytne poškodenému informácie podľa odseku 8, ak zistí, že poškodenému hrozí nebezpečenstvo v súvislosti s pobytom obvineného alebo odsúdeného na slobode. Poškodený môže svoje rozhodnutie o práve byť informovaný o skutočnostiach uvedených v odseku 8 zmeniť; na zmenu rozhodnutia poškodeného sa prihliada.

§ 47

(1) Oprávnenie poškodeného nemôže vykonávať ten, kto je v trestnom konaní stíhaný ako spoluobvinený.

(2) Ak je v tej istej veci väčší počet poškodených a jednotlivým výkonom ich práv by mohol byť ohrozený účel a rýchly priebeh trestného stíhania a poškodení sa nedohodnú na spoločnom zástupcovi, sudca pre prípravné konanie na návrh prokurátora ustanoví opatrením v prípravnom konaní na výkon týchto práv spoločného zástupcu poškodených, spravidla niektorého z poškodených po jeho predchádzajúcom súhlase. Prokurátor oznámi opatrenie poškodeným, ktorí si už uplatnili nárok na náhradu škody, a opatrenie sa vhodným spôsobom uverejní. Spoločných zástupcov môže byť najviac desať. Spoločný zástupca vykonáva práva poškodených, ktorých zastupuje, vrátane uplatnenia nároku na náhradu škody v trestnom konaní a má rovnaké procesné postavenie ako splnomocnenec; bez písomného súhlasu poškodeného nemožno vziať späť uplatnený nárok na náhradu škody.

(3) Ak je v tej istej veci veľký počet poškodených, spravidla prevyšujúci sto, a jednotlivým výkonom ich práv by mohol byť závažným spôsobom ohrozený účel a rýchly priebeh trestného stíhania, rozhodne v prípravnom konaní na návrh generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) o účasti poškodených v trestnom konaní najvyšší súd uznesením, ktoré sa doručí navrhovateľovi. Ak návrh nebol zamietnutý, generálny prokurátor zabezpečí, aby bolo uznesenie vhodným spôsobom zverejnené.

(4) K návrhu generálneho prokurátora podľa odseku 3, ktorý musí byť odôvodnený, treba pripojiť dosiaľ získaný celý spisový materiál.

(5) Ak je v tej istej veci väčší počet poškodených a jednotlivým výkonom ich práv by mohol byť ohrozený účel a rýchly priebeh súdneho konania, pričom poškodeným nebol v prípravnom konaní ustanovený spoločný zástupca podľa odseku 2, rozhodne o účasti poškodených v súdnom konaní

súd; ak súd považuje za účelné ustanoviť poškodeným, ktorí si uplatnili nárok na náhradu škody, spoločného zástupcu, postupuje primerane podľa odseku 2.

(6) Poškodenému, ktorý uplatňuje nárok na náhradu škody a nemá dostatočné prostriedky, aby uhradil náklady s tým spojené, môže v prípravnom konaní po vznesení obvinenia na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie a v konaní pred súdom aj bez návrhu predseda senátu ustanoviť zástupcu z radov advokátov, ak to považuje za potrebné na ochranu záujmov poškodeného; posledná veta odseku 2 platí primerane. Skutočnosť, že nemá dostatočné prostriedky, musí poškodený preukázať.

(7) Ak sa už v priebehu konania zistí, že poškodený má dostatočné prostriedky, aby uhradil náklady spojené s uplatňovaním nároku na náhradu škody v trestnom konaní, zástupcu ustanoveného podľa odseku 6 zruší orgán, ktorý zástupcu ustanovil. Po podaní obžaloby alebo návrhu na dohodu o vine a treste o tom rozhodne predseda senátu.

§ 48

(1) Ak je poškodená osoba pozbavená spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jej spôsobilosť na právne úkony obmedzená, vykonáva jej práva podľa tohto zákona jej zákonný zástupca, ktorý môže splnomocniť zastupovaním aj organizáciu na pomoc poškodeným.

(2) V prípadoch, v ktorých zákonný zástupca poškodeného nemôže vykonávať svoje práva uvedené v odseku 1, predseda senátu a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie ustanovia na výkon týchto práv poškodenému opatrovníka. V prípade trestných činov spáchaných voči blízkej osobe alebo zverenej osobe, ak je poškodeným osoba mladšia ako 18 rokov, sa za opatrovníka ustanoví najmä štátny orgán; súčasne s ustanovením opatrovníka sa ustanoví zástupca z radov subjektov poskytujúcich pomoc obetiam podľa osobitného zákona, ktorý má práva a povinnosti splnomocnenca poškodeného, ak ten nebol ustanovený za opatrovníka. Proti uzneseniu o ustanovení opatrovníka a proti uzneseniu, ktorým sudca pre prípravné konanie zamietol návrh prokurátora na ustanovenie opatrovníka, je prípustná sťažnosť.

(3) Ak poškodený, ktorý je fyzickou osobou, alebo štatutárny orgán poškodeného, ktorý je právnickou osobou, nemôže vykonávať práva poškodeného podľa tohto zákona alebo je nebezpečenstvo z omeškania, predseda senátu a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie ustanoví na výkon týchto práv poškodenému opatrovníka. Proti rozhodnutiu o ustanovení opatrovníka je prípustná sťažnosť.

(4) Ak ide o uplatnenie nároku na náhradu škody, prechádzajú práva, ktoré tento zákon priznáva poškodenému, aj na jeho právneho nástupcu.

§ 48a

Právo na sprievod dôverníka

(1) Poškodený má právo, aby ho na úkony trestného konania sprevádzal dôverník.

(2) Dôverníkom môže byť fyzická osoba spôsobilá na právne úkony, ktorú si poškodený zvolí. Dôverník poskytuje poškodenému potrebnú pomoc, najmä psychickú. Dôverník môže byť zároveň splnomocnencom poškodeného. Dôverníkom nemôže byť osoba, ktorá má v trestnom konaní postavenie sudcu, prokurátora, obvineného, obhajcu, svedka, znalca alebo tlmočníka. O skutočnostiach, o ktorých sa dôverník dozvedel v priebehu trestného konania, je povinný zachovávať mlčanlivosť.

(3) Dôverník nemôže zasahovať do priebehu úkonu trestného konania.

(4) Vylúčenie dôverníka z účasti na úkone trestného konania je možné len vtedy, ak by jeho účasť

narúšala priebeh úkonu alebo ohrozila vykonanie tohto úkonu. Ak je dôverník vylúčený, poškodenému sa umožní, aby si zvolil iného dôverníka; to neplatí, ak ide o neopakovateľný úkon alebo neodkladný úkon alebo v prípade dokončenia už prebiehajúceho úkonu.

§ 49

Orgán činný v trestnom konaní a súd je povinný poškodeného o jeho právach poučiť podľa tohto zákona a poskytnúť mu plnú možnosť na ich uplatnenie.

Zaistenie nároku poškodeného

§ 50

(1) Ak je dôvodná obava, že uspokojenie nároku poškodeného na náhradu škody spôsobenej trestným činom bude marené alebo sťažované, možno nárok až do pravdepodobnej výšky škody zaistiť

- a) na majetku obvineného,
- b) na majetkových právach obvineného v právnickej osobe, v ktorej má obvinený majetkovú účasť,
- c) na majetkových právach právnickej osoby, v ktorej obvinený
 - 1. má majetkovú účasť, alebo
 - 2. je štatutárnym orgánom, členom štatutárneho orgánu, členom iného orgánu, prokuristom, vedúcim organizačnej zložky podniku, ktorý je zapísaný do obchodného registra, alebo vedúcim podniku zahraničnej osoby, ktorý je zapísaný do obchodného registra, ak je na podklade zistených skutočností dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin, za ktorý je trestne stíhaný obvinený, bol spáchaný v mene alebo v prospech tejto právnickej osoby,
- d) na majetkových právach právnickej osoby, v ktorej má priamu alebo nepriamu majetkovú účasť právnická osoba, v ktorej obvinený
 - 1. má majetkovú účasť, alebo
 - 2. je štatutárnym orgánom, členom štatutárneho orgánu, členom iného orgánu, prokuristom, vedúcim organizačnej zložky podniku, ktorý je zapísaný do obchodného registra, alebo vedúcim podniku zahraničnej osoby, ktorý je zapísaný do obchodného registra, ak je na podklade zistených skutočností dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin, za ktorý je trestne stíhaný obvinený, bol spáchaný v mene alebo v prospech tejto právnickej osoby,
- e) na ostatných majetkových právach obvineného.

(2) Časti majetku určené na zaistenie nároku sa v uznesení o zaistení opíšu a obvinenému a právnickej osobe uvedenej v odseku 1 sa zakáže s nimi nakladať. Hnuteľné veci sa uložia do úschovy u orgánu, ktorý o ich zaistení rozhodol. Ak ich úschovu nemôže sám zabezpečiť, zabezpečí ju prostredníctvom iného štátneho orgánu alebo právnickej osoby, alebo fyzickej osoby, ktorá vykonáva v takom odbore podnikateľskú činnosť. Ak ide o nehnuteľnosť, môže písomne poveriť takú osobu správou nehnuteľnosti a uznesenie o zaistení nehnuteľnosti doručí príslušnému orgánu štátnej správy na úseku katastra nehnuteľností.

(3) Zaistiť podľa odseku 1 nemožno nárok, ktorý nemožno v trestnom konaní uplatniť. Na zaistenie nároku nemožno použiť veci, ktoré nemožno podľa občianskoprávných predpisov postihnúť výkonom súdneho rozhodnutia, ani pohľadávky obvineného na výplatu odmeny z pracovného pomeru alebo obdobného pomeru, pohľadávky na výplatu výživného a na výplatu dávok z nemocenského poistenia a dávok sociálneho zabezpečenia.

(4) O zaistení rozhoduje súd na návrh prokurátora alebo poškodeného, v prípravnom konaní

prokurátor na návrh poškodeného; v prípravnom konaní môže prokurátor nárok zaistiť aj bez návrhu poškodeného, ak si to vyžaduje ochrana jeho záujmov, najmä ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania.

(5) Súd a v prípravnom konaní prokurátor zamietne návrh poškodeného, ak zistí, že návrh nie je dôvodný.

(6) Poškodeného treba o zaistení jeho nároku vždy upovedomiť s upozornením na dôvody, pre ktoré sa zaistenie podľa § 51 ods. 1 zruší.

§ 51

(1) Zaistenie sa zruší,

- a) ak zanikne dôvod, pre ktorý bolo o zaistení rozhodnuté,
- b) ak bolo trestné stíhanie právoplatne zastavené alebo ak sa skončilo právoplatným oslobodzujúcim rozsudkom, alebo
- c) ak uplynuli dva mesiace odo dňa, v ktorom nadobudol právoplatnosť rozsudok, ktorým bol obžalovaný uznaný za vinného, alebo odo dňa, v ktorom nadobudlo právoplatnosť uznesenie, ktorým bola vec postúpená inému orgánu.

(2) Zaistenie treba obmedziť, ak sa ukáže, že nie je potrebné v rozsahu, v akom bolo nariadené. Ak boli zaistením postihnuté veci patriace inej osobe ako obvinenému alebo právnickej osobe uvedenej v § 50 ods. 1, vyjmú sa zo zaistenia.

§ 52

Proti rozhodnutiu podľa § 50 a 51 je prípustná sťažnosť, ktorá má, ak ide o zrušenie zaistenia, jeho obmedzenie alebo vyňatie zo zaistenia, odkladný účinok.

Ôsmy diel

Splnomocnenec zúčastnenej osoby a poškodeného

§ 53

(1) Zúčastnená osoba a poškodený sa môžu dať zastupovať splnomocnencom. Splnomocnencom poškodeného môže byť aj poverený zástupca organizácie na pomoc poškodeným.

(2) Splnomocnencom zúčastnenej osoby a poškodeného môže byť len osoba, ktorej spôsobilosť na právne úkony nie je obmedzená; na hlavnom pojednávaní a verejnom zasadnutí nemôže byť splnomocnencom ten, kto je naň predvolaný ako svedok, znalec, tlmočník alebo prekladateľ.

(3) Splnomocnencom zúčastnenej osoby alebo poškodeného v trestnom konaní, v ktorom sa prejednávajú utajované skutočnosti, môže byť iba advokát alebo osoba, ktorá sa môže oboznamovať s utajovanou skutočnosťou na príslušnom úseku.

§ 54

(1) Splnomocnenec zúčastnenej osoby alebo poškodeného je oprávnený robiť za zúčastnenú osobu alebo poškodeného návrhy na vykonanie dôkazov, podávať žiadosti a opravné prostriedky; je tiež oprávnený zúčastniť sa všetkých úkonov, na ktorých sa môže zúčastniť zúčastnená osoba alebo poškodený. Splnomocnenec poškodeného má právo uplatňovať konkrétne návrhy na účely uzavretia zmieru alebo dohody s obvineným o náhrade škody; tieto návrhy môže uplatňovať aj prostredníctvom probačného a mediačného úradníka.

(2) Ak splnomocnenec zúčastnenej osoby alebo poškodeného chce navrhnúť dôkazy, ktoré sú mu známe, musí návrh na ich vykonanie predložiť súdu prvého stupňa najneskoršie v priebehu dokazovania na hlavnom pojednávaní. Ak splnomocnenec zúčastnenej osoby alebo poškodeného návrh na vykonanie dôkazov predloží písomne súdu, súd je povinný s takýmto návrhom oboznámiť prokurátora a obvineného.

TRETIA HLAVA

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA O ÚKONOCH TRESTNÉHO KONANIA

§ 55

Spôsoby vykonávania úkonov trestného konania a odstránenie prieťahov v súdnom konaní

(1) Pri vykonávaní úkonov trestného konania musia orgány činné v trestnom konaní, súd a osoby príslušné vykonávať úkony trestného konania zaobchádzať s osobami zúčastnenými na úkone tak, ako to vyžaduje účel trestného konania; vždy sa musí rešpektovať ich dôstojnosť a ich ústavou zaručené základné práva a slobody.

(2) Úkony vykonávajú orgány činné v trestnom konaní a súd zásadne v čase medzi 7.00 hod. a 20.00 hod. a v úradných miestnostiach. V odôvodnených prípadoch môžu byť úkony vykonané aj mimo úradných miestností a mimo uvedeného času.

(3) Ak je dôvodný predpoklad, že došlo k prieťahom v príprave prejednávania veci súdom, v určení termínu konania a rozhodnutia alebo k prieťahom vo vyhotovovaní súdneho rozhodnutia, ktorákolvek zo strán môže podať prostredníctvom tohto súdu sťažnosť pre nečinnosť na nadriadený súd, aby určil primeranú lehotu na uskutočnenie namietaného úkonu; ak sa nepostupuje podľa odseku 4, súd musí bez meškania túto sťažnosť pre nečinnosť zaslať spolu so spisom a svojím stanoviskom a so stanoviskom predsedu súdu nadriadenému súdu.

(4) Ak súd urobí úkony trestného konania uvedené v sťažnosti pre nečinnosť do pätnástich pracovných dní po jej obdržaní a informuje o tom sťažovateľa, hľadá sa na takúto sťažnosť pre nečinnosť ako na vzatú späť, ak tento sťažovateľ v priebehu piatich pracovných dní od doručenia oznámenia nevyhlási, že na svojej sťažnosti pre nečinnosť trvá. O tom ho treba poučiť.

(5) O sťažnosti pre nečinnosť uvedenej v odseku 3 musí rozhodnúť senát nadriadeného súdu do piatich pracovných dní od prevzatia veci. Ak

- a) zo strany súdu nedošlo k prieťahom, sťažnosť pre nečinnosť sa zamietne,
- b) je sťažnosť pre nečinnosť opodstatnená, nadriadený súd určí primeranú lehotu na uskutočnenie namietaného úkonu.

(6) Proti rozhodnutiu podľa odseku 5 sťažnosť nie je prípustná.

(7) Za škodu, ktorá bola spôsobená nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom zodpovedá štát podľa osobitného zákona.

Dožiadanie

§ 56

(1) Predseda senátu, sudca pre prípravné konanie, prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník a asistent prokurátora vykonávajú jednotlivé úkony trestného konania vo svojom obvode spravidla osobne. Mimo svojho obvodu vykonávajú jednotlivé úkony trestného konania dožiadaním okresného súdu, prokurátora alebo policajta, v ktorého obvode má byť úkon vykonaný; ak vec nepripúšťa odklad alebo ak to je na riadne posúdenie veci

nevyhnutné, vykonajú však úkon i mimo svojho obvodu sami.

(2) Najvyšší súd, Špecializovaný trestný súd a krajský súd môžu jednotlivé úkony i vo svojom obvode vykonať dožiadaním okresného súdu, v ktorého obvode má byť úkon vykonaný; najvyšší súd a Špecializovaný trestný súd to môže urobiť aj dožiadaním krajského súdu.

§ 57

(1) V dožiadaní treba uviesť spisové údaje vrátane skutkových okolností činu, ktorých sa dožiadanie týka, a jeho právnu kvalifikáciu. Ak treba, pripojí dožadujúci orgán spisy a poukáže na tie ich časti, v ktorých sú potrebné údaje uvedené. Dožiadaný orgán je podľa povahy veci a podľa toho, čo pri vykonávaní úkonu vyšlo najavo, oprávnený a povinný vykonať i ďalšie nevyhnutné úkony, najmä vypočuť ďalšie osoby a objasňovať okolnosti uvedené v dožiadaní, ak to môže prispieť k rýchlemu a správne rozhodnutiu veci.

(2) Úkony dožiadaného súdu vykonáva sudca; má pritom práva a povinnosti predsedu senátu.

(3) Dožiadanie sa vybavuje spravidla do siedmich dní odo dňa jeho doručenia. Ak dožiadanie nemožno vykonať v tejto lehote, dožiadaný orgán o tom vyrozumie dožadujúci orgán.

§ 58

Zápisnica

(1) O každom úkone trestného konania sa spíše, a to spravidla pri úkone alebo bezprostredne po ňom, zápisnica, ktorá musí obsahovať

- a) označenie súdu, prokuratúry alebo iného orgánu vykonávajúceho úkon,
- b) miesto, čas a predmet úkonu,
- c) meno a priezvisko úradných osôb a ich funkcie, meno a priezvisko, dátum narodenia a bydlisko alebo sídlo osôb, ktoré sa na úkone zúčastnili, a u obvineného, poškodeného alebo svedka aj adresu, ktorú uvedie na účely doručovania,
- d) stručné, ale výstižné opísanie priebehu úkonu, z ktorého je zrejmé i zachovanie zákonných ustanovení upravujúcich vykonávanie úkonu, ďalej podstatný obsah rozhodnutí vyhlásených pri úkone, a ak bol pri úkone doručený rovnopis rozhodnutia, osvedčenie o tomto doručení,
- e) návrhy strán, poskytnutie poučenia, prípadne vyjadrenie poučených osôb,
- f) námietky strán alebo vypočúvaných osôb proti obsahu zápisnice.

(2) V slovenskom jazyku sa spíše aj zápisnica o výpovedi osoby, ktorá neovláda slovenský jazyk.

(3) Predseda senátu rozhodne opatrením o tom, či sa o hlavnom pojednávaní alebo verejnom zasadnutí vyhotoví zápisnica diktovaním predsedom senátu, rýchlopisným záznamom alebo sa na vyhotovenie zápisnice použije iné vhodné záznamové zariadenie. O vyhotovovaní rýchlopisného záznamu alebo o použití iného vhodného záznamového zariadenia sa prítomní upovedomia.

(4) Ak sa vyhotovuje o hlavnom pojednávaní alebo verejnom zasadnutí zápisnica diktovaním predsedom senátu, zapisuje sa podstatný obsah výpovede obžalovaného, svedkov, znalcov a iných osôb. Ak tieto osoby už boli vypočuté spôsobom zodpovedajúcim tomuto zákonu, ich výpoveď za zapíše len v rozsahu odchýlok alebo doplnení k predchádzajúcim výpovediam. Ak výpoveď takej osoby neobsahuje odchýlky a doplnenia k predchádzajúcim výpovediam, v zápisnici sa poznačí len dátum predchádzajúcej výpovede a číslo listov spisu, v ktorom sa nachádza. Predseda senátu však môže v takom prípade súčasne nariadiť aj vyhotovenie zvukového záznamu.

(5) Ak sa zápisnica o hlavnom pojednávaní alebo verejnom zasadnutí vyhotovuje rýchlopisným záznamom alebo použitím iného vhodného záznamového zariadenia, súčasťou zápisnice sú aj

údaje podľa odseku 1 písm. a) až c) a obsah záznamu získaného použitím iného vhodného záznamového zariadenia tak, aby poskytol prehľad o vykonaných úkonoch a rozhodnutiach. Táto súčasť zápisnice sa vyhotovuje počas vykonávaného úkonu. Rýchlopisný záznam alebo nosič, na ktorom je zachytená kópia záznamu získaného použitím iného vhodného záznamového zariadenia, treba označiť a pripojiť k zápisnici o úkone. Ak sa nosič, na ktorom je zachytená kópia záznamu, uchováva mimo spisu, v zápisnici sa poznačí, kde je uložený.

(6) Ak sa vyhotovuje o hlavnom pojednávaní alebo verejnom zasadnutí zápisnica rýchlopisným záznamom alebo použitím iného vhodného záznamového zariadenia, výpovede obžalovaného, svedkov, znalcov a iných osôb sa zaznamenávajú v úplnom znení. Ak to nariadi predseda senátu, rýchlopisný záznam alebo záznam získaný použitím iného vhodného záznamového zariadenia sa bezodkladne prepíše do obyčajného písma a pripojí sa k súčasti zápisnice vyhotovovanej počas vykonávaného úkonu. Ak to nariadi predseda senátu sám alebo na žiadosť strany, vyhotoví sa ďalšia kópia záznamu. Náklady na vyhotovenie kópie záznamu hradí s výnimkou prokurátora ten, kto o kópiu požiadal.

(7) O použití iného vhodného záznamového zariadenia môže v prípravnom konaní rozhodnúť aj policajt alebo prokurátor. V takom prípade sa primerane použijú odseky 3 až 6, vždy sa však vyhotoví prepis do obyčajného písma.

§ 59

Podpisovanie zápisnice

(1) Zápisnicu o hlavnom pojednávaní a o verejnom zasadnutí podpisuje predseda senátu a zapisovateľ; iné zápisnice podpíše ten, kto úkon vykonal, a osoba, ktorej sa úkon týka, zapisovateľ, tlmočník, znalec, prekladateľ, prípadne iná osoba pribratá k úkonu. Ak má zápisnica o výsluchu viac strán, musí vypočúvaná osoba podpísať každú stranu zápisnice. Ak vypočúvaný alebo iná osoba pribratá k úkonu odmietne zápisnicu podpísať, uvedie sa to do zápisnice s poznamenaním dôvodu odmietnutia.

(2) Ak nemôže predseda senátu pre prekážku dlhšieho trvania podpísať zápisnicu o hlavnom pojednávaní alebo o verejnom zasadnutí, podpíše ju iný sudca príslušného súdu. Ak je táto prekážka u iného sudcu, poznamená sa v zápisnici dôvod, prečo zápisnica nebola podpísaná.

(3) Ak osoba, ktorej sa úkon týka, nevie čítať alebo písať, zápisnicu jej prečíta ten, kto úkon vykonal; táto skutočnosť sa poznamená v zápisnici.

§ 60

Oprava a doplnenie záznamu alebo zápisnice

(1) O oprave, doplnení a námietkach proti záznamu alebo proti zápisnici rozhodne orgán, o ktorého záznam alebo zápisnicu ide. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť.

(2) Ten, kto viedol pojednávanie alebo vykonanie úkonu, môže i po podpise zápisnice nariadiť alebo vykonať opravu písárskych chýb alebo iných zrejmych nesprávností. Oprava sa vykoná tak, aby pôvodný zápis zostal čitateľný, opravu podpíše ten, kto ju nariadil.

§ 61

Zápisnica o hlasovaní

(1) V zápisnici o hlasovaní sa uvedie okrem všeobecných náležitostí

- a) postup pri jednotlivých hlasovaniach, ich výsledok a výrok rozhodnutia,
- b) mienka odlišná od názoru väčšiny, a to v celom znení i so stručným odôvodnením.

(2) Zápisnicu o hlasovaní podpisujú všetci členovia senátu a zapisovateľ.

(3) Zápisnica o hlasovaní sa zalepí a pripojí k zápisnici o pojednávaní. Ak osobitný predpis neustanovuje inak, otvorí ju smie len predseda senátu na nadriadennom súde pri rozhodovaní o opravnom prostriedku a predseda senátu najvyššieho súdu pri rozhodovaní o dovolaní, ako aj sudca poverený vyhotovením rozsudku; po nazretí ju opäť zalepí a otvorenie potvrdí svojim podpisom.

(4) Zápisnica o hlasovaní sa nespíše, ak ide o jednoduché rozhodnutia, na ktorých sa senát uzniesol jednomyseľne a ktorým predchádzala porada iba v pojednávacej sieni bez prerušenia pojednávania; v zápisnici o pojednávaní sa v takom prípade poznamená, že k uzneseniu došlo bez prerušenia pojednávania.

§ 61a

Zvukový záznam hlavného pojednávania a verejného zasadnutia

Hlavné pojednávanie a verejné zasadnutie v rozsahu, v ktorom sa na verejnom zasadnutí vykonáva dokazovanie sa zaznamenáva aj s využitím technického zariadenia určeného na zaznamenávanie zvuku. Takto vyhotovený záznam sa uchová na nosiči dát, ktorý je súčasťou spisu; záznam možno uchovávať aj iným vhodným spôsobom.

§ 62

Podanie

(1) Podanie sa posudzuje vždy podľa obsahu, aj keď je nesprávne označené. Možno ho urobiť písomne, ústne do zápisnice, telegraficky, telefaxom, elektronickými prostriedkami podpísané so zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného zákona alebo bez zaručeného elektronického podpisu. Podanie urobené telegraficky, telefaxom alebo elektronickými prostriedkami bez zaručeného elektronického podpisu treba potvrdiť písomne alebo ústne do zápisnice do troch pracovných dní, inak sa o podaní nekoná.

(2) Ak sa oznámenie o skutočnostiach, že bol spáchaný trestný čin (ďalej len „trestné oznámenie“) podáva ústne, treba oznamovateľa poučiť o zodpovednosti za uvedenie vedome nepravdivých údajov vrátane následkov krivého obvinenia, o možnosti a podmienkach poskytnutia ochrany pred neoprávneným postihom v pracovnoprávnom vzťahu podľa osobitného predpisu a vypočuť o okolnostiach, za ktorých bol čin spáchaný, o osobných pomeroch toho, na koho sa oznámenie podáva, o dôkazoch a výške škody a iných následkoch, ktoré boli spôsobené trestným činom; ak je oznamovateľ súčasne poškodeným alebo jeho splnomocnencom, musí sa vypočuť aj o tom, či žiada, aby súd rozhodol o jeho nároku na náhradu škody v trestnom konaní. Výsluch osoby, ktorá podáva oznámenie, sa má vykonať tak, aby sa získali podklady na ďalšie konanie. Na žiadosť oznamovateľa sa v trestnom oznámení neuvedú údaje o jeho totožnosti. Materiály, ktoré umožňujú zistenie totožnosti takého oznamovateľa, sa ukladajú na prokuratúre. Do spisu sa zakladajú len s jeho súhlasom.

(3) Ak bola zápisnica o ústnom podaní trestného oznámenia spísaná na súde, pošle ju súd bez odkladu prokurátorovi.

§ 63

Počítanie lehôt

(1) Lehoty podľa tohto zákona sa počítajú na hodiny, dni, týždne, mesiace a roky.

(2) Lehota určená podľa hodín začína plynúť začatím úkonu.

(3) Do lehoty určenej podľa dní sa nezapočítava deň, v ktorom sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty.

(4) Lehota určená podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa skončí uplynutím toho dňa, ktorý svojim pomenovaním alebo číselným označením zodpovedá dňu, v ktorom sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty. Ak chýba tento deň v poslednom mesiaci lehoty, končí sa lehota uplynutím posledného dňa tohto mesiaca.

(5) Ak pripadne koniec lehoty na deň pracovného pokoja alebo pracovného voľna, pokladá sa za posledný deň lehoty najbližší budúci pracovný deň; to neplatí pre lehotu väzby.

(6) Lehota je zachovaná aj vtedy, ak podanie bolo v lehote

- a) podané na pošte a adresované súdu, prokurátorovi alebo policajtovi, u ktorého sa má podať alebo ktorý má vo veci rozhodnúť,
- b) urobené na súde alebo u prokurátora, ktorý má vo veci rozhodnúť,
- c) urobené príslušníkom ozbrojených síl, ozbrojeného zboru alebo príslušníkom v služobnom pomere u jeho nadriadeného alebo služobného orgánu,
- d) urobené u riaditeľa ústavu, v ktorom je ten, kto urobí podanie, vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, alebo
- e) urobené ústne do zápisnice na ktoromkoľvek okresnom súde alebo u okresného prokurátora.

§ 64

Navrátenie lehoty

(1) Ak obvinený, jeho obhajca, poškodený alebo zúčastnená osoba zmešká z dôležitých dôvodov lehotu na podanie opravného prostriedku, povolí jej orgán, ktorému patrí rozhodovať o opravnom prostriedku, navrátenie lehoty. O navrátenie lehoty môže oprávnená osoba požiadať do troch dní od odpadnutia prekážky. Ak nebol opravný prostriedok ešte podaný, je potrebné ho so žiadosťou spojiť. Ak ide o odvolanie proti rozsudku, možno odvolanie odôvodniť ešte v lehote ôsmich dní od doručenia uznesenia o povolení navrátenia lehoty.

(2) Ak bol opravný prostriedok už zamietnutý ako omeškaný, zruší orgán pri povolení navrátenia lehoty i svoje rozhodnutie o zamietnutí opravného prostriedku.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa použijú primerane aj vtedy, ak sa ukáže, že lehota na podanie opravného prostriedku, ktorý bol zamietnutý ako omeškaný, zmeškaná nebola.

§ 65

Doručovanie

(1) Ak nebola písomnosť doručená pri úkone trestného konania, doručí sa spravidla poštou. Ak je adresátom obvinený alebo poškodený, doručuje sa mu na adresu, ktorú uviedol na tento účel. Ak je potrebné opakovať úkon alebo odročiť hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie, stačí prítomným osobám, ktoré sa majú na ňom znova zúčastniť, oznámiť nový termín. Obsah oznámenia, ako aj skutočnosť, že tieto osoby nový termín vzali na vedomie, sa poznačí v zápisnici.

(2) V prípade potreby, najmä pri nariadenom predvedení, pri neúspešnosti pokusu doručiť iným spôsobom do vlastných rúk adresátovi zásielku, alebo pri nebezpečenstve, že prietahom v doručovaní sa pojednávanie zmari, možno o doručenie požiadať útvar Policajného zboru alebo obec.

(3) Ak nebol adresát zásielky zastihnutý na adrese, ktorú na tieto účely uviedol, doručí sa inej

dospelej osobe bývajúcej v tom istom byte alebo v tom istom dome, alebo zamestnanej na tom istom pracovisku, ak je ochotná písomnosť prevziať a jej odovzdanie obstaráť. Ak niet takej osoby, písomnosť sa uloží u orgánu, ktorý zásielku doručuje, a adresát sa vhodným spôsobom vyrozumie, kde a kedy si ju môže vyzdvihnúť. Písomnosť sa považuje za doručení dňom, keď bola uložená, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel.

(4) Písomnosť sa považuje za doručení adresátovi aj vtedy, ak sa zásielka vráti z adresy, ktorú na tieto účely uviedol, s tým, že adresát je neznámy, a to dňom, keď bola zásielka vrátená orgánu činnému v trestnom konaní alebo súdu, aj keď sa adresát o tom nedozvedel.

(5) Ak si adresát vyhradí doručovanie zásielok do poštového priečinka, pošta adresátovi oznámi príchod zásielky, možnosť prevzatia a odbernú lehotu na predpísanom tlačive, ktoré vloží do poštového priečinka. Ak si adresát na základe dohody preberá zásielky na pošte a nemá pridelený poštový priečinok, pošta tieto zásielky neoznamuje. V oboch prípadoch sa dátum príchodu zásielky považuje za dátum uloženia. Ak si adresát zásielku nevyzdvihne do troch pracovných dní od uloženia, posledný deň tejto lehoty sa považuje za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel.

(6) Písomnosti určené osobám požívajúcim výsady a imunity podľa medzinárodného práva alebo osobám v ich bytoch sa predložia Ministerstvu zahraničných vecí Slovenskej republiky, ktoré zariadi ich doručenie.

(7) Orgány činné v trestnom konaní a súd sú oprávnení vlastnými prostriedkami a na vlastné náklady vykonávať doručovanie.

(8) Orgány činné v trestnom konaní a súd môžu písomnosti doručovať obvinenému, obhajcovi, poškodenému a jeho splnomocnencovi, oznamovateľovi, zákonnému zástupcovi, zúčastnenej osobe a jej splnomocnencovi, ústavu na výkon väzby a ústavu na výkon trestu odňatia slobody aj elektronickými prostriedkami podpísanými zaručeným elektronickým podpisom.

§ 66

Doručovanie do vlastných rúk

(1) Do vlastných rúk sa doručuje

- a) obvinenému obžaloba a predvolanie,
- b) osobám oprávneným podať proti rozhodnutiu opravný prostriedok rovnopis takéhoto rozhodnutia,
- c) iná písomnosť, ak to sudca, prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník alebo asistent prokurátora z dôležitých dôvodov nariadi.

(2) Zásielky do vlastných rúk doručí pošta len adresátovi alebo ich vydá osobe, ktorá sa preukáže overeným splnomocnením nie starším ako šesť mesiacov alebo splnomocnením vydaným poštou na preberanie takých zásielok za adresáta.

(3) Ak nebol adresát zásielky, ktorú treba doručiť do vlastných rúk, zastihnutý na adrese, ktorú na tieto účely uviedol, zásielka sa uloží u orgánu, ktorý zásielku doručuje, a adresát sa vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v určitý deň a hodinu. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledný, uloží sa písomnosť na pošte alebo orgáne obce a adresát sa vhodným spôsobom upovedomí, kde a kedy si môže zásielku vyzdvihnúť. Ak si adresát zásielku nevyzdvihne do troch pracovných dní od uloženia, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel; toto neplatí, ak ide o doručenie obžaloby, uznesenia o podmienечnom zastavení trestného stíhania a trestného rozkazu.

(4) Písomnosť sa považuje za doručení adresátovi aj vtedy, ak sa zásielka vráti z adresy, ktorú

na tieto účely uviedol, s tým, že adresát je neznámy, a to dňom, keď bola zásielka vrátená orgánu činnému v trestnom konaní alebo súdu, aj keď sa adresát o tom nedozvedel; to neplatí, ak ide o doručenie obžaloby, uznesenia o podmienечnom zastavení trestného stíhania a trestného rozkazu.

(5) Ak si adresát vyhradí doručovanie zásielok do poštového priečinku, pošta adresátovi oznámi príchod zásielky, možnosť prevzatia a odbernú lehotu na predpísanom tlačive, ktoré vloží do poštového priečinku. Ak si adresát na základe dohody preberá zásielky na pošte a nemá pridelený poštový priečinok, pošta tieto zásielky neoznamuje. V oboch prípadoch sa dátum príchodu považuje za dátum uloženia. Ak si adresát zásielku nevyzdvihne do troch pracovných dní od uloženia, posledný deň tejto lehoty sa považuje za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel.

§ 66a

Doručovanie elektronickými prostriedkami

Na doručovanie elektronickými prostriedkami podľa tohto zákona sa nevzťahuje osobitný predpis o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci.

§ 67

Odopretie prijatia

(1) Ak odoprie adresát písomnosť prijať, poznačí sa to na doručenke spolu s dátumom a dôvodom odopretia a písomnosť sa vráti.

(2) Ak sudca, prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník alebo asistent prokurátora, ktorý písomnosť odoslal, uzná, že prijatie bolo odopreté bezdôvodne, považuje sa písomnosť za doručенú dňom, keď bolo prijatie odopreté; na tento následok musí doručovateľ adresáta upozorniť.

§ 68

Doručovanie právnickým osobám

(1) Písomnosti, ktoré sú určené orgánom alebo právnickým osobám, doručujú sa pracovníkom oprávneným za orgány alebo právnické osoby prijímať písomnosti. Ak ich niet, doručuje sa písomnosť, ktorá je určená do vlastných rúk, tomu, kto je oprávnený za orgán alebo právnickú osobu konať, ostatné písomnosti ktorémukoľvek ich pracovníkovi, ktorý písomnosti prijme.

(2) Ak nemožno doručiť písomnosť právnickej osobe na adresu jej sídla uvedenú v obchodnom registri alebo v inom registri, v ktorom je zapísaná, a jej iná adresa nie je súdu známa, písomnosť sa považuje po troch dňoch od vrátenia nedoručenej zásielky súdu za doručенú, a to aj vtedy, ak sa ten, kto je oprávnený konať za právnickú osobu, o tom nedozvie.

(3) Ustanovenie § 66 sa pri doručovaní orgánom alebo právnickým osobám použije primerane.

§ 69

Nazeranie do spisov

(1) Obvinený, obhajca, poškodený a zúčastnená osoba, splnomocnenec, ustanovený opatrovník a v konaní pred súdom prokurátor, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník a asistent prokurátora majú právo nazeráť do spisov s výnimkou zápisnice o hlasovaní a časti spisu obsahujúcej údaje o totožnosti chráneneho svedka, ohrozeného svedka alebo svedka, ktorého totožnosť je utajená, a krycie údaje o totožnosti agenta, robiť si z nich výpisky a poznámky a obstarávať si na svoje trovy kópie spisov a ich častí; také trovy neuhrádza prokurátor, probačný

a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník a asistent prokurátora. Také isté právo má zákonný zástupca obvineného, poškodeného a zúčastnenej osoby, ak tieto osoby sú pozbavené spôsobilosti na právne úkony alebo ich spôsobilosť na právne úkony je obmedzená. Iné osoby tak môžu urobiť so súhlasom predsedu senátu a v prípravnom konaní so súhlasom orgánu činného v trestnom konaní, len ak je to potrebné na uplatnenie ich práv.

(2) V prípravnom konaní orgán činný v trestnom konaní môže právo nazerať do spisu a s ním spojené práva podľa odseku 1 zo závažných dôvodov odmietnuť, najmä ak v spise nemožno urobiť také opatrenia, ktoré by zabránili zmareniu alebo podstatnému sťaženiu dosiahnutia účelu trestného stíhania. Závažnosť dôvodov, z ktorých orgán činný v trestnom konaní toto právo odmietol, na žiadosť osoby, ktorej sa odmietnutie týka, je prokurátor povinný urýchlene preskúmať. Ak právo nahliadať do spisu a s ním spojené ostatné práva uvedené v odseku 1 zo závažných dôvodov odmietol prokurátor, na žiadosť osoby, ktorej sa odmietnutie týka, je nadriadený prokurátor povinný urýchlene preskúmať dôvodnosť odmietnutia. Tieto práva nemožno odoprieť obvinenému a obhajcovi a poškodenému po tom, čo boli upozornení na možnosť preštudovať spisy.

(3) Tomu, kto má právo byť pri úkone prítomný, nemožno odoprieť nazretie do zápisnice o tomto úkone. Obvinenému a jeho obhajcovi nemožno odoprieť nazretie do uznesenia o vznesení obvinenia. V konaní pred súdom nemožno odoprieť nazretie do spisov prokurátorovi, obvinenému a jeho obhajcovi, poškodenému, zúčastnenej osobe a ich splnomocnencom.

(4) Práva štátnych orgánov nazerať do spisov podľa osobitného zákona nie sú ustanoveniami predchádzajúcich odsekov dotknuté.

(5) Pri povoľovaní nazerať do spisov je nevyhnutné urobiť také opatrenia, aby boli zachované utajované skutočnosti, obchodné tajomstvo, bankové tajomstvo, daňové tajomstvo, poštové tajomstvo alebo telekomunikačné tajomstvo. Ak by v súvislosti s nazretím do spisov hrozila obava z prieťahov konania, je v prípravnom konaní orgán činný v trestnom konaní a v konaní pred súdom predseda senátu oprávnený ustanoviť primeranú lehotu.

(6) Rovnaké práva ako orgán činný v trestnom konaní má aj sudca pre prípravné konanie, ak v čase konania v rámci svojej právomoci nakladá so spisom. Ak však sudca pre prípravné konanie v konaní o väzbe pred rozhodnutím o nej odmietne obvinenému alebo obhajcovi právo nazrieť do celého spisu, zároveň s odmietnutím tohto práva označí a umožní sprístupniť na nazretie obvinenému alebo jeho obhajcovi tie časti spisu, ktoré obsahujú skutočnosti alebo dôkazy, na ktoré sa podľa § 71 až 87 a § 339 pri rozhodovaní o väzbe prihliada.

§ 70

Poriadková pokuta

(1) Kto napriek predchádzajúcemu napomenutiu ruší konanie alebo kto sa voči súdu, prokurátorovi, alebo policajtovi správa urážlivo, alebo kto bez dostatočného ospravedlnenia neposlúchne príkaz, alebo nevyhovie výzve alebo predvolaniu podľa tohto zákona, toho môže sudca a v prípravnom konaní prokurátor alebo policajt potrestať poriadkovou pokutou do 1 650 eur; ak ide o právnickú osobu, až do 16 590 eur. Na možnosť uloženia poriadkovej pokuty musia byť dotknuté osoby vopred upozornené.

(2) Ak sa konania podľa odseku 1 dopustí prokurátor, obhajca alebo príslušník v služobnom pomere, môže sa jeho prejednanie prenechať príslušnému orgánu na disciplinárne konanie. Ak sa takého konania dopustí osoba, ktorá je vo väzbe alebo výkone trestu odňatia slobody, môže sa prenechať riaditeľovi ústavu na výkon väzby alebo ústavu na výkon trestu odňatia slobody na disciplinárne potrestanie. Príslušný orgán alebo riaditeľ je povinný o výsledku upovedomiť orgán činný v trestnom konaní alebo súd.

(3) Proti rozhodnutiu podľa odsekov 1 a 2 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

ŠTVRTÁ HLAVA ZAISTENIE OSÔB A VECÍ

Prvý diel Väzba

§ 71 Dôvody väzby

(1) Obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že

- a) ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest,
- b) bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo
- c) bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

(2) Obvinený môže byť vzatý do väzby aj vtedy, ak je trestne stíhaný pre trestné činy terorizmu, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu a sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený.

(3) Ak bol obvinený prepustený z väzby, môže byť v tej istej veci vzatý do väzby, ak

- a) je na úteku alebo sa skrýva, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, nezdržiava sa na adrese, ktorú uviedol orgánom činným v trestnom konaní alebo súdu, nepreberá zásielky alebo nerešpektuje príkazy orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu, alebo inak vedome marí vykonávanie nariadených úkonov,
- b) pôsobí na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak marí objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie,
- c) pokračuje v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil,
- d) bol prepustený z väzby preto, že nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody a sú konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňujú niektorý z dôvodov väzby podľa odseku 1,
- e) je obvinený pre ďalší úmyselný trestný čin, ktorý mal byť spáchaný po prepustení z väzby, alebo
- f) ide o väzbu podľa odseku 2.

§ 72 Rozhodnutie o väzbe

(1) Rozhodnutím o väzbe sa rozumie rozhodnutie o

- a) vzatí alebo nevzatí obvineného do väzby; za rozhodnutie o nevzatí do väzby sa považuje aj rozhodnutie o ponechaní obvineného na slobode pri nahradení väzby,
- b) prepustení z väzby a o zamietnutí žiadosti o prepustenie obvineného z väzby; za takúto žiadosť sa považuje aj žiadosť o nahradenie väzby,

- c) zmene dôvodov väzby obvineného,
- d) návrhu na predĺženie lehoty väzby obvineného,
- e) ponechaní obvineného vo väzbe, alebo predĺžení celkovej lehoty väzby v trestnom konaní,
- f) prepustení zatknutého obvineného na slobodu; za takéto rozhodnutie sa považuje aj rozhodnutie o ponechaní obvineného na slobode pri nahradení väzby.

(2) Konat' a rozhodovať možno len o väzbe osoby, proti ktorej bolo vznesené obvinenie. Odôvodnenie rozhodnutia o väzbe obsahuje aj uvedenie skutkových okolností, o ktoré sa výrok rozhodnutia o väzbe opiera. O väzbe koná a rozhoduje súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie, ktorý nie je pri vymedzení dôvodov väzby návrhom prokurátora viazaný. O sťažnosti proti rozhodnutiu súdu alebo sudcu pre prípravné konanie o väzbe koná a rozhoduje nadriadený súd. Pred rozhodnutím o väzbe musí byť obvinený vypočutý; o čase a mieste výsluchu sa vhodným spôsobom upovedomí prokurátor, obvinený a jeho obhajca, ak je dosiahnuteľný. Predseda senátu alebo sudca pre prípravné konanie vypočuje obvineného a potom umožní prísediacim alebo sudcom, prokurátorovi a obhajcovi položiť obvinenému otázky týkajúce sa rozhodnutia o väzbe; bez výsluchu obvineného možno rozhodnúť o väzbe len vtedy, ak obvinený výslovne požiadal, aby sa konalo v jeho neprítomnosti alebo ak zdravotný stav obvineného neumožňuje jeho výsluch. Zástupca záujmového združenia alebo iná osoba ponúkajúca záruku alebo peňažnú záruku sa upovedomí o výsluchu, ak je to potrebné. Návrhy a žiadosti prokurátora sa bezodkladne doručia obvinenému a žiadosti obvineného alebo iných osôb, podané v jeho prospech prokurátorovi tak, aby sa k nim prokurátor a obvinený mali možnosť pred rozhodnutím o väzbe vyjadriť; to platí aj o dôvodoch, pre ktoré má súd rozhodnúť o predĺžení celkovej lehoty väzby podľa § 76a.

(3) Ak v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie nevyhovie návrhu prokurátora vziať obvineného do väzby, rozhodne o nevzatí do väzby uznesením, ktoré v plnom znení s odôvodnením a poučením uvedie v zápisnici o úkone; to platí aj pre rozhodnutie o väzbe, ak súd alebo sudca pre prípravné konanie rozhoduje podľa § 76 ods. 3 alebo 4. Prokurátor môže v prípravnom konaní vziať návrh na vzatie obvineného do väzby späť až do vyhlásenia uznesenia sudcu pre prípravné konanie, ktorým sa o tomto návrhu rozhoduje; sudca pre prípravné konanie uznesením vezme na vedomie späťvzatie návrhu prokurátora na vzatie obvineného do väzby.

(4) K návrhu na vzatie obvineného do väzby, ako aj k ďalším návrhom prokurátora, na ktorých základe sa má v prípravnom konaní rozhodnúť o väzbe treba vždy pripojiť originál alebo orgánom činným v trestnom konaní overený rovnopis celého doposiaľ získaného spisového materiálu s očíslovanými listami a s prehľadom obsahu spisu. Predloženie spisu príslušnému orgánu nesmie byť prekážkou pre plynulé konanie vo veci.

(5) Sudca pre prípravné konanie alebo predseda senátu súdu, ktorý o návrhu alebo sťažnosti koná, môže v prípadoch zvlášť rozsiahleho spisového materiálu súhlasiť s predložením len príslušnej časti spisu.

(6) Obvineného, ktorý bol vzatý do väzby alebo u ktorého bolo nariadené dodanie na ďalší výkon väzby, dodajú do miesta výkonu väzby príslušníci Policajného zboru, Vojenskej polície alebo colníci a v súdnom objekte aj príslušníci Zboru väzenskej a justičnej stráže.

§ 73

Príkaz na zatknutie

(1) Ak je daný niektorý z dôvodov väzby a obvineného nemožno predvolať, predviesť alebo zadržať a zabezpečiť jeho prítomnosť na výsluchu alebo na inom úkone, vydá predseda senátu a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie na návrh prokurátora príkaz, aby bol obvinený zatknutý.

(2) Príkaz na zatknutie musí popri údajoch zabezpečujúcich, že obvinený nebude zamenený s inou osobou, obsahovať opis skutku, pre ktorý je obvinený stíhaný, právnu kvalifikáciu tohto skutku a dôvody, pre ktoré sa príkaz na zatknutie vydáva.

(3) Zatknutie vykonávajú na podklade príkazu príslušníci Policajného zboru, Vojenskej polície a colníci, ktorí sú tiež povinní, ak je to na vykonanie príkazu potrebné, vypátrať pobyt obvineného.

(4) Orgán, ktorý obvineného na podklade príkazu zatkol, je povinný ho bez meškania, najneskôr však do 24 hodín, dodať súdu, ktorého sudca príkaz vydal. Ak sa tak nestane, musí byť obvinený prepustený na slobodu.

(5) Predseda senátu alebo v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie, ktorý prevzal zatknutého obvineného, musí do 48 hodín a pri obzvlášť závažných zločinoch do 72 hodín od jeho prevzatia obvineného vypočúť a rozhodnúť o jeho vzatí do väzby alebo ho prepustiť na slobodu; pritom postupuje primerane podľa § 72 ods. 2. Ak nebolo uznesenie o vznesení obvinenia obvinenému v konaní doposiaľ oznámené, doručí mu rovnopis uznesenia sudca pre prípravné konanie pred výsluchom; doručenie sudcom pre prípravné konanie má rovnaké účinky ako oznámenie uznesenia orgánom, ktorý uznesenie o vznesení obvinenia vydal a sťažnosť proti nemu môže obvinený podať aj do zápisnice o výsluchu pred sudcom pre prípravné konanie. Ak prokurátor nebol pri výsluchu prítomný, doručí mu sudca pre prípravné konanie zápisnicu o výsluchu obvineného.

(6) O väzbe zatknutého obvineného rozhoduje predseda senátu a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie uznesením.

(7) Predseda senátu rozhodne o prepustení zatknutého obvineného na slobodu príkazom, ktorý musí byť vydaný písomne a musí byť primerane odôvodnený. V prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie rozhodne o prepustení zatknutého obvineného na slobodu z dôvodu uplynutia lehôt podľa odseku 5 príkazom, ktorý musí byť vydaný písomne a musí byť primerane odôvodnený; o prepustení zatknutého obvineného na slobodu z iných dôvodov rozhodne uznesením, ktoré v plnom znení s odôvodnením a poučením uvedie v zápisnici o úkone.

§ 74

Upovedomenie o vzatí do väzby, prepustení z väzby alebo o úteku z väzby

(1) O vzatí do väzby súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie bez prieskumu vyrozumie rodinného príslušníka obvineného alebo inú osobu, ktorú obvinený označí, a jeho obhajcu; inú osobu, ktorú označí obvinený, možno vyrozumieť len vtedy, ak sa tým nezmarí účel väzby. O vzatí do väzby príslušníka ozbrojených síl alebo ozbrojeného zboru, alebo príslušníka v služobnom pomere treba upovedomiť aj jeho nadriadeného alebo služobný orgán. Ak je obvinený zaradený v evidencii nezamestnaných, treba o vzatí do väzby upovedomiť príslušný úrad, v ktorého evidencii sa nachádza. Ak neustanovuje inak vyhlásená medzinárodná zmluva, vyrozumie súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie o vzatí cudzinca do väzby tiež konzulárny úrad štátu, ktorého je cudzinec občanom alebo na ktorého území má trvalý pobyt.

(2) Orgán činný v trestnom konaní alebo súd vhodným spôsobom vyrozumie poškodeného alebo svedka v prípadoch podľa § 46 ods. 8 a 9 a § 139 o prepustení obvineného z väzby alebo o jeho úteku z väzby najneskôr v deň, v ktorý sa o tejto skutočnosti dozvedel.

§ 75

Upovedomenie ústavu na výkon väzby o väzbe

(1) Príslušný ústav na výkon väzby treba ihneď vyrozumieť o

- a) vzatí obvineného do väzby,
- b) zmene dôvodov väzby,
- c) rozhodnutí o ponechaní obvineného vo väzbe,
- d) rozhodnutí o prepustení obvineného z väzby,
- e) právnej kvalifikácii trestných činov, pre ktorý je obvinený stíhaný, alebo o ich zmene,
- f) mene, priezvisku a adrese obhajcu, ktorý obvineného zastupuje,
- g) osobných údajoch spoluobvineného, ak sa nachádza vo väzbe,
- h) postúpení veci inému orgánu činnému v trestnom konaní alebo inému súdu,
- i) podaní obžaloby, podaní návrhu na schválenie dohody o vine a treste, späťvzatí obžaloby prokurátorom, právoplatnom rozhodnutí súdu o vrátení veci prokurátorovi na došetrenie a o odmietnutí obžaloby.

(2) Vyrozumenie podľa odseku 1 vykoná prokurátor alebo súd, ktorý vedie konanie v čase, keď nastala skutočnosť, ktorú treba ústavu na výkon väzby oznámiť; vrátenie veci prokurátorovi na došetrenie alebo odmietnutie obžaloby oznamuje súd, v konaní pred ktorým sa toto rozhodnutie stalo právoplatným.

Trvanie väzby

§ 76

(1) Väzba v rámci základnej alebo predĺženej lehoty väzby v prípravnom konaní a väzba v konaní pred súdom môže trvať len nevyhnutný čas.

(2) Základná lehota väzby v prípravnom konaní je sedem mesiacov; prokurátor je povinný prepustiť obvineného na slobodu najneskôr v posledný deň tejto lehoty, ak nepodá najmenej dvadsať pracovných dní pred jej uplynutím obžalobu, návrh na schválenie dohody o vine a treste alebo sudcovi pre prípravné konanie návrh na predĺženie tejto lehoty.

(3) Súd alebo sudca pre prípravné konanie rozhodne o väzbe alebo o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby v prípravnom konaní tak, aby v prípade podania sťažnosti proti rozhodnutiu mohol byť spis predložený nadriadenému súdu najneskôr päť pracovných dní pred uplynutím lehoty, ktorá by bola lehotou väzby v prípravnom konaní alebo pred uplynutím lehoty väzby v prípravnom konaní; nadriadený súd rozhodne do uplynutia lehoty, ktorá by bola lehotou väzby v prípravnom konaní alebo lehoty, ktorá sa má predĺžiť, inak predseda senátu nadriadeného súdu prepustí obvineného z väzby na slobodu písomným príkazom, ktorý musí byť primerane odôvodnený. Predĺžiť lehotu väzby možno len vtedy, ak návrh podľa odseku 2 bol podaný včas a ak nebolo možné pre obtiažnosť veci alebo z iných závažných dôvodov trestné stíhanie skončiť a prepustením obvineného na slobodu hrozí, že bude zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania. Predĺženie lehoty väzby môže trvať až sedem mesiacov, lehota väzby v prípravnom konaní však nesmie presiahnuť dĺžku podľa odseku 7. Pri späťvzatí návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby sa postupuje primerane podľa § 72 ods. 3.

(4) Ak bolo rozhodnuté, že lehota väzby obvineného sa predlžuje, je v prípravnom konaní prokurátor po každom takomto rozhodnutí povinný opäť postupovať podľa odseku 2 a súd alebo sudca pre prípravné konanie podľa odseku 3.

(5) Ak bola podaná obžaloba alebo návrh na schválenie dohody o vine a treste bez predchádzajúceho prepustenia obvineného prokurátorom na slobodu a lehota dvadsať pracovných dní podľa odseku 2 alebo 4 nebola dodržaná, predseda senátu bezodkladne prepustí obvineného z väzby na slobodu písomným príkazom, ktorý musí byť primerane odôvodnený; rovnako

postupuje sudca pre prípravné konanie, ak bol podaný návrh na predĺženie lehoty väzby v prípravnom konaní a nebola dodržaná lehota dvadsať pracovných dní podľa odseku 2 alebo 4.

(6) Celková lehota väzby v prípravnom konaní spolu s väzbou v konaní pred súdom nesmie presiahnuť

- a) dvanásť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre prečin,
- b) tridsaťšesť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre zločin,
- c) štyridsaťosem mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin.

(7) Z lehoty uvedenej v odseku 6 pripadá na prípravné konanie najviac

- a) sedem mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre prečin,
- b) devätnásť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre zločin,
- c) dvadsaťpäť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin.

Ustanovenie § 78 tým nie je dotknuté.

(8) Ak je obvinený v tom istom konaní stíhaný za viac trestných činov, na určenie lehoty uvedenej v odseku 6 je rozhodujúci čin najprísnejšie trestný; rozhodnutie o väzbe sa však na tento čin musí pri vymedzení dôvodov väzby skutkovo vzťahovať. Ak je to potrebné na dosiahnutie tohto účelu, môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie na návrh prokurátora rozhodnúť o zmene dôvodov väzby.

(9) Ak v priebehu konania vyjde najavo, že skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie, je iným trestným činom a dĺžka vykonanej väzby už presiahla lehotu uvedenú v odseku 6 alebo 7, obvinený musí byť prepustený z väzby na slobodu písomným príkazom predsedu senátu a v prípravnom konaní prokurátora, ktorý musí byť odôvodnený, najneskôr do 24 hodín od upozornenia na zmenu právnej kvalifikácie skutku, aj keď trvá niektorý z dôvodov väzby; predseda senátu koná na podklade rozhodnutia senátu.

(10) Lehoty uvedené v odsekoch 6 a 7 začínajú plynúť odo dňa zadržania alebo zatknutia obvineného; ak nepredchádzalo zatknutie alebo zadržanie obvineného, odo dňa obmedzenia osobnej slobody obvineného na základe rozhodnutia o väzbe. V prípadoch odmietnutia obžaloby a vrátenia veci prokurátorovi, vrátenia veci prokurátorovi na konanie o dohode o vine a treste, vrátenia veci prokurátorovi do prípravného konania podľa § 334 ods. 3, odmietnutia návrhu dohody o vine a treste podľa § 331 ods. 1 písm. b) alebo v prípadoch vrátenia veci prokurátorovi do prípravného konania, alebo ak prokurátor vzal obžalobu alebo návrh na schválenie dohody o vine a treste späť, plynie nová základná sedemmesačná lehota väzby v rámci lehoty uvedenej v odseku 7 odo dňa, keď bol spis doručený prokurátorovi.

§ 76a

Ak sa vedie trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin, za ktorý možno uložiť trest odňatia slobody na 25 rokov alebo trest odňatia slobody na doživotie alebo pre trestné činy terorizmu, ktoré nebolo možné pre obťažnosť veci alebo z iných závažných dôvodov skončiť do uplynutia celkovej lehoty väzby v trestnom konaní a prepustením obvineného na slobodu hrozí, že bude zmarené alebo podstatne sťažené dosiahnutie účelu trestného konania, môže súd rozhodnúť o predĺžení celkovej lehoty väzby v trestnom konaní na nevyhnutnú dobu, a to aj opakovane. Celková lehota väzby v trestnom konaní spolu s jej predĺžením podľa predchádzajúcej vety však nesmie presiahnuť šesťdesiat mesiacov.

§ 77

(1) Do plynutia lehôt podľa § 76 ods. 6 a 7 sa nezapočítava doba, počas ktorej sa obvinený

nemohol zúčastniť na úkonoch trestného konania v dôsledku toho, že

- a) bol vo väzbe v cudzine alebo tam bol zadržaný,
- b) úmyselne si poškodil alebo nechal poškodiť zdravie, alebo
- c) úmyselne vyvolal inú prekážku, ktorá mu v takej účasti bránila alebo bránila riadnemu vykonaniu úkonu trestného konania.

(2) Uznesenie podľa odseku 1 vydá predseda senátu a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť.

(3) Dĺžka trvania väzby, o ktorej bolo rozhodnuté v konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch podľa § 380 ods. 2 alebo § 403, sa posudzuje samostatne a nezávisle od dĺžky trvania väzby v pôvodnom konaní.

§ 78

Pre trvanie väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 3 sa použije § 76 ods. 1 až 5 a ods. 8 až 10. Doba trvania väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 3 spolu s už vykonanou väzbou podľa § 71 ods. 1 alebo 2 môže v prípravnom konaní presiahnuť lehoty uvedené v § 76 ods. 7 len v rozsahu novej základnej sedemmesačnej lehoty väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 3; celková doba trvania väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 3 spolu s už vykonanou väzbou podľa § 71 ods. 1 alebo 2 nesmie presiahnuť lehoty uvedené v § 76 ods. 6, okrem predĺženia podľa § 76a.

§ 79

(1) Ak pominie dôvod väzby, dôvod na jej ďalšie trvanie alebo uplynutie lehota uvedená v § 76 ods. 6 alebo 7 alebo § 78, musí byť obvinený ihneď prepustený na slobodu. V prípravnom konaní o tom rozhodne prokurátor.

(2) Policajt, prokurátor, sudca pre prípravné konanie a súd sú povinní skúmať v každom období trestného stíhania, či dôvody väzby trvajú, alebo či sa zmenili. Sudca pre prípravné konanie tak koná iba pri rozhodovaní o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby alebo o zmene dôvodov väzby a pri rozhodovaní o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby podľa odseku 3. Ak v prípravnom konaní prokurátor zistí, že dôvody väzby sa zmenili, podá návrh sudcovi pre prípravné konanie na rozhodnutie o zmene dôvodov väzby. Sudca pre prípravné konanie o takom návrhu rozhodne bez meškania. Ak súd vyhlásil oslobodzujúci rozsudok, predseda senátu bezodkladne vydá príkaz na prepustenie obvineného z väzby s uvedením dôvodu prepustenia a uvedie túto okolnosť v zápisnici; takto postupuje predseda senátu aj vtedy, ak v súdnom konaní uplynula lehota väzby podľa § 76 ods. 6.

(3) Obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhoví, predloží ju bez meškania so svojím stanoviskom a s návrhom na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, o čom upovedomí obvineného a jeho obhajcu. O takej žiadosti sa musí bez meškania rozhodnúť. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť.

(4) Ak prokurátor súhlasí s prepustením obvineného na slobodu, môže v konaní pred súdom obvineného z väzby prepustiť predseda senátu príkazom, ktorý musí byť vydaný písomne a musí byť primerane odôvodnený; rovnako rozhodne aj prokurátor, ak postupuje podľa druhej vety odseku 1.

Druhý diel

Nahradenie väzby

§ 80

Nahradenie väzby zárukou, sľubom alebo dohľadom

(1) Ak je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) alebo c), môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie ponechať obvineného na slobode alebo prepustiť ho na slobodu, ak

- a) záujmové združenie občanov alebo dôveryhodná osoba ponúkne prevzatie záruky za ďalšie správanie obvineného a za to, že obvinený sa na vyzvanie dostaví k policajtovi, prokurátorovi alebo na súd a že vždy vopred oznámi policajtovi, prokurátorovi alebo súdu vzdialenie sa z miesta pobytu, a súd alebo v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie považuje záruku vzhľadom na osobu obvineného a na povahu prejednáváného prípadu za dostatočnú a prijme ju,
- b) obvinený dá písomný sľub, že povedie riadny život, najmä že sa nedopustí trestnej činnosti a že splní povinnosti a dodrží obmedzenia, ktoré sa mu uložia, a súd alebo v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie považuje sľub vzhľadom na osobu obvineného a na povahu prejednáváného prípadu za dostatočný a prijme ho, alebo
- c) s ohľadom na osobu obvineného a povahu prejednáváného prípadu možno účel väzby dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným alebo odovzdaním dohľadu nad obvineným do iného členského štátu Európskej únie podľa osobitného predpisu.

(2) Súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie oboznámi toho, kto ponúka prevzatie záruky podľa odseku 1 písm. a) a spĺňa podmienky na jej prijatie, s podstatou obvinenia a so skutočnosťami, ktoré odôvodňujú väzbu; obvineného oboznámi s obsahom záruky. Súčasne môže obvinenému súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie uložiť splnenie primeraných povinností a dodržanie obmedzení. Ak je obvinený stíhaný pre obzvlášť závažný zločin, je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 3 písm. a) až c) alebo e), alebo obvinený bol vzatý do väzby podľa odseku 3 alebo podľa § 81 ods. 4, možno záruku alebo sľub prijať alebo uložiť dohľad, len ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu. Ak je obvinený stíhaný pre trestné činy terorizmu, možno záruku alebo sľub prijať alebo uložiť dohľad, len ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu. Obvinenému sa vždy uloží povinnosť oznámiť policajtovi, prokurátorovi alebo súdu, ktorý vedie konanie, každú zmenu miesta pobytu.

(3) Ak bol obvinený ponechaný na slobode alebo prepustený na slobodu podľa odseku 1 a záujmové združenie občanov alebo dôveryhodná osoba, ktorá ponúkla prevzatie záruky, dôvodne odstúpi od záruky, obvinený poruší daný sľub alebo nesplní povinnosti alebo poruší obmedzenia, ktoré mu uložil súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie, alebo probačný a mediačný úradník oznámi, že dohľad neplní svoj účel, môže súd, ak je daný dôvod väzby podľa § 71, vziať obvineného do väzby a na ten účel predseda senátu prípadne i vydať príkaz na zatknutie; v prípravnom konaní postupuje policajt a prokurátor podľa § 86 a § 87 ods. 1 a sudca pre prípravné konanie podľa § 87 ods. 2, alebo sa postupuje podľa § 73. Ak bol obvinený vzatý do väzby po predchádzajúcom prepustení z väzby na slobodu, pre ďalšie trvanie väzby sa použije § 78.

(4) Ak obvinený bol počas výkonu dohľadu probačného a mediačného úradníka vzatý do väzby v inej veci, výkon dohľadu sa prerušuje. To sa netýka postupu súdu alebo na návrh prokurátora sudcu pre prípravné konanie podľa odseku 3.

§ 81

Peňažná záruka

(1) Ak je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) alebo c), môže súd a v prípravnom konaní

sudca pre prípravné konanie rozhodnúť o ponechaní obvineného na slobode alebo o jeho prepustení na slobodu aj vtedy, ak obvinený zložil peňažnú záruku a súd alebo sudca pre prípravné konanie ju prijme. Ak je obvinený stíhaný pre obzvlášť závažný zločin, je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 3 písm. a) až c) alebo e), alebo obvinený bol vzatý do väzby podľa odseku 4 alebo podľa § 80 ods. 3, možno peňažnú záruku prijať, len ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu. Ak je obvinený stíhaný pre trestné činy terorizmu, možno peňažnú záruku prijať, len ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu. Obvinenému sa vždy uloží povinnosť oznámiť policajtovi, prokurátorovi alebo súdu zmenu miesta pobytu. So súhlasom obvineného môže peňažnú záruku zložiť aj iná osoba, ale pred jej prijatím musí byť oboznámená s podstatou obvinenia a so skutočnosťami, v ktorých sa nachádza dôvod väzby. Na dôvody, pre ktoré peňažná záruka môže pripadnúť štátu, musí sa obvinený a osoba, ktorá peňažnú záruku zložila, vopred upozorniť.

(2) S prihliadnutím na osobu a majetkové pomery obvineného alebo toho, kto za neho zloženie peňažnej záruky ponúka, povahu činu, jeho následok a iné okolnosti prípadu predseda senátu alebo v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie

- a) v rámci postupu podľa § 72 ods. 2 alebo § 302 ods. 2 opatrením určí výšku peňažnej záruky a spôsob jej zloženia a doručí opatrenie tomu, kto má peňažnú záruku zložiť, alebo
- b) postupuje podľa § 72 ods. 2 alebo § 302 ods. 2 bez vydania tohto opatrenia.

(3) Súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie rozhodne, že peňažná záruka pripadá štátu, ak obvinený

- a) ujde, skrýva sa alebo neoznami zmenu svojho pobytu a znemožní tak doručenie predvolania alebo inej písomnosti policajta, prokurátora alebo súdu,
- b) pôsobí na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak marí objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie,
- c) zavinene sa nedostaví na predvolanie na úkon trestného konania, ktorého vykonanie je bez jeho prítomnosti vylúčené,
- d) pokračuje v trestnej činnosti alebo sa pokúsi dokončiť trestný čin, ktorý prv nedokonal alebo ktorý pripravoval, alebo ktorým hrozil,
- e) nesplní povinnosti alebo nedodrží obmedzenia, ktoré mu uložil súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie, alebo
- f) sa vyhýba výkonu uloženého trestu odňatia slobody alebo peňažného trestu, alebo výkonu náhradného trestu odňatia slobody za peňažný trest.

(4) Ak bol obvinený ponechaný na slobode alebo prepustený na slobodu podľa odseku 1 a nastane niektorá z okolností podľa odseku 3, môže súd, ak je daný dôvod väzby podľa § 71, vziať obvineného do väzby a na ten účel predseda senátu prípadne aj vydať príkaz na zatknutie; v prípravnom konaní postupuje policajt a prokurátor podľa § 86 a 87 ods. 1 a sudca pre prípravné konanie podľa § 87 ods. 2, alebo sa postupuje podľa § 73. Ak bol obvinený vzatý do väzby po predchádzajúcom prepustení z väzby na slobodu, pre ďalšie trvanie väzby sa použije § 78.

(5) Peňažnú záruku zruší na návrh prokurátora alebo obvineného, alebo osoby, ktorá ju zložila, alebo aj bez návrhu súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie, ktorý o jej prijatí rozhodol, ak pominuli alebo sa zmenili dôvody, ktoré k jej prijatiu viedli. Ak bol obvinený právoplatne odsúdený na trest odňatia slobody alebo peňažný trest, alebo trest povinnej práce, môže súd rozhodnúť, že peňažná záruka trvá do dňa, keď odsúdený nastúpi výkon trestu odňatia slobody alebo zaplatí peňažný trest, alebo vykoná trest povinnej práce, alebo uhradí náklady trestného konania. Obvinený, ktorý bol právoplatne odsúdený na peňažný trest, môže tiež požiadať, aby sa záruka, ktorú zložil, použila na zaplatenie peňažného trestu alebo uspokojenie priznaného nároku na náhradu škody.

(6) Proti rozhodnutiu podľa odseku 3 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 82

Primerané povinnosti a obmedzenia

(1) Ak sudca pre prípravné konanie alebo súd rozhodol podľa § 80 alebo § 81, že sa obvinený ponecháva na slobode alebo že sa z väzby prepúšťa na slobodu, na posilnenie účelu, ktorý by sa inak dosiahol väzbou, môže orgán rozhodujúci o väzbe zároveň uložiť jedno alebo viac primeraných obmedzení alebo povinností, najmä

- a) zákaz vycestovania do zahraničia,
- b) zákaz vykonávať činnosť, pri ktorej došlo k spáchaniu trestného činu,
- c) zákaz návštev určených miest,
- d) povinnosť odovzdať legálne držanú zbraň,
- e) zákaz vzdaľovať sa z miesta pobytu alebo z obydľia okrem vymedzených podmienok,
- f) povinnosť pravidelne alebo v určenom čase sa dostaviť na štátny orgán určený súdom,
- g) zákaz vedenia motorového vozidla a odovzdanie vodičského preukazu,
- h) zákaz styku s určitými osobami alebo zákaz úmyselne sa priblížiť k určitej osobe na vzdialenosť menšiu ako päť metrov,
- i) povinnosť zložiť peňažné prostriedky na účely zabezpečenia nároku poškodeného na náhradu škody,
- j) zákaz alebo obmedzenie kontaktu s určenou osobou v akejkoľvek forme vrátane kontaktovania prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby alebo inými obdobnými prostriedkami, alebo
- k) zákaz zdržiavať sa v blízkosti obydľia určenej osoby alebo v určenom mieste, kde sa takáto osoba zdržuje alebo ktoré navštevuje.

(2) Povinnosti alebo obmedzenia zruší alebo zmení na návrh prokurátora, obvineného alebo probačného a mediačného úradníka v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie a v konaní pred súdom aj bez takého návrhu súd.

(3) Plnenie a kontrolu uložených povinností alebo obmedzení vykonáva súdom určený probačný a mediačný úradník.

(4) Obvinený, ktorému boli uložené primerané obmedzenia alebo povinnosti podľa odseku 1, je povinný podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak je takáto kontrola nariadená. Nariadiť kontrolu technickými prostriedkami možno, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu.

(5) Sudca pre prípravné konanie alebo súd pri uložení obmedzenia alebo povinnosti podľa odseku 1 písm. h), j) a k) informuje určenú osobu o možnosti požiadať o vydanie európskeho ochranného príkazu na účely zabezpečenia jej ochrany na území iného členského štátu Európskej únie podľa osobitného predpisu.

(6) Ak súd uložil primerané obmedzenie podľa odseku 1 písm. h) obvinenému, ktorý má rozhodnutím súdu vydaným v civilnom procese upravené právo styku s poškodeným, ktorým je osoba mladšia ako 18 rokov, rozhodnutie súdu vydané v civilnom procese nemožno vykonať počas trvania primeraného obmedzenia podľa odseku 1 písm. h). O uložení primeraného obmedzenia podľa odseku 1 písm. h) sudca pre prípravné konanie alebo súd, informuje ten súd, ktorý vydal rozhodnutie o úprave styku v civilnom procese.

§ 83**Sťažnosť proti rozhodnutiu o väzbe**

(1) Proti rozhodnutiu o väzbe je prípustná sťažnosť. Sťažnosť nie je prípustná, ak o väzbe rozhoduje odvolací súd alebo dovolací súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Proti uzneseniu o nevzatí do väzby alebo uzneseniu o prepustení zatknutého obvineného na slobodu môže prokurátor podať sťažnosť len ihneď po vyhlásení uznesenia; to platí aj pre podanie sťažnosti obvineným, obhajcom mladistvého obvineného alebo prokurátorom proti rozhodnutiu o väzbe, ak súd alebo sudca pre prípravné konanie rozhodoval podľa § 76 ods. 3 alebo 4, ustanovenie § 186 ods. 2 sa v tomto prípade nepoužije.

(3) Odkladný účinok má sťažnosť prokurátora proti rozhodnutiu o prepustení obvineného z väzby alebo proti rozhodnutiu, ktorým nebola predĺžená lehota väzby. Ak však bol prokurátor prítomný pri vyhlásení takého rozhodnutia, má jeho sťažnosť odkladný účinok iba vtedy, ak bola podaná ihneď po vyhlásení rozhodnutia.

§ 84**Obmedzenie obvineného vo výkone trestu odňatia slobody**

(1) Ak sa vedie trestné stíhanie proti obvinenému vo výkone trestu odňatia slobody a ak je daný niektorý z dôvodov väzby, rozhodne o dôvodoch, obsahu a trvaní nevyhnutných obmedzení, ktoré sa proti nemu uplatnia, súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie.

(2) Uložené obmedzenia nesmú byť závažnejšie ako tie, ktorým by bol inak obvinený podrobený vo väzbe.

(3) Na konanie o obmedzeniach a o ich trvaní sa použijú primerane ustanovenia § 76 až 78 a § 82.

Tretí diel**Zadržanie****§ 85****Zadržanie a obmedzenie osobnej slobody podozrivej osoby**

(1) Osobu podozrivú zo spáchania trestného činu môže policajt zadržať, ak je tu niektorý z dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 alebo 2 alebo ak ide o podozrivú osobu podľa § 204 ods. 1, aj keď proti nej doteraz nebolo vznesené obvinenie. Na zadržanie je potrebný predchádzajúci súhlas prokurátora. Bez takého súhlasu možno zadržanie vykonať, len ak vec neznesie odklad a súhlas vopred nemožno dosiahnuť, najmä ak bola taká osoba pristihnutá pri trestnom čine alebo zastihnutá na úteku.

(2) Osobnú slobodu osoby, ktorá bola pristihnutá pri trestnom čine alebo bezprostredne po ňom, môže obmedziť ktokoľvek, ak je to potrebné na zistenie jej totožnosti, zabránenie úteku, zabezpečenie dôkazov alebo na zabránenie ďalšiemu páchaniu trestnej činnosti. Je však povinný takú osobu bezodkladne odovzdať útvaru Policajného zboru, útvaru Vojenskej polície alebo útvaru Colnej správy.

(3) Policajt, ktorý zadržanie vykonal alebo ktorému bola odovzdaná zaistená osoba podľa osobitného zákona alebo odovzdaná osoba pristihnutá pri trestnom čine podľa odseku 2, bezodkladne oznámi vykonané zadržanie prokurátorovi a spíše o ňom zápisnicu, v ktorej označí miesto, čas zadržania alebo prevzatia takej osoby a bližšie okolnosti zadržania, ako aj jeho

podstatné dôvody a uvedie osobné údaje zadržanej osoby. Rovnopis zápisnice doručí bezodkladne prokurátorovi.

(4) Policajt, ktorý zadržanie vykonal alebo ktorému bola odovzdaná zaistená osoba podľa osobitného zákona alebo odovzdaná osoba pristihnutá pri trestnom čine podľa odseku 2, takú osobu bezodkladne oboznámi s dôvodmi zadržania a vypočuje ju; v prípade, že podozrenie nebude naďalej dôvodné alebo dôvody zadržania z inej príčiny odpadnú, prepustí ju písomným opatrením ihneď na slobodu. Ak zadržanú osobu neprepustí na slobodu, vznesie jej obvinenie a vypočuje ju. Po jej výsluchu odovzdá spis prokurátorovi, aby ten mohol prípadne podať návrh na vzatie do väzby alebo na postup podľa § 204 ods. 1. Policajt alebo prokurátor postupujú pri tom tak, aby zadržanú osobu bolo možné odovzdať súdu najneskôr do 48 hodín a pri trestných činoch terorizmu do 96 hodín od jej zadržania alebo zaistenia podľa osobitného zákona alebo prevzatia podľa odseku 2, inak musí byť zadržaná osoba prepustená na slobodu písomným príkazom prokurátora s primeraným odôvodnením. Zadržanú osobu môže prepustiť na slobodu so súhlasom prokurátora písomným príkazom s primeraným odôvodnením aj policajt.

(5) Ustanovenia § 34, § 121 až 124 sa primerane použijú aj vtedy, ak je zadržaná osoba vypočúvaná v čase, keď proti nej ešte nebolo vznesené obvinenie.

(6) Zadržaná osoba má právo zvoliť si obhajcu a radiť sa s ním už v priebehu zadržania bez prítomnosti tretej osoby; má právo požadovať, aby obhajca bol prítomný pri jej výsluchu podľa odseku 4, ibaže je obhajca v lehote uvedenej v odseku 4 nedosiahnuteľný.

§ 86

Zadržanie obvineného policajtom

(1) Ak je tu niektorý z dôvodov väzby podľa § 71 a pre neodkladnosť veci nemožno rozhodnutie o väzbe vopred zadovážiť, môže policajt obvineného zadržať predbežne sám. Zadržaného obvineného policajt bez meškania oboznámi s dôvodmi zadržania a vypočuje ho. Súčasne je povinný vykonať zadržanie prokurátorovi bez meškania oznámiť a odovzdať mu rovnopis zápisnice, ktorú spísal pri zadržaní, ako aj ďalší spis na rozhodnutie o podaní návrhu na vzatie do väzby. Návrh sa musí podať tak, aby obvinený mohol byť najneskôr do 48 hodín a pri trestných činoch terorizmu do 96 hodín od zadržania odovzdaný súdu, inak musí byť prepustený na slobodu.

(2) Ak sa po zadržaní zistí, že dôvod väzby podľa § 71 pominul, môže obvineného prepustiť na slobodu so súhlasom prokurátora písomným opatrením aj policajt, inak sa postupuje podľa § 87 ods. 1.

§ 87

Rozhodnutie o zadržanej osobe

(1) Ak prokurátor odovzdá zadržanú osobu súdu podľa § 85 ods. 4 alebo podľa § 86 ods. 1, pripojí k zároveň podanej obžalobe alebo k návrhu na vzatie do väzby celý doposiaľ získaný spisový materiál; inak nariadi prepustenie zadržanej osoby na slobodu písomným príkazom s primeraným odôvodnením.

(2) Sudca pre prípravné konanie je povinný do 48 hodín a pri obzvlášť závažných zločinoch do 72 hodín od prevzatia zadržanej osoby podľa odseku 1 a doručenia návrhu prokurátora na vzatie do väzby túto osobu vypočuť a rozhodnúť o jej vzatí do väzby alebo ju prepustiť na slobodu, ak rozhodne uznesením o nevzatí do väzby podľa § 72 ods. 3, inak ju príkazom, ktorý musí byť písomný a primerane odôvodnený, prepustí na slobodu. Ak sudca pre prípravné konanie prevzal obvineného pri postupe podľa § 204 ods. 1 a prokurátor nepodal súčasne s obžalobou návrh na vzatie obvineného do väzby, sudca pre prípravné konanie po prednostnom a urýchlennom vykonaní

úkonov podľa § 348 ods. 1 písm. a) alebo b), najneskôr do 48 hodín od prevzatia obvineného a doručenia obžaloby prepustí zadržanú osobu na slobodu písomným príkazom s uvedením dôvodu prepustenia; ak bol prokurátorom súčasne s obžalobou podaný aj návrh na vzatie obvineného do väzby, postupuje sudca pre prípravné konanie urýchlene a prednostne podľa § 348 ods. 1 písm. a) až d).

§ 88

Zabezpečenie svedka

(1) Svedkovi, ktorý sa napriek riadnemu predvolaniu na konanie pred súdom bez ospravedlnenia nedostavil, minulo sa účinkom aj nariadenie jeho predvedenia a jeho prítomnosť nemožno inak zabezpečiť, môže byť na ten účel uznesením súdu nariadené, aby bola obmedzená jeho osobná sloboda a aby bol predvedený príslušníkom Policajného zboru alebo Vojenskej polície; uznesenie súdu sa v plnom znení uvedie v zápisnici o úkone a svedkovi sa oznámi pri jeho výsluchu.

(2) Pred rozhodnutím podľa odseku 1 požiada predseda senátu stranu, ktorá navrhla svedka vypočuť, aby uviedla skutočnosti a otázky, na ktoré má byť svedok vypočutý.

(3) Obmedzenie osobnej slobody svedka podľa odseku 1 môže trvať len čas nevyhnutne potrebný na vykonanie úkonu, najviac 72 hodín, z ktorých 24 hodín pripadá na jeho predvedenie a 48 hodín na jeho výsluch predsedom senátu, ktorý o tom rozhodol podľa odseku 1. O výsluchu sa vhodným spôsobom upovedomí prokurátor a obvinený, a ak má obvinený obhajcu, jeho obhajca.

(4) Po výsluchu svedka sa svedkovi doručí predvolanie na súdne konanie alebo vyžiada sa jeho adresa, na ktorú treba predvolanie zaslať. Ak sa svedok opätovne nedostaví na konanie pred súdom, môže predseda senátu namiesto jeho výsluchu prečítať výpoveď urobenú podľa odsekov 1 a 2 aj bez podmienok podľa § 263; to neplatí, ak o výsluchu nebol upovedomený prokurátor a obvinený, a ak má obvinený obhajcu, jeho obhajca, iba ak by upovedomenie nebolo možné zabezpečiť. O tomto úkone sa urobí záznam, ktorý sa založí do spisu.

(5) Ak nemožno svedka, ktorému bola obmedzená osobná sloboda, predviesť pred predsedu senátu podľa odseku 3, predvedie sa pred iného sudcu toho istého súdu, ktorý postupuje podľa odsekov 1, 3 a 4.

(6) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť.

Štvrtý diel

Vydanie, odňatie a prevzatie vecí, uchovanie a vydanie počítačových údajov

§ 89

Povinnosť na vydanie vecí

(1) Kto má pri sebe vec dôležitú pre trestné konanie, je povinný ju na vyzvanie predložiť policajtovi, prokurátorovi alebo súdu; ak ju treba na účely trestného konania zaistiť, je povinný vec na vyzvanie týmto orgánom vydať. Pri vyzvaní ho treba upozorniť na to, že ak nevyhovie výzve, môže mu byť vec odňatá, ako aj na iné následky nevyhovenia.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 sa nevzťahuje na listinu alebo inú vec, ktorej obsah sa týka okolností, o ktorej platí zákaz výsluchu, okrem prípadu, keď došlo k oslobodeniu od povinnosti zachovať vec v tajnosti alebo k oslobodeniu od povinnosti mlčanlivosti.

(3) Vyzvať na vydanie vecí je oprávnený predseda senátu pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní prokurátor alebo policajt.

§ 90**Uchovanie a vydanie počítačových údajov**

(1) Ak je na objasnenie skutočností závažných pre trestné konanie nevyhnutné uchovanie uložených počítačových údajov vrátane prevádzkových údajov, ktoré boli uložené prostredníctvom počítačového systému, môže predseda senátu a pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní prokurátor vydať príkaz, ktorý musí byť odôvodnený aj skutkovými okolnosťami, osobe, v ktorej držbe alebo pod jej kontrolou sa nachádzajú také údaje, alebo poskytovateľovi takých služieb, aby

- a) také údaje uchovali a udržiavali v celistvosti,
- b) umožnili vyhotovenie a ponechanie si kópie takých údajov,
- c) znemožnili prístup k takým údajom,
- d) také údaje odstránili z počítačového systému,
- e) také údaje vydali na účely trestného konania.

(2) V príkaze podľa odseku 1 písm. a) alebo písm. c) musí byť ustanovený čas, po ktorý bude uchovávanie údajov vykonávané, tento čas môže byť až na 90 dní, a ak je potrebné ich opätovné uchovanie, musí byť vydaný nový príkaz.

(3) Ak uchovávanie počítačových údajov vrátane prevádzkových údajov na účely trestného konania už nie je potrebné, vydá predseda senátu a pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní prokurátor bez meškania príkaz na zrušenie uchovávania týchto údajov.

(4) Príkaz podľa odsekov 1 až 3 sa doručí osobe, v ktorej držbe alebo pod jej kontrolou sa nachádzajú také údaje, alebo poskytovateľovi takých služieb, ktorým sa môže uložiť povinnosť zachovať v tajnosti opatrenia uvedené v príkaze.

(5) Osoba, v ktorej držbe alebo pod jej kontrolou sa nachádzajú počítačové údaje, vydá tieto údaje, alebo poskytovateľ služieb vydá informácie týkajúce sa týchto služieb, ktoré sú v jeho držbe alebo pod jeho kontrolou, tomu, kto vydal príkaz podľa odseku 1 alebo osobe uvedenej v príkaze podľa odseku 1.

§ 91**Odňatie veci**

(1) Ak vec dôležitú pre trestné konanie alebo počítačové údaje na vyzvanie nevydá ten, kto ju má pri sebe, môže mu byť na príkaz predsedu senátu a v prípravnom konaní na príkaz prokurátora alebo policajta odňatá. Policajt potrebuje na vydanie takého príkazu predchádzajúci súhlas prokurátora.

(2) Ak nevykoná orgán, ktorý príkaz na odňatie veci vydal, odňatie veci sám, vykoná ho na podklade príkazu policajta.

(3) Bez predchádzajúceho súhlasu podľa odseku 1 môže policajt vydať príkaz len vtedy, ak predchádzajúci súhlas nemožno dosiahnuť a vec neznesie odklad.

(4) K odňatiu veci sa podľa možnosti priberie nezúčastnená osoba.

§ 92**Prevzatie zaistenej veci**

Ak treba vec, ktorá bola zaistená podľa osobitného zákona, zaistiť na účely trestného konania,

prevezme ju prokurátor alebo policajt.

§ 93

Spoločné ustanovenia

(1) Zápisnica o úkonoch podľa § 89 až 92 musí obsahovať aj dostatočne presný opis vydanej veci, odňatej veci, prevzatej veci alebo počítačových údajov, ktorý umožní určiť ich totožnosť.

(2) Osobe, ktorá vec alebo počítačové údaje vydala alebo ktorej boli vec alebo počítačové údaje odňaté, alebo od ktorej boli vec alebo počítačové údaje prevzaté, vydá orgán, ktorý úkon vykonal, ihneď písomné potvrdenie o prevzatí veci alebo počítačových údajov alebo rovnopis zápisnice. Osobu, ktorej vec alebo počítačové údaje boli zaistené, o tom písomne vyrozumie orgán, ktorý vec alebo počítačové údaje prevzal.

§ 94

Úschova vydaných, odňatých a prevzatých vecí

(1) Úschovu vecí vydaných, odňatých a prevzatých v prípravnom konaní zabezpečuje policajt alebo prokurátor, ak tento zákon neustanovuje inak. Súd zabezpečuje úschovu vecí, ak boli vydané alebo odňaté v súdnom konaní, alebo ak si veci vydané, odňaté alebo prevzaté v prípravnom konaní súd vyžiada od policajta alebo prokurátora z dôvodu, že na účely dokazovania nepostačuje ich fotodokumentácia, vypracované znalecké posudky alebo iné dôkazné prostriedky, použité v prípravnom konaní; k obžalobe alebo návrhu na schválenie dohody o vine a treste sa ako vecný dôkaz pripájajú len drobné veci, ktorých úschovu zabezpečí tiež súd.

(2) Ak súd, prokurátor alebo policajt nemôže sám zabezpečiť úschovu vydaných, odňatých alebo prevzatých vecí, zabezpečí ju prostredníctvom iného štátneho orgánu alebo právnickej osoby, alebo fyzickej osoby, ktorá vykonáva v takom odbore podnikateľskú činnosť. Ak ide o nehnuteľnosť, môže písomne poveriť takú osobu správou nehnuteľnosti a uznesenie o zaistení nehnuteľnosti doručiť príslušnému orgánu štátnej správy na úseku katastra nehnuteľností.

§ 95

Zaistenie peňažných prostriedkov

(1) Ak skutočnosti nasvedčujú tomu, že peňažné prostriedky na účte v banke alebo v pobočke zahraničnej banky alebo iné peňažné prostriedky sú určené na spáchanie trestného činu, na jeho spáchanie boli použité alebo sú výnosom z trestnej činnosti, môže predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor vydať príkaz, aby peňažné prostriedky boli zaistené. Príkaz na zaistenie podľa prvej vety sa môže týkať aj peňažných prostriedkov dodatočne došlých na účet vrátane príslušenstva, ak sa dôvod zaistenia vzťahuje aj na ne.

(2) Ak vec neznesie odklad, prokurátor môže vydať príkaz podľa odseku 1 aj pred začatím trestného stíhania. Taký príkaz musí najneskôr do 48 hodín potvrdiť sudca pre prípravné konanie, inak stráca platnosť.

(3) Príkaz musí byť vydaný písomne a musí byť odôvodnený. Uvedie sa v ňom aj suma v príslušnej mene, na ktorú sa zaistenie vzťahuje, pokiaľ ju v čase rozhodovania o zaistení možno vyčísliť. V príkaze, ak nerozhodne predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor inak, sa zakazuje akékoľvek dispozície so zaistenými peňažnými prostriedkami až do výšky zaistenia.

(4) Zaistenie sa nemôže vzťahovať na peňažné prostriedky, ktoré sú potrebné na uspokojovanie nevyhnutných životných potrieb obvineného alebo osoby, ktorej boli zaistené, na uspokojovanie životných potrieb osoby, o ktorej výchovu alebo výživu sú obvinený alebo osoba, ktorej boli peňažné prostriedky zaistené, povinní sa podľa zákona starať.

(5) Ak pominuli dôvody na zaistenie peňažných prostriedkov, zaistenie sa zruší. Ak pominuli dôvody na zaistenie peňažných prostriedkov v ustanovenej sume, zaistenie sa obmedzí. O zrušení a obmedzení zaistenia rozhodne príkazom predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor.

(6) Príkaz podľa odseku 1 alebo 2 sa vždy doručí banke, pobočke zahraničnej banky alebo inej právnickej osobe, alebo fyzickej osobe, ktorá disponuje peňažnými prostriedkami, a po uskutočnení príkazu aj osobe, ktorej peňažné prostriedky boli zaistené.

(7) So zaistenými peňažnými prostriedkami možno nakladať len po predchádzajúcom písomnom súhlase predsedu senátu a v prípravnom konaní prokurátora. Pokiaľ trvá zaistenie, sú neúčinné všetky právne úkony a uplatnenia nárokov voči zaisteným peňažným prostriedkom.

(8) Osoba, ktorej peňažné prostriedky boli zaistené, má právo žiadať o zrušenie alebo obmedzenie zaistenia. O takej žiadosti musí predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor bezodkladne rozhodnúť. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť. Ak sa žiadosť zamietla, osoba, ktorej peňažné prostriedky boli zaistené, ju môže, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí 30 dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť; inak sa o nej nekoná.

(9) Ak v trestnom konaní je potrebné zaistiť peňažné prostriedky na zabezpečenie nároku poškodeného na náhradu škody, postupuje sa primerane podľa odsekov 1 až 8.

Rozhodnutie o zaistených peňažných prostriedkoch v prípravnom konaní

§ 95a

(1) Ak podľa výsledku dokazovania v prípravnom konaní je nepochybné, že zaistené peňažné prostriedky nepatria majiteľovi účtu, na ktorom sú peňažné prostriedky zaistené a na ďalšie konanie nie sú potrebné, vráti sa ich vlastníkovi, ak si vlastník v trestnom konaní uplatnil nárok na ich vrátenie. O vrátení zaistených peňažných prostriedkov ich vlastníkovi rozhodne uznesením sudca pre prípravné konanie na návrh prokurátora.

(2) Uznesenie podľa odseku 1 musí obsahovať popri skutočnostiach ustanovených v § 176 označenie osoby, ktorej majú byť peňažné prostriedky vrátené, číslo účtu, na ktorý majú byť peňažné prostriedky vrátené a výška sumy, ktorá má byť vrátená.

(3) Proti uzneseniu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(4) Sudca pre prípravné konanie po právoplatnosti rozhodnutia o vrátení zaistených peňažných prostriedkov bez meškania doručí rovnopis rozhodnutia banke alebo pobočke zahraničnej banky, v ktorej je vedený účet, na ktorom sú zaistené peňažné prostriedky. Banka alebo pobočka zahraničnej banky vykoná prevod peňažných prostriedkov vo výške a na účet uvedený v rozhodnutí súdu bez meškania.

§ 95b

(1) Ak policajt alebo prokurátor v prípravnom konaní rozhodne podľa § 214, § 215 alebo § 228 a zaistenie peňažných prostriedkov nebolo podľa § 95 ods. 5 zrušené alebo zaistené peňažné prostriedky neboli podľa § 95a ods. 1 vrátené, zaistené peňažné prostriedky sa uložia do úschovy súdu a osoba, ktorá si na ne robí nárok, sa upozorní, aby ho uplatnila v civilnom procese.

(2) Príkaz na prevod zaistených peňažných prostriedkov do úschovy súdu vydá sudca pre prípravné konanie na návrh prokurátora. Príkaz sa bez meškania doručí banke alebo pobočke

zahraničnej banke, v ktorej je vedený účet, na ktorom sú zaistené peňažné prostriedky.

§ 96

Zaistenie zaknihovaných cenných papierov

(1) Ak zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že zaknihovaný cenný papier je určený na spáchanie trestného činu, na jeho spáchanie bol použitý alebo je výnosom z trestnej činnosti, môže predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor vydať príkaz na registráciu pozastavenia práva nakladať s cenným papierom.

(2) Ak vec neznesie odklad, môže vydať príkaz podľa odseku 1 prokurátor aj pred začatím trestného stíhania. Taký príkaz musí najneskôr do 48 hodín potvrdiť sudca pre prípravné konanie, inak stráca platnosť.

(3) Príkaz sa doručí tomu, kto registruje zaknihované cenné papiere, a po vykonaní príkazu aj majiteľovi zaknihovaných cenných papierov. Majiteľ zaknihovaného cenného papiera má právo žiadať o zrušenie zaistenia; takú žiadosť musí odôvodniť.

(4) Ak zaistenie zaknihovaného cenného papiera na účely trestného konania už nie je potrebné, vydá predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor bez meškania príkaz na registráciu zrušenia pozastavenia práva nakladať s cenným papierom.

(5) Príkaz podľa odsekov 1 a 2 musí byť vydaný písomne a musí byť odôvodnený.

(6) Ak je v trestnom konaní potrebné zaistiť zaknihovaný cenný papier na zabezpečenie nároku poškodeného na náhradu škody, postupuje sa primerane podľa odsekov 1 až 5.

Vrátenie veci

§ 97

(1) Ak vec, ktorá bola podľa § 89 vydaná, podľa § 91 odňatá alebo podľa § 92 prevzatá, na ďalšie konanie nie je potrebná a ak neprichádza do úvahy jej prepadnutie alebo zhabanie, vec sa vráti tomu, kto ju vydal, komu bola odňatá alebo u koho bola zaistená podľa osobitného zákona. Ak si na ňu uplatňuje právo iná osoba, vydá sa vlastníkovi veci alebo jej oprávnenému držiteľovi, ktorého právo na vec je nepochybné. Pri pochybnostiach sa vec ponechá v úschove podľa § 94 a osoba, ktorá si na vec robí nárok, sa upozorní, aby ho uplatnila v civilnom procese. Ak osoba, ktorá je vlastníkom veci alebo jej oprávneným držiteľom, napriek výzve ju neprevezme, alebo osoba, ktorá si na vec robí nárok, si tento neuplatní v civilnom procese v primeranej lehote, vec sa predá a suma za ňu utržená sa uloží do úschovy súdu. Na možnosť takého postupu sa musí osoba upozorniť. Vec predá orgán podľa odseku 4 alebo na základe jeho opatrenia iný štátny orgán alebo právnická osoba podľa § 94 ods. 2, pričom pri predaji sú povinní postupovať s náležitou starostlivosťou tak, aby vec predali za cenu, za ktorú sa rovnaká alebo porovnateľná vec v čase a v mieste úschovy obvykle predáva; orgán podľa odseku 4 môže rozhodnúť opatrením o predaji veci iným štátnym orgánom alebo právnickou osobou podľa § 94 ods. 2 len na základe ich predchádzajúceho súhlasu.

(2) Na vrátenie vydaných počítačových dát sa použije primerane postup podľa odseku 1.

(3) Ak je nebezpečenstvo, že sa vec, ktorá nemohla byť vrátená alebo vydaná podľa odseku 1, skazí, predá sa a suma za ňu utržená sa uloží do úschovy. Na predaj sa primerane použije odsek 1.

(4) Rozhodnutia podľa odsekov 1 až 3 robí predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor alebo policajt. Proti uzneseniu o vrátení a vydaní veci je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný

účinnok; proti ostatným uzneseniam sťažnosť nie je prípustná.

§ 98

(1) Ak obvinený vydal alebo mu bola odňatá vec, ktorú získal alebo pravdepodobne získal trestným činom, alebo bola použitá na spáchanie trestného činu, a buď nie je známe, komu vec patrí, alebo nie je známy pobyt poškodeného, vyhlási sa verejne opis veci. Vyhlásenie sa urobí spôsobom na vypátranie poškodeného najúčelnejším, a to spolu s výzvou, aby sa poškodený prihlásil do šiestich mesiacov od vyhlásenia. Primerane sa postupuje aj pri prevzatej zaistenej veci.

(2) Ak uplatnil v lehote podľa odseku 1 nárok na vec niekto iný ako obvinený, postupuje sa podľa § 97 ods. 1. Ak nárok na vec neuplatnil nikto iný, vydá sa vec, alebo ak bola medzitým pre nebezpečenstvo skazy už predaná, suma za ňu utržená obvinenému na jeho žiadosť, ak nejde o vec, ktorú získal trestným činom. Ak obvinený nepožiadala o vrátenie veci, postupuje sa podľa § 97 ods. 1. Tým nie je dotknuté právo vlastníka žiadať vydanie sumy utrženej za vec.

(3) Ak ide o bezcennú vec alebo vec nepatrnej hodnoty, možno ju zničiť, a to aj bez predchádzajúceho vyhlásenia opisu.

(4) Opatrenia a rozhodnutia uvedené v odsekoch 1 až 3 robí predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor alebo policajt.

(5) Proti uzneseniu o vydaní veci, odovzdaní veci orgánu príslušnému podľa osobitných predpisov na realizáciu alebo o zničení veci je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Piaty diel

Domová a osobná prehliadka, prehliadka iných priestorov a pozemkov, vstup do obydlia, iných priestorov a na pozemky

§ 99

Dôvody domovej prehliadky a osobnej prehliadky a prehliadky iných priestorov a pozemkov

(1) Domovú prehliadku možno vykonať, ak je dôvodné podozrenie, že v byte alebo v inom priestore slúžiacom na bývanie alebo v priestoroch k nim patriacim (ďalej len „obydlie“) je vec dôležitá pre trestné konanie alebo že sa tam skrýva osoba podozrivá zo spáchania trestného činu, alebo je potrebné vykonať zaistenie hnutelných vecí na uspokojenie nároku poškodeného na náhradu škody.

(2) Z dôvodov uvedených v odseku 1 možno vykonať aj prehliadku priestorov neslúžiacich na bývanie (ďalej len „iné priestory“) a prehliadku pozemku, ktoré nie sú verejne prístupné.

(3) Osobnú prehliadku možno vykonať, ak je dôvodné podozrenie, že niekto má pri sebe vec dôležitú pre trestné konanie.

(4) U zadržanej osoby a u osoby, ktorá bola zatknutá alebo ktorá sa berie do väzby, možno vykonať osobnú prehliadku aj vtedy, ak je tu podozrenie, že má pri sebe zbraň alebo inú vec, ktorou by mohla ohroziť život alebo zdravie osoby.

§ 100

Príkaz na domovú prehliadku

(1) Nariadiť domovú prehliadku je oprávnený predseda senátu a pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie. V neodkladných prípadoch tak môže namiesto príslušného predsedu senátu a v prípravnom konaní sudcu pre prípravné konanie urobiť predseda senátu a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie,

v ktorého obvode sa má prehliadka vykonať. Príkaz na domovú prehliadku musí byť vydaný písomne a musí byť odôvodnený. V príkaze sa uvedie opis veci alebo opis osoby, ktorá sa má zaistiť pri domovej prehliadke, ak je známa. Doručí sa vlastníkovi alebo užívateľovi obydľia pri prehliadke, a ak to nie je možné, najneskôr do 24 hodín po odpadnutí prekážky, ktorá bránila doručeniu.

(2) Domovú prehliadku bez meškania vykoná orgán, ktorý ju nariadil, alebo na jeho príkaz policajt.

§ 101

Príkaz na prehliadku iných priestorov a pozemkov

(1) Prehliadku iných priestorov alebo prehliadku pozemku je oprávnený nariadiť predseda senátu, pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní prokurátor alebo s jeho súhlasom policajt. Príkaz musí byť vydaný písomne a musí byť odôvodnený. Doručí sa vlastníkovi alebo užívateľovi priestorov alebo pozemku, alebo jeho zamestnancovi pri prehliadke, a ak to nie je možné, najneskôr do 24 hodín po odpadnutí prekážky, ktorá bránila doručeniu.

(2) Prehliadku iných priestorov alebo pozemkov vykoná bez meškania orgán, ktorý ju nariadil, alebo na jeho príkaz policajt.

(3) Bez príkazu alebo súhlasu podľa odseku 1 môže policajt vykonať prehliadku iných priestorov alebo pozemkov len vtedy, ak príkaz alebo súhlas nemožno dosiahnuť vopred a vec neznesie odklad alebo ak ide o osobu pristihnutú pri trestnom čine, alebo o osobu, na ktorú bol vydaný príkaz na zatknutie, alebo o prenasledovanú osobu, ktorá sa ukrýva v týchto priestoroch. O vykonaní tohto úkonu musí však bez meškania upovedomiť orgán, ktorý je oprávnený vydať príkaz alebo súhlas podľa odseku 1.

§ 102

Príkaz na osobnú prehliadku

(1) Osobnú prehliadku je oprávnený nariadiť predseda senátu a pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní prokurátor alebo s jeho súhlasom policajt.

(2) Ak osobnú prehliadku nevykoná orgán, ktorý ju nariadil, vykoná ju na jeho príkaz policajt.

(3) Osobnú prehliadku vykonáva vždy osoba rovnakého pohlavia.

(4) Bez príkazu alebo súhlasu podľa odseku 1 môže policajt vykonať osobnú prehliadku len vtedy, ak príkaz alebo súhlas nemožno vopred dosiahnuť a vec neznesie odklad alebo ak ide o osobu pristihnutú pri trestnom čine, alebo o osobu, na ktorú bol vydaný príkaz na zatknutie. O vykonaní takého úkonu musí však bez meškania upovedomiť orgán, ktorý je oprávnený vydať príkaz alebo súhlas podľa odseku 1. Bez príkazu alebo súhlasu možno tiež vykonať osobnú prehliadku podľa § 99 ods. 4.

§ 103

Vstup do obydľia, iných priestorov a na pozemok

(1) Policajt môže vstúpiť do obydľia, iných priestorov alebo na pozemok len vtedy, ak vec neznesie odklad a vstup je nevyhnutný na ochranu života alebo zdravia osôb alebo na ochranu štátu, udržanie verejného poriadku, ochranu majetku, alebo ochranu práv a slobôd iných a na vymedzených územiach aj v záujme ochrany prírody, najmä ak ide o obydľie alebo iné priestory, alebo pozemok osoby pristihnutej pri trestnom čine.

(2) Na miesta uvedené v odseku 1 môže vstúpiť policajt, príslušník Policajného zboru, Vojenskej

polície alebo colného orgánu v prípade, ak bol vydaný príkaz na zatknutie alebo príkaz na dodanie do výkonu trestu odňatia slobody osoby, ktorá sa tam zdržuje, alebo ak treba predviesť obvineného alebo svedka, ktorý sa tam zdržuje.

(3) Po vstupe na miesta uvedené v odseku 1 možno vykonať iba také úkony, ktoré neznesú odklad, alebo úkony na predvedenie osoby vrátane postupu podľa § 99 ods. 4.

§ 104

Predchádzajúca výzva

(1) Domovú prehliadku, osobnú prehliadku alebo prehliadku iných priestorov, alebo prehliadku pozemku možno vykonať len po predchádzajúcej výzve toho, u koho alebo na kom sa má taký úkon vykonať, a to len vtedy, ak sa výzvou nedosiahlo dobrovoľné vydanie hľadanej veci alebo odstránenie iného dôvodu, ktorý viedol k takému úkonu.

(2) Postup podľa odseku 1 sa nevyžaduje, ak tomu bráni závažná prekážka a vec neznesie odklad alebo ak by predchádzajúca výzva bola zjavne neúspešná.

Výkon prehliadky a vstupu do obydlija, iných priestorov a na pozemky

§ 105

(1) Orgán vykonávajúci domovú prehliadku alebo prehliadku iných priestorov, alebo prehliadku pozemku je povinný umožniť osobe, u ktorej sa taký úkon vykonáva, alebo niektorému dospelému členovi jej domácnosti alebo v prípade prehliadky iných priestorov aj jej zamestnancovi účasť pri prehliadke. O práve účasti pri prehliadke je povinný tieto osoby poučiť.

(2) K výkonu domovej a osobnej prehliadky treba pribrať nezúčastnenú osobu. Orgán vykonávajúci prehliadku preukáže svoje oprávnenie.

(3) Účasť osôb uvedených v odseku 1 pri domovej prehliadke alebo prehliadke iných priestorov, alebo prehliadke pozemku možno odoprieť a osobu uvedenú v odseku 2 nepribrať, ak okolnosti prípadu odôvodňujú predpoklad, že by mohlo prísť k ohrozeniu jej života alebo zdravia.

(4) V zápisnici o prehliadke treba tiež uviesť, či boli dodržané ustanovenia o predchádzajúcej výzve, prípadne označiť dôvody, prečo neboli dodržané. Ak pri prehliadke došlo k vydaniu alebo odňatiu veci, treba uviesť do zápisnice aj údaje uvedené v § 93.

(5) Osobe, u ktorej bola prehliadka vykonaná, vydá orgán, ktorý taký úkon vykonal, ihneď, a ak to nie je možné, najneskôr do 24 hodín po vykonaní prehliadky alebo odpadnutí prekážky, ktorá bránila splneniu tejto povinnosti, písomné potvrdenie o výsledku úkonu, ako aj o prevzatí vecí, ktoré boli pritom vydané alebo odňaté, alebo rovnopis zápisnice.

(6) Pri vstupe do obydlija, iných priestorov a na pozemky sa použijú primerane ustanovenia odsekov 1 až 5.

§ 106

(1) Osoba, u ktorej sa má vykonať domová prehliadka, prehliadka iných priestorov alebo prehliadka pozemku, osobná prehliadka, prehliadka tela a iné podobné úkony alebo vstup do obydlija, je povinná tieto úkony strpieť.

(2) Ak osoba, voči ktorej smeruje úkon uvedený v odseku 1, alebo iná osoba neumožní vykonanie takého úkonu, sú orgány vykonávajúce úkon oprávnené po predchádzajúcej márnej výzve prekonať odpor takej osoby alebo ňou vytvorenú prekážku. O tom urobia záznam do

zápisnice.

§ 107

Vykonávanie dôkazu v obydlí, v iných priestoroch a na pozemku

Ustanovenia § 100, § 101, § 104 až 106 sa použijú aj vtedy, ak na miestach uvedených v týchto ustanoveniach treba vykonať obhliadku miesta, rekonštrukciu, rekogníciu, previerku výpovede na mieste činu alebo vyšetrovací pokus, alebo iný úkon, ak z povahy úkonu vyplýva, že ho nemožno vykonať na inom mieste a ten, u koho sa má taký úkon vykonať, naň nedal súhlas.

Šiesty diel

Zadržanie, otvorenie a zámena obsahu zásielok, kontrolovaná dodávka a predstieraný prevod

§ 108

Zadržanie zásielok

(1) Ak je na objasnenie skutočností závažných pre trestné konanie nevyhnutné zistiť obsah nedoručených telegramov, listov alebo iných zásielok, ktoré pochádzajú od obvineného alebo sú mu určené, predseda senátu a pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní prokurátor alebo s jeho súhlasom policajt vydá príkaz, aby mu ich pošta alebo právnická osoba, ktorá vykonáva ich prepravu, vydali.

(2) V trestnom konaní o zločinoch, korupcii, trestnom čine zneužívania právomoci verejného činiteľa a trestnom čine legalizácie príjmu z trestnej činnosti môže predseda senátu a pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie vydať príkaz, aby mu pošta alebo právnická osoba, ktorá vykonáva prepravu zásielok, vydala zásielku, pri ktorej je dôvodné podozrenie, že ňou bol spáchaný taký trestný čin alebo s takým trestným činom súvisí, ak je na objasnenie skutočností závažných pre trestné konanie nevyhnutné zistiť jej obsah.

(3) Bez príkazu podľa odseku 2 možno prepravu zásielky zadržať na príkaz prokurátora alebo policajta, ale len vtedy, ak nemožno príkaz podľa odseku 2 vopred zadovážiť a vec neznesie odklad. Ak v takom prípade nedôjde pošte alebo právnickej osobe vykonávajúcej prepravu zásielok do troch dní príkaz predsedu senátu a v prípravnom konaní sudcu pre prípravné konanie, aby sa mu zásielky vydali, nesmie pošta alebo právnická osoba prepravu zásielok ďalej zdržiavať. Listovú zásielku alebo iný nosič informácií medzi obhajcom a obvineným nemožno zadržať.

(4) Príkaz na vydanie zásielok podľa odseku 1 alebo 2 sa musí vydať písomne a vždy sa doručí pošte alebo právnickej osobe vykonávajúcej ich prepravu. Príkaz na vydanie zásielok podľa odseku 2 sa musí odôvodniť.

§ 109

Otvorenie zásielok

(1) Zásielku vydanú podľa § 108 ods. 1 alebo 2 smie otvoriť len predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor alebo policajt s predchádzajúcim súhlasom sudcu pre prípravné konanie.

(2) Otvorená zásielka so záznamom o jej otvorení sa odovzdá adresátovi, a ak nie je jeho pobyt známy, niektorej z jeho blízkych osôb; inak sa zásielka vráti odosielateľovi. Ak je však zásielka vecou dôležitou pre trestné konanie alebo je obava, že by jej odovzdaním alebo vrátením mohlo dôjsť k zmareniu alebo podstatnému sfaženiu trestného konania, pripojí sa zásielka k spisu, ak to jej rozmery a charakter umožňujú; inak sa uloží do úschovy. Adresátovi sa oznámi obsah zásielky; to neplatí, ak by to ohrozilo trestné konanie. Ak nie je pobyt adresáta známy a ak tomu nebránia iné prekážky, oznámi sa obsah zásielky niektorej z jeho blízkych osôb alebo sa zničí, keď nie je

potrebná pre ďalšie konanie a nemožno ju vrátiť.

(3) Ak je obsahom zásielky vec uvedená v § 110, naloží sa s ňou podľa osobitného zákona.

(4) Zásielka, ktorej otvorenie sa neuznalo za potrebné, sa ihneď odovzdá adresátovi alebo sa vráti pošte alebo organizácii, ktorá ju vydala.

§ 110

Zámena obsahu zásielok

(1) Na účely zistenia osôb, ktoré sa zúčastňujú na nakladaní so zásielkou obsahujúcou omamné látky, psychotropné látky, jedy, prekursor, jadrový alebo iný obdobný rádioaktívny materiál, vysokorizikóvu chemickú látku, falšované alebo pozmenené peniaze, falšované alebo pozmenené cenné papiere, falšované, pozmenené alebo nedovolené vyrobené kolkové známky, poštové ceniny, nálepky a poštové pečiatky, strelné alebo hromadne účinné zbrane, strelivo, výbušniny, kultúrne pamiatky, iné veci, na nakladanie s ktorými je potrebné osobitné povolenie, veci určené na spáchanie trestného činu alebo veci pochádzajúce z trestného činu, predseda senátu a pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní prokurátor alebo s jeho súhlasom policajt môže nariadiť, aby bol obsah takej zásielky vydanej podľa § 108 ods. 1 alebo 2 zamenený za iný a takto upravená zásielka bola daná na ďalšiu prepravu.

(2) Zámenu vykoná orgán poverený

- a) ministrom vnútra, ak ide o Policajný zbor,
- b) ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky, ak ide o Zbor väzenskej a justičnej stráže,
- c) ministrom financií Slovenskej republiky, ak ide o colné orgány,
- d) ministrom obrany Slovenskej republiky, ak ide o Vojenskú políciu.

(3) Orgán uvedený v odseku 2 o zámene spíše záznam, zabezpečí jeho založenie do spisu a zabezpečí úschovu zamenených vecí alebo materiálov. So zamenenými vecami sa nakladá ako s odňatými vecami.

(4) Na nakladanie s vecami získanými zámenou obsahu zásielok sa primerane použijú ustanovenia § 109.

(5) Ak je to potrebné, pri postupe podľa odseku 1 sa použije prostriedok na zaznamenanie priebehu úkonu.

§ 111

Kontrolovaná dodávka

(1) Kontrolovanou dodávkou sa rozumie sledovanie pohybu zásielky od odosielateľa k adresátovi pri jej dovoze, vývoze alebo prevoze, ak okolnosti prípadu odôvodňujú predpoklad, že zásielka bez príslušného povolenia obsahuje omamné látky, psychotropné látky, jedy, prekursor, jadrový alebo iný obdobný rádioaktívny materiál, alebo vysokorizikóvu chemickú látku, falšované alebo pozmenené peniaze a falšované alebo pozmenené cenné papiere, falšované, pozmenené alebo nedovolené vyrobené kolkové známky, poštové ceniny, nálepky a poštové pečiatky, elektronický platobný prostriedok alebo inú platobnú kartu, alebo predmet spôsobilý plniť takú funkciu, strelné alebo hromadne účinné zbrane, strelivo a výbušniny, kultúrne pamiatky alebo iné veci, na nakladanie s ktorými je potrebné osobitné povolenie, alebo veci určené na spáchanie trestného činu, alebo veci pochádzajúce z trestného činu na účely zistenia osôb, ktoré majú účasť na nakladaní s touto zásielkou.

(2) Príkaz na postup podľa odseku 1 vydáva predseda senátu, pred začatím trestného stíhania

alebo v prípravnom konaní prokurátor.

(3) Sledovanie dodávky vykonáva Policajný zbor v súčinnosti s orgánmi colnej správy, ktoré sa musia o takom postupe vopred vyrozumieť.

(4) Bez príkazu podľa odseku 2 môže Policajný zbor začať sledovanie zásielky, ak vec neznesie odklad a príkaz nemožno vopred zadovážiť. O tomto úkone Policajný zbor bez meškania vyrozumie prokurátora. Ak prokurátor do 48 hodín nevydá príkaz podľa odseku 2, musí sa sledovanie zásielky ukončiť a získané informácie nemožno v ďalšom konaní použiť a musia sa predpísaným spôsobom bez meškania zničiť.

(5) V priebehu sledovania zásielky môže Policajný zbor vykonávať nevyhnutné opatrenia na to, aby sa s vedomím a pod kontrolou orgánov colnej správy dostala zásielka alebo veci ju nahradzujúce z územia Slovenskej republiky do cudziny alebo naopak, alebo z cudziny cez územie Slovenskej republiky do tretieho štátu.

(6) Sledovanie zásielky ukončí Policajný zbor na písomný príkaz prokurátora, a ak je zrejmé, že disponovaním zásielkou vzniká vážne nebezpečenstvo ohrozenia života alebo zdravia, značnej škody na majetku, alebo ak hrozí vážne nebezpečenstvo, že takúto zásielku nebude možné ďalej sledovať aj bez písomného príkazu. Podľa potreby súčasne s ukončením sledovania zásielky Policajný zbor vykoná úkon smerujúci proti ďalšiemu držaniu vecí, ktoré tvoria obsah zásielky; to neplatí, ak sledovaná zásielka prechádza štátnou hranicou a v rámci medzinárodnej spolupráce jej sledovanie prevezme príslušný orgán cudzieho štátu.

(7) Pri postupe podľa odseku 1 možno, ak je to potrebné, použiť prostriedok na zaznamenanie priebehu úkonu.

§ 112

Predstieraný prevod

(1) Predstieraným prevodom sa rozumie predstieranie kúpy, predaja alebo iného spôsobu prevodu predmetu plnenia, na ktorého držanie sa vyžaduje osobitné povolenie, ktorého držanie je zakázané, ktorý pochádza z trestného činu alebo ktorý je určený na spáchanie trestného činu. Predstieraný prevod možno vykonať v trestnom konaní pre úmyselný trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby prevyšujúcou tri roky, korupciu alebo pre iný úmyselný trestný čin, o ktorom na konanie zaväzuje medzinárodná zmluva, ak možno dôvodne predpokladať, že ním budú zistené skutočnosti významné pre trestné konanie.

(2) Príkaz na predstieraný prevod vydáva písomne predseda senátu, pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní prokurátor.

(3) Predstieraný prevod vykoná orgán uvedený v § 110 ods. 2.

(4) Príkaz na predstieraný prevod môže byť vydaný len na základe písomnej žiadosti policajta alebo orgánu uvedeného v odseku 3. Žiadosť musí byť odôvodnená podozrením z konkrétnej trestnej činnosti a tiež údajmi o osobách a veciach, ktorých sa predstieraný prevod týka, ak sú tieto údaje známe.

(5) Bez príkazu podľa odseku 2 sa môže uskutočniť predstieraný prevod len vtedy, ak vec neznesie odklad a písomný príkaz nemožno získať vopred; orgán uvedený v odseku 3 je však povinný o príkaz bez meškania požiadať. Ak nebude príkaz do 48 hodín vydaný, orgán uvedený v odseku 3 je povinný predstieraný prevod skončiť. Ak sa pri tomto úkone získala informácia, nemožno ju použiť a musí sa predpísaným spôsobom bez meškania zničiť.

(6) Ak sa má záznam vyhotovený pri predstieranom prevode použiť ako dôkaz, postupuje sa

primerane podľa § 115 ods. 6.

(7) Pri postupe podľa odseku 1 možno, ak je to potrebné, použiť prostriedok na zaznamenanie priebehu úkonu.

PIATA HLAVA **ZABEZPEČOVANIE INFORMÁCIÍ**

§ 113 **Sledovanie osôb a vecí**

(1) Sledovaním osoby a veci (ďalej len „sledovanie“) sa rozumie získavanie informácií o pohybe a činnosti osoby alebo pohybe veci, ktoré sa vykonáva utajovaným spôsobom; sledovanie možno vykonať v trestnom konaní o úmyselnom trestnom čine, ak možno dôvodne predpokladať, že ním budú zistené skutočnosti významné pre trestné konanie.

(2) Príkaz na sledovanie vydáva písomne predseda senátu, pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní prokurátor.

(3) Sledovanie vykonáva príslušný orgán Policajného zboru. Ak sa pri sledovaní zistí, že obvinený komunikuje so svojím obhajcom, takto získané informácie nemožno použiť na účely trestného konania a musia sa predpísaným spôsobom bez meškania zničiť; to neplatí, ak ide o informácie, ktoré sa vzťahujú na vec, v ktorej advokát nezastupuje obvineného ako obhajcu.

(4) Ak je nevyhnutne potrebné, aby sa sledovanie vykonalo v iných priestoroch alebo na pozemkoch, ktoré nie sú verejne prístupné, alebo ak sa má popri sledovaní súčasne použiť informačno-technický prostriedok a sledovanie nie je spojené so vstupom do obydľia, príkaz na sledovanie vydáva predseda senátu, pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie na návrh prokurátora, ak skutočnosti významné pre trestné konanie nemožno získať pri vykonaní sledovania iným spôsobom; v príkaze sa uvedú iné priestory alebo pozemky, ktoré nie sú verejne prístupné, v ktorých sa má vykonať sledovanie, a druh informačno-technického prostriedku, ktorý sa má použiť. Ak vec neznesie odklad, môže namiesto príslušného sudcu pre prípravné konanie vydať príkaz sudca pre prípravné konanie súdu, v ktorého obvode sa má vykonať sledovanie. Pri vstupe do priestorov neslúžiacich na bývanie alebo na pozemky, ktoré nie sú verejne prístupné, sa nesmú vykonať iné úkony ako tie, ktoré sú nevyhnutné na vykonanie sledovania.

(5) Príkaz na sledovanie podľa odseku 2 sa môže vydať len na základe písomnej žiadosti policajta alebo príslušného orgánu Policajného zboru a v konaní pred súdom na písomnú žiadosť prokurátora. Žiadosť sa musí odôvodniť podozrením z konkrétnej trestnej činnosti a tiež údajmi o osobách a veciach, ktoré majú byť sledované, ak sú tieto údaje známe. V príkaze sa musí ustanoviť čas, v ktorom sa bude sledovanie vykonávať, a to najviac šesť mesiacov. Ten, kto vydal príkaz na sledovanie, môže dobu sledovania písomne predĺžiť najviac o ďalších šesť mesiacov, a to aj opakovane. Ak sledovanie trvá dlhšie ako dvanásť mesiacov, príkaz na sledovanie pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní vydáva sudca pre prípravné konanie.

(6) Policajt alebo príslušný útvar Policajného zboru je povinný sústavne skúmať trvanie dôvodov, ktoré viedli k vydaniu príkazu na sledovanie. Ak dôvody pominuli, sledovanie sa musí skončiť, a to aj pred uplynutím času uvedeného v odseku 5. Túto skutočnosť bez meškania písomne oznámi tomu, kto vydal príkaz, v prípravnom konaní tiež prokurátorovi.

(7) Ak vec neznesie odklad a písomný príkaz nemožno získať vopred, sledovanie možno začať aj bez príkazu, ak nejde o prípady uvedené v odseku 4. Policajt alebo príslušný útvar Policajného zboru je však povinný bez meškania dodatočne požiadať o vydanie príkazu. Ak príkaz nebude do 24 hodín vydaný, musí sa sledovanie skončiť a takto získané informácie nemožno použiť a musia

sa predpísaným spôsobom bez meškania zničiť.

(8) Ak sa má záznam vyhotovený pri sledovaní použiť ako dôkaz, postupuje sa primerane podľa § 115 ods. 6.

(9) V inej trestnej veci, ako je tá, v ktorej bolo sledovanie vykonané, možno záznam ako dôkaz použiť len vtedy, ak sa súčasne aj v tejto veci vedie trestné konanie pre úmyselný trestný čin.

(10) Ak pri sledovaní neboli zistené skutočnosti dôležité pre trestné konanie, musí sa vyhotovený záznam predpísaným spôsobom bez meškania zničiť.

(11) Pri postupe podľa odseku 1 možno, ak je to potrebné, použiť prostriedok na zaznamenanie priebehu úkonu a prostriedok technického sledovania.

§ 114

Vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov

(1) V trestnom konaní pre úmyselný trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby prevyšujúcou tri roky, korupciu alebo pre iný úmyselný trestný čin, o ktorom na konanie zaväzuje medzinárodná zmluva, možno vyhotoviť obrazový, zvukový alebo obrazovo-zvukový záznam, ak možno dôvodne predpokladať, že ním budú zistené skutočnosti významné pre trestné konanie.

(2) Príkaz na vyhotovenie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov vydáva písomne predseda senátu, pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie na návrh prokurátora. Návrh musí byť odôvodnený podozrením z konkrétnej trestnej činnosti a tiež údajmi o osobách a veciach, ktorých sa vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov týka, ak sú tieto údaje známe. Ak ide o vec, ktorá nezniesie odklad a vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov nie je spojené so vstupom do obydľia a písomný príkaz sudcu pre prípravné konanie nemožno získať vopred, môže pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní vydať príkaz prokurátor; takýto príkaz musí najneskôr do 24 hodín od jeho vydania potvrdiť sudca pre prípravné konanie, inak stráca platnosť a takto získané informácie nemožno na účely trestného konania použiť a musia sa predpísaným spôsobom bez meškania zničiť. Vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov spojených s priamym vstupom do obydľia je prípustné len v trestnom konaní o zločine, korupcii, trestnom čine zneužívania právomoci verejného činiteľa, trestnom čine legalizácie príjmu z trestnej činnosti alebo pre iný úmyselný trestný čin, o ktorom na konanie zaväzuje medzinárodná zmluva, a len s predchádzajúcim súhlasom predsedu senátu, pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní sudcu pre prípravné konanie.

(3) V príkaze podľa odseku 2 musí byť ustanovený čas, v ktorom bude vykonávané vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov; tento čas môže trvať najviac šesť mesiacov. Ten, kto vydal príkaz na vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov, môže čas ich trvania písomne predĺžiť vždy najviac o dva mesiace, a to aj opakovane.

(4) Vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov vykonáva príslušný útvar Policajného zboru. Ak sa pri vyhotovovaní obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov zistí, že obvinený komunikuje so svojím obhajcom, takto získané informácie nemožno použiť na účely trestného konania a musia sa predpísaným spôsobom bez meškania zničiť; to neplatí, ak ide o informácie, ktoré sa vzťahujú na vec, v ktorej advokát nezastupuje obvineného ako obhajca.

(5) Policajt alebo príslušný útvar Policajného zboru je povinný sústavne skúmať trvanie dôvodov, ktoré viedli k vydaniu príkazu na vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových

záznamov. Ak dôvody pominuli, musí sa vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov skončiť, a to aj pred uplynutím času uvedeného v odseku 4. Túto skutočnosť bez meškania písomne oznámi tomu, kto vydal príkaz, v prípravnom konaní tiež prokurátorovi.

(6) Ak sa má obrazový, zvukový alebo obrazovo-zvukový záznam použiť ako dôkaz, postupuje sa primerane podľa § 115 ods. 6.

(7) V inej trestnej veci, ako je tá, v ktorej boli vyhotovené obrazové, zvukové alebo obrazovo-zvukové záznamy, možno záznam ako dôkaz použiť len vtedy, ak sa súčasne aj v tejto veci vedie trestné konanie pre úmyselný trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby prevyšujúcou tri roky, korupciu, trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa, trestný čin legalizácie príjmu z trestnej činnosti alebo pre iný úmyselný trestný čin, o ktorom na konanie zaväzuje medzinárodná zmluva.

(8) Ak sa pri vyhotovovaní obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov nezistili skutočnosti významné pre trestné konanie, orgán činný v trestnom konaní alebo príslušný útvar Policajného zboru musí získaný záznam predpísaným spôsobom bez meškania zničiť. Zápisnica o zničení záznamu sa založí do spisu. O zničení záznamu osobu uvedenú v odseku 2, ktorá nemá možnosť nazerať do spisu podľa tohto zákona, upovedomí orgán, ktorého rozhodnutím sa vec právoplatne skončila, a v konaní pred súdom predseda senátu súdu prvého stupňa do troch rokov od právoplatného skončenia trestného stíhania v danej veci; to neplatí, ak sa koná o obzvlášť závažnom zločine alebo zločine spáchanom organizovanou skupinou, zločineckou skupinou alebo teroristickou skupinou alebo ak sa na trestnom čine podieľalo viac osôb a vo vzťahu aspoň k jednému z nich nebolo trestné stíhanie právoplatne skončené, alebo ak by poskytnutím takej informácie mohol byť zmarený účel trestného konania.

Odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky

§ 115

(1) V trestnom konaní o zločine, korupcii, trestných činoch extrémizmu, trestnom čine zneužívania právomoci verejného činiteľa, trestnom čine legalizácie príjmu z trestnej činnosti alebo pre iný úmyselný trestný čin, o ktorom na konanie zaväzuje medzinárodná zmluva, možno vydať príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky, ak možno dôvodne predpokladať, že budú zistené skutočnosti významné pre trestné konanie. Príkaz možno vydať, ak nemožno sledovaný účel dosiahnuť inak alebo ak by bolo jeho dosiahnutie iným spôsobom podstatne sťažené. Ak sa pri odpočúvaní a zaznamenávaní telekomunikačnej prevádzky zistí, že obvinený komunikuje so svojím obhajcom, takto získané informácie nemožno použiť na účely trestného konania a musia sa predpísaným spôsobom bez meškania zničiť; to neplatí, ak ide o informácie, ktoré sa vzťahujú na vec, v ktorej advokát nezastupuje obvineného ako obhajcu.

(2) Príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky vydáva predseda senátu, pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie na návrh prokurátora. Ak ide o vec, ktorá neznesie odklad, a príkaz sudcu pre prípravné konanie nemožno získať vopred, môže taký príkaz pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní vydať prokurátor, ak odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky nie je spojené so vstupom do obydlija, ktorý však musí najneskôr do 24 hodín od jeho vydania potvrdiť sudca pre prípravné konanie, inak stráca platnosť a takto získané informácie nemožno použiť na účely trestného konania a musia sa predpísaným spôsobom bez meškania zničiť.

(3) Príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky sa musí vydať písomne a odôvodniť aj skutkovými okolnosťami, a to osobitne na každú účastnícku stanicu alebo zariadenie. V príkaze musí byť určená účastnícka stanica alebo zariadenie a osoba, ak je známa,

ktorej sa odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky týka, a čas, po ktorý sa bude odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky vykonávať. Čas odpočúvania a záznamu môže trvať najviac šesť mesiacov. Tento čas môže v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie predĺžiť vždy o ďalšie dva mesiace, a to aj opakovane. Odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky robí príslušný útvar Policajného zboru.

(4) Policajt alebo príslušný útvar Policajného zboru je povinný sústavne skúmať trvanie dôvodov, ktoré viedli k vydaniu príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky. Ak dôvody pominuli, odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky sa musí skončiť, a to aj pred uplynutím lehoty uvedenej v odseku 3. Táto skutočnosť sa bez meškania písomne oznámi tomu, kto vydal príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky, v prípravnom konaní tiež prokurátorovi.

(5) V trestnom konaní pre iný úmyselný trestný čin, ako je uvedený v odseku 1, môže vydať príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky predseda senátu, pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie na návrh prokurátora iba so súhlasom užívateľa odpočúvaného alebo zaznamenávaného telekomunikačného zariadenia.

(6) Ak sa má záznam telekomunikačnej prevádzky použiť ako dôkaz, treba k nemu pripojiť, ak to vyhotovený záznam umožňuje, doslovný prepis záznamu, ktorý vyhotoví príslušník Policajného zboru vykonávajúci odpočúvanie, v rozsahu zistených skutočností významných pre trestné konanie, s uvedením údajov o mieste, čase, orgáne, ktorý záznam vyhotovil, a zákonnosti vykonávania odpočúvania. Záznam telekomunikačnej prevádzky sa na vhodných elektronických nosičoch uchováva v celosti v spise, ktorých kópie si môže vyžiadať prokurátor a obvinený alebo obhajca. Po ukončení odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky si obvinený alebo obhajca môžu na svoje náklady vyhotoviť prepis záznamu telekomunikačnej prevádzky v rozsahu, v akom to uznajú za vhodné. Povinnosti uvedené v prvej vete sa na nich vzťahujú primerane. Hodnovernosť prepisu posudzuje súd. Ak bol prepis záznamu vyhotovený v prípravnom konaní, predseda senátu môže nariadiť jeho doplnenie, ktoré vyhotoví príslušník Policajného zboru uvedený v prvej vete. Do spisu sa zakladá prepis záznamu telekomunikačnej prevádzky, ktorý sa neutajuje, podpísaný príslušníkom Policajného zboru, ktorý ho vyhotovil; ak doslovný prepis záznamu obsahuje utajovanú skutočnosť, utajuje sa podľa predpisov o ochrane utajovaných skutočností. Záznam telekomunikačnej prevádzky sa môže použiť ako dôkaz až po skončení odpočúvania a záznamu telekomunikačnej prevádzky. V prípravnom konaní, ak to odôvodňujú okolnosti prípadu, možno predložiť záznam telekomunikačnej prevádzky súdu aj bez prepisu tohto záznamu, ak zo sprievodnej správy vyplývajú údaje o mieste, čase, orgáne, ktorý záznam vyhotovil, a zákonnosti vykonávania odpočúvania, ako aj o osobách, ktorých sa záznam telekomunikačnej prevádzky týka, a záznam telekomunikačnej prevádzky je zrozumiteľný.

(7) V inej trestnej veci, ako je tá, v ktorej sa odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky vykonal, možno záznam ako dôkaz použiť len vtedy, ak sa súčasne aj v tejto veci vedie trestné konanie pre trestný čin uvedený v odseku 1.

(8) Ak sa pri odpočúvaní a zázname telekomunikačnej prevádzky nezistili skutočnosti významné pre trestné konanie, orgán činný v trestnom konaní alebo príslušný útvar Policajného zboru musí získaný záznam predpísaným spôsobom bezodkladne zničiť. Zápisnica o zničení záznamu sa založí do spisu.

(9) O zničení záznamu informuje osobu uvedenú v odseku 3, ak je známa, policajt alebo prokurátor, ktorého rozhodnutím sa vec právoplatne skončila, a v konaní pred súdom predseda senátu súdu prvého stupňa po právoplatnom skončení veci. Informácia obsahuje označenie súdu, ktorý vydal alebo potvrdil príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky, dĺžku odpočúvania a dátum jeho ukončenia. Súčasťou informácie je poučenie o práve podať v lehote dvoch mesiacov od jej doručenia návrh na preskúmanie zákonnosti príkazu na odpočúvanie

a záznam telekomunikačnej prevádzky najvyššiemu súdu. Informáciu podá orgán, ktorého rozhodnutím sa vec právoplatne skončila, a v konaní pred súdom predseda senátu súdu prvého stupňa do troch rokov od právoplatného skončenia trestného stíhania v danej veci.

(10) Informáciu podľa odseku 9 predseda senátu, policajt alebo prokurátor nepodá, ak ide o osobu, ktorá má možnosť nazerať do spisu podľa tohto zákona, alebo v konaní o obzvlášť závažnom zločine alebo zločine spáchanom organizovanou skupinou, zločineckou skupinou alebo teroristickou skupinou, alebo ak sa na trestnom čine podieľalo viac osôb a vo vzťahu aspoň k jednému z nich nebolo trestné stíhanie právoplatne skončené, alebo ak by poskytnutím takej informácie mohol byť zmarený účel trestného konania.

(11) Ustanovenia odsekov 1 až 10 sa rovnako vzťahujú na údaje, ktoré sú v reálnom čase prenášané prostredníctvom počítačového systému.

§ 116

Oznámenie údajov o telekomunikačnej prevádzke

(1) V trestnom konaní pre úmyselný trestný čin, za ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica je najmenej tri roky, pre trestný čin ochrany súkromia v obydlí podľa § 194a, podvodu podľa § 221, nebezpečného vyhrážania podľa § 360, nebezpečného prenasledovania podľa § 360a, šírenia poplašnej správy podľa § 361, podnecovania podľa § 337, schvaľovania trestného činu podľa § 338, pre trestný čin, ktorým bola spôsobená ťažká ujma na zdraví alebo smrť alebo pre iný úmyselný trestný čin, pri ktorom na konanie zaväzuje medzinárodná zmluva, možno vydať príkaz na zistenie a oznámenie údajov o telekomunikačnej prevádzke, ktoré sú predmetom telekomunikačného tajomstva, alebo na ktoré sa vzťahuje ochrana osobných údajov, ktoré sú nevyhnutné na objasnenie skutočností dôležitých pre trestné konanie. Príkaz možno vydať, ak nemožno sledovaný účel dosiahnuť inak alebo ak by bolo jeho dosiahnutie iným spôsobom podstatne sťažené.

(2) Príkaz na zistenie a oznámenie údajov o telekomunikačnej prevádzke vydáva predseda senátu a pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie na návrh prokurátora, ktorý musí byť písomný a odôvodnený aj skutkovými okolnosťami. Príkaz na zistenie a oznámenie údajov o telekomunikačnej prevádzke sa musí vydať písomne a odôvodniť; súčasťou príkazu je aj spôsob, rozsah a lehota oznámenia údajov. Ak sa príkaz týka konkrétneho používateľa, musí byť v ňom uvedená jeho totožnosť, ak je známa. Ak nejde o zistenie a oznámenie údajov o uskutočnenej telekomunikačnej prevádzke, zisťovanie a oznamovanie týchto údajov môže trvať najviac šesť mesiacov; tento čas môže v prípravnom konaní na písomný a odôvodnený návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie predĺžiť vždy o ďalšie dva mesiace, a to aj opakovane. Príkaz na zistenie a oznámenie údajov o telekomunikačnej prevádzke sa doručuje podniku poskytovateľu verejnej siete alebo služby.

(3) Ak údajom získaným postupom podľa odsekov 1 a 2 neboli zistené skutočnosti významné pre trestné konanie, orgán, ktorého rozhodnutím sa vec právoplatne skončila, údaj bezodkladne zničí; policajt údaj zničí po predchádzajúcom písomnom súhlase prokurátora. Zápisnica o zničení údajov sa založí do spisu.

(4) O zničení údajov o telekomunikačnej prevádzke písomne informuje osobu podľa odseku 2, ak je známa, policajt alebo prokurátor, ktorého rozhodnutím sa vec právoplatne skončila, a v konaní pred súdom predseda senátu súdu prvého stupňa po právoplatnom skončení veci. Informácia obsahuje označenie súdu, ktorý vydal príkaz na zistenie a oznámenie údajov o telekomunikačnej prevádzke, a údaj o lehote, počas ktorej sa tento príkaz vykonával. Súčasťou informácie je poučenie o práve podať v lehote dvoch mesiacov od jej doručenia návrh na preskúmanie zákonnosti príkazu na zistenie a oznámenie údajov o telekomunikačnej prevádzke najvyššiemu súdu. Informáciu podá orgán, ktorého rozhodnutím sa vec právoplatne skončila, a v konaní pred

súdom predseda senátu súdu prvého stupňa do troch rokov od právoplatného skončenia trestného stíhania v danej veci.

(5) Informáciu podľa odseku 4 predseda senátu, policajt alebo prokurátor nepodá, ak ide o osobu, ktorá má možnosť nazerať do spisu podľa tohto zákona alebo v konaní o obzvlášť závažnom zločine alebo zločine spáchanom organizovanou skupinou, zločineckou skupinou alebo teroristickou skupinou, alebo ak sa na trestnom čine podieľalo viac osôb a vo vzťahu aspoň k jednému z nich nebolo trestné stíhanie právoplatne skončené, alebo ak by poskytnutím takej informácie mohol byť zmarený účel trestného konania.

(6) Ustanovenia odsekov 1 až 5 sa rovnako vzťahujú na údaje prenášané prostredníctvom počítačového systému.

§ 117

Agent

(1) Na odhaľovanie, zisťovanie a usvedčovanie páchatelov zločinov, korupcie, trestných činov extrémizmu, trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa alebo trestného činu legalizácie príjmu z trestnej činnosti možno použiť agenta. Jeho použitie je prípustné len vtedy, ak odhaľovanie, zisťovanie a usvedčovanie páchatelov uvedených trestných činov by bolo iným spôsobom podstatne sťažené a získané poznatky odôvodňujú podozrenie, že bol spáchaný trestný čin alebo má byť spáchaný taký trestný čin.

(2) Konanie agenta musí byť v súlade s účelom tohto zákona a musí byť úmerné protiprávnosti konania, na odhaľovaní, zisťovaní alebo usvedčovaní ktorého sa zúčastňuje. Agent nesmie iniciatívne navádzať na spáchanie trestného činu; to neplatí, ak ide o korupciu verejného činiteľa alebo zahraničného verejného činiteľa a zistené skutočnosti nasvedčujú, že páchatel by spáchal taký trestný čin aj vtedy, ak by príkaz na použitie agenta nebol vydaný.

(3) Agent koná pod dočasnou alebo trvalou legendou alebo bez legendy. Legenda je súhrn krycích údajov o osobe agenta, najmä o jeho totožnosti, rodinnom stave, vzdelaní a zamestnaní.

(4) Ak je to na vytvorenie alebo zachovanie legendy nevyhnutné, možno za podmienok uvedených v osobitnom zákone vydať, vyhotoviť a používať krycie doklady.

(5) Príkaz na použitie agenta vydáva predseda senátu, pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie na návrh prokurátora, ktorý musí byť odôvodnený aj skutkovými okolnosťami.

(6) Ak ide o vec, ktorá nestrpí odklad, môže prokurátor, ak použitie agenta nie je spojené so vstupom do obydľia iného, príkaz uvedený v odseku 5 vydať pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní predbežne aj ústne. Taký príkaz však v písomnej podobe musí najneskôr do 72 hodín od vydania príkazu potvrdiť sudca pre prípravné konanie, inak stráca platnosť. To neplatí pre postup podľa odseku 2, keď príkaz na použitie agenta môže vydať len sudca pre prípravné konanie.

(7) Príkaz podľa odsekov 5 a 6 musí byť písomný a musí byť v ňom určený čas, počas ktorého bude agent použitý. Čas použitia agenta nesmie trvať dlhšie ako šesť mesiacov. Tento čas môže predseda senátu a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie predĺžiť vždy o ďalšie dva mesiace, a to aj opakovane.

(8) Písomnosti týkajúce sa použitia agenta sa do spisu založia len vtedy, ak prokurátor v obžalobe navrhne vykonanie dôkazu skutočnosťami zistenými agentom.

(9) Agent môže pri použití svojej legendy so súhlasom oprávnenej osoby vstúpiť do obydľia. Taký

súhlas sa však nesmie získať na základe predstieraného práva vstupu.

(10) Pravá totožnosť agenta vystupujúceho pod legendou musí byť aj po skončení jeho použitia utajená. Prokurátorovi alebo sudcovi pre prípravné konanie, ktorí sú príslušní rozhodovať podľa odsekov 5 a 6, ako aj predsedovi senátu v konaní pred súdom musí sa na ich žiadosť oznámiť pravá totožnosť agenta.

(11) O skutočnostiach dôležitých pre trestné konanie môže agenta v prípravnom konaní vypočuť prokurátor pri primeranom použití ustanovenia § 134 ods. 1 tak, aby jeho totožnosť nemohla byť odhalená; agent môže byť výnimočne vypočúvaný na súde iba pri primeranom použití ustanovení § 134 ods. 1, § 136 a § 262, aby jeho totožnosť nemohla byť odhalená. Na súdne konanie sa agent predvoláva prostredníctvom Prezídia Policajného zboru. Doručenie predvolania agentovi zabezpečí príslušník Policajného zboru poverený prezidentom Policajného zboru. Ak je agentom iná osoba ako príslušník Policajného zboru alebo príslušník polície iného štátu a súhlasí s tým, aby bola jeho totožnosť odhalená, použijú sa na ďalšie konanie ustanovenia § 127 až 134 o svedkovi.

(12) Skutočnosti týkajúce sa trestných činov nesúvisiacich s vecou, v ktorej bol agent použitý, môžu sa v inom konaní použiť ako dôkaz iba vtedy, ak ide o zločin, korupciu, trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa alebo trestný čin legalizácie príjmu z trestnej činnosti.

(13) Pri postupe podľa odseku 1 možno použiť informačno-technické prostriedky. Pritom sa primerane postupuje podľa odseku 8.

(14) Agent môže plniť svoje úlohy i na území iného štátu. O jeho vyslaní do zahraničia po predchádzajúcom súhlase príslušných orgánov štátu, na ktorého území má pôsobiť, a na základe príkazu podľa odseku 5 rozhoduje prezident Policajného zboru, ak medzinárodná zmluva neustanovuje iný postup. Rovnako sa postupuje, ak má na území Slovenskej republiky pôsobiť ako agent príslušník iného štátu.

§ 118

Porovnávanie údajov v informačných systémoch

(1) V trestnom konaní pre úmyselný trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby prevyšujúcou tri roky, korupciu alebo pre iný úmyselný trestný čin, o ktorom na konanie zaväzuje medzinárodná zmluva, možno vykonať porovnávanie údajov v informačných systémoch, ktoré obsahujú charakteristické, prípadne vylučujúce znaky týkajúce sa osôb alebo vecí dôležitých pre trestné konanie, s údajmi v iných informačných systémoch, ak je to nevyhnutné pre objasnenie trestného činu.

(2) Príkaz na porovnávanie údajov v informačných systémoch vydáva písomne predseda senátu, pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní prokurátor.

(3) Príkaz podľa odseku 1 musí obsahovať označenie prevádzkovateľa informačného systému, ktorý je povinný poskytnúť údaje, a vymedzenie údajov a skúšobných znakov potrebných na porovnanie.

(4) Osoba podľa odseku 3 je povinná poskytnúť údaje potrebné na porovnávanie. Ak nemožno požadované údaje oddeliť od iných údajov, poskytnú sa aj iné údaje. Tieto iné údaje nemožno použiť ako dôkaz.

(5) Ak boli údaje poskytnuté na nosičoch informácií, musia sa tieto po ukončení porovnávania bez meškania vrátiť. Údaje, ktoré sa prenášali na iné nosiče údajov, musí bez meškania vymazať orgán činný v trestnom konaní, súd alebo príslušník Policajného zboru, ktorý porovnávanie vykonal, ak už pre trestné konanie nie sú potrebné.

(6) Ak sa má záznam z porovnávania údajov použiť ako dôkaz, postupuje sa primerane podľa § 115 ods. 6.

(7) V inej trestnej veci, ako je tá, v ktorej sa vykonalo porovnanie údajov, možno záznam ako dôkaz použiť len vtedy, ak sa súčasne aj v tejto veci vedie trestné konanie pre trestný čin uvedený v odseku 1.

(8) Ak sa pri porovnávaní údajov nezistili skutočnosti významné pre trestné konanie, orgán činný v trestnom konaní, súd alebo príslušník Policajného zboru, ktorý vykonával porovnávanie, musí získané záznamy predpísaným spôsobom bez meškania zničiť.

ŠIESTA HLAVA DOKAZOVANIE

Prvý diel Dokazovanie

§ 119 Všeobecné ustanovenia

(1) V trestnom konaní treba dokazovať najmä

- a) či sa stal skutok a či má znaky trestného činu,
- b) kto tento skutok spáchal a z akých pohnútok,
- c) závažnosť činu vrátane príčin a podmienok jeho spáchania,
- d) osobné pomery páchatela v rozsahu potrebnom na určenie druhu a výmery trestu a uloženie ochranného opatrenia a iné rozhodnutia,
- e) následok a výšku škody spôsobenú trestným činom,
- f) príjmy z trestnej činnosti a prostriedky na jej spáchanie, ich umiestnenie, povahu, stav a cenu.

(2) Za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona. Dôkaznými prostriedkami sú najmä výsluch obvineného, svedkov, znalcov, posudky a odborné vyjadrenia, preverka výpovede na mieste, rekognícia, rekonštrukcia, vyšetrovací pokus, obhliadka, veci a listiny dôležité pre trestné konanie, oznámenie, informácie získané použitím informačno-technických prostriedkov alebo prostriedkov operatívno-pátracej činnosti.

(3) Dôkazy môžu obstarávať aj strany na vlastné náklady. V prípade oslobodenia spod obžaloby podľa § 285 písm. a), b) alebo c) nahradí účelne vynaložené náklady obvinenému štát.

(4) Dôkaz získaný nezákonným donútením alebo hrozbou takého donútenia sa nesmie použiť v konaní okrem prípadu, keď sa použije ako dôkaz proti osobe, ktorá také donútenie alebo hrozbu donútenia použila.

§ 120 Predvolanie a predvedenie obvineného

(1) Ak sa obvinený, ktorý bol riadne a včas predvolaný na výsluch alebo iný úkon, bez dostatočného ospravedlnenia nedostaví, možno ho na tento úkon predviesť. Na to, ako aj na ďalšie následky nedostavenia sa musí byť obvinený v predvolaní upozornený.

(2) V prípade ospravedlnenej neúčasti obvineného na úkone orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu zo zdravotných dôvodov je obvinený povinný predložiť vyjadrenie ošetrojúceho lekára,

že mu jeho zdravotný stav neumožňuje účasť na úkone, na ktorý bol predvolaný, bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu alebo z dôvodu nebezpečenstva rozšírenia nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby.

(3) Obvinený môže byť predvedený aj bez predchádzajúceho predvolania, ak je to potrebné na úspešné vykonanie úkonu, najmä ak sa skrýva, nemá trvalé bydlisko, ak mu nie je možné doručiť predvolanie na adrese, ktorú uviedol.

(4) O predvedenie obvineného požiada orgán činný v trestnom konaní alebo súd útvar Policajného zboru. O predvedenie vojaka alebo príslušníka ozbrojeného zboru požiada orgán činný v trestnom konaní alebo súd jeho nadriadeného.

Výsluch obvineného

§ 121

(1) Výsluch obvineného vykonáva orgán činný v trestnom konaní alebo súd tak, aby zistil podstatné skutočnosti dôležité pre trestné konanie. K výpovedi ani k priznaniu nesmie byť obvinený nijakým nezákonným spôsobom donucovaný a pri výsluchu treba rešpektovať jeho osobnosť.

(2) Pred výsluchom musí byť obvinený poučený: „Ako obvinený máte právo vypovedať alebo odprieť vypovedať. K priznaniu vás nikto nesmie nútiť. Máte právo zvoliť si obhajcu. Ak nemáte prostriedky na zaplatenie obhajcu, máte právo žiadať, aby vám bol obhajca ustanovený. Máte právo žiadať, aby sa obhajca zúčastnil na vašom výsluchu a bez jeho prítomnosti nevypovedať.“.

(3) Obvineného vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu treba poučiť aj o možnosti a podmienkach podmienenečného zastavenia trestného stíhania, uzavretia zmieru a zastavenia trestného stíhania, o konaní o dohode o vine a treste, ako aj o podmienkach uloženia trestu prepadnutia majetku, ak bude vznesené obvinenie za niektorý z trestných činov uvedených v § 58 ods. 2 Trestného zákona.

(4) Obvinený, ktorému je poskytovaná ochrana a pomoc podľa osobitného predpisu o ochrane svedka, môže byť vypočúvaný prostredníctvom technických zariadení určených na prenos zvuku a obrazu.

(5) Ak je ako obvinený vypočúvaná osoba mladšia ako 18 rokov, orgány činné v trestnom konaní vykonajú výsluch s využitím technických zariadení určených na záznam zvuku a obrazu, ak je to primerané vzhľadom na okolnosti prípadu, najmä ak je pochybnosť, či je táto osoba schopná pochopiť obsah výsluchu, pričom sa zohľadňujú jej najlepšie záujmy, a ak tomu nebránia závažné technické dôvody, ktoré je orgán činný v trestnom konaní povinný uviesť v zápisnici.

§ 122

(1) Pred prvým výsluchom treba vždy zistiť totožnosť obvineného, jeho osobné, rodinné, majetkové a zárobkové pomery a predchádzajúce trestné stíhania a tresty, ktoré mu boli uložené. Poučenie uvedené v § 121 ods. 2 sa mu prečíta a v prípade potreby ešte aj primerane vysvetlí a obvinený podpisom potvrdí, že poučeniu porozumel. Treba ho poučiť aj o ďalších právach obvineného uvedených v § 34 ods. 1 až 3 a tiež o podmienkach doručovania písomností a následkoch s tým spojených. Potom treba obvineného oboznámiť so skutkom, ktorý sa mu kladie za vinu, a s jeho právnou kvalifikáciou.

(2) Obvinenému musí byť daná možnosť podrobne sa k obvineniu vyjadriť, najmä súvisle opísať skutočnosti, ktoré sú predmetom obvinenia, uviesť skutočnosti, ktoré obvinenie zoslabujú alebo vyvracajú, a ponúknuť o nich dôkazy.

(3) Obvinenému sa môžu klásť otázky na doplnenie výpovede alebo na objasnenie neúplností, nejasností alebo rozporov. Otázky sa musia klásť ohľaduplne a zrozumiteľne. Obvinenému sa však nesmú klásť otázky, v ktorých je obsiahnuté, ako na otázku odpovedať, otázky klamlivé ani otázky, ktoré by obsahovali skutočnosti, ktoré sa majú zistiť až z jeho výpovede. Otázky nesmú neodôvodnene zasahovať do súkromia vypočúvaného okrem zisťovania pohnútky činu.

§ 123

(1) Obvinenému možno dovoliť, aby skôr, než odpovie, nazrel do svojich poznámok. Táto okolnosť sa musí v zápisnici poznamenať.

(2) Ak treba zistiť pravosť rukopisu, možno obvineného vyzvať, aby napísal potrebný počet určených slov. Ak treba identifikovať hlas obvineného, možno ho vyzvať, aby poskytol hlasovú vzorku. K tomu ho však nemožno nijakým spôsobom donucovať. Obvinený je však povinný strpieť úkony potrebné na zistenie totožnosti.

§ 124

(1) Výpoveď obvineného sa do zápisnice zapíše spravidla podľa diktátu vypočúvajúceho v priamej reči a pokiaľ možno doslova.

(2) Ak nejde o zápisnicu o hlavnom pojednávaní alebo o verejnom zasadaní, musí sa zápisnica po skončení výsluchu predložiť obvinenému na prečítanie, alebo ak o to požiada, musí sa mu prečítať. Obvinený má právo žiadať, aby bola zápisnica doplnená alebo aby sa v nej vykonali opravy v súlade s jeho výpoveďou. O tom treba obvineného poučiť.

(3) Zápisnicu o výsluchu, ktorý sa vykonal bez prirátia zapisovateľa, treba obvinenému pred podpisom prečítať alebo na prečítanie predložiť v prítomnosti nezúčastnenej osoby. Ak má obvinený proti obsahu zápisnice námietky, treba ich prejednať v prítomnosti prirátanej osoby a výsledok prejednávania zahrnúť do zápisnice.

§ 125

Konfrontácia

(1) Ak výpoveď obvineného v závažných okolnostiach nesúhlasí s výpoveďou spoluobvineného alebo svedka a rozpor nemožno vyjasniť inak, môže byť obvinený postavený tejto osobe tvárou v tvár.

(2) Osoby postavené tvárou v tvár si môžu klásť navzájom otázky len so súhlasom vypočúvajúceho.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa nepoužijú v prípade agenta, ohrozeného svedka, chráneného svedka, svedka, ktorého totožnosť je utajená a svedka v trestnom konaní vedenom pre trestné činy terorizmu; to neplatí v prípade agenta, ktorý súhlasil s odhalením svojej totožnosti.

(4) Použitie ustanovení odsekov 1 a 2 nie je možné, ak ide o svedka mladšieho ako 18 rokov.

(5) V trestnom konaní o trestných činoch proti ľudskej dôstojnosti, o trestnom čine týrania blízkej osoby a zverenej osoby alebo o trestnom čine obchodovania s ľuďmi sa ustanovenia odsekov 1 a 2 nepoužijú, ak ide o svedka, na ktorom bol takýto trestný čin spáchaný. Ustanovenie odsekov 1 a 2 sa nepoužijú ani v prípade svedka, na ktorom bol spáchaný trestný čin násilím alebo hrozbou násilia, ak hrozí nebezpečenstvo spôsobenia druhej viktimizácie alebo opakovanej viktimizácie, najmä s ohľadom na vek, pohlavie, sexuálnu orientáciu, rasu, národnosť, náboženské vyznanie, rozumovú vyspelosť alebo na vzťah k páchatelovi trestného činu alebo závislosti na ňom.

§ 126

Rekognícia

(1) Ak sa má výsluchom zistiť totožnosť nejakej osoby alebo veci, vyzve sa obvinený, aby ju opísal. Až potom sa mu má osoba alebo vec ukázať, a to medzi viacerými osobami podobného zovňajšku alebo vecami toho istého druhu.

(2) Rekogníciu možno vykonať aj podľa fotografií, prípadne s použitím technických prostriedkov.

(3) K rekognícii treba vždy pribrať nezúčastnenú osobu.

Druhý diel

Svedkovia

§ 127

Povinnosť svedčiť

(1) Každý je povinný dostaviť sa na predvolanie orgánov činných v trestnom konaní a súdu a vypovedať ako svedok o tom, čo mu je známe o trestnom čine a o páchatelovi alebo o okolnostiach dôležitých pre trestné konanie.

(2) Každý je povinný napomáhať splnenie tejto povinnosti.

§ 128

Predvolanie, predvedenie a zabezpečenie svedka

(1) Svedok, ktorý bol riadne predvolaný a bez dostatočného ospravedlnenia sa k úkonu neustanoví, môže byť predvedený. V konaní pred súdom na základe uznesenia súdu môže byť svedok zabezpečený spôsobom uvedeným v § 88, ak sú splnené podmienky pre taký postup. Na následky nedostavenia sa musí v predvolaní upozorniť.

(2) V prípade ospravedlnenej neúčasti svedka na úkone orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu zo zdravotných dôvodov je svedok povinný predložiť vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že mu jeho zdravotný stav neumožňuje účasť na úkone, na ktorý bol predvolaný, bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu alebo z dôvodu nebezpečenstva rozšírenia nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby.

(3) Ak sa nedostaví príslušník ozbrojených síl alebo ozbrojeného zboru, požiada orgán činný v trestnom konaní alebo súd jeho nadriadeného, aby oznámil dôvod, prečo sa predvolaný nedostavil, prípadne aby ho dal predviesť alebo ho zabezpečil. V ostatných prípadoch požiada orgán činný v trestnom konaní alebo súd o predvedenie alebo zabezpečenie svedka útvar Policajného zboru.

(4) Ak je ako svedok predvolaný zástupca orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, adresou na doručovanie predvolania je adresa sídla orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

§ 129

Zákaz výsluchu svedka

(1) Svedok nesmie byť vypočúvaný o okolnostiach, ktoré tvoria utajovanú skutočnosť, okrem prípadu, že bol od tejto povinnosti príslušným orgánom oslobodený. Oslobodenie možno odoprieť len vtedy, keby bola ohrozená obrana alebo bezpečnosť štátu alebo hrozila iná rovnako vážna škoda; dôvody na odopretie oslobodenia treba vždy uviesť.

(2) Svedok nesmie byť vypočúvaný ani vtedy, keby svojou výpoveďou porušil zákonom alebo medzinárodnou zmluvou uloženú alebo uznanú povinnosť mlčanlivosti okrem prípadu, že by bol od tejto povinnosti oslobodený príslušným orgánom alebo tým, v ktorého záujme má túto povinnosť.

(3) Zákaz výsluchu podľa odseku 2 sa nevzťahuje na svedeckú povinnosť týkajúcu sa trestného činu, ktorý má svedok povinnosť prekaziť podľa Trestného zákona.

§ 130

Právo svedka odprieť výpoveď

(1) Právo odprieť výpoveď ako svedok má príbuzný obvineného v priamom rade, jeho súrodenec, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh. Ak je obvinených viac a svedok je v uvedenom pomere len k niektorému z nich, má právo odprieť výpoveď ohľadne iných obvinených len vtedy, keď nemožno oddeliť výpoveď, ktorá sa ich týka, od výpovede týkajúcej sa obvineného, s ktorým je svedok v tomto pomere.

(2) Svedok je oprávnený odprieť vypovedať, ak by výpoveďou spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania sebe, svojmu príbuznému v priamom rade, svojmu súrodencovi, osvojiteľovi, osvojenecovi, manželovi alebo druhovi, alebo iným osobám v rodinnom alebo obdobnom pomere, ktorých ujmu by právom pocítoval ako vlastnú ujmu. Svedok je oprávnený odprieť vypovedať aj vtedy, ak by výpoveďou porušil spovedné tajomstvo alebo tajomstvo informácie, ktorá mu bola zverená ústne alebo písomne pod podmienkou mlčanlivosti ako osobe poverenej pastoračnou starostlivosťou.

Výsluch svedka

§ 131

(1) Pred výsluchom svedka treba vždy zistiť jeho totožnosť a pomer k obvinenému, poučiť ho o význame svedeckej výpovede a o práve odprieť výpoveď, a ak treba, aj o zákaze výsluchu; svedka treba poučiť aj o možnosti a podmienkach poskytnutia ochrany pred neoprávneným postihom v pracovnoprávnom vzťahu podľa osobitného predpisu. Svedok musí byť vždy poučený o tom, že je povinný vypovedať pravdu, nič nezamlčať, a o trestných následkoch krivej výpovede.

(2) Ak sa vypočúva ako svedok prezidentom Policajného zboru poverený príslušník Policajného zboru o skutočnostiach získaných agentom, súd do zápisnice uvedie príslušné krycie údaje agenta a meno, priezvisko a pracovisko povereného príslušníka Policajného zboru.

(3) Pri výsluchu na hlavnom pojednávaní alebo verejnom zasadaní je svedok povinný zložiť prísahu s výnimkou výsluchu svedka podľa odseku 2.

§ 132

(1) Na začiatku výsluchu sa treba svedka opýtať na jeho pomer k prerokováanej veci, ako aj k stranám a podľa potreby aj na iné okolnosti potrebné na zistenie jeho nezaujatosti a hodnovernosti. Svedkovi sa musí dať možnosť, aby súvisle vypovedal všetko, čo sám o veci vie, a odkiaľ sa dozvedel ním uvádzané skutočnosti.

(2) Svedka možno vypočúvať len do miery nevyhnutnej pre trestné konanie. Môžu sa mu kláŕť otázky na doplnenie výpovede alebo na objasnenie neúplností, nejasností alebo rozporov. Otázky sa musia kláŕť ohľaduplne a zrozumiteľne. Svedkovi sa nesmú kláŕť otázky, v ktorých je obsiahnuté, ako na otázku odpovedať, otázky klamlivé ani otázky, ktoré by obsahovali skutočnosti, ktoré sa majú zistiť až z jeho výpovede. Otázky nesmú neodôvodnene zasahovať do súkromia vypočúvaného s výnimkou zisťovania pohnútky obvineného, obzvlášť ak ide o svedka chorého

alebo svedka poškodeného trestným činom proti ľudskej dôstojnosti.

§ 133

(1) Ak treba zistiť pravosť rukopisu, svedkovi sa môže prikázať, aby napísal potrebný počet určených slov.

(2) Ak treba identifikovať hlas, môže sa svedkovi prikázať, aby poskytol hlasovú vzorku.

§ 134

(1) Svedok, ktorý sa pre svoj vek, chorobu, telesnú alebo duševnú poruchu, alebo z iných vážnych dôvodov nemôže dostaviť na výsluch, môže byť vypočutý pomocou technických zariadení určených na prenos zvuku a obrazu.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa primerane použije aj vtedy, ak sa svedok pre svoj pobyt v cudzine nemôže alebo nechce dostaviť na výsluch, ale je ochotný vypovedať a príslušný orgán cudzieho štátu mu poskytne potrebnú právnu pomoc.

(3) Ustanovenie odseku 1 sa primerane použije aj pri výsluchu ohrozeného svedka alebo chráneného svedka, ktorému sa poskytuje pomoc podľa osobitného zákona. Rovnako sa postupuje v prípade, ak taký svedok má byť vypočúvaný v inej veci alebo pri výsluchu svedka v trestnom konaní o trestných činoch terorizmu.

(4) Ak je ako svedok v trestnom konaní vypočúvaná osoba, ktorá je obzvlášť zraniteľnou obeťou podľa osobitného zákona, treba vykonať výsluch ohľaduplne a po obsahovej stránke tak, aby sa výsluch v ďalšom konaní už nemusel opakovať; ustanovenie § 135 ods. 1 tým nie je dotknuté. Výsluch sa vykoná s využitím technických zariadení určených na záznam zvuku a obrazu; ustanovenie § 270 ods. 2 tým nie je dotknuté. Orgán činný v trestnom konaní zabezpečí, aby výsluchy v prípravnom konaní viedla tá istá osoba, ak sa tým nenaruší priebeh trestného konania. K výsluchu sa priberie psychológ alebo znalec, ktorý so zreteľom na predmet výsluchu vypočúvanej osoby prispeje k správne mu vedeniu výsluchu; ustanovenie § 135 ods. 1 tým nie je dotknuté.

(5) Ak je ako svedok v trestnom konaní vedenom pre trestný čin proti ľudskej dôstojnosti, trestný čin obchodovania s ľuďmi alebo trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby vypočúvaná osoba, ktorá je obzvlášť zraniteľnou obeťou podľa osobitného zákona, výsluch v prípravnom konaní spravidla vedie osoba rovnakého pohlavia ako vypočúvaná osoba, ak tomu nebránia závažné dôvody, ktoré je orgán činný v trestnom konaní povinný uviesť v zápisnici.

§ 135

(1) Ak je ako svedok vypočúvaná osoba mladšia ako 18 rokov o veciach, ktorých oživovanie v pamäti by vzhľadom na jej vek mohlo nepriaznivo ovplyvňovať jej duševný a mravný vývoj, treba výsluch vykonávať obzvlášť ohľaduplne a po obsahovej stránke tak, aby sa výsluch v ďalšom konaní už nemusel opakovať. K výsluchu sa priberie psychológ alebo znalec, ktorý so zreteľom na predmet výsluchu a stupeň duševného vývoja vypočúvanej osoby prispeje k správne mu vedeniu výsluchu a zástupca orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ak nie je na výsluchu prítomný opatrovník podľa § 48 ods. 2. Ak to môže prispieť k správne mu vykonaniu výsluchu, prizve sa k výsluchu aj zákonný zástupca alebo pedagóg. Pred vypočutím svedka podľa prvej vety orgán činný v trestnom konaní prekonzultuje spôsob vedenia výsluchu so psychológom alebo znalcom, ktorý bude pribraný k výsluchu, a ak je to potrebné, aj s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, zákonným zástupcom alebo pedagógom tak, aby sa zabezpečilo správne vykonanie výsluchu a predišlo sa druhotnej viktimizácii.

(2) V ďalšom konaní má byť taká osoba vypočúvaná znova len v nevyhnutných prípadoch,

v prípravnom konaní len so súhlasom prokurátora. V konaní pred súdom možno na podklade rozhodnutia súdu vykonať dôkaz prečítaním zápisnice i bez podmienok uvedených v § 263. Osoba, ktorá bola pribraná k výsluchu, sa podľa potreby vypočuje na správnosť a úplnosť zápisnice alebo na spôsob, akým bol výsluch vykonaný, ako aj na spôsob, akým vypočúvaná osoba vypovedala.

(3) Ak je ako svedok vypočúvaná osoba mladšia ako 18 rokov a ak ide o trestný čin spáchaný voči blízkej osobe alebo zverenej osobe alebo je zrejmé z okolností prípadu, že opätovná výpoveď osoby mladšej ako 18 rokov môže byť ovplyvnená, alebo je odôvodnený predpoklad, že výsluch by mohol nepriaznivo ovplyvňovať duševný a mravný vývoj osoby mladšej ako 18 rokov, výsluch sa vykoná tak, aby osoba mladšia ako 18 rokov mohla byť v ďalšom konaní vypočutá len výnimočne. Ďalší výsluch osoby mladšej ako 18 rokov sa v prípravnom konaní môže vykonať len so súhlasom jej zákonného zástupcu a v prípadoch podľa § 48 ods. 2 so súhlasom opatrovníka.

(4) Ak bola vypočutá osoba mladšia ako 18 rokov podľa odseku 3, v konaní pred súdom sa pri vykonávaní tohto dôkazu postupuje podľa § 270 ods. 2; výsluch tohto svedka možno v konaní pred súdom vykonať len výnimočne.

(5) Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa uplatnia aj vo vzťahu k svedkovi, ktorého vek nie je známy a u ktorého existuje dôvod domnievať sa, že je osobou mladšou ako 18 rokov, až kým sa nepreukáže opak.

(6) Ak je ako svedok v trestnom konaní vedenom pre trestné činy terorizmu vypočúvaná osoba, ktorá vo svojej výpovedi uviedla podstatné skutočnosti pre objasnenie skutku alebo zistenie jeho páchatela a hrozí nebezpečenstvo, že v ďalšom priebehu trestného stíhania bude opakovanie jej výsluchu zmarené alebo podstatne sťažené, považuje sa jej výsluch za neopakovateľný úkon; ustanovenie odseku 3 o spôsobe vedenia výsluchu svedka sa použije primerane.

§ 136

(1) Ak je dôvodná obava, že svedok alebo jemu blízka osoba sú pre uvedenie bydliska svedka ohrození, môže sa svedkovi povoliť, aby namiesto bydliska uviedol pracovisko alebo inú adresu, na ktorú sa mu môže doručiť predvolanie. Ak sa ako svedok vypočúva zástupca orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately o skutočnostiach, ktoré sa dozvedel v súvislosti s vykonávaním opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, orgán činný v trestnom konaní a súd uvedie do zápisnice adresu sídla orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

(2) Ak je dôvodná obava, že oznámením totožnosti, bydliska, prípadne miesta pobytu svedka je ohrozený jeho život, zdravie, telesná integrita alebo ak také nebezpečenstvo hrozí jemu blízkej osobe, môže sa svedkovi povoliť, aby neuvádzal údaje o svojej osobe. Na hlavnom pojednávaní však musí uviesť, ako sa oboznámil so skutočnosťami, o ktorých vypovedal. Materiály, ktoré umožňujú zistenie totožnosti takého svedka, sa ukládajú na prokuratúre a v konaní pred súdom u predsedu senátu. Do spisu sa zakladajú len vtedy, ak ohrozenie pominie. Aj takému svedkovi v prípade potreby možno položiť otázky o okolnostiach, ktoré sa týkajú jeho hodnovernosti, a tiež otázky týkajúce sa jeho vzťahu k obvinenému alebo poškodenému.

(3) Pred výsluchom svedka, ktorého totožnosť má zostať utajená, vykoná orgán činný v trestnom konaní a súd v záujme ochrany svedka podľa potreby opatrenia, ako sú najmä zmena vzhľadu a hlasu svedka, prípadne vykoná jeho výsluch s využitím technických zariadení vrátane zariadení určených na prenos zvuku a obrazu.

(4) Súhlas na postup podľa odsekov 1 a 2 dáva predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor.

(5) Pri odhaľovaní, zisťovaní a usvedčovaní páchatelov zločinov, korupcie, trestného činu

zneužívania právomoci verejného činiteľa alebo trestného činu legalizácie príjmu z trestnej činnosti možno výnimočne pri svedkovi použiť legendu podľa § 117 ods. 3, ak predseda senátu a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie vydá príkaz, ktorým určí svedkovi použitie legendy podľa § 117 ods. 3.

§ 137

Ak policajt neuzná dôvod na postup podľa § 136 ods. 1 alebo 2, hoci sa svedok toho domáha a uvádza konkrétne skutočnosti, ktoré taký postup odôvodňujú, policajt predloží vec prokurátorovi, aby preskúmal správnosť jeho postupu. Ak nehrozí nebezpečenstvo z omeškania, odloží výsluch svedka dovtedy, kým prokurátor o veci nerozhodne. Inak svedka vypočuje a do rozhodnutia prokurátora so zápisnicou o výsluchu zaobchádza tak, aby totožnosť svedka zostala utajená.

§ 138

Ustanovenia § 123 až 126 o výsluchu obvineného sa primerane použijú aj na výsluch svedka, na konfrontáciu medzi svedkami, ktorí už boli vypočutí, a na rekogníciu.

§ 139

(1) Svedok, ktorému hrozí nebezpečenstvo v súvislosti s pobytom obvineného alebo odsúdeného na slobode, má právo požiadať o poskytnutie informácie o

- a) prepustení alebo úteku obvineného z väzby,
- b) prepustení alebo úteku odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody,
- c) prerušení výkonu trestu odňatia slobody,
- d) prepustení alebo úteku odsúdeného z výkonu ochranného liečenia zo zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti,
- e) zmene formy výkonu ochranného liečenia z ústavného liečenia na ambulantné liečenie, alebo
- f) prepustení alebo úteku odsúdeného z výkonu detencie.

(2) Bez žiadosti svedka orgán činný v trestnom konaní alebo súd poskytne svedkovi informácie podľa odseku 1, ak zistí, že svedkovi hrozí nebezpečenstvo v súvislosti s pobytom obvineného alebo odsúdeného na slobode.

(3) Svedok sa môže výslovným vyhlásením písomne alebo ústne do zápisnice vzdať práva podľa odseku 1.

§ 140

Svedočné

(1) Svedok má nárok na náhradu nevyhnutných výdavkov a ušlej mzdy za prácu alebo iného preukázateľného ušlého príjmu. Nárok zaniká, ak ho svedok neuplatní do troch dní po svojom výsluchu, alebo po tom, ako mu bolo oznámené, že k výsluchu nedôjde, alebo ak ho nevyčísli do 15 dní od uplatnenia nároku. Na to musí byť svedok upozornený.

(2) Výšku svedočného určí ten, kto svedka predvolal, a v konaní pred súdom predseda senátu.

Tretí diel
Odborná činnosť a znalecká činnosť

§ 141
Odborná činnosť

(1) Ak sú na objasnenie skutočnosti dôležitej pre trestné konanie potrebné odborné znalosti, vyžiada orgán činný v trestnom konaní a v konaní pred súdom predseda senátu odborné vyjadrenie mimo znaleckú činnosť vykonávanú podľa osobitného zákona. V jednoduchých prípadoch sa možno uspokojiť s písomným potvrdením, o ktorého správnosti nie sú pochybnosti.

(2) O vyžiadaní odborného vyjadrenia alebo písomného potvrdenia podľa odseku 1 sa rozhodne opatrením.

(3) Orgán činný v trestnom konaní alebo súd vyžiada odborné vyjadrenie alebo písomné potvrdenie predovšetkým od organizácie špecializovanej na činnosť, ktorá je obsahom odborného vyjadrenia alebo písomného potvrdenia. Táto organizácia v odbornom vyjadrení alebo písomnom potvrdení uvedie meno osoby, ktorú možno vypočuť ako svedka k obsahu odborného vyjadrenia alebo písomného potvrdenia.

(4) Ak to okolnosti prípadu vyžadujú, tomu, kto spracováva odborné vyjadrenie, sa umožní, aby sa v potrebnom rozsahu oboznámil s obsahom spisu, najmä s vykonanými dôkazmi. Na jeho návrh možno tiež vykonať dôkazy, ktoré potrebuje na účely podania odborného vyjadrenia.

(5) Odborné vyjadrenie alebo písomné potvrdenie možno vyžiadať aj od štátneho orgánu, ktorý odborné vyjadrenie alebo písomné potvrdenie predloží vždy bez náhrady.

Znalecká činnosť

§ 142

(1) Ak pre zložitosť objasňovanej skutočnosti nie je postup podľa § 141 postačujúci, príberie orgán činný v trestnom konaní a v konaní pred súdom predseda senátu znalca na podanie znaleckého posudku. Ak ide o objasnenie skutočnosti obzvlášť zložitej, príberú sa dvaja znalci. Dvoch znalcov treba pribrať vždy, ak ide o pitvu mŕtvol.

(2) Na prehliadku a pitvu mŕtvol nesmie byť ako znalec pribratý lekár, ktorý zomrelého ošetroval počas choroby, ktorá smrti predchádzala.

(3) O pribratí znalca sa rozhodne uznesením. Proti uzneseniu možno podať sťažnosť pre vecné dôvody alebo pre osobu znalca.

§ 143

(1) Orgán činný v trestnom konaní alebo súd príberie do trestného konania na podanie znaleckého posudku podľa § 142 predovšetkým znaleckú organizáciu špecializovanú na činnosť, ktorá je obsahom znaleckého posudku. Táto organizácia v znaleckom posudku uvedie meno znalca, ktorého možno vypočuť k obsahu znaleckého posudku.

(2) Ak v príslušnom odbore alebo odvetví nie je zapísaná žiadna osoba alebo osoba zapísaná v zozname znalcov nemôže podať znalecký posudok, alebo podanie znaleckého posudku by bolo spojené s neprimeranými ťažkosťami alebo nákladmi, možno do konania pribrať aj inú osobu s potrebnými odbornými a občianskymi predpokladmi, ak s tým súhlasí. Taká osoba je povinná pred vykonaním znaleckej činnosti zložiť sľub podľa osobitného zákona; ak ide o právnickú osobu,

sľub zloží fyzická osoba poverená touto právnickou osobou vykonaním znaleckej činnosti.

§ 144

(1) Znalec musí byť pri pribratí upozornený na povinnosť bez odkladu oznámiť skutočnosť, pre ktoré by mohol byť vylúčený alebo ktoré mu vo veci bránia byť činný ako znalec. Musí byť tiež poučený o význame znaleckého posudku z hľadiska všeobecného záujmu a o trestných následkoch vedome nepravdivého znaleckého posudku.

(2) Ak znalecký posudok obstará niektorá zo strán, poučí príslušný orgán činný v trestnom konaní alebo súd znalca na okolnosti uvedené v odseku 1.

§ 145

Príprava znaleckého posudku a výsluch znalca

(1) Úlohy, ktoré má znalec riešiť z hľadiska svojej odbornosti, sa mu určia spravidla v uznesení o pribratí znalca, a to formou otázok. Treba dbať pritom na to, že znalec nie je oprávnený riešiť právne otázky ani hodnotiť vykonané dôkazy, ani robiť právne závery. Znalcovi treba umožniť, aby sa v potrebnom rozsahu oboznámil s obsahom spisu, najmä s vykonanými dôkazmi. Možno mu tiež dovoliť, aby sa zúčastnil na výsluchu obvineného, svedkov alebo pri vykonávaní iných dôkazov. Na návrh znalca možno tiež vykonať dôkazy, ktoré potrebuje na účely podania posudku. Pri takom dokazovaní má právo byť prítomný a vypočúvaným osobám môže klásť otázky. Znalcovi možno zapožičať spis.

(2) Znalec podá posudok spravidla písomne. Len výnimočne, v jednoduchších prípadoch, možno dovoliť, aby ho nadiktoval do zápisnice o výsluchu. Ak znalec spracoval posudok písomne, stačí, aby sa pri výsluchu naň odvolal. Posudok sa doručuje aj obhajcovi, a to na trovy obhajoby.

(3) Ak sa pribralo viac znalcov, ktorí dospeli po vzájomnej porade k súhlasným záverom, stačí, ak podá posudok ten z nich, ktorého sami určili. Ak sa závery znalcov odlišujú, podá posudok každý z nich samostatne.

(4) V prípravnom konaní možno upustiť od výsluchu znalca, ak policajt alebo prokurátor nemá o spoľahlivosti a úplnosti podaného posudku pochybnosti.

(5) Ak posudok obstaral obvinený, poškodený alebo zúčastnená osoba, doručí ho prokurátorovi a ostatným stranám, ktorých záujmov sa dotýka.

§ 146

Chyby znaleckého posudku

Ak vzniknú pochybnosti o správnosti znaleckého posudku alebo ak je znalecký posudok nejasný alebo neúplný, treba požiadať znalca o vysvetlenie alebo doplnenie posudku. Ak by to nevedlo k odstráneniu pochybností alebo nejasností znaleckého posudku alebo k úplnosti znaleckého posudku, treba pribrať iného znalca.

§ 147

Posudok znaleckého ústavu

(1) Vo výnimočných a obzvlášť závažných prípadoch vyžadujúcich osobitné vedecké posúdenie alebo na preskúmanie posudku znalca môže orgán činný v trestnom konaní alebo súd pribrať na podanie znaleckého posudku znalecký ústav.

(2) Ak v príslušnom odbore alebo odvetví nie je žiadna právnická osoba zapísaná ako znalecký ústav alebo znalecký ústav zapísaný v zozname nemôže podať znalecký posudok, alebo podanie

znaleckého posudku by bolo spojené s neprimeranými ťažkosťami alebo nákladmi, možno do konania pribrať na podanie znaleckého posudku inú právnickú osobu, ktorá je špecializovaným vedeckým a odborným pracoviskom alebo špecializovaným odborným pracoviskom.

(3) Znalecký ústav alebo právnická osoba pribratá na podanie znaleckého posudku podľa odseku 2 je povinná spracovať znalecký posudok písomne, v ktorom uvedie osoby, ktoré sa na spracovaní znaleckého posudku podieľali, a ich prípadné rozdielne závery. Ak pri spracovaní znaleckého posudku dospeli k zhodným záverom, určí sa v znaleckom posudku osoba, ktorá môže byť ako znalec vypočutá na účely trestného konania.

Vyšetrenie duševného stavu obvineného

§ 148

(1) Duševný stav obvineného vyšetruje znalec z odboru psychiatrie.

(2) Na vyšetrenie duševného stavu obvineného je potrebný príkaz súdu a v prípravnom konaní sudcu pre prípravné konanie.

(3) Ak na vyšetrenie duševného stavu nepostačí ambulantné vyšetrenie, môže súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie nariadiť, aby obvinený bol pozorovaný v zdravotníckom ústave alebo, ak je vo väzbe, v nemocnici pre obvinených a odsúdených.

(4) Proti uzneseniu v odseku 3 možno podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 149

(1) Pozorovanie duševného stavu v zdravotníckom ústave môže trvať najviac dva mesiace. Na odôvodnenú žiadosť môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie na návrh prokurátora túto lehotu predĺžiť, avšak nie viac ako o jeden mesiac. Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť.

(2) Ak znalec u obvineného zistí príznaky nasvedčujúce jeho nepríčetnosti alebo zmenšenej príčetnosti, musí zaujať stanovisko aj k tomu, či je jeho pobyt na slobode nebezpečný.

§ 150

Vyšetrenie duševného stavu svedka

Ak sú závažné pochybnosti, či nie je u svedka, ktorého výpoveď je pre rozhodnutie obzvlášť dôležitá, podstatne znížená schopnosť správne vnímať alebo vypovedať, možno znalecky vyšetriť aj duševný stav svedka. V takom prípade je vždy potrebný príkaz súdu, v prípravnom konaní sudcu pre prípravné konanie. Vyšetrenie duševného stavu svedka pozorovaním v zdravotníckom ústave nie je prípustné.

§ 151

Odborný konzultant

(1) V odborne náročných veciach môžu orgány činné v trestnom konaní a súd využiť pomoc odborného konzultanta, ktorý, opierajúc sa o svoje odborné znalosti, poradí v odbornej problematike prejednávanej veci. O návrh na výber určitej osoby ako odborného konzultanta možno požiadať ústredný orgán štátnej správy, iný štátny orgán, vedeckú alebo výskumnú inštitúciu. So súhlasom orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu môže odborný konzultant v potrebnom rozsahu nazerať do spisu a byť prítomný pri vykonávaní úkonov trestného konania. Do vykonávania úkonov však nemôže zasahovať. O skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel

v priebehu trestného konania, je povinný zachovávať mlčanlivosť. Účasť odborného konzultanta nevyučuje, aby sa na posúdenie odborných otázok pribral znalec, ktorý podá znalecký posudok.

(2) Kto pôsobil ako konzultant, nemôže byť v tej istej veci znalcom a nemôže podať ani písomné vyjadrenie.

(3) Odborný konzultant sa priberie opatrením. Na odmeňovanie odborného konzultanta sa použije primerane ustanovenie § 152 ods. 3.

§ 152

Spoločné ustanovenie

(1) Na ustanovenie znalca, spôsobilosť na túto funkciu a vylúčenie z nej, o práve odoprieť vykonanie znaleckého posudku, o sľube znalca pred vykonaním znaleckej činnosti, o pribratí konzultanta, ako aj náhrade hotových výdavkov a o odmene za znalecký úkon sa vzťahujú osobitné predpisy.

(2) Výšku odmeny za znalecký úkon určí ten, kto znalca pribral. Ak ten, kto znalca pribral, nesúhlasí s výškou odmeny vyúčtovanej za znaleckú činnosť, rozhodne o odmene uznesením. Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(3) Kto podal odborné vyjadrenie alebo písomné potvrdenie, má nárok na náhradu nevyhnutných výdavkov a ušlej mzdy, alebo iného preukázateľného ušlého príjmu. Ak ten, kto odborné vyjadrenie alebo písomné potvrdenie vyžiadal, nesúhlasí s výškou vyúčtovanej náhrady, rozhodne o náhrade uznesením. Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok. Nárok na náhradu však zaniká, ak nie je uplatnený do troch dní od vypracovania odborného vyjadrenia alebo písomného potvrdenia, alebo po tom, čo mu bolo oznámené, že vyžiadanie odborného vyjadrenia alebo písomného potvrdenia sa ruší; na to musí byť ten, kto podal odborné vyjadrenie alebo písomné potvrdenie, upozornený.

(4) Ak znalecký posudok, odborné vyjadrenie alebo písomné potvrdenie podá pre orgán činný v trestnom konaní alebo súd organizácia zriadená na znaleckú alebo odbornú činnosť Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, podá ju vždy bez náhrady.

Štvrtý diel

Ostatné dôkazné prostriedky

§ 153

Listinné a vecné dôkazy

(1) Listinnými dôkazmi sú listiny, ktoré svojím obsahom dokazujú alebo vyvracajú skutočnosť vzťahujúcu sa na objasňovaný skutok, na obvineného alebo iné osoby, ktoré majú k veci vzťah.

(2) Vecnými dôkazmi sú predmety, ktorými alebo na ktorých bol trestný čin spáchaný, ktoré dokazujú alebo vyvracajú dokazovanú skutočnosť a môžu byť prostriedkom na odhalenie alebo zistenie trestného činu alebo jeho páchatela, ako aj stopy trestného činu.

(3) Vecnými dôkazmi sú aj zvukové, obrazové alebo obrazovo-zvukové záznamy.

§ 154

Obhliadka

(1) Obhliadka sa vykonáva, ak majú byť priamym pozorovaním objasnené skutočnosti dôležité pre trestné konanie, najmä ak by mohli byť zistené alebo zaistené akékoľvek stopy. Obhliadky sa môže zúčastniť osoba, ktorá vykonáva odbornú činnosť, alebo pribratý znalec.

(2) Pri vykonaní obhliadky sa vždy spíše zápisnica, ktorá musí obsahovať úplný opis predmetu obhliadky. K zápisnici treba pripojiť zvukové, obrazové alebo obrazovo-zvukové záznamy, náčrty a iné vyhotovené dokumenty a pomôcky.

(3) Obhliadku vykonáva orgán činný v trestnom konaní a v konaní pred súdom súd.

§ 155

Prehliadka tela a obdobné úkony

(1) Prehliadke tela je povinný podrobiť sa každý, ak treba zistiť, či sú na jeho tele stopy alebo následky trestného činu. Ak prehliadku tela nerobí lekár, môže ju vykonať len osoba toho istého pohlavia.

(2) Ak na dôkaz treba vykonať odber krvi alebo iný obdobný úkon, je osoba, o ktorú ide, povinná strpieť, aby jej lekár alebo odborný zdravotný pracovník odobral krv alebo vykonal iný obdobný úkon, ak nie je spojený s nebezpečenstvom pre jej zdravie. Odber biologického materiálu, ktorý nie je spojený so zásahom do telesnej integrity osoby, ktorej sa úkon týka, môže uskutočniť aj táto osoba alebo s jej súhlasom orgán činný v trestnom konaní.

(3) Osoba podozrivá zo spáchania trestného činu a obvinený sú povinní strpieť odobratie daktyloskopických odtlačkov, ktoré vykoná policajt, a odobratie vzorky na účel analýzy deoxyribonukleovej kyseliny; pri odbere vzoriek na účel analýzy deoxyribonukleovej kyseliny sa postupuje podľa osobitného predpisu. V prípade, že podozrivá osoba alebo obvinený po márnej výzve odmietne dobrovoľne strpieť úkony uvedené v tomto odseku, môžu byť tieto vykonané proti ich vôli na základe príkazu podľa odseku 4.

(4) Príkaz na prehliadku tela, na odber krvi alebo na iný obdobný úkon vydá predseda senátu a pred začatím trestného stíhania alebo v prípravnom konaní prokurátor alebo s jeho súhlasom policajt. Príkaz musí byť vydaný písomne a musí byť odôvodnený.

(5) Ak na účely dokazovania treba zistiť totožnosť osoby, ktorá sa zdržiavala na mieste činu, je osoba, o ktorú ide, povinná strpieť úkony potrebné na také zistenie vrátane odobratia daktyloskopických odtlačkov.

(6) O povinnosti podľa predchádzajúcich odsekov treba túto osobu poučiť a upozorniť ju na následky nevyhovenia výzve alebo príkazu na jej splnenie.

§ 156

Prehliadka a pitva mŕtvoly a jej exhumácia

(1) Ak vznikne podozrenie, že smrť človeka bola spôsobená trestným činom, musí byť mŕtvola prehliadnutá a pitvaná. Prehliadku a pitvu mŕtvoly nariadi prokurátor alebo policajt uznesením. Pochovať mŕtvolu možno v takých prípadoch len so súhlasom prokurátora, ktorý súhlas vydá po prehliadke a pitve bez meškania.

(2) Ak vznikne podozrenie, že smrť človeka bola spôsobená trestným činom, môže predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor nariadiť uznesením exhumáciu mŕtvoly; exhumáciu mŕtvoly možno nariadiť aj vtedy, ak je to potrebné na zabezpečenie dôkazu odobratím vzorky na účel analýzy deoxyribonukleovej kyseliny.

§ 157

Vyšetrovací pokus

(1) Vyšetrovací pokus sa vykoná, ak majú byť pozorovaním vo vytvorených alebo, obmieňaných

podmienkach preverované alebo upresňované skutočnosti zistené v trestnom konaní, prípadne ak majú byť zistené nové skutočnosti dôležité pre trestné konanie.

(2) Vyšetrovací pokus sa nevykoná, ak je to vzhľadom na okolnosti prípadu alebo osobu podozrivého, obvineného, poškodeného alebo svedka nevhodné alebo ak účel vyšetrovacieho pokusu možno dosiahnuť inak.

(3) Ak je to vzhľadom na povahu veci a na skutočnosti, ktoré doteraz vyšli v trestnom konaní najavo, potrebné, priberie sa k vyšetrovaciemu pokusu znalec. Podľa potreby sa na vyšetrovacom pokuse zúčastní podozrivý, obvinený, poškodený a svedok. Ich účasť sa na vyšetrovacom pokuse riadi zásadami platnými pre ich výsluch.

(4) K úkonom, ktoré súvisia s vyšetrovacím pokusom, nesmie byť obvinený, podozrivý alebo svedok, ktorý má právo odprieť výpoveď, žiadnym spôsobom donucovaný.

§ 158

Previerka výpovede na mieste činu

(1) Previerka výpovede na mieste činu sa vykoná, ak je to potrebné na doplnenie alebo overenie údajov dôležitých pre trestné konanie, ktoré sa vzťahujú k tomuto miestu.

(2) Na postup pri previerke výpovede na mieste činu sa primerane použijú ustanovenia o vyšetrovacom pokuse.

§ 159

Rekonštrukcia

(1) Rekonštrukcia sa vykoná, ak má byť napodobnená situácia a okolnosti, za ktorých bol spáchaný trestný čin alebo ktoré majú k nemu podstatný vzťah, alebo ak má byť preverená výpoveď obvineného, poškodeného alebo svedka, ak iné dôkazy vykonané v trestnom konaní nepostačujú na objasnenie veci.

(2) Na postup pri rekonštrukcii sa primerane použijú ustanovenia o vyšetrovacom pokuse.

§ 160

Hlasová skúška a hlasová vzorka

Ak je v trestnom konaní potrebné identifikovať hlas obvineného alebo svedka, možno na účely preverenia hlasovej vzorky vykonať hlasovú skúšku. Za hlasovú vzorku môže slúžiť aj zvukový záznam z výsluchu obvineného alebo svedka.

Piaty diel

Mlčanlivosť

§ 161

Vyhlásenie o mlčanlivosti

Orgány činné v trestnom konaní a súd musia osobu, ktorá sa v priebehu konania oboznamuje alebo jednorazovo oboznámiť s utajovanými skutočnosťami, poučiť o povinnostiach podľa osobitných predpisov a musia jej dať podpísať písomné vyhlásenie o mlčanlivosti; vyhlásenie o mlčanlivosti je súčasťou spisu orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu. Orgán činný v trestnom konaní a súd je povinný bez meškania o tejto skutočnosti informovať príslušný štátny orgán podľa osobitných predpisov.

**SIEDMA HLAVA
ROZHODNUTIA****§ 162****Spôsob rozhodovania**

(1) Súd rozhoduje rozsudkom, trestným rozkazom alebo príkazom, kde to zákon výslovne ustanovuje; v ostatných prípadoch rozhoduje, ak zákon neustanovuje niečo iné alebo ak rozhodnutie nemá technicko-organizačnú alebo operatívnu povahu, uznesením.

(2) Orgány činné v trestnom konaní rozhodujú, ak zákon neustanovuje niečo iné alebo ak rozhodnutie nemá technicko-organizačnú alebo operatívnu povahu, uznesením. Príkazom rozhodujú, kde to zákon výslovne ustanovuje.

**Prvý diel
Rozsudok****Obsah rozsudku****§ 163**

(1) Rozsudok po úvodných slovách „V mene Slovenskej republiky“ musí obsahovať

- a) označenie súdu, o ktorého rozsudok ide, mená a priezviská sudcov a prísediacich, ktorí sa na rozhodnutí zúčastnili,
- b) dátum a miesto vyhlásenia rozsudku,
- c) výrok rozsudku s uvedením zákonných ustanovení, ktoré sa použili,
- d) odôvodnenie, ak zákon neustanovuje niečo iné,
- e) poučenie o opravnom prostriedku.

(2) Obžalovaný musí byť v rozsudku označený svojím menom a priezviskom, dátumom a miestom narodenia a bydliska, prípadne inými údajmi potrebnými na to, aby nemohol byť zamenený s inou osobou. Ak ide o osobu podliehajúcu pôsobnosti súdov podľa § 16 ods. 2, uvedie sa i hodnosť obžalovaného a útvár, ktorého je príslušníkom.

(3) Výrok, ktorým sa obžalovaný uznáva za vinného alebo ktorým sa spod obžaloby oslobodzuje, musí presne označovať trestný čin, ktorého sa výrok týka, a to nielen zákonným pomenovaním a uvedením právnej kvalifikácie, ale aj uvedením miesta, času a spôsobu spáchania, prípadne aj s uvedením iných skutočností potrebných na to, aby skutok nemohol byť zamenený s iným, ako aj uvedením všetkých zákonných znakov vrátane tých, ktoré odôvodňujú určitú trestnú sadzbu.

§ 164

V rozsudku, ktorým sa rozhoduje o vine, uvedie súd aj výrok o

- a) náhrade škody, ak bol nárok na jej náhradu riadne a včas uplatnený,
- b) ochrannom opatrení, ak o ňom bolo na hlavnom pojednávaní alebo na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní rozhodnuté.

§ 165

(1) Odsudzujúci rozsudok musí obsahovať výrok o treste s uvedením zákonných ustanovení, podľa ktorých bol trest uložený alebo podľa ktorých bolo od potrestania upustené, a to prípadne s poukazom na prijatú záruku. Ak bol uložený trest odňatia slobody, ktorého výkon možno

podmienečne odložiť alebo podmienečne odložiť s probačným dohľadom, musí rozsudok obsahovať aj výrok o tom, či bol podmienečný odklad povolený, a prípadne, na aké podmienky je viazaný. Ak bol uložený trest odňatia slobody na doživotie alebo iný nepodmienečný trest odňatia slobody, rozsudok musí obsahovať výrok o spôsobe výkonu tohto trestu.

(2) Vo výroku oslobodzujúceho rozsudku sa musí uviesť, o ktorý z dôvodov uvedených v § 285 sa oslobodenie spod obžaloby opiera uvedením zákonného ustanovenia a slovným vyjadrením tohto dôvodu.

§ 166

Súd, ktorý rozhoduje znovu vo veci, v ktorej skorší rozsudok bol na základe odvolania, dovolania alebo návrhu na obnovu zrušený len čiastočne, uvedie v novom rozsudku iba tie výroky, pre ktoré o veci znovu rozhoduje. Na súvislosť týchto výrokov s výrokmi, v ktorých zostal skorší rozsudok nedotknutý, pritom poukáže.

§ 167

V rozsudku, ktorým sa ukladá súhrnný trest, musí súd označiť tie skoršie rozsudky, v ktorých nový rozsudok zrušuje výrok o treste a nahrádza ho výrokom o súhrnnom treste.

§ 168

(1) Ak rozsudok obsahuje odôvodnenie, súd v ňom stručne uvedie, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovел návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Ak rozsudok obsahuje ďalšie výroky, treba odôvodniť aj tieto výroky.

(2) V odôvodnení rozsudku, ktorým sa schválila dohoda o vine a treste, súd stručne uvedie najmä priebeh konania o dohode a jeho výsledok, odpovede obvineného na otázky uvedené v § 333 ods. 3; ak je obvinený mladistvý a v čase konania nedovršil osemnásť rok svojho veku, aj vyjadrenie jeho obhajcu a zákonného zástupcu.

Porada a hlasovanie o rozsudku

§ 169

(1) Pri porade o rozsudku posúdi súd najmä, či

- a) sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný,
- b) tento skutok má všetky znaky niektorého trestného činu a aká je jeho právna kvalifikácia,
- c) tento skutok spáchal obžalovaný,
- d) je obžalovaný za tento skutok trestne zodpovedný,
- e) trestnosť skutku nezanikla,
- f) prijíma ponúknutú záruku záujmového združenia občanov alebo dôveryhodnej osoby,
- g) má byť obžalovanému uložený trest a aký,
- h) má byť obžalovanému uložená povinnosť nahradiť poškodenému škodu a v akom rozsahu,
- i) má byť uložené ochranné opatrenie a aké.

(2) Ak sa rozhoduje o rozsudku, ku ktorému strany dospeli dohodou o vine a treste, okrem skutočností uvedených v odseku 1 posúdi tiež odpovede na otázky podľa § 333 ods. 3.

§ 170

(1) Na porade o hlasovaní nesmie byť okrem predsedu senátu, sudcov, prísediacich a zapisovateľa, ktorí sa zúčastnili na hlavnom pojednávaní alebo verejnom zasadnutí, ktoré rozsudku bezprostredne predchádzalo, prítomný nikto iný. So súhlasom predsedu senátu sa na porade o hlasovaní môže zúčastniť aj náhradný sudca, náhradný prísediaci a vyšší súdny úradník, ktorí však nehlasujú.

(2) O obsahu porady sú účastníci povinní zachovať mlčanlivosť.

(3) Pri hlasovaní rozhoduje väčšina hlasov. Ak nemožno väčšinu dosiahnuť, pripočítavajú sa hlasy obžalovanému najmenej priaznivé k hlasom po nich priaznivejším tak dlho, až sa dosiahne väčšina. Ak je sporné, ktorá mienka je pre obžalovaného priaznivejšia, rozhodne sa o tom hlasovaním.

(4) Každý člen senátu musí hlasovať, aj keď bol v niektorej predchádzajúcej otázke prehlasovaný. Pri hlasovaní o treste alebo o ochrannom opatrení, alebo o náhrade škody sa však môžu hlasovania zdržať tí, ktorí hlasovali za oslobodenie spod obžaloby; ich hlasy sa pripočítajú k hlasu pre obžalovaného najpriaznivejšiemu.

(5) Prísediaci a sudcovia hlasujú pred predsedom senátu. Prísediaci a služobne mladší sudcovia hlasujú pred služobne staršími. Predseda senátu hlasuje posledný.

(6) Odlišný názor sudcov a prísediacich, ktorí sa zúčastňujú na hlasovaní o vine alebo treste alebo o ochrannom opatrení, alebo o náhrade škody, sa zapíše do zápisnice o hlasovaní.

(7) O hlasovaní sa spíše osobitná zápisnica, ktorá musí byť bezprostredne po jej podpísaní osobami, ktoré hlasovali, a zapisovateľom vložená do obálky, zalepená a opatrená odtlačkom pečiatky a podpisom zapisovateľa.

§ 171

Vyhlásenie rozsudku

(1) Rozsudok treba vždy vyhlásiť verejne; vyhlasuje ho predseda senátu.

(2) Vyhlasujú sa úvodné slová „V mene Slovenskej republiky“, úplné znenie výroku tak, ako bol odhlasovaný, aspoň podstatná časť odôvodnenia a poučenie o opravnom prostriedku. Pri vyhlasovaní úvodných slov a výroku rozsudku prítomní povstanú.

(3) V poučení sa uvedie, proti ktorým výrokom rozsudku môže podať odvolanie oprávnená osoba a v akej lehote. Zároveň sa v ňom uvedie, že rozsudok možno napadnúť odvolaním len v niektorej jeho časti alebo sa odvolania výslovne vzdať.

(4) Rozsudok sa vyhlási spravidla ihneď po skončení pojednávania, ktoré rozsudku predchádzalo; ak to nie je možné, možno pre vyhlásenie rozsudku pojednávanie odročiť, najviac však o tri pracovné dni.

§ 172

Vyhotovenie rozsudku

(1) Každý rozsudok treba vyhotoviť písomne. Vyhotovenie rozsudku musí byť v zhode s obsahom rozsudku tak, ako bol vyhlásený.

(2) Ak sa po vyhlásení rozsudku prokurátor aj obvinený vzdali odvolania alebo taký prejav urobili v lehote troch pracovných dní od vyhlásenia rozsudku, môže sa vyhotoviť zjednodušený písomný rozsudok, ktorý neobsahuje odôvodnenie. Ak ide o mladistvého obvineného, takéto vyhlásenie treba vyžiadať aj od zákonného zástupcu a zástupcu orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

(3) Rozsudok treba písomne vyhotoviť vo väzobných veciach najneskôr do 10 pracovných dní, v ostatných veciach do 30 pracovných dní odo dňa jeho vyhlásenia; ak ho zo závažných dôvodov nemožno v tejto lehote vyhotoviť, predseda súdu môže povoliť dlhšiu lehotu, najviac však dvojnásobok uvedených lehôt; o tomto súd upovedomí strany.

(4) Ak nemôže predseda senátu alebo sudca vyhlásený rozsudok písomne vyhotoviť pre prekážku dlhšieho trvania, vyhotoví ho na príkaz predsedu súdu iný sudca.

(5) Vyhotovený rozsudok podpíše predseda senátu a ten, kto ho vypracoval. Ak nemôže predseda senátu podpísať vyhotovenie rozsudku pre prekážku dlhšieho trvania, podpíše ho za neho iný člen senátu; dôvod treba na vyhotovení rozsudku poznamenať.

§ 173

Doručenie rozsudku

(1) Rovnopis rozsudku sa doručí obžalovanému, prokurátorovi, poškodenému, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, zúčastnenej osobe, a to aj keď boli pri vyhlásení rozsudku prítomní.

(2) Ak má obžalovaný obhajcu alebo zákonného zástupcu, doručí sa rovnopis rozsudku aj jemu.

(3) U mladistvého obžalovaného sa rovnopis rozsudku doručí vždy aj orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a zákonnému zástupcovi, s ktorým obžalovaný žije spoločne v domácnosti.

(4) Ak má zúčastnená osoba alebo poškodený zákonného zástupcu, doručí sa rovnopis rozsudku len zákonnému zástupcovi; ak majú splnomocnenca, doručí sa len splnomocnencovi.

(5) Ak bola prijatá ponúknutá záruka, doručí sa rovnopis rozsudku aj tomu, kto záruku ponúkol.

(6) Pri trestnom čine zanedbania povinnej výživy sa doručí rovnopis rozsudku aj osobe, do ktorej rúk je obžalovaný povinný plniť povinnosť vyživovať alebo zaopatrovať iného.

§ 174

Oprava vyhotovenia rozsudku a jeho rovnopisu

(1) Predseda senátu môže osobitným uznesením kedykoľvek opraviť písárske chyby a iné zrejme nesprávnosti, ku ktorým došlo pri vyhotovení rozsudku a v jeho rovnopisoch, tak, aby vyhotovenie bolo v úplnej zhode s obsahom rozsudku, ako bol vyhlásený. Opravu môže nariadiť aj súd vyššieho stupňa.

(2) Rovnopis uznesenia o oprave sa doručí všetkým osobám, ktorým bol doručený rovnopis rozsudku.

(3) Proti rozhodnutiu o oprave podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(4) Po právoplatnosti uznesenia o oprave sa uznesenie o oprave stáva súčasťou pôvodného rozsudku, čo sa uvedie pri vyznačení právoplatnosti uznesenia.

§ 175

Účinky opravy

Ak sa oprava vyhotovenia rozsudku alebo oprava rovnopisu rozsudku podstatne dotkla obsahu niektorého z výrokov rozsudku, plyní prokurátorovi a osobe priamo dotknutej opraveným výrokom lehota na odvolanie od doručenia rovnopisu uznesenia o oprave a ak bola proti uzneseniu o oprave podaná sťažnosť, od doručenia rozhodnutia o sťažnosti. O tom treba osobu výrokom priamo dotknutú poučiť.

Druhý diel

Uznesenie

§ 176

Obsah uznesenia

(1) Uznesenie musí obsahovať

- a) označenie orgánu, o ktorého rozhodnutie ide, mená a priezviská osôb, ktoré sa na rozhodnutí zúčastnili,
- b) dátum a miesto rozhodnutia,
- c) výrok uznesenia s uvedením zákonných ustanovení, ktoré boli použité, a ak ide o rozhodnutie vo veci samej, aj skutok a jeho právnu kvalifikáciu,
- d) odôvodnenie, ak zákon neustanovuje niečo iné,
- e) poučenie o opravnom prostriedku.

(2) V odôvodnení treba, ak to prichádza podľa povahy veci do úvahy, uviesť najmä skutočnosti, ktoré sa považujú za dokázané, dôkazy, o ktoré sa skutkové zistenia opierajú, úvahy, ktorými sa rozhodujúci orgán spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, ako aj právne úvahy, na ktorých základe podľa príslušných ustanovení zákona posudzoval dokázané skutočnosti.

(3) Ak sa po vyhlásení uznesenia obvinený alebo iná oprávnená osoba a prokurátor vzdali sťažnosti alebo taký prejav urobili v lehote troch pracovných dní od vyhlásenia uznesenia, môže sa vyhotoviť zjednodušené písomné uznesenie, ktoré neobsahuje odôvodnenie; to neplatí, ak ide o rozhodnutie o väzbe. Ak ide o mladistvého obvineného, taký prejav je potrebný aj od zákonného zástupcu a zástupcu orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

§ 177

Vyhlásenie uznesenia

Vyhlásiť treba len tie uznesenia, ktoré boli urobené

- a) pri úkone vykonávanom za účasti osoby, ktorej sa uznesenie dotýka,
- b) na hlavnom pojednávaní,
- c) na verejnom zasadnutí,
- d) na neverejnom zasadnutí.

§ 178

Vyhotovenie uznesenia

(1) Netreba vyhotovovať uznesenia, ktorými sa upravuje priebeh konania alebo spôsob vykonania dôkazov alebo ktorými sa nariaďuje alebo pripravuje hlavné pojednávanie alebo zasadnutie súdu.

(2) Rovnako netreba vyhotovovať uznesenia, ktoré sú zapísané v plnom znení v zápisnici o úkone okrem prípadu, ak by bolo treba rovnopis takého uznesenia doručovať niektorej osobe. Ak sa má v takom prípade doručiť iba prokurátorovi, možno mu doručiť rovnopis zápisnice.

§ 179

Oznamovanie uznesenia

(1) Uznesenie treba oznámiť osobe, ktorej sa priamo dotýka, ako aj osobe, ktorá naň dala svojím návrhom podnet; uznesenie súdu sa oznámi aj prokurátorovi. Oznámenie sa robí buď vyhlásením uznesenia v prítomnosti toho, komu treba uznesenie oznámiť, alebo doručením rovnopisu uznesenia.

(2) Ak má osoba, ktorej treba uznesenie oznámiť, obhajcu, prípadne splnomocnenca, postačí, ak sa uznesenie vyhlási buď tejto osobe, alebo jej obhajcovi, prípadne splnomocnencovi; ak sa oznamuje uznesenie doručením rovnopisu, doručí sa len obhajcovi, prípadne splnomocnencovi. Ak ide o osobu pozbavenú spôsobilosti na právne úkony alebo osobu, ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená a ktorá obhajcu, prípadne splnomocnenca nemá, oznámi sa uznesenie jej zákonnému zástupcovi.

(3) Ak sa však oznamuje obvinenému, ktorý je pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, uznesenie, proti ktorému môže podať sťažnosť, treba ho oznámiť obvinenému, jeho obhajcovi a zákonnému zástupcovi. Ak je obvinený vo väzbe, vo výkone trestu odňatia slobody alebo na pozorovaní v zdravotníckom ústave, treba uznesenie, proti ktorému je prípustná sťažnosť, oznámiť obvinenému a jeho obhajcovi aj vtedy, ak obvinený nemá obmedzenú spôsobilosť na právne úkony.

(4) Ak nebol zástupca orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately prítomný pri vyhlásení uznesenia, proti ktorému je prípustná sťažnosť alebo ktorým bolo trestné stíhanie zastavené alebo prerušené alebo vec postúpená, doručí sa orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately rovnopis tohto uznesenia, ak v čase vyhlásenia uznesenia mladistvý obvinený nedovršil osemnásť rok svojho veku.

(5) Uznesenie, ktorým sa rozhodlo o opravnom prostriedku, sa prokurátorovi, osobe, ktorej sa rozhodnutie priamo týka, a osobe, ktorá svojím návrhom dala na uznesenie podnet, vždy v rovnopise doručiť.

(6) Ustanovenia odsekov 1 až 5 sa nepoužijú na prípad podľa § 47 ods. 3; ak najvyšší súd nezamietne návrh, uznesenie doručí generálnemu prokurátorovi, ktorý zabezpečí, aby bolo uznesenie oznámené jeho zverejnením vhodným spôsobom.

§ 180

Použitie ustanovení o rozsudku

Ak tento diel neustanovuje niečo iné, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia prvého dielu tejto hlavy o rozsudku.

Tretí diel

Príkaz

§ 181

Obsah príkazu

(1) Príkaz musí obsahovať

a) označenie orgánu, o ktorého rozhodnutie ide,

- b) dátum a miesto rozhodnutia,
- c) výrok príkazu s uvedením zákonných ustanovení, ktoré boli použité,
- d) skutok s uvedením právnej kvalifikácie trestného činu, ak z povahy veci nevyplýva niečo iné.

(2) Písomné vyhotovenie príkazu musí obsahovať odôvodnenie vtedy, kde to zákon výslovne ustanovuje.

(3) Proti príkazu opravný prostriedok nie je prípustný.

§ 182

Použitie ustanovení o rozsudku

Ak tento diel neustanovuje niečo iné, použijú sa na príkaz primerane ustanovenia prvého dielu tejto hlavy o rozsudku.

Štvrtý diel

Právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutí

§ 183

Právoplatnosť a vykonateľnosť rozsudku

(1) Rozsudok je právoplatný, a ak neustanovuje tento zákon niečo iné, aj vykonateľný, ak

- a) zákon proti nemu nepripúšťa odvolanie,
- b) zákon síce proti nemu pripúšťa odvolanie, ale
 - 1. odvolanie v lehote podané nebolo,
 - 2. oprávnené osoby sa odvolania výslovne vzdali alebo ho výslovne vzali späť, alebo
 - 3. podané odvolanie bolo zamietnuté.

(2) Odvolanie podané len poškodeným proti výroku o náhrade škody a odvolanie podané len zúčastnenou osobou nebráni tomu, aby ostatné časti rozsudku nadobudli právoplatnosť a boli vykonané. Ani odvolanie týkajúce sa len niektorého z viacerých obžalovaných nebráni tomu, aby rozsudok u ostatných obžalovaných nadobudol právoplatnosť a bol vykonaný.

(3) Ak bola lehota na podanie odvolania zmeškaná, ale oprávnenou osobou bola podaná žiadosť o navrátenie lehoty, nemožno rozsudok vykonať až do právoplatnosti rozhodnutia o tejto žiadosti.

§ 184

Právoplatnosť a vykonateľnosť uznesenia

(1) Uznesenie je právoplatné, a ak neustanovuje tento zákon niečo iné, aj vykonateľné, ak

- a) zákon proti nemu nepripúšťa sťažnosť,
- b) zákon síce proti nemu pripúšťa sťažnosť, ale
 - 1. sťažnosť v lehote podaná nebola,
 - 2. oprávnené osoby sa sťažnosti výslovne vzdali alebo ju výslovne vzali späť, alebo
 - 3. podaná sťažnosť bola zamietnutá.

(2) Uznesenie je vykonateľné, aj keď doteraz nenadobudlo právoplatnosť, ak zákon proti nemu síce pripúšťa sťažnosť, ale nepriznáva jej odkladný účinok.

(3) Sťažnosť, ktorá sa týka len niektorej z viacerých osôb alebo len niektorej z viacerých vecí,

o ktorých bolo rozhodnuté tým istým uznesením, nebráni ani v prípade, že má odkladný účinok, tomu, aby uznesenie nadobudlo právoplatnosť a bolo vykonané v ostatných častiach, ak ich možno oddeliť.

(4) Ak bola lehota na podanie sťažnosti, ktorá má odkladný účinok, zmeškaná, ale oprávnenou osobou bola podaná žiadosť o navrátenie lehoty, nemožno uznesenie vykonať až do právoplatného rozhodnutia o tejto žiadosti.

ÔSMA HLAVA

SŤAŽNOSŤ A KONANIE O SŤAŽNOSTI

§ 185

Prípustnosť a účinok sťažnosti

(1) Opravným prostriedkom proti uzneseniu je sťažnosť.

(2) Sťažnosťou možno napadnúť každé uznesenie policajta okrem uznesenia o začatí trestného stíhania. Uznesenie súdu alebo prokurátora možno sťažnosťou napadnúť len v tých prípadoch, v ktorých to zákon výslovne pripúšťa, a ak rozhoduje vo veci v prvom stupni.

(3) Proti uzneseniu predsedu senátu odvolacieho súdu, ktorým uložil poriadkovú pokutu, je prípustná sťažnosť, o ktorej rozhodne iný senát tohto súdu, ktorý pri tomto rozhodovaní má postavenie nadriadeného orgánu.

(4) Proti uzneseniu odvolacieho súdu o vzatí obvineného do väzby je prípustná sťažnosť, o ktorej rozhodne iný senát tohto súdu, ktorý pri tomto rozhodovaní má postavenie nadriadeného orgánu.

(5) Proti uzneseniu generálneho prokurátora možno podať sťažnosť, iba ak ide o uznesenie o zaistení majetku podľa § 191. O sťažnosti rozhoduje najvyšší súd.

(6) Sťažnosť má odkladný účinok, len kde to zákon výslovne ustanovuje.

§ 186

Oprávnené osoby

(1) Ak neustanovuje zákon niečo iné, môže sťažnosť podať osoba, ktorej sa uznesenie priamo týka alebo ktorá na uznesenie dala návrh, na ktorý ju zákon oprávňuje; proti uzneseniu súdu môže podať sťažnosť aj prokurátor, a to aj v prospech obvineného. V prospech mladistvého obvineného môžu podať sťažnosť, a to aj proti jeho vôli, zákonný zástupca, obhajca, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately; lehota na podanie opravného prostriedku im plyní samostatne.

(2) Proti uzneseniu o väzbe a o ochrannom liečení môžu podať sťažnosť v prospech obvineného aj osoby, ktoré by mohli podať v jeho prospech odvolanie.

§ 187

Lehota a miesto na podanie

(1) Sťažnosť sa podáva orgánu, proti ktorého uzneseniu smeruje, a to do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia, s výnimkou sťažnosti proti uzneseniam podľa § 83 ods. 2; ak sa koná podľa § 204 ods. 1, sťažnosť sa podáva do skončenia skráteného vyšetrovania. Ak sa uznesenie oznamuje tak obvinenému, ako aj jeho zákonnému zástupcovi alebo obhajcovi, plyní lehota od toho oznámenia, ktoré bolo vykonané najneskôršie.

(2) Osobám, ktoré môžu podať sťažnosť v prospech obvineného, končí sa lehota na podanie

sťažnosti tým istým dňom ako obvinenému; prokurátorovi však plynie lehota vždy samostatne.

§ 188

Vzdanie sa a vztatie sťažnosti späť

(1) Oprávnená osoba sa môže sťažnosti výslovne vzdať.

(2) Oprávnená osoba môže podanú sťažnosť vziať výslovne späť, kým sa o nej nerozhodlo. Sťažnosť prokurátora môže vziať späť aj nadriadený prokurátor.

(3) Sťažnosť podaná v prospech obvineného inou oprávnenou osobou alebo za obvineného obhajcom alebo zákonným zástupcom môže byť vzatá späť len s výslovným súhlasom obvineného. Prokurátor však môže vziať takú sťažnosť späť aj bez súhlasu obvineného. V tom prípade plyní obvinenému nová lehota na podanie sťažnosti od upovedomenia, že sťažnosť bola vzatá späť.

(4) Vztatie sťažnosti späť vezme, ak niet prekážok, uznesením na vedomie orgán príslušný na rozhodnutie o sťažnosti a ak nebola vec doteraz tomuto orgánu predložená, orgán proti ktorého rozhodnutiu sťažnosť smeruje; v konaní pred súdom o tom rozhoduje predseda senátu.

§ 189

Dôvody sťažnosti

(1) Uznesenie možno napadnúť pre

- a) nesprávnosť niektorého jeho výroku,
- b) zrejмый rozpor výroku s odôvodnením, alebo
- c) porušenie ustanovení o konaní, ktoré uzneseniu predchádzalo, ak toto porušenie mohlo spôsobiť nesprávnosť niektorého výroku uznesenia.

(2) V sťažnosti možno uviesť skutočnosti a dôkazy, ktoré neboli známe v prvostupňovom konaní.

(3) Ak podáva sťažnosť prokurátor, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo obhajca za obvineného alebo vo vlastnom mene, musí byť sťažnosť zároveň odôvodnená, s výnimkou sťažnosti prokurátora proti uzneseniu o nevzatí obvineného do väzby.

§ 190

Konanie pred orgánom, proti ktorého uzneseniu sťažnosť smeruje

(1) Orgán, proti ktorého uzneseniu sťažnosť smeruje, môže jej sám vyhovieť, ak sa zmena pôvodného uznesenia nedotkne práv inej strany trestného konania. Ak ide o uznesenie policajta, ktoré bolo vydané s predchádzajúcim súhlasom prokurátora alebo na jeho pokyn, môže policajt sám sťažnosti vyhovieť len s predchádzajúcim súhlasom prokurátora.

(2) Ak lehota na podanie sťažnosti už všetkým oprávneným osobám uplynula a sťažnosti sa nevyhovelo podľa odseku 1, predloží vec na rozhodnutie

- a) policajt prokurátorovi, ktorý vykonáva dozor nad zachovávaním zákonnosti v prípravnom konaní, a ak ide o sťažnosť proti uzneseniu, ku ktorému tento prokurátor dal súhlas alebo pokyn, jeho prostredníctvom nadriadenému prokurátorovi,
- b) prokurátor alebo súd nadriadenému prokurátorovi alebo súdu,
- c) vyšší súdny úradník alebo súdny tajomník predsedovi senátu a v prípravnom konaní sudcovi pre prípravné konanie, ktorí majú pri tomto rozhodovaní postavenie nadriadeného orgánu,
- d) asistent prokurátora prokurátorovi, ktorý vykonáva alebo vykonával dozor nad zachovávaním zákonnosti v prípravnom konaní a ktorý má pri tomto rozhodovaní postavenie nadriadeného

prokurátora.

(3) Ak bola podaná sťažnosť proti uzneseniu o nevzatí obvineného do väzby, sudca pre prípravné konanie bez meškania predloží vec nadriadenému súdu na rozhodnutie, okrem uznesenia o nevzatí do väzby podľa § 403. Predloženie spisu zabezpečí sudca pre prípravné konanie alebo na jeho žiadosť Policajný zbor najneskôr v nasledujúci pracovný deň. Rovnako sa postupuje, ak podá sťažnosť obvinený proti uzneseniu o vzatí do väzby v konaní podľa § 204 ods. 1 alebo bola podaná sťažnosť proti uzneseniu o väzbe, ak súd alebo sudca pre prípravné konanie rozhoduje podľa § 76 ods. 3 alebo 4.

§ 191

Rozhodovanie o sťažnosti proti rozhodnutiam o zaistení majetku

O sťažnosti proti rozhodnutiu, ktorým prokurátor

- a) zaistil majetok obvineného na zaistenie nároku poškodeného podľa § 50 ods. 1,
 - b) zamietol návrh poškodeného na zaistenie jeho nároku podľa § 50 ods. 5,
 - c) zrušil alebo obmedzil zaistenie nároku poškodeného podľa § 51 ods. 1 a 2 alebo vyňal veci zaistené na nárok poškodeného podľa § 51 ods. 2,
 - d) zaistil majetok obvineného podľa § 425 ods. 1,
- rozhoduje sudca pre prípravné konanie súdu, ktorý je príslušný na konanie v prvom stupni, a to spravidla do piatich pracovných dní od predloženia veci súdu.

Rozhodnutie nadriadeného orgánu

§ 192

(1) Pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

- a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
- b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

(2) Ak sa týka sťažnosť len niektorej z viacerých osôb alebo len niektorej z viacerých vecí, o ktorých sa rozhodlo tým istým uznesením, preskúma nadriadený orgán len správnosť výrokov týkajúcich sa tejto osoby alebo tejto veci a konanie predchádzajúce preskúmvanej časti uznesenia.

(3) O sťažnosti podľa § 190 ods. 3 proti uzneseniu o nevzatí obvineného do väzby, okrem uznesenia podľa § 403 rozhodne nadriadený súd na verejnom zasadnutí a o sťažnosti proti uzneseniu o vzatí obvineného do väzby na neverejnom zasadnutí do piatich pracovných dní od predloženia veci na rozhodnutie. O sťažnosti proti uzneseniu o prepustení zatknutého obvineného na slobodu rozhodne nadriadený súd na verejnom zasadnutí, ktoré možno vždy konať aj bez prítomnosti obvineného, ak bol na toto verejné zasadnutie riadne a včas predvolaný a bez prítomnosti obhajcu, ak bol o tomto verejnom zasadnutí riadne a včas upovedomený; sudca pre prípravné konanie pri výsluchu zatknutého obvineného vždy zistí adresu na doručovanie písomností.

(4) O sťažnosti proti uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na predĺženie lehoty väzby, rozhodne nadriadený súd najneskôr do uplynutia lehoty, ktorá sa má predĺžiť. O sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe po podaní obžaloby alebo návrhu na schválenie dohody o vine a treste podľa § 76 ods. 3 alebo 4 rozhodne nadriadený súd najneskôr do uplynutia lehoty, ktorá by bola lehotou väzby v prípravnom konaní.

(5) Ak bola podaná sťažnosť proti rozhodnutiu o väzbe podľa § 403, rozhodne sa o nej na neverejnom zasadnutí. Ak bola podaná sťažnosť proti rozhodnutiu o povolení obnovy konania

podľa § 400 ods. 1, rozhodne sa o oboch sťažnostiach súčasne; v takom prípade nadriadený súd nie je lehotou uvedenou v odseku 3 prvej vete viazaný. Ak nadriadený súd zruší rozhodnutie podľa § 400 ods. 1 a sám obnovu konania nepovolí, zruší rozhodnutie podľa § 403, a to aj v prípade, ak proti nemu nebola podaná sťažnosť.

§ 193

(1) Nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak

- a) nie je prípustná,
- b) bola podaná oneskorene, neoprávnenou osobou, osobou, ktorá sa jej výslovne vzdala alebo ktorá znovu podala sťažnosť, ktorú už predtým výslovne vzala späť, alebo
- c) nie je dôvodná.

(2) Ako oneskorenú nemožno zamietnuť sťažnosť, ktorú oprávnená osoba podala oneskorene len preto, že sa spravovala nesprávnym poučením, ktoré jej bolo dané pri oznámení uznesenia.

§ 194

(1) Ak nezamietne nadriadený orgán sťažnosť, zruší napadnuté uznesenie, a ak je podľa povahy veci potrebné nové rozhodnutie,

- a) rozhodne vo veci sám, alebo
- b) uloží orgánu, proti ktorého rozhodnutiu sťažnosť smeruje, aby vo veci znovu konal a rozhodol, s výnimkou rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe podľa § 72 ods. 1 písm. a), d) a f), rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe, ak súd prvého stupňa rozhodol o väzbe po podaní obžaloby alebo návrhu na schválenie dohody o vine a treste podľa § 76 ods. 3 alebo 4, rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o pokračovaní v ochrannom liečení, prepustení z ochranného liečenia alebo ukončení ochranného liečenia, ak predseda senátu rozhodoval pred ukončením výkonu trestu podľa § 446a ods. 3 alebo 4 a rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o návrhu na umiestnenie odsúdeného v detenčnom ústave podľa § 462.

(2) Ak je chybná len časť napadnutého uznesenia a možno ju oddeliť od ostatných alebo ak sa týka sťažnosť len časti uznesenia, obmedzí nadriadený orgán svoje rozhodnutie podľa odseku 1 len na túto časť.

(3) Ak nedostatok spočíva v tom, že v napadnutom uznesení niektorý výrok chýba alebo je neúplný, môže nadriadený orgán bez toho, aby vyslovil zrušenie napadnutého uznesenia, buď ho sám doplniť, alebo uložiť orgánu, proti ktorého rozhodnutiu sťažnosť smeruje, aby o chýbajúcom výroku rozhodol alebo neúplný výrok doplnil.

(4) Súd rozhodujúci o sťažnosti môže, ak to pokladá za nevyhnutné, nariadiť, aby vec bola znovu v prvom stupni prejednaná a bolo o nej rozhodnuté v inom zložení senátu alebo iným súdom toho istého druhu a toho istého stupňa v jeho obvode.

(5) Orgán, ktorému bola vec vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, je pri novom rozhodovaní viazaný právnym názorom, ktorý vo veci vyslovil nadriadený orgán, a je povinný vykonať úkony, ktorých vykonanie tento orgán nariadil.

(6) Ak nadriadený súd rozhodne o vzatí obvineného do väzby, ihneď nariadi, aby ho dodal do miesta výkonu väzby útvar Policajného zboru, Vojenskej polície alebo Zboru väzenskej a justičnej stráže.

§ 195

(1) Orgán rozhodujúci o sťažnosti nemôže z jej podnetu zmeniť uznesenie v neprospech osoby, ktorá sťažnosť podala alebo v ktorej prospech bola sťažnosť podaná.

(2) Ak zmení nadriadený orgán uznesenie v prospech obvineného z dôvodu porušenia jeho práva na obhajobu a je to na prospech aj niektorému spoluobvinenému, zmení uznesenie aj v prospech tohto spoluobvineného.

(3) Ustanovenie odseku 1 platí primerane aj pre orgán, ktorému bola vec prikázaná na nové prejednanie a rozhodnutie.

DRUHÁ ČASŤ
PREDSÚDNE KONANIE

PRVÁ HLAVA
POSTUP PRED ZAČATÍM TRESTNÉHO STÍHANIA

§ 196

(1) Trestné oznámenie sa podáva prokurátorovi alebo policajtovi. Prokurátor a policajt bez meškania upovedomia Úrad špeciálnej prokuratúry o podanom trestnom oznámení, ak sa týka pôsobnosti Špecializovaného trestného súdu. O prijatí trestného oznámenia podaného poškodeným vydá prokurátor alebo policajt písomné potvrdenie, ktoré musí obsahovať čas a miesto podania, označenie orgánu, ktorý trestné oznámenie prijal, a základné skutočnosti trestného oznámenia. Ak bolo trestné oznámenie podané poškodeným ústne, prokurátor alebo policajt poskytne na žiadosť poškodeného odpis zápisnice o oznámení.

(2) Ak prokurátor alebo policajt po prijatí trestného oznámenia zistí, že je potrebné ho doplniť, doplnenie vykoná výsluchom oznamovateľa alebo poškodeného alebo vyžiadaním písomných podkladov od oznamovateľa alebo od inej osoby alebo orgánu príslušný prokurátor alebo príslušný policajt tak, aby mohol rozhodnúť podľa § 197 alebo § 199 v lehote do 30 dní od prijatia trestného oznámenia. Prokurátor alebo policajt môže vypočuť osobu, ktorú na základe trestného oznámenia alebo iného podnetu je potrebné vypočuť k okolnostiam nasvedčujúcim, že mala spáchať trestný čin. Táto osoba má právo odoprieť výpoveď, ak by výpoveďou spôsobila nebezpečenstvo trestného stíhania sebe, alebo svojmu príbuznému v priamom rade, svojmu súrodencovi, osvojiteľovi, osvojencovi, manželovi alebo druhovi, alebo iným osobám v rodinnom alebo obdobnom pomere, ktorých ujmu by právom pocítovala ako vlastnú ujmu, nesmie však byť vypočúvaná v prípadoch ustanovených v § 129. Túto osobu treba poučiť o následkoch krivého obvinenia. Vypočúvaná osoba má právo na právnu pomoc advokáta. Na predvolanie a predvedenie tejto osoby alebo oznamovateľa sa primerane použijú ustanovenia § 128.

(3) Fyzická osoba, ktorá má trvalé bydlisko v Slovenskej republike a bola poškodená trestným činom spáchaným v inom členskom štáte Európskej únie, je oprávnená podať trestné oznámenie príslušnému orgánu podľa tohto zákona, ak tak nemohla urobiť v členskom štáte Európskej únie, v ktorom bol trestný čin spáchaný, alebo ak ide o zločin, ak tak urobiť nechcela.

(4) Prokurátor alebo prostredníctvom prokurátora policajt, ktorému bolo trestné oznámenie podľa odseku 3 doručené a nie je príslušný vo veci konať, bez meškania postúpi trestné oznámenie príslušnému orgánu toho členského štátu Európskej únie, na ktorého území bol trestný čin spáchaný.

§ 197

(1) Ak nie je dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa odseku 2, prokurátor alebo policajt uznesením vec

- a) odovzdá príslušnému orgánu na prejednanie priestupku alebo iného správneho deliktu,
- b) odovzdá inému orgánu na disciplinárne konanie,
- c) odloží, ak je trestné stíhanie neprípustné alebo ak zanikla trestnosť činu, alebo
- d) odmietne.

(2) Prokurátor alebo policajt pred začatím trestného stíhania uznesením môže odložiť vec, ak je trestné stíhanie neúčelné vzhľadom na okolnosti uvedené v § 215 ods. 2.

(3) Uznesenie podľa odseku 1 alebo 2 sa doručí oznamovateľovi a poškodenému. Oznamovateľ a poškodený môžu proti uzneseniu podať sťažnosť. Policajt doručí také uznesenie prokurátorovi najneskôr do 48 hodín.

§ 198

(1) Prokurátor po prijatí trestného oznámenia môže postupovať podľa § 197 ods. 1 alebo 2 alebo odovzdať trestné oznámenie policajtom. O odovzdaní trestného oznámenia policajtom bez meškania písomne upovedomí oznamovateľa a poškodeného.

(2) Prokurátor preskúma postup policajta podľa § 197, ak ho o to požiada oznamovateľ alebo poškodený najneskôr do 30 dní, a výsledok preskúmania im oznámi bez meškania.

DRUHÁ HLAVA
PRÍPRAVNÉ KONANIE

Prvý diel
Začatie prípravného konania

§ 199
Začatie trestného stíhania

(1) Ak nie je dôvod na postup podľa § 197 ods. 1 alebo 2, policajt začne trestné stíhanie bez meškania, najneskôr však do 30 dní od prijatia trestného oznámenia, ak ho treba doplniť. Trestné stíhanie sa začne vydaním uznesenia. Ak hrozí nebezpečenstvo z omeškania, začne policajt trestné stíhanie vykonaním zaisťovacieho úkonu, neopakovateľného úkonu alebo neodkladného úkonu. Po ich vykonaní vyhotoví ihneď uznesenie o začatí trestného stíhania, v ktorom uvedie, ktorým z týchto úkonov už bolo začaté trestné stíhanie. O začatí trestného stíhania policajt upovedomí oznamovateľa a poškodeného. Policajt doručí také uznesenie prokurátorovi najneskôr do 48 hodín.

(2) Policajt postupuje primerane podľa odseku 1, ak sa o skutočnostiach odôvodňujúcich začatie trestného stíhania dozvie inak ako z trestného oznámenia.

(3) Uznesenie o začatí trestného stíhania musí obsahovať opis skutku s uvedením miesta, času, prípadne iných okolností, za akých k nemu došlo, o aký trestný čin v tomto skutku ide, a to jeho zákonným pomenovaním a uvedením príslušného ustanovenia Trestného zákona. Uznesenie neobsahuje odôvodnenie.

(4) Trestné stíhanie sa začne vykonaním zaisťovacieho úkonu, neodkladného úkonu alebo neopakovateľného úkonu aj vtedy, ak ho vykonal miestne nepríslušný policajt, ak nebolo možné dosiahnuť, aby ho vykonal príslušný policajt, a najneskôr do troch dní od jeho vykonania odovzdá

vec príslušnému policajtovi spolu s uznesením o začatí trestného stíhania.

(5) Policajt je oprávnený po začatí trestného stíhania vykonávať všetky úkony podľa tohto zákona.

Druhý diel

Vyšetrovanie a skrátené vyšetrovanie

§ 200

Rozsah vyšetrovania

(1) Vyšetrovanie sa vykonáva o zločinoch.

(2) Vyšetrovanie sa vykonáva aj o prečinoch, ak

- a) je obvinený vo väzbe, vo výkone trestu odňatia slobody alebo na pozorovaní v zdravotníckom ústave okrem prečinov spáchaných vo výkone väzby alebo vo výkone trestu odňatia slobody,
- b) ide o náhle úmrtie obvineného vo výkone väzby alebo odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody,
- c) ide o trestné konanie proti právnickej osobe,
- d) ide o trestné činy extrémizmu, alebo
- e) to nariadi prokurátor.

(3) Ak je potrebné vykonať vyšetrovanie aspoň o jednom z trestných činov, vykoná sa vyšetrovanie o všetkých trestných činoch toho istého obvineného aj proti všetkým obvineným, ktorých trestné činy súvisia.

(4) Vyšetrovanie vykonáva policajt uvedený v § 10 ods. 8 písm. a) a b).

(5) Príslušnosť policajta podľa § 10 ods. 8 písm. a) a b), ktorý vykonáva vyšetrovanie o zločine alebo prečine, sa nekončí, ak v priebehu vyšetrovania zistí, že dôvody, pre ktoré bol príslušný vo veci konať, odpadli.

§ 201

Spoločný postup vo vyšetrovaní a v skrátenom vyšetrovaní

(1) Policajt vykonáva vyšetrovanie alebo skrátené vyšetrovanie spravidla osobne. Úkony, ktorými sa začalo trestné stíhanie alebo ktoré boli vykonané po začatí trestného stíhania miestne nepríslušným policajtom, nie je potrebné opakovať, ak boli vykonané podľa tohto zákona.

(2) Policajt postupuje vo vyšetrovaní alebo v skrátenom vyšetrovaní tak, aby čo najrýchlejšie zadovážil podklady na objasnenie skutku v rozsahu potrebnom na posúdenie prípadu a zistenie páchatela trestného činu.

(3) Okrem prípadu, na ktorý je potrebné rozhodnutie alebo súhlas sudcu pre prípravné konanie alebo prokurátora, vykonáva policajt všetky úkony samostatne a je povinný ich vykonať v súlade so zákonom a včas.

(4) Policajt zadováhuje dôkazy bez ohľadu na to, či svedčia v prospech alebo v neprospech obvineného; pritom postupuje podľa odseku 3. Obvinený nesmie byť nijakým spôsobom k výsluchu a k priznaniu nezákonne nútený. Odopretie výpovede sa nesmie použiť ako dôkaz proti obvinenému.

(5) Spory o príslušnosť medzi orgánmi činnými v trestnom konaní rozhoduje príkazom s primeraným odôvodnením

- a) ich najbližšie spoločne nadriadený orgán,
- b) prokurátor vykonávajúci dozor podľa § 230, ak ide o spory o príslušnosť medzi orgánmi činnými v trestnom konaní uvedenými v § 10 ods. 8, ktoré sú v pôsobnosti rôznych ministerstiev.

(6) O odňatí a prikázaní veci medzi orgánmi činnými v trestnom konaní rozhoduje príkazom s primeraným odôvodnením

- a) ich najbližšie spoločne nadriadený orgán,
- b) prokurátor vykonávajúci dozor podľa § 230, ak ide o odňatie a prikázanie veci medzi orgánmi činnými v trestnom konaní uvedenými v § 10 ods. 8, ktoré sú v pôsobnosti rôznych ministerstiev.

§ 202

Rozsah skráteného vyšetrovania

(1) Skrátené vyšetrovanie sa vykonáva o prečinoch, ak nejde o konanie podľa § 200 ods. 2.

(2) Skrátené vyšetrovanie o prečinoch, pre ktoré zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica neprevyšuje tri roky, vykonáva policajt uvedený v § 10 ods. 8 písm. c) až g); o ostatných vykonáva skrátené vyšetrovanie policajt uvedený v § 10 ods. 8 písm. a) a b).

(3) Príslušnosť policajta podľa § 10 ods. 8 písm. a) a b), ktorý vykonáva skrátené vyšetrovanie o prečine, sa nekončí, ak v priebehu skráteného vyšetrovania zistí, že odpadli dôvody, pre ktoré bol príslušný vo veci konať.

Postup pri skrátenom vyšetrovaní

§ 203

(1) Pri skrátenom vyšetrovaní postupuje policajt podľa ustanovení tohto zákona o vyšetrovaní s týmito odchýlkami:

- a) výsluch svedka vykoná, ak ide o neopakovateľný úkon, neodkladný úkon alebo ak ide o svedka, ktorý bol osobne prítomný pri páchaní trestného činu; v ostatných prípadoch vyžiada iba vysvetlenie, o ktorom spíše záznam,
- b) vyhľadá a zabezpečí dôkazy, aby mohli byť vykonané v ďalšom konaní, o čom urobí záznam,
- c) skrátené vyšetrovanie treba skončiť spravidla do dvoch mesiacov od vznesenia obvinenia.

(2) Ak sa skrátené vyšetrovanie neskončí do dvoch mesiacov od vznesenia obvinenia, policajt prokurátorovi písomne oznámi, prečo nebolo možné skrátené vyšetrovanie skončiť a aké úkony je potrebné ešte vykonať. Prokurátor môže policajtovi pokynom zmeniť rozsah úkonov, ktoré majú byť ešte vykonané, alebo vo veci nariadiť vyšetrovanie.

§ 204

(1) Ak bola prokurátorovi odovzdaná spolu so spisom osoba, ktorá bola zadržaná ako podozrivá pri páchaní prečinu, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica neprevyšuje päť rokov, bezprostredne po ňom, alebo po tom, čo odpadla prekážka jej bezprostredného zadržania najviac do 24 hodín po spáchaní prečinu a prokurátor ju neprepustí na slobodu, odovzdá ju najneskôr do 48 hodín od zadržania súdu, ktorému tiež podá obžalobu spolu so spisom. Ak prokurátor zistí dôvody väzby, súčasne navrhne, aby bol obvinený vzatý do väzby.

(2) Ak prokurátor prepustí písomným a odôvodneným príkazom obvineného uvedeného v odseku 1 na slobodu, môže vrátiť spis policajtovi s pokynom na doplnenie skráteného vyšetrovania. Ak

doplnenie skráteného vyšetrovania nie je potrebné, prokurátor podá obžalobu, pokiaľ nerozhodne inak.

§ 205

Dočasné odloženie vznesenia obvinenia

(1) Ak by vznesenie obvinenia podstatne sťažilo objasnenie korupcie, trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny, alebo zločinu spáchaného organizovanou skupinou alebo zločineckou skupinou, trestného činu úkladnej vraždy alebo trestných činov terorizmu alebo zistenie páchatela tohto trestného činu, môže policajt s predchádzajúcim súhlasom prokurátora na nevyhnutnú dobu dočasne odložiť vznesenie obvinenia pre taký trestný čin, alebo pre iný trestný čin osobe, ktorá sa významnou mierou podieľa na objasnení niektorého z týchto trestných činov alebo na zistení páchatela. Dočasne odložiť vznesenie obvinenia sa nesmie voči organizátorovi, návodcovi alebo objednávateľovi trestného činu, na ktorého objasnení sa podieľa.

(2) O dočasnom odložení vznesenia obvinenia policajt vyhotoví záznam, ktorého rovnopis do 48 hodín zašle prokurátorovi.

(3) Ak pominú dôvody na dočasné odloženie vznesenia obvinenia, policajt na pokyn prokurátora bez meškania vznesie obvinenie.

Vznesenie obvinenia

§ 206

(1) Ak je na podklade trestného oznámenia alebo zistených skutočností po začatí trestného stíhania dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchala určitá osoba, policajt bez meškania vydá uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré ihneď oznámi obvinenému a doručí najneskôr do 48 hodín prokurátorovi a ak je obvineným súdny exekútor, notár, znalec, tlmočník alebo prekladateľ, aj ministrovi spravodlivosti, a ak je obvineným advokát, aj Slovenskej advokátskej komore; o tomto úkone upovedomí bez meškania oznamovateľa a poškodeného. Ak bolo uznesenie o vznesení obvinenia oznámené jeho vyhlásením, je policajt povinný vydať obvinenému rovnopis tohto uznesenia bez meškania.

(2) O začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia možno rozhodnúť jedným uznesením, ktoré policajt oznámi bez meškania obvinenému a doručí ho najneskôr do 48 hodín prokurátorovi. O tomto úkone upovedomí oznamovateľa a poškodeného. Ak bolo začatie trestného stíhania a vznesenie obvinenia oznámené vyhlásením uznesenia, policajt je povinný vydať obvinenému jeho rovnopis.

(3) Uznesenie o vznesení obvinenia musí obsahovať označenie osoby, voči ktorej sa vznáša obvinenie, opis skutku s uvedením miesta, času, prípadne iných okolností, za ktorých k nemu došlo tak, aby skutok nemohol byť zamenený s iným skutkom, zákonného pomenovania trestného činu, o ktorý v tomto skutku ide, a to aj s uvedením príslušného ustanovenia Trestného zákona a skutočností, ktoré odôvodňujú vznesenie obvinenia.

(4) Ak v priebehu vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania vyjde najavo skutočnosť, ktorá dostatočne odôvodňuje záver, že obvinený spáchal ďalší skutok, na ktorý sa uznesenie o vznesení obvinenia nevzťahovalo, vznesie policajt obvinenie aj pre tento ďalší skutok. Ak pre tento skutok nebolo začaté trestné stíhanie, najskôr sa rozhodne podľa § 199 ods. 1.

(5) Ak v priebehu vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania vyjde najavo skutočnosť, ktorá dostatočne odôvodňuje záver, že obvinený spáchal pred oznámením uznesenia o vznesení obvinenia ďalší čiastkový útok pokračovacieho trestného činu, na ktorý sa uznesenie o vznesení

obvinenia nevzťahovalo, rozšíri uznesením policajt obvinenie aj pre tento ďalší čiastkový útok pokračovacieho trestného činu. Ak pre tento čiastkový útok nebolo začaté trestné stíhanie, nie je potrebné postupovať podľa § 199 ods. 1.

(6) Ak v priebehu vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania vyjde najavo, že skutok, pre ktorý bolo vznesené obvinenie, je iným trestným činom alebo aj ďalším trestným činom, ako bol v uznesení o vznesení obvinenia právne kvalifikovaný, policajt obvineného na túto okolnosť písomne upozorní; upozornenie môže uviesť aj v zápisnici. Rovnopis upozornenia alebo zápisnice doručí do 48 hodín prokurátorovi.

§ 207

(1) Ak nemožno hodnoverne zistiť totožnosť osoby, ktorej má byť vznesené obvinenie, namiesto osobných údajov sa k uzneseniu o vznesení obvinenia priložia jej daktyloskopické odtlačky, obrazové záznamy, údaje o vonkajšom meraní tela, zvláštnych telesných znameniach a uvedie sa aj jej prezývka alebo iné označenie a podrobný opis osoby.

(2) Ak sa v priebehu vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania zistí totožnosť obvineného označeného podľa odseku 1 alebo ak v priebehu vyšetrovania vyjde najavo, že údaje o totožnosti obvineného sú iné, ako je uvedené v uznesení o vznesení obvinenia, policajt o tom upovedomí obvineného a zaznačí to v zápisnici. Rovnopis zápisnice doručí do 48 hodín prokurátorovi a ak je obvinený vo väzbe, aj súdu, ktorý o väzbe rozhodol, ústavu, v ktorom sa väzba vykonáva, a obhajcovi obvineného. Úkony, ktoré boli vykonané po označení obvineného podľa odseku 1 alebo pred zistením jej pravej totožnosti, nie je potrebné opakovať.

§ 207a

(1) Ak je obvineným sudca, vydať uznesenie o vznesení obvinenia môže len prokurátor generálnej prokuratúry; uznesenie sa doručí najneskôr do 48 hodín ministrovi spravodlivosti.

(2) O sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia podľa odseku 1 rozhoduje generálny prokurátor.

Skončenie vyšetrovania a skráteného vyšetrovania

§ 208

(1) Ak policajt považuje vyšetrovanie alebo skrátené vyšetrovanie za skončené a jeho výsledky za postačujúce na podanie návrhu na obžalobu alebo na iné rozhodnutie, umožní obvinenému, obhajcovi, poškodenému, jeho splnomocnencovi alebo opatrovníkovi, zúčastnenej osobe a jej splnomocnencovi v primeranej lehote preštudovať spisy a podať návrhy na doplnenie vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania; týchto práv sa môžu tieto osoby výslovne vzdať, o čom musia byť poučené. Ak nejde o konanie podľa § 204 ods. 1, obvineného a obhajcu upozorní policajt na práva podľa prvej vety najmenej tri dni vopred. Túto lehotu možno s ich súhlasom skrátiť. Návrh na doplnenie vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania môže policajt odmietnuť, ak ho nepovažuje za potrebný.

(2) O úkonoch, využití alebo odmietnutí práv podľa odseku 1 vykoná policajt záznam do spisu.

§ 209

(1) Po skončení vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania policajt predloží spis prokurátorovi s návrhom na podanie obžaloby alebo na iné rozhodnutie, ak nerozhodne podľa § 214 ods. 2 alebo § 215 ods. 4. Návrh na podanie obžaloby musí obsahovať zoznam vykonaných a navrhovaných dôkazov a odôvodnenie, prečo nevyhovел návrhom na vykonanie ďalších dôkazov alebo odmietol

predložené dôkazy. So spisom predloží aj očíslované vecné dôkazy a ich zoznam, ak to ich povaha umožňuje.

(2) Vyšetrovanie obzvlášť závažných zločinov je potrebné skončiť do šiestich mesiacov od vzniesenia obvinenia; v ostatných prípadoch do štyroch mesiacov.

(3) Ak nie je vyšetrovanie skončené v lehotách uvedených v odseku 2, policajt prokurátorovi písomne oznámi, prečo nebolo možné vyšetrovanie skončiť v ustanovených lehotách, aké úkony treba ešte vykonať a aký čas bude ešte vyšetrovanie pokračovať. Prokurátor môže policajtovi pokynom zmeniť rozsah úkonov, ktoré majú byť ešte vykonané. Môže tiež určiť inú lehotu, akú má vyšetrovanie ešte trvať.

(4) Ustanovenia odsekov 2 a 3 sa nevzťahujú na skrátené vyšetrovanie.

§ 210

Žiadosť o preskúmanie postupu policajta

Obvinený, poškodený a zúčastnená osoba majú právo kedykoľvek v priebehu vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania žiadať prokurátora, aby bol preskúmaný postup policajta, najmä aby boli odstránené prieťahy alebo iné nedostatky vo vyšetrovaní alebo skrátenom vyšetrovaní. Policajt musí žiadosť prokurátorovi bez meškania predložiť. Prokurátor je povinný žiadosť preskúmať a o výsledku žiadateľa upovedomiť.

Tretí diel

Súhlas poškodeného

§ 211

(1) Trestné stíhanie pre trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 157 a 158, ohrozovania pohlavnou chorobou podľa § 167, neposkytnutia pomoci podľa § 177 a 178, krádeže podľa § 212, sprenevery podľa § 213, neoprávneného užívania cudzej veci podľa § 215, neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 216 a 217, podvodu podľa § 221, podielníctva podľa § 231 a 232, úžery podľa § 235, zatajenia veci podľa § 236, porušovania povinností pri správe cudzieho majetku podľa § 237 a 238, poškodzovania veriteľa podľa § 239, zvýhodňovania veriteľa podľa § 240, poškodzovania cudzej veci podľa § 245 a 246, poškodenia a zneužitia záznamu na nosiči informácií podľa § 247, porušovania autorského práva podľa § 283, krivého obvinenia podľa § 345, nebezpečného prenasledovania podľa § 360a, ohovárania podľa § 373, poškodzovania cudzích práv podľa § 375 Trestného zákona proti tomu, kto je vo vzťahu k poškodenému osobou, voči ktorej by mal poškodený ako svedok právo odoprieť výpoveď, ako aj pre trestný čin opilstva podľa § 363 Trestného zákona, ak inak vykazuje znaky skutkovej podstaty niektorého z týchto trestných činov, možno začať a v už začatom trestnom stíhaní pokračovať iba so súhlasom poškodeného. Ak je poškodených jedným skutkom niekoľko, stačí súhlas len jedného z nich.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak takým činom bola spôsobená smrť alebo poškodeným je štát, obec, vyšší územný celok, právnická osoba s majetkovou účasťou štátu alebo právnická osoba, ktorá hospodári s verejnými financiami.

§ 212

(1) Poškodený oznámi prejav vôle podľa § 211 ods. 1 prokurátorovi alebo policajtovi písomne alebo ústne do zápisnice.

(2) Súhlas s trestným stíhaním môže poškodený výslovným vyhlásením vziať kedykoľvek späť, a to až dovtedy, kým sa odvolací súd odoberie na záverečnú poradu.

(3) Súhlas výslovne odopretý alebo vzatý späť možno znovu udeliť, iba ak z okolností prípadu je zrejmé, že odopretie súhlasu alebo späťvzatie súhlasu bolo vykonané v tiesni pod vplyvom vyhrážky, nátlaku, odkázanosti alebo podriadenosti.

(4) Ak je z okolností prípadu nesporné, že súhlas nebol daný alebo znovu udelený iba preto, že poškodený je v tiesni, je mu vyhrázané, je pod nátlakom, v závislosti alebo podriadenosti, má sa za to, že súhlas bol udelený.

(5) O prípustnosti znovuudelenia súhlasu alebo o stave podľa odseku 4 rozhodne ten orgán činný v trestnom konaní alebo súd, ktorý vo veci koná.

Štvrtý diel

Účasť obvineného a obhajcu na úkonoch vo vyšetrovaní a v skrátrenom vyšetrovaní

§ 213

(1) Policajt môže povoliť účasť obvineného na vyšetrovacích úkonoch a umožniť mu klásť vypočúvaným svedkom otázky. Postupuje tak najmä vtedy, ak obvinený nemá obhajcu a úkon spočíva vo výsluchu svedka, pri ktorom je dôvodný predpoklad, že ho nebude možné vykonať v konaní pred súdom, iba ak by zabezpečovanie jeho prítomnosti alebo jeho prítomnosť mohli ohroziť vykonanie tohto úkonu.

(2) Obhajca má právo od vznesenia obvinenia zúčastniť sa úkonov, ktorých výsledok môže byť použitý ako dôkaz v konaní pred súdom, iba ak vykonanie úkonu nemožno odložiť a obhajcu o ňom vyzrozumieť. Obvinenému a iným vypočúvaným osobám môže obhajca klásť otázky potom, keď policajt výsluch skončí.

(3) Ak obhajca oznámi policajtovi, že sa chce zúčastniť vyšetrovacieho úkonu podľa odseku 2, policajt je povinný včas mu oznámiť čas, miesto konania úkonu a druh úkonu okrem prípadu, keď vykonanie úkonu nemožno odložiť a vyzrozumenie obhajcu nemožno zabezpečiť. O tomto postupe policajt vyhotoví záznam, ktorý založí do spisu.

(4) Ak sa obhajca alebo ním splnomocnený obhajca nedostaví na nariadený úkon, policajt vykoná tento úkon aj bez jeho účasti okrem výsluchu obvineného, ktorý trvá na prítomnosti obhajcu.

(5) Ak sa obhajca zúčastní výsluchu svedka, ktorého totožnosť má byť utajená podľa § 136 ods. 3, policajt vykoná potrebné opatrenia, aby skutočná totožnosť svedka nebola zistená.

Piaty diel

Rozhodnutia v prípravnom konaní

§ 214

Postúpenie veci

(1) Prokurátor alebo policajt postúpi vec inému orgánu, ak výsledky vyšetrovania alebo skráteneho vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom alebo iným správnym deliktom alebo by mohol byť prejednaný v disciplinárnom konaní.

(2) Policajt postúpi vec inému orgánu, iba ak vo veci nebolo vznesené obvinenie.

(3) Uznesenie o postúpení veci sa doručuje obvinenému a poškodenému a ak oznamovateľ nie je poškodeným, aj oznamovateľovi; uznesenie policajta sa najneskôr do 48 hodín doručí aj prokurátorovi.

(4) Proti uzneseniu podľa odseku 1 môže obvinený a poškodený podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 215

Zastavenie trestného stíhania

(1) Prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak

- a) je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie,
- b) nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci,
- c) je nepochybné, že skutok nespáchal obvinený,
- d) je trestné stíhanie neprípustné podľa § 9,
- e) obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný,
- f) obvinený mladistvý, ktorý v čase činu neprekročil pätnásť rok veku, nedosiahol takú úroveň rozumovej a mravnej vyspelosti, aby mohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie,
- g) sa schváli zmier medzi obvineným a poškodeným, alebo
- h) zanikla trestnosť činu.

(2) Prokurátor môže zastaviť trestné stíhanie, ak

- a) je trest, ku ktorému môže trestné stíhanie viesť, celkom bez významu popri treste, ktorý bol obvinenému pre iný čin už právoplatne uložený, alebo
- b) o skutku obvineného bolo už právoplatne rozhodnuté disciplinárne iným orgánom alebo orgánom príslušným na konanie o priestupku alebo o inom správnom delikte, cudzozemským súdom alebo iným cudzozemským orgánom príslušným na konanie o trestnom čine, priestupku alebo o inom správnom delikte a toto rozhodnutie možno považovať za dostačujúce,
- c) o skutku odovzdanom na trestné stíhanie do cudziny bolo právoplatne rozhodnuté cudzozemským súdom alebo iným cudzozemským orgánom príslušným na konanie o trestnom čine, priestupku alebo o inom správnom delikte a toto rozhodnutie možno považovať za dostačujúce,
- d) ide o skutok, ktorý je prečinom a ktorý spáchala osoba z donútenia v priamej súvislosti s tým, že bol na nej spáchaný trestný čin obchodovania s ľuďmi, trestný čin sexuálneho zneužívania alebo trestný čin výroby detskej pornografie.

(3) Prokurátor môže zastaviť trestné stíhanie proti obvinenému, ktorý sa významnou mierou podieľal na objasnení korupcie, trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny, alebo zločinu spáchaného organizovanou skupinou alebo zločineckou skupinou alebo trestných činov terorizmu alebo na zistení alebo usvedčení páchatela tohto trestného činu a záujem spoločnosti na objasnení takého trestného činu prevyšuje záujem na trestnom stíhaní tohto obvineného pre taký trestný čin alebo pre iný trestný čin; zastaviť trestné stíhanie nie je možné voči organizátorovi, návodcovi alebo objednávateľovi trestného činu, na ktorého objasnení sa podieľal.

(4) Zastaviť trestné stíhanie podľa odseku 1 je oprávnený aj policajt, ak nebolo vznesené obvinenie.

(5) Uznesenie o zastavení trestného stíhania treba doručiť obvinenému a poškodenému. Uznesenie policajta treba doručiť prokurátorovi najneskôr do 48 hodín.

(6) Obvinený a poškodený môžu proti uzneseniu o zastavení trestného stíhania okrem odseku 1

písm. g) a obvinený aj odseku 3 podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(7) V trestnom stíhaní, ktoré bolo zastavené podľa odseku 2 písm. a), sa pokračuje, ak obvinený vyhlási do troch dní od doručenia uznesenia, že na prejednaní veci trvá. O tom je potrebné obvineného poučiť.

Podmienečné zastavenie trestného stíhania

§ 216

(1) V konaní o prečine, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica neprevyšuje päť rokov, môže prokurátor so súhlasom obvineného po vznesení obvinenia do podania obžaloby na návrh policajta alebo aj bez návrhu podmienečne zastaviť trestné stíhanie, ak

- a) vyhlási, že spáchal skutok, za ktorý je stíhaný, a nie sú odôvodnené pochybnosti o tom, že jeho vyhlásenie bolo vykonané slobodne, vážne a zrozumiteľne,
- b) nahradil škodu, ak bola činom spôsobená, alebo s poškodeným o jej náhrade uzavrel dohodu alebo urobil iné potrebné opatrenia na jej náhradu, a
- c) vzhľadom na osobu obvineného, s prihliadnutím na jeho doterajší život a na okolnosti prípadu možno takéto rozhodnutie považovať za dostačujúce.

(2) V uznesení o podmienečnom zastavení trestného stíhania sa určí obvinenému skúšobná doba na jeden rok až päť rokov. Skúšobná doba sa začína právoplatnosťou uznesenia o podmienečnom zastavení trestného stíhania.

(3) Obvinenému, ktorý uzavrel s poškodeným dohodu o náhrade škody, sa v uznesení o podmienečnom zastavení trestného stíhania uloží, aby škodu v priebehu skúšobnej doby uhradil.

(4) Obvinenému možno tiež podľa odseku 2 uložiť, aby v skúšobnej dobe dodržiaval primerané obmedzenia a povinnosti smerujúce k tomu, aby viedol riadny život alebo aby sa zdržal činnosti, ktorá viedla k spáchaniu prečinu. Obvinený, ktorému boli uložené primerané obmedzenia a povinnosti podľa predchádzajúcej vety, je povinný podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak je táto kontrola nariadená. Nariadiť kontrolu technickými prostriedkami možno, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu.

(5) Uznesenie o podmienečnom zastavení trestného stíhania sa doručuje obvinenému a poškodenému; obvinený a poškodený môže proti nemu podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok. Ak bolo podmienečne zastavené trestné stíhanie za trestný čin spáchaný v súvislosti s účasťou na verejnom podujatí a ak obvinenému bolo súčasne uložené obmedzenie podľa § 51 ods. 3 písm. a) Trestného zákona vzťahujúce sa na športové podujatie, prokurátor o uložení tohto obmedzenia upovedomí správcu informačného systému o bezpečnosti na športových podujatiach podľa osobitného zákona v rozsahu informácii podľa osobitného zákona. Ak bola uznesením uložená obvinenému povinnosť podľa § 51 ods. 4 písm. k) Trestného zákona, prokurátor zašle uznesenie určenému útvaru Policajného zboru.

(6) Podmienečné zastavenie trestného stíhania nie je možné, ak

- a) trestným činom bola spôsobená smrť osoby,
- b) je vedené trestné stíhanie pre korupciu, alebo
- c) je vedené trestné stíhanie proti verejnému činiteľovi alebo zahraničnému verejnemu činiteľovi pre trestný čin spáchaný v súvislosti s výkonom ich právomoci a v rámci ich zodpovednosti.

§ 217

(1) Ak obvinený v priebehu skúšobnej doby viedol riadny život, splnil povinnosť nahradiť spôsobenú škodu a vyhovel aj ďalším uloženým obmedzeniam a povinnostiam, prokurátor rozhodne, že sa obvinený osvedčil. Inak rozhodne, a to aj počas skúšobnej doby, že sa v trestnom stíhaní pokračuje. O osvedčení alebo o pokračovaní v trestnom stíhaní vydá uznesenie.

(2) Ak do dvoch rokov od uplynutia skúšobnej doby nebolo vydané rozhodnutie podľa odseku 1 bez zavinenia obvineného, má sa za to, že sa osvedčil.

(3) Uznesenie podľa odseku 1 sa doručuje obvinenému a poškodenému; obvinený a poškodený môžu proti nemu podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(4) Právoplatnosťou uznesenia o tom, že sa obvinený osvedčil, alebo uplynutím lehoty podľa odseku 2 nastávajú účinky zastavenia trestného stíhania podľa § 9 ods. 1 písm. e).

Podmienečné zastavenie trestného stíhania spolupracujúceho obvineného**§ 218**

(1) Prokurátor môže podmienečne zastaviť trestné stíhanie obvineného, ktorý sa významnou mierou podieľal na objasnení korupcie, trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny, alebo zločinu spáchaného organizovanou skupinou alebo zločineckou skupinou alebo trestných činov terorizmu, alebo na zistení alebo usvedčení páchatela tohto trestného činu a záujem spoločnosti na objasnení takého trestného činu prevyšuje záujem na trestnom stíhaní obvineného pre taký trestný čin alebo pre iný trestný čin; podmienečne zastaviť trestné stíhanie sa nesmie voči organizátorovi, návodcovi alebo objednávateľovi trestného činu, na ktorého objasnení sa podieľal.

(2) V uznesení o podmienečnom zastavení trestného stíhania sa určí obvinenému skúšobná doba na dva roky až desať rokov. Skúšobná doba sa začína právoplatnosťou uznesenia o podmienečnom zastavení trestného stíhania. Obvinenému sa v uznesení uloží, aby v skúšobnej dobe plnil podmienky uvedené v odseku 1.

(3) Uznesenie o podmienečnom zastavení trestného stíhania sa doručuje obvinenému a poškodenému; obvinený a poškodený môžu proti nemu podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 219

(1) Ak obvinený v priebehu skúšobnej doby splnil podmienku podľa § 218 ods. 1, prokurátor rozhodne, že sa obvinený osvedčil. Inak rozhodne, a to aj počas skúšobnej lehoty, že sa v trestnom stíhaní pokračuje. O osvedčení alebo o pokračovaní v trestnom stíhaní vydá uznesenie.

(2) Ak do dvoch rokov od uplynutia skúšobnej doby nebolo vydané rozhodnutie podľa odseku 1 bez zavinenia obvineného, má sa za to, že sa osvedčil.

(3) Uznesenie podľa odseku 1 sa doručuje obvinenému a poškodenému; obvinený a poškodený môžu proti nemu podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(4) Právoplatnosťou uznesenia o tom, že sa obvinený osvedčil, alebo uplynutím doby podľa odseku 2 nastávajú účinky zastavenia trestného stíhania podľa § 9 ods. 1 písm. e).

Zmier**§ 220**

(1) V konaní o prečine, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica neprevyšuje päť rokov, môže prokurátor so súhlasom obvineného a poškodeného rozhodnúť o schválení zmieru a zastaviť trestné stíhanie, ak obvinený

- a) vyhlási, že spáchal skutok, za ktorý je stíhaný, a nie sú odôvodnené pochybnosti o tom, že jeho vyhlásenie bolo vykonané slobodne, vážne a určito,
- b) nahradil škodu, pokiaľ bola činom spôsobená, alebo urobil iné opatrenia na náhradu škody, alebo inak odstránil ujmu vzniknutú trestným činom, a
- c) zloží na účet súdu a v prípravnom konaní na účet prokuratúry peňažnú sumu určenú ministerstvu na ochranu a podporu obetí trestných činov podľa osobitného zákona, a táto peňažná suma nie je zrejme neprimeraná závažnosti spáchaného trestného činu a vzhľadom na povahu a závažnosť spáchaného činu, na mieru akou bol trestným činom dotknutý verejný záujem, na osobu obvineného a na jeho osobné a majetkové pomery považuje takýto spôsob rozhodnutia za dostačujúci.

(2) Schváliť zmier podľa odseku 1 nemožno, ak

- a) trestným činom bola spôsobená smrť osoby,
- b) je vedené trestné stíhanie pre korupciu, alebo
- c) je vedené trestné stíhanie proti verejnému činiteľovi alebo zahraničnému verejnému činiteľovi pre trestný čin spáchaný v súvislosti s výkonom ich právomoci a v rámci ich zodpovednosti.

§ 221

(1) Ak to okolnosti prípadu vyžadujú, pred rozhodnutím o schválení zmieru prokurátor vypočuje obvineného a poškodeného, najmä na spôsob a okolnosti uzavretia zmieru, či zmier medzi nimi bol uzavretý dobrovoľne a či súhlasia so schválením zmieru; výsluchom obvineného zistí, či rozumie obsahu obvinenia a či si je vedomý dôsledkov schválenia zmieru. Súčasťou výsluchu obvineného musí byť vyhlásenie, že spáchal skutok, za ktorý je stíhaný.

(2) Pred výsluchom treba obvineného a poškodeného poučiť o ich právach a o podstate zmieru.

§ 222

Ak je poškodeným právnická osoba, možno namiesto výsluchu štatutárneho zástupcu alebo inej osoby oprávnenej konať v jej mene, zabezpečiť písomné vyhlásenie právnickej osoby k okolnostiam uvedeným v § 220 ods. 1.

§ 223

Rozhodnutie o schválení zmieru a zastavení trestného stíhania musí obsahovať opis skutku, ktorého sa týka zmier, jeho právne posúdenie, obsah zmieru zahrňujúci výšku nahradenej škody alebo škody, k náhrade ktorej sa obvinený zaviazal, alebo iné opatrenia na odstránenie ujmy vzniknutej trestným činom, peňažnú sumu podľa § 220 ods. 1 písm. c) a výrok o zastavení trestného stíhania pre skutok, ktorého sa zmier týka.

§ 225

Práva poškodeného podľa § 220 neprislúchajú tomu, na koho prešiel nárok na náhradu škody;

to neplatí, ak ide o dedičov poškodeného.

§ 226

Ak prokurátor zmier neschválil, hoci obvinený uskutočnil vyhlásenie podľa § 220 ods. 1, že spáchal skutok, pre ktorý je stíhaný, nie je možné v ďalšom konaní prihliadnuť na toto vyhlásenie ako na dôkaz.

§ 227

(1) Len čo sa stane vykonateľným uznesenie, ktorým prokurátor schválil zmier, zabezpečí, aby peňažná suma podľa § 220 ods. 1 písm. c) bola poukázaná ministerstvu.

(2) Ak prokurátor nerozhodne o schválení zmieru, zároveň zabezpečí, aby peňažná suma zložená na ochranu a podporu obetí trestných činov bola vrátená obvinenému.

Prerušenie trestného stíhania

§ 228

(1) Policajt preruší trestné stíhanie, ak sa nezistili skutočnosti oprávňujúce vykonať trestné stíhanie proti určitej osobe.

(2) Policajt preruší trestné stíhanie, ak

- a) nemožno pre neprítomnosť obvineného alebo svedka vec náležite objasniť,
- b) nemožno obvineného pre ťažkú chorobu postaviť pred súd,
- c) obvinený pre duševnú chorobu, ktorá nastala až po spáchaní činu, nie je schopný chápať zmysel trestného stíhania,
- d) sa navrhuje odovzdanie trestného stíhania do cudziny alebo obvinený je vydaný do cudziny alebo vyhostený,
- e) ústavný súd alebo Súdny dvor Európskej únie pozastaví účinnosť právneho predpisu alebo jeho časti, ktorého použitie je rozhodujúce pre konanie alebo rozhodnutie vo veci samej, alebo
- f) obvinený je dočasne odovzdaný na vykonanie úkonov do cudziny.

(3) Policajt s predchádzajúcim súhlasom prokurátora môže prerušiť trestné stíhanie, ak sa obvinený významnou mierou podieľa na objasnení korupcie, trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny, alebo zločinu spáchaného organizovanou skupinou alebo zločineckou skupinou, trestného činu úkladnej vraždy alebo trestných činov terorizmu alebo na zistení alebo usvedčení páchatela tohto trestného činu, a to pre taký trestný čin alebo pre iný trestný čin; prerušiť trestné stíhanie sa nesmie voči organizátorovi, návodcovi alebo objednávateľovi trestného činu, na ktorého objasnení sa podieľa.

(4) Prokurátor preruší trestné stíhanie, ak podal návrh na začatie konania o otázke, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť.

(5) Ak pominie dôvod na prerušenie, prokurátor alebo policajt o pokračovaní v trestnom stíhaní rozhodne uznesením.

(6) Uznesenie podľa odsekov 1 až 5 sa doručuje obvinenému a poškodenému; obvinený a poškodený majú právo proti nemu podať sťažnosť. Uznesenie policajta sa doručuje najneskôr do 48 hodín prokurátorovi.

(7) Pred prerušením trestného stíhania treba urobiť všetky úkony potrebné na zabezpečenie

vykonania trestného stíhania a dosiahnutia jeho účelu.

§ 229

Po prerušení trestného stíhania možno vykonávať len úkony podľa štvrtej, piatej a šiestej hlavy prvej časti tohto zákona na účely zistenia, či nepominul dôvod prerušenia, alebo zaistenia osoby obvineného.

TRETIA HLAVA DOZOR A ÚKONY PROKURÁTORA

Prvý diel Dozor prokurátora

§ 230

(1) Dozor nad dodržiavaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní vykonáva prokurátor.

(2) Pri výkone tohto dozoru je prokurátor oprávnený

- a) dávať záväzné pokyny na postup podľa § 197, vyšetrovanie a skrátené vyšetrovanie trestných činov a určovať lehoty na ich vybavenie; také pokyny sú súčasťou spisu,
- b) vyžadovať od policajta spisy, dokumenty, materiály a správy o stave konania vo veciach, v ktorých bolo začaté trestné stíhanie, na zistenie, či policajt včas začal trestné stíhanie a riadne v ňom postupuje,
- c) zúčastniť sa na vykonávaní úkonov policajta, osobne vykonať jednotlivý úkon alebo aj celé vyšetrovanie, alebo skrátené vyšetrovanie a vydať rozhodnutie v ktorejkoľvek veci; pritom postupuje podľa tohto zákona; proti takémuto rozhodnutiu prokurátora je prípustná sťažnosť rovnako ako proti rozhodnutiu policajta,
- d) vrátiť vec policajtovi na doplnenie vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania s pokynmi a určovať lehotu na ich doplnenie; o vrátení veci upovedomí obvineného a poškodeného,
- e) zrušiť nezákonné alebo neopodstatnené rozhodnutia policajta, ktoré môže nahradiť vlastnými rozhodnutiami; pri uznesení o zastavení trestného stíhania, prerušení trestného stíhania alebo o postúpení veci to môže urobiť do 30 dní od ich doručenia; ak rozhodnutie policajta nahradil vlastným rozhodnutím inak, než na podklade sťažnosti oprávnenej osoby, proti jeho rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, rovnako ako proti rozhodnutiu policajta,
- f) odňať vec policajtovi a prikázať ju inému, a to aj miestne nepríslušnému policajtovi, alebo urobiť opatrenie, aby vec bola prikázaná inému policajtovi alebo policajtom,
- g) nariadiť, aby sa vo veciach uvedených v § 202 konalo vyšetrovanie,

(3) Prokurátor v prípadoch ustanovených v odseku 2 písm. a), d), f) alebo g) rozhoduje opatrením a v prípade ustanovenom v odseku 2 písm. e) rozhoduje uznesením, ktoré sa doručuje obvinenému a poškodenému.

Druhý diel Úkony prokurátora

§ 231

Iba prokurátor je oprávnený v prípravnom konaní

- a) podať obžalobu,
- b) uzavrieť s obvineným dohodu o vine a treste a podať návrh súdu na jej schválenie,

- c) postúpiť vec podľa § 214 ods. 1,
- d) prerušiť trestné stíhanie podľa § 228 ods. 4,
- e) zastaviť trestné stíhanie podľa § 215 ods. 1 písm. c), e), f) a g) a ods. 2 a 3 alebo podmiennečne zastaviť trestné stíhanie podľa § 216 ods. 1, alebo podmiennečne zastaviť trestné stíhanie spolupracujúceho obvineného podľa § 218 ods. 1,
- f) schváliť zmier a zastaviť trestné stíhanie podľa § 220 ods. 1,
- g) nariadiť zaistenie majetku obvineného a určiť, na ktoré prostriedky a veci sa toto zaistenie nevzťahuje, alebo zrušiť také zaistenie,
- h) vykonať zaistenie nároku poškodeného na náhradu škody, zrušiť toto zaistenie, a to aj čiastočne, alebo vec z neho vyňať,
- i) nariadiť exhumáciu mŕtvoly,
- j) vyžiadať súhlas na trestné stíhanie alebo na podanie návrhu na vzatie do väzby osoby, v ktorej prípade je na taký úkon potrebný súhlas Národnej rady Slovenskej republiky, Súdnej rady Slovenskej republiky, ústavného súdu alebo Európskeho parlamentu,
- k) navrhnúť súdu vzatie obvineného do väzby a predĺženie doby trvania väzby,
- l) navrhnúť vyžiadanie obvineného z cudziny,
- m) vykonať predbežné vyšetrenie v konaní o vydanie do cudziny, ak tento zákon neustanovuje inak,
- n) navrhnúť súdu, na základe žiadosti príslušného cudzieho orgánu, predbežné zaistenie majetku patriaceho osobe, proti ktorej sa vedie v cudzine trestné stíhanie alebo časti tohto majetku nachádzajúceho sa na území Slovenskej republiky.

Konanie o dohode o vine a treste

§ 232

(1) Ak výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania dostatočne odôvodňujú záver, že skutok je trestným činom a spáchal ho obvinený, ktorý sa k spáchaniu skutku priznal, uznal vinu a dôkazy nasvedčujú pravdivosti jeho priznania, môže prokurátor začať konanie o dohode o vine a treste na podnet obvineného alebo aj bez takého podnetu.

(2) Na konanie o dohode o vine a treste prokurátor predvolá obvineného a poškodeného, ktorý si riadne a včas uplatnil nárok na náhradu škody; o čase a mieste konania upovedomí obhajcu obvineného a poškodeného, ktorý si riadne a včas uplatnil nárok na náhradu škody. Ak je obvinený v čase konania mladistvý, postupuje sa primerane aj podľa ustanovenia § 340, dohodu však nemožno uzavrieť, ak s ňou nesúhlasí zákonný zástupca mladistvého alebo jeho obhajca.

(3) V rámci konania o dohode o vine a treste je prokurátor povinný dbať na záujem poškodeného na dohode na náhradu škody. Ak je poškodený prítomný na konaní o dohode o vine a treste, vyjadrí sa najmä k rozsahu a spôsobu náhrady škody. Dohodu o vine a treste možno uzavrieť aj bez prítomnosti poškodeného, ktorý sa na konanie o dohode o vine a treste napriek riadnemu predvolaniu bez ospravedlnenia nedostavil. V takomto prípade môže prokurátor za poškodeného dohodnúť s obvineným rozsah a spôsob náhrady škody až do výšky uplatneného nároku na náhradu škody.

(4) Ak došlo k dohode o vine, treste a ďalších výrokoch, prokurátor podá na súd v rozsahu dohody návrh na schválenie dohody o vine a treste; dohodou o treste sa rozumie aj dohoda o upustení od potrestania a ak ide o mladistvého, aj podmiennečné upustenie od potrestania vrátane výchovných opatrení, ak sú zákonné dôvody na ich uloženie. Ak nedošlo k dohode o náhrade škody, prokurátor na túto skutočnosť v návrhu na schválenie dohody o vine a treste upozorní súd a navrhne, aby súd poškodeného odkázal s nárokom na náhradu škody alebo jej

časti na civilný proces alebo iné konanie.

(5) Ak v rámci konania o dohode o vine a treste obvinený uzná vinu zo spáchania stíhaného skutku v celom rozsahu, ale nedôjde k dohode o treste, prokurátor podá obžalobu, v ktorej uvedie obvineným priznaný skutok, jeho právnu kvalifikáciu, uznanie viny a požiada súd, aby vykonal hlavné pojednávanie a rozhodol o treste a ďalších výrokoch, ktoré majú podklad vo výroku o vine.

(6) Ak v rámci konania o dohode obvinený uzná vinu len sčasti, podá prokurátor obžalobu, v ktorej uvedie obvineným priznaný skutok, jeho právnu kvalifikáciu a uznanie viny v tomto rozsahu, ako aj skutok a jeho právnu kvalifikáciu, ktorý obvinený nepriznal, a požiada súd, aby vykonal hlavné pojednávanie v rozsahu, v ktorom obvinený spáchanie skutku nepriznal, a v ďalšom potrebnom rozsahu a aby rozhodol o vine, treste a ďalších výrokoch, ktoré majú podklad vo výroku o vine.

(7) Ak nedošlo k dohode o ochrannom liečení, ochrannnej výchove, ochrannom dohľade alebo zhabaní veci, postupuje prokurátor podľa § 236 ods. 1.

(8) Dohoda o vine a treste obsahuje

- a) označenie účastníkov dohody, dátum, miesto a čas jej spísania,
- b) opis skutku s uvedením miesta, času, prípadne iných okolností, za ktorých k nemu došlo tak, aby skutok nemohol byť zamenený s iným skutkom, právnu kvalifikáciu trestného činu, ktorý bol skutkom spáchaný, a to aj s uvedením príslušného ustanovenia Trestného zákona,
- c) druh, výmeru a spôsob výkonu trestu,
- d) rozsah a spôsob náhrady škody, ak bola činom spôsobená, a
- e) ochranné opatrenie, ak prichádza do úvahy jeho uloženie.

(9) Dohodu o vine a treste podpíšu na znak súhlasu prokurátor, obvinený, obhajca a poškodený, ak úspešne uplatnil nárok na náhradu škody a zúčastnil sa konania.

(10) Ak nedôjde k dohode o vine a treste, prokurátor o tom vykoná záznam do spisu.

§ 233

(1) Ak osoby uvedené v § 232 ods. 2 uzavreli dohodu o vine a treste, prípadne o ďalších výrokoch, prokurátor podá súdu návrh na schválenie tejto dohody.

(2) Návrh podľa odseku 1 obsahuje

- a) označenie osôb uvedených v § 232 ods. 2, dátum a miesto spísania návrhu,
- b) návrh dohodnutého rozsudku primerane podľa § 163 ods. 1 písm. c) a e) a ods. 2 a 3 a § 164.

(3) Prokurátor s návrhom podľa odseku 1 predkladá súdu dohodu o vine a treste, celý spisový materiál, jeho prílohy a zoznam vecných dôkazov.

§ 234 Obžaloba

(1) Ak výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania dostatočne odôvodňujú postavenie obvineného pred súd, prokurátor podá obžalobu príslušnému súdu, pripojí k nej spisy, ich prílohy a dôkazné predmety. O podaní obžaloby, ak nejde o konanie podľa § 204 ods. 1, upovedomí prokurátor obvineného, jeho obhajcu a poškodeného a ak je obvinený vo väzbe, aj ústav na výkon väzby.

(2) Obžaloba sa môže podať len pre skutok, pre ktorý sa vznieslo obvinenie. Ak prokurátor mieni

tento skutok posudzovať ako iný trestný čin, než ako ho posudzoval policajt, upozorní na to pred podaním obžaloby obvineného, obhajcu a poškodeného a zistí, či so zreteľom na zamýšľanú zmenu navrhujú doplniť vyšetrovanie alebo skrátené vyšetrovanie. Ak prokurátor nepovažuje navrhované doplnenie za potrebné, odmietne ho, urobí o tom záznam do spisu a vyrozumie osobu, ktorá návrh podala.

(3) Spis obžaloby obsahuje najmä rozhodnutia orgánov prípravného konania o úkonoch, zápisnicu o výsluchu obvineného, poškodeného, svedka a všetky dôkazy týkajúce sa veci.

(4) Po podaní obžaloby môže prokurátor uložiť policajtovi zabezpečiť dôkaz, ktorý potrebuje vykonať v konaní pred súdom.

Náležitosti obžaloby

§ 235

Obžaloba musí obsahovať

- a) označenie prokurátora, dátum a miesto spisania obžaloby,
- b) meno a priezvisko obvineného, dátum a miesto jeho narodenia, bydlisko, prípadne iné údaje potrebné na to, aby sa nemohol zameniť s inou osobou; ak ide o osobu podliehajúcu pôsobnosti súdov podľa § 16 ods. 2, uvedie sa aj hodnosť obvineného a útvar, ktorého je alebo bol príslušníkom,
- c) obžalobný návrh, v ktorom musí byť označený skutok, pre ktorý je obvinený stíhaný, s uvedením miesta, času a spôsobu jeho spáchania, prípadne s uvedením iných skutočností, ak ich treba na to, aby skutok nemohol byť zamenený s iným a aby bolo odôvodnené použitie určitej trestnej sadzby; ďalej sa uvedie právna kvalifikácia skutku s uvedením zákonného pomenovania trestného činu, o ktorý v tomto skutku ide, aj príslušné ustanovenie Trestného zákona a všetky zákonné znaky vrátane tých, ktoré odôvodňujú určitú trestnú sadzbu,
- d) ak sa vo veci konalo vyšetrovanie, odôvodnenie obžalobného návrhu, ktoré obsahuje opísanie skutkového deja s uvedením dôkazov, ktoré odôvodňujú podanie obžaloby, obhajobu obvineného a stanovisko prokurátora k nej, ako aj právne úvahy, ktorými sa prokurátor spravoval,
- e) dôkazy, ktoré prokurátor navrhuje vykonať na hlavnom pojednávaní, a zoznam vecných dôkazov, ktoré predkladá súdu s obžalobou, spismi a ich prílohami, a
- f) návrh na uloženie ochranného opatrenia, ak sú na to splnené zákonné podmienky.

§ 236

(1) Ak prokurátor obžalobu nepodá, urobí návrh na uloženie ochranného opatrenia podľa § 235 písm. f) samostatne.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa postupuje u zúčastnenej osoby, ak prokurátor podal návrh na konanie o dohode o vine a treste.

TRETIA ČASŤ

SÚDNE KONANIE

PRVÁ HLAVA

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 237

(1) Trestné stíhanie pred súdom sa koná len na podklade obžaloby alebo návrhu na dohodu o vine a treste, ktoré podáva a pred súdom zastupuje prokurátor.

(2) Pri podaní a zastupovaní obžaloby alebo návrhu na dohodu o vine a treste sa prokurátor

spravuje zákonom a vnútorným presvedčením založeným na uvážení všetkých dôkazov a okolností prípadu.

(3) O obžalobe alebo o návrhu na dohodu o vine a treste koná a vo veci rozhoduje

- a) sudca pre prípravné konanie, ak ide o skrátené vyšetrovanie podľa § 204; pritom má rovnaké práva a povinnosti ako samosudca,
- b) samosudca o prečinoch a zločinoch, na ktoré zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica neprevyšuje osem rokov, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak,
- c) predseda senátu alebo senát v ostatných prípadoch.

§ 238

(1) Podanú obžalobu, ako aj návrh na dohodu o vine a treste predseda senátu najskôr prezrie z toho hľadiska, či pre ďalšie konanie poskytujú spoľahlivý podklad, najmä preverí, či prípravné konanie, ktoré im predchádzalo, bolo vykonané spôsobom zodpovedajúcim tomuto zákonu a či ju treba preskúmať alebo predbežne prejednať.

(2) Po podaní obžaloby alebo návrhu na dohodu o vine a treste súd rozhoduje samostatne všetky otázky súvisiace s ďalším konaním a je povinný, nečakajúc na ďalšie návrhy, urobiť všetky rozhodnutia a opatrenia upravené týmto zákonom, ktoré sú potrebné na skončenie veci a na výkon súdneho rozhodnutia.

(3) Ak je obvinený vo väzbe, rozhodne súd o väzbe prednostne a urýchlene a ak to okolnosti prípadu umožňujú, tak súčasne s rozhodnutím podľa § 239 ods. 1, § 241, § 244 alebo § 331 ods. 1, najneskôr však tak, aby postupom podľa § 76 ods. 3 alebo 4 došlo k právoplatnému rozhodnutiu o väzbe do uplynutia lehoty, ktorá by bola základnou alebo predĺženou lehotou väzby v prípravnom konaní.

§ 239

Späťvzatie obžaloby alebo návrhu dohody o vine a treste a ustúpenie od obžaloby

(1) Prokurátor môže vziať späť obžalobu až do začatia hlavného pojednávania a návrh na dohodu o vine a treste do začatia verejného zasadania nariadeného na jeho prejednanie; vec sa tým vracia do stavu prípravného konania. Predseda senátu uznesením vezme na vedomie späťvzatie obžaloby alebo späťvzatie návrhu prokurátora na dohodu o vine a treste.

(2) Ak prokurátor na hlavnom pojednávaní oznámi, že ustupuje od obžaloby v celom rozsahu alebo pre niektorý zo skutkov uvedených v obžalobe, súd obžalovaného oslobodí v celom rozsahu alebo pre niektorý zo skutkov uvedených v obžalobe.

§ 240

Doručenie obžaloby

(1) Po doručení obžaloby súd bez meškania nariadi doručiť rovnopis obžaloby

- a) obvinému a jeho obhajcovi,
- b) poškodenému,
- c) zúčastnenej osobe,
- d) zákonnému zástupcovi obvineného, ak ten nie je spôsobilý na právne úkony alebo ak jeho spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená,
- e) zástupcovi záujmového združenia občanov, ak bolo kladne rozhodnuté o jeho účasti na hlavnom pojednávaní,

f) pri trestnom čine zanedbania povinnej výživy osobe, do ktorej rúk je obvinený povinný plniť povinnosť vyživovať alebo zaopatrovať iného.

(2) Ak má obžalovaný viacerých obhajcov, doručí sa rovnopis obžaloby tomu z nich, koho si určili na doručovanie písomností. Ak nebol určený žiaden z obhajcov, doručí sa obžaloba každému z nich. Ak má poškodený alebo zúčastnená osoba zákonného zástupcu alebo splnomocnenca, doručí sa rovnopis obžaloby len zákonnému zástupcovi alebo splnomocnencovi.

(3) Spolu s rovnopisom obžaloby sa osobám uvedeným v odseku 1 doručí výzva, aby bez meškania písomne oznámili súdu a ostatným stranám návrhy na vykonanie dôkazov. Vo výzve sa zároveň upozornia na to, že vykonanie neskôr navrhnutých dôkazov, ktoré stranám boli známe v čase doručenia výzvy, môže súd odmietnuť. Obvinený sa upozorní aj na to, že ak na hlavnom pojednávaní navrhuje vypočuť svedkov, ktorých výpovede navrhol prokurátor v obžalobe iba prečítať, je povinný to bez meškania písomne oznámiť súdu, inak ich súd na hlavnom pojednávaní bude môcť prečítať aj bez jeho súhlasu; to neplatí, ak nastala nová okolnosť, ktorá nebola obvinenému v čase doručenia výzvy známa.

(4) V návrhu na vykonanie dôkazov podľa odseku 3 treba uviesť okolnosti, ktoré sa majú nimi objasniť, a ak ide o svedka, treba uviesť skutočnosti, na ktoré má byť vypočutý. Dôkazy musia byť označené tak, aby ich bolo možno na hlavnom pojednávaní vykonať okrem prípadov, keď vykonanie dôkazu zabezpečí ten, kto jeho vykonanie navrhol. Ak sa navrhuje výsluch svedka alebo znalca a navrhovateľ oznámi, že nemôže zabezpečiť jeho prítomnosť na hlavnom pojednávaní a žiada preto súd o jeho predvolanie, treba uviesť údaje o jeho totožnosti a bydlisku, inak súd vykonanie tohto dôkazu spravidla odmietne.

(5) Svedkov a znalcov, ktorých navrhuje obvinený alebo prokurátor vypočuť na hlavnom pojednávaní, treba prokurátorovi alebo obvinenému oznámiť najneskôr tri pracovné dni pred hlavným pojednávaním, pokiaľ tieto skutočnosti neboli oznámené v obžalobe alebo pri predbežnom pojednaní obžaloby. Bez zachovania uvedenej lehoty ich na hlavnom pojednávaní možno vypočuť, len ak prokurátor a obvinený s tým súhlasia.

DRUHÁ HLAVA

PRESKÚMANIE A PREDBEŽNÉ PREJEDNANIE OBŽALOBY

Preskúmanie obžaloby

§ 241

(1) Obžalobu podanú na súde pre prečin a zločin s hornou hranicou trestnej sadzby neprevyšujúcou osem rokov preskúma samosudca a podľa jej obsahu a obsahu spisu

- a) postúpi vec príslušnému súdu, ak nie je sám na jej prejednanie príslušný,
- b) postúpi vec inému orgánu, ak sú tu okolnosti uvedené v § 214 ods. 1,
- c) trestné stíhanie zastaví, ak sú tu okolnosti uvedené v § 215 ods. 1,
- d) trestné stíhanie preruší, ak sú tu okolnosti uvedené v § 228 ods. 2 alebo 3 alebo § 283 ods. 5,
- e) môže zastaviť trestné stíhanie, ak sú tu okolnosti uvedené v § 215 ods. 2 a 3,
- f) obžalobu odmietne a vráti vec prokurátorovi, ak zistí závažné procesné chyby, najmä porušenie práva na obhajobu,
- g) trestné stíhanie podmiennečne zastaví podľa § 216 ods. 1,
- h) môže podmiennečne zastaviť trestné stíhanie spolupracujúceho obvineného podľa § 218 ods. 1,
- i) rozhodne o účasti záujmového združenia občanov v konaní pred súdom,

- j) vydá trestný rozkaz,
- k) postúpi vec senátu,
- l) nariadi hlavné pojednávanie, určí jeho termín a rozsah dokazovania.

(2) Ak samosudca dôjde k záveru, že skutok, ktorý je predmetom obžaloby, pri správnom použití zákona treba posudzovať podľa iného ustanovenia zákona, ako ho posudzuje obžaloba, oboznámi sa touto skutočnosťou osoby, ktorým sa doručuje rovnopis obžaloby a prokurátora.

(3) Samosudca preruší trestné stíhanie, ak požiada Súdny dvor Európskej únie o vydanie predbežného rozhodnutia.

(4) Proti rozhodnutiu uvedenému v odseku 1 písm. a) až h) môže prokurátor a obvinený podať sťažnosť, ktorá má, ak nejde o prerušenie trestného stíhania, odkladný účinok.

(5) Ak je to potrebné na rozhodnutie podľa odsekov 1 a 2, môže samosudca vyslychnúť obvineného aj poškodeného a zadovážiť aj ďalšie potrebné vysvetlenia.

(6) Ak po podaní obžaloby oprávnená osoba ponúkla skončenie veci zmierom alebo z obsahu spisu takáto možnosť vyplýva, môže samosudca nariadiť konanie o zmieri, schváliť zmier a zastaviť trestné stíhanie; pritom postupuje podľa § 220 až 227.

(7) Proti rozhodnutiu podľa odseku 6 môže prokurátor podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 243

Predbežné prejednanie obžaloby

(1) Obžalobu podanú na súde pre zločin s hornou hranicou trestnej sadzby prevyšujúcou osem rokov preskúma predseda senátu a podľa jej obsahu a obsahu spisu posúdi, či ju treba predbežne prejsť na zasadnutí senátu alebo či o nej môže nariadiť hlavné pojednávanie.

(2) Predseda senátu nariadi predbežné prejednanie obžaloby vtedy, ak má za to, že vec treba vybaviť rozhodnutím podľa § 244 ods. 1 písm. a) až i) alebo ak skutok, ktorý je predmetom obžaloby, pri správnom použití zákona treba posudzovať podľa iného ustanovenia zákona, ako ho posudzuje obžaloba.

(3) Predbežné prejednanie obžaloby sa koná na verejnom zasadnutí; aj na neverejnom zasadnutí sa môže obžaloba predbežne prejsť, ak prichádza do úvahy rozhodnutie podľa § 244 ods. 1 písm. a) až i).

(4) Pri predbežnom prejednaní obžaloby súd preskúma obžalobu a zákonnosť dôkazného materiálu; predseda senátu alebo ním poverený člen senátu z tohto hľadiska podá správu, pričom sa zameria na otázky, ktoré treba riešiť.

(5) Pri predbežnom prejednaní obžaloby môže súd vypočuť obvineného aj poškodeného a zadovážiť aj ďalšie potrebné vysvetlenia. Súd zároveň zistí, či prokurátor a obvinený nechcú uzavrieť dohodu o vine a treste; ak sa prokurátor a obvinený vyjadria, že chcú konať o dohode o vine a treste, postupuje podľa § 244 ods. 1 písm. g), len ak to navrhne prokurátor. Inak súd verejné zasadnutie na potrebný čas preruší a umožní prokurátorovi a obvinenému uzavrieť dohodu o vine a treste; prokurátor v takom prípade postupuje primerane podľa § 232 a 233. Ak dôjde k dohode o vine a treste, súd postupuje primerane podľa § 331, 333 a 334; ak mieni prejsť návrh dohody o vine a treste, pokračuje vo verejnom zasadnutí. Ak k dohode o vine a treste nedôjde alebo súd návrh dohody o vine a treste odmietne, alebo dohodu o vine a treste v navrhnutom rozsahu neschváli, alebo ak obvinený odpovedal na niektorú otázku „nie“,

pokračuje súd vo verejnom zasadnutí na podklade pôvodnej obžaloby.

§ 244

Rozhodnutie pri predbežnom prejednaní obžaloby

(1) Pri predbežnom prejednaní obžaloby súd

- a) postúpi vec príslušnému súdu, ak nie je sám na jej prejednanie príslušný,
- b) postúpi vec inému orgánu, ak sú tu okolnosti uvedené v § 214 ods. 1,
- c) trestné stíhanie zastaví, ak sú tu okolnosti uvedené v § 215 ods. 1,
- d) trestné stíhanie môže zastaviť, aj ak sú tu okolnosti uvedené v § 215 ods. 2 alebo 3,
- e) trestné stíhanie preruší, ak sú tu okolnosti uvedené v § 228 ods. 2 alebo 3 alebo § 283 ods. 5,
- f) môže podmienene zastaviť trestné stíhanie spolupracujúceho obvineného podľa § 218 ods. 1,
- g) vráti vec prokurátorovi na konanie podľa § 232 a § 233, ak sú splnené podmienky uvedené v § 243 ods. 5 druhá veta,
- h) obžalobu odmietne a vráti vec prokurátorovi, ak zistí závažné procesné chyby, najmä že boli porušené ustanovenia zabezpečujúce práva obhajoby,
- i) postúpi vec samosudcovi,
- j) rozhodne o účasti zástupcu záujmového združenia občanov,
- k) nariadi hlavné pojednávanie, určí jeho termín, rozsah a spôsob dokazovania, ktoré oznámi osobám, ktorým sa doručuje rovnopis obžaloby.

(2) Ak súd dôjde k záveru, že skutok, ktorý je predmetom obžaloby, pri správnom použití zákona treba posudzovať podľa iného ustanovenia zákona, ako ho posudzuje obžaloba, oboznámi s touto skutočnosťou osoby, ktorým sa doručuje rovnopis obžaloby a prokurátora, a vyzve obvineného a prokurátora, aby písomne oznámili súdu a sebe navzájom návrhy na vykonanie dôkazov, ktoré dosiaľ nenavrhli. Zároveň ich upozorní na ustanovenie § 252 ods. 2 až 5.

(3) Proti uzneseniam podľa odseku 1 písm. a) až h) môžu prokurátor aj obvinený podať sťažnosť, ktorá má, ak nejde o prerušenie trestného stíhania, odkladný účinok.

(4) Predseda senátu preruší trestné stíhanie, ak požiada Súdny dvor Európskej únie o vydanie predbežného rozhodnutia.

§ 245

Nové preskúmanie alebo predbežné prejednanie obžaloby

(1) Ak sa rozhodne prokurátor vo veci, ktorá bola odmietnutá, opäť pre podanie obžaloby, tá sa za podmienok uvedených v § 241 znovu preskúma alebo za podmienok § 243 znovu predbežne prejedná.

(2) Za podmienok uvedených v § 241 alebo § 243 sa obžaloba znovu preskúma alebo predbežne prejedná aj na súde, ktorému bola vec postúpená podľa § 241 ods. 1 písm. a) alebo § 244 ods. 1 písm. a).

TRETIA HLAVA HLAVNÉ POJEDNÁVANIE

Prvý diel Príprava hlavného pojednávania

§ 246 Náhradný sudca

(1) Ak možno dôvodne predpokladať, že hlavné pojednávanie bude trvať dlhší čas alebo ak sa navrhuje výsluch agenta, ohrozeného svedka, chráneného svedka alebo svedka, ktorého totožnosť je utajená, a ak sa počíta s využitím technických zariadení na prenos zvuku a obrazu, zariadi predseda súdu na návrh predsedu senátu, aby sa na hlavnom pojednávaní zúčastnili jeden alebo dvaja náhradní sudcovia alebo prísediaci.

(2) Náhradný sudca alebo prísediaci má postavenie člena senátu. Hlasovania sa však zúčastní len v tom prípade, ak do konania nastúpil namiesto sudcu alebo prísediaceho, ktorému v ďalšej účasti na hlavnom pojednávaní zabránila nejaká prekážka. Sudca alebo prísediaci, za ktorého nastúpil náhradný sudca alebo prísediaci, sa hlavného pojednávania už ďalej nezúčastňuje.

(3) Ak sa vykonáva výsluch agenta, ohrozeného svedka, chráneného svedka alebo svedka, ktorého totožnosť je utajená s využitím technických zariadení určených na prenos zvuku alebo obrazu mimo pojednávacej siene, zúčastní sa ho náhradný sudca.

Nariadenie hlavného pojednávania

§ 247

(1) Termín hlavného pojednávania určí predseda senátu tak, aby obžalovaný od doručenia predvolania, prokurátor a obhajca od upovedomenia mali lehotu aspoň päť pracovných dní. Túto lehotu možno skrátiť len s ich súhlasom a tiež vtedy, ak obžalovaný odmietol účasť na hlavnom pojednávaní alebo požiadal, aby sa hlavné pojednávanie konalo v jeho neprítomnosti. U ostatných osôb, ktoré sa na hlavné pojednávanie predvolávajú alebo o ňom upovedomujú, treba spravidla zachovať aspoň trojdňovú lehotu. Ak sa pri skrátenom vyšetrowaní postupovalo podľa § 204, lehoty uvedené v tomto ustanovení sa nepoužijú.

(2) O hlavnom pojednávaní sa upovedomí aj zákonný zástupca, poškodený a zúčastnená osoba. Ak má zúčastnená osoba alebo poškodený splnomocnenca, upovedomí sa o hlavnom pojednávaní len splnomocnenec. Ak má obžalovaný viac obhajcov, na ich upovedomenie o hlavnom pojednávaní sa použije primerane ustanovenie § 44 ods. 8.

(3) Poškodeného treba v upovedomení upozorniť, že ak sa na hlavné pojednávanie nedostaví, bude sa o jeho nároku na náhradu škody rozhodovať na podklade jeho návrhov obsiahnutých v spise.

(4) Ak súd pripustil účasť zástupcu záujmového združenia občanov na hlavnom pojednávaní, upovedomí sa o hlavnom pojednávaní tiež záujmové združenie občanov, ktoré ho vyslalo.

(5) Pri nariadení hlavného pojednávania urobí predseda senátu všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie jeho riadneho priebehu a na to, aby vec bolo možné prejednať a rozhodnúť bez jeho odročenia. Ak je to odôvodnené prejednávanou vecou, predseda senátu vykoná nevyhnutné opatrenia, aby v budove súdu pred hlavným pojednávaním nedošlo ku kontaktu obžalovaného s poškodeným, svedkom a znalcom.

(6) Ak je zrejmé, že sa na hlavnom pojednávaní prejednávajú utajované skutočnosti, predseda senátu je povinný najneskôr po otvorení hlavného pojednávania sudcov, prísediacich a ostatné osoby, ktoré sa zúčastnia na konaní a oboznáma sa s utajovanými skutočnosťami, poučiť o zásadách utajenia, ako aj o právnych následkoch ich porušenia; o poučení treba urobiť záznam do zápisnice o hlavnom pojednávaní.

§ 248

(1) Hlavné pojednávanie sa koná spravidla v sídle súdu a v jeho úradných miestnostiach. Ak je to vhodné a účelné, hlavné pojednávanie sa môže konať priamo a bezodkladne na mieste, kde bol spáchaný prečin, s uplatnením skráteného vyšetrovania (§ 203, § 204 tohto zákona). Tento postup možno uplatniť iba v prípade, keď nie sú dané podmienky povinnej obhajoby podľa § 37 Trestného poriadku.

(2) V záujme zabezpečenia ochrany osôb, ktoré sa zúčastnia konania, alebo ak to vyžadujú iné okolnosti prípadu, možno nariadiť vykonanie hlavného pojednávania aj mimo sídla súdu a jeho úradných miestností, ale spravidla v rámci územného obvodu súdu.

(3) Ak sa hlavné pojednávanie má vykonať v iných než úradných miestnostiach súdu, treba osobám, ktoré sa na hlavné pojednávanie predvolávajú alebo sa o jeho konaní upovedomujú, oznámiť údaje o mieste konania v potrebnom rozsahu v predvolaní alebo upovedomení a prípadne vykonať aj ďalšie nevyhnutné opatrenia, aby sa ho mohli zúčastniť.

Verejnosť hlavného pojednávania

§ 249

(1) Hlavné pojednávanie koná súd zásadne verejne, aby verejnosti bola poskytnutá v čo najširšej miere možnosť sledovať prejednanie veci a aby sa tak čo najúčinnšie prejavilo výchovné pôsobenie trestného stíhania na verejnosť.

(2) Hlavné pojednávanie môžu sledovať len neozbrojené osoby, ak nejde o osoby povinné nosiť zbraň z dôvodu plnenia služobných úloh.

(3) Verejnosť na hlavnom pojednávaní môže byť vylúčená len vtedy, ak by verejné prejednávanie veci ohrozilo tajomstvo chránené osobitným zákonom, verejný poriadok, mravnosť alebo bezpečnosť alebo ak to vyžaduje iný dôležitý záujem obžalovaného, poškodeného, jeho blízkych osôb alebo svedkov. Verejnosť musí byť vylúčená počas výsluchu agenta a ak ide o ochranu utajovaných skutočností. Verejnosť možno vylúčiť aj na časť hlavného pojednávania.

(4) O vylúčení verejnosti rozhodne súd z úradnej povinnosti alebo na návrh prokurátora, obžalovaného alebo poškodeného v ktoromkoľvek štádiu súdneho konania po vypočutí strán uznesením, ktoré verejne vyhlási. Po vyhlásení uznesenia, proti ktorému nie je prípustný opravný prostriedok, sú osoby, ktoré hlavné pojednávanie ako verejnosť sledujú, povinné opustiť pojednávaciu miestnosť.

(5) Vylúčiť nemožno prokurátora, obžalovaného a jeho obhajcu, poškodeného, ani úradnú osobu, ktorej úlohou je zabezpečiť riadny priebeh pojednávania.

(6) Rozsudok musí byť vyhlásený vždy verejne.

§ 250

(1) Súd môže odoprieť prístup na hlavné pojednávanie maloletým a tým, u ktorých je obava, že

by rušili dôstojný priebeh hlavného pojednávania. Môže tiež urobiť nevyhnutné opatrenia proti prepĺňaniu pojednávacej siene.

(2) Ak bola verejnosť vylúčená podľa § 249 ods. 3, môže súd z dôležitých dôvodov povoliť jednotlivým osobám prístup na hlavné pojednávanie. Na žiadosť obžalovaného musí byť povolený prístup jeho dvom dôverníkom; to neplatí pri výsluchu agenta. Ak je obžalovaných viac, má právo na voľbu dôverníkov každý z nich. Ak by celkový počet dôverníkov vzrástol na viac ako šesť a obžalovaní by sa medzi sebou nedohodli, vykoná výber súd. Ak bola verejnosť vylúčená pre ochranu utajovaných skutočností, ohrozenie tajomstva chráneného zákonom, prípadne bezpečnosti alebo iného dôležitého záujmu svedkov, môžu byť za dôverníkov zvolené len také osoby, voči ktorým nemá súd výhrady. Pred týmto rozhodnutím si vyžiada vyjadrenie prokurátora.

(3) Ak bola verejnosť vylúčená pre ochranu utajovaných skutočností alebo ohrozenie tajomstva chráneného zákonom, upozorní predseda senátu prítomných na následky toho, keby nepovolaným osobám prezradili skutočnosti, o ktorých sa na pojednávaní dozvedia. Môže tiež zakázať, aby si prítomní robili zvukové alebo obrazové záznamy alebo písomné poznámky.

§ 251

(1) Ak súd rozhodol o vylúčení verejnosti podľa § 249 ods. 3 a hlavné pojednávanie je v dôsledku toho neverejné, je zakázané zverejňovať z neho informácie týkajúce sa skutočností a okolností, pre ktoré bola verejnosť vylúčená.

(2) Prítomným osobám súd môže uložiť povinnosť zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, ktoré požívajú ochranu podľa zákona a o ktorých sa v priebehu pojednávania dozvedeli. Súd o tom rozhodne uznesením, proti ktorému sťažnosť nie je prípustná.

(3) Uznesenie sa uvedie v zápisnici o hlavnom pojednávaní s uvedením identifikačných údajov osôb, ktoré sa ho zúčastnili.

(4) Predseda senátu môže nariadiť, aby opatrenia, ktoré vydal na zabezpečenie nerušeného priebehu hlavného pojednávania, boli vykonané prostredníctvom Zboru väzenskej a justičnej stráže.

Druhý diel

Začatie hlavného pojednávania

§ 252

Prítomnosť na hlavnom pojednávaní

(1) Hlavné pojednávanie sa koná za stálej prítomnosti všetkých členov senátu, zapisovateľa a prokurátora.

(2) V neprítomnosti obžalovaného môže súd hlavné pojednávanie vykonať, len ak súd má za to, že vec možno spoľahlivo rozhodnúť a účel trestného konania dosiahnuť aj bez prítomnosti obžalovaného a prítom

- a) obžaloba bola obžalovanému riadne doručená a obžalovaný bol na pojednávanie riadne a včas predvolaný,
- b) obžalovaný mal možnosť vyjadriť sa o skutku, ktorý je predmetom obžaloby, pred orgánom činným v trestnom konaní a boli dodržané ustanovenia o vyšetrovaní alebo skrátrenom vyšetrovaní a obvinený bol upozornený na možnosť preštudovať spis a urobiť návrhy na doplnenie vyšetrovania alebo skrátenejšieho vyšetrovania,
- c) obžalovaný bol na možnosť vykonať hlavné pojednávanie v jeho neprítomnosti upozornený,

d) obhajca obžalovaného, ktorý je pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, vyhlási, že netrvá na osobnom výsluchu obžalovaného.

(3) Hlavné pojednávanie v neprítomnosti obžalovaného nemožno konať, ak je vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody alebo ak ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje desať rokov. To neplatí, ak obžalovaný výslovne odmietol účasť na hlavnom pojednávaní alebo výslovne požiadal, aby sa hlavné pojednávanie konalo v jeho neprítomnosti.

(4) V prípadoch povinnej obhajoby nemožno konať hlavné pojednávanie bez prítomnosti obhajcu. Ak nejde o prípad povinnej obhajoby a obžalovaný má obhajcu, možno vykonať hlavné pojednávanie v neprítomnosti obhajcu, len ak s tým obžalovaný súhlasí.

(5) Ak súd rozhodne, že sa hlavné pojednávanie vykoná v neprítomnosti obžalovaného, možno za podmienok uvedených v § 263 ods. 3 prečítať zápisnice o výsluchu spoluobžalovaných, svedkov a znalcov aj bez súhlasu obžalovaného.

Vedenie hlavného pojednávania

§ 253

(1) Hlavné pojednávanie vedie a všetky opatrenia smerujúce na zabezpečenie jeho riadneho priebehu nariaďuje predseda senátu. Pritom prihliada na oprávnené záujmy strán.

(2) Ak zákon neustanovuje inak, dôkazy čítaním výpovedí, listín, posudkov, správ alebo oboznamovanie vecných dôkazov vykonáva predseda senátu. Ich vykonaním môže poveriť člena senátu alebo toho, kto vykonanie dôkazu navrhol.

(3) Predseda senátu je povinný dbať na to, aby hlavné pojednávanie nebolo zdržované výkladmi a prejavmi, ktoré nemajú vzťah k prejednávanej veci, a aby bolo zamerané čo najúčinnnejšie na objasnenie veci v rozsahu nevyhnutnom pre spravodlivé rozhodnutie.

(4) Ak tento zákon neustanovuje inak, z priebehu hlavného pojednávania môžu fyzické osoby a právnické osoby vyhotovovať zvukový záznam a so súhlasom predsedu senátu aj zvukový prenos. Zvukový záznam a zvukový prenos z hlavného pojednávania nemožno vyhotovovať pri výsluchu agenta alebo ak sa preberajú okolnosti tvoriace utajovanú skutočnosť.

(5) Predseda senátu môže vyhotovovanie zvukových záznamov zakázať,

- a) ak by to rušilo priebeh hlavného pojednávania,
- b) ak sa na hlavnom pojednávaní preberajú okolnosti tvoriace tajomstvo chránené osobitným zákonom,
- c) ak by zvukovým záznamom z priebehu hlavného pojednávania mohla byť ohrozená mravnosť, verejný poriadok alebo dôležitý záujem strán alebo svedkov, alebo
- d) pri výsluchu ohrozeného svedka, chráneného svedka alebo svedka, ktorého totožnosť je utajená.

(6) Zvukový prenos z hlavného pojednávania predseda senátu nepovolí z dôvodov uvedených v odseku 5. To neplatí o vyhlasovaní výroku rozsudku.

(7) Vyhotovovanie obrazových záznamov alebo obrazovozvukových záznamov z hlavného pojednávania nie je prípustné.

(8) Ustanoveniami odsekov 4 až 7 nie je dotknutá možnosť vyhotovovania zvukových, obrazových

alebo obrazovozvukových záznamov pre potreby súdu.

(9) Predseda senátu dbá, aby proti nikomu neboli prednášané urážlivé výroky alebo zjavne neodôvodnené a s vecou nesúvisiace obvinenia. Ak sa obžalovaný, poškodený a zúčastnená osoba alebo ich splnomocnenci, svedok alebo znalec takých vyjadrení dopustí, môže mu byť uložená poriadková pokuta. Ak sa takého konania dopustí obhajca alebo prokurátor, predseda senátu môže podať príslušnému orgánu podnet na začatie trestného stíhania alebo disciplinárneho konania alebo uloží poriadkovú pokutu.

(10) Kto sa cíti byť opatrením predsedu senátu pri vedení hlavného pojednávania ukrátený, môže žiadať, aby rozhodol senát, proti ktorého rozhodnutiu sťažnosť nie je prípustná. Takú žiadosť aj rozhodnutie o nej treba zaznamenať v zápisnici.

(11) Za porušenie rozhodnutia podľa odseku 1 a odsekov 4 až 7 môže predseda senátu uložiť poriadkovú pokutu fyzickým osobám aj právnickým osobám na hlavnom pojednávaní alebo rozhodnutím mimo hlavného pojednávania.

(12) Proti rozhodnutiu podľa odseku 11 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 254

(1) Osoby, ktoré rušia poriadok, môže predseda senátu z pojednávacej siene vykázať. Toho, kto neuposlúchne výzvu predsedu senátu na opustenie pojednávacej siene, možno opatrením predsedu senátu vyviešť; opatrenie vykoná Zbor väzenskej a justičnej stráže.

(2) Obžalovaného možno z pojednávacej siene vykázať pri výsluchu agenta alebo na základe rozhodnutia senátu, ak napriek predchádzajúcej výstrahe ruší poriadok, vždy však len na nevyhnutne potrebný čas. Len čo bol obžalovanému znovu povolený vstup do pojednávacej siene, oznámi mu predseda senátu podstatný obsah pojednávania konaného v jeho neprítomnosti a umožní mu, aby sa k nemu vyjadril.

(3) Ak obžalovaný alebo svedok bez súhlasu predsedu senátu opustí pojednávaciu sieň, môže byť predvedený.

(4) Prijatie opatrenia podľa odsekov 1 až 3 nevylučuje možnosť uloženia poriadkovej pokuty.

Začiatok hlavného pojednávania

§ 255

(1) Hlavné pojednávanie začína predseda senátu oznámením veci, ktorá bude prejednávaná. Potom zistí, či sa ustanovili osoby, ktoré boli na hlavné pojednávanie predvolané alebo o ňom upovedomené, a overí ich totožnosť. U osôb, u ktorých treba zachovať lehotu na prípravu, zistí, či táto lehota bola zachovaná.

(2) Ak sa niektorá z predvolaných osôb neustanovila, rozhodne súd po vyjadrení prítomných strán, či možno pojednávanie napriek tomu vykonať, alebo či ho treba odročiť.

(3) Po vykonaní úkonov podľa odsekov 1 a 2 predseda senátu zistí, či prokurátor a obžalovaný nechcú uzavrieť dohodu o vine a treste. Ak sa prokurátor a obžalovaný vyjadria, že chcú konať o dohode o vine a treste, vráti vec prokurátorovi na postup podľa § 232 a 233 len ak to navrhne prokurátor. Inak súd hlavné pojednávanie na potrebný čas preruší a umožní prokurátorovi a obvinenému uzavrieť dohodu o vine a treste; prokurátor v takom prípade postupuje primerane podľa § 232 a 233. Ak dôjde k dohode o vine a treste, súd postupuje primerane podľa § 331, 333 a 334; ak mieni prejednať návrh dohody o vine a treste, pokračuje v hlavnom pojednávaní. Ak

k dohode o vine a treste nedôjde alebo ak súd návrh dohody o vine a treste odmietne, alebo v navrhnutom rozsahu neschváli, alebo ak obvinený odpovedal na niektorú otázku „nie“, pokračuje súd v hlavnom pojednávaní na podklade pôvodnej obžaloby.

§ 256

(1) Po vykonaní úkonov uvedených v § 255 predseda senátu vyzve prokurátora, aby predniesol obžalobu. Ak má obžalovaný obhajcu, po prednesení obžaloby ho predseda senátu vyzve, aby zaujal k obžalobe stanovisko.

(2) Poškodeného, ktorý si uplatňuje nárok na náhradu škody, súd vyzve, aby sa vyjadril, či navrhuje, aby sa obžalovanému uložila povinnosť na náhradu škody a v akom rozsahu. Ak sa poškodený alebo jeho splnomocnenec nedostavil na hlavné pojednávanie a jeho návrh je už zaznamenaný v spise, predseda senátu tento návrh prečíta.

(3) Ak uplatňuje práva poškodeného osoba, ktorej toto právo zrejme nepatrí, vysloví súd uznesením, že túto osobu ako poškodeného na hlavné pojednávanie nepripúšťa. Také rozhodnutie nebráni uplatneniu nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

(4) Podľa odseku 3 postupuje súd aj vtedy, ak bránia účasti poškodeného okolnosti uvedené v § 46 alebo § 47.

(5) Ak súd rozhodol, aby sa pri prejednávaní veci na hlavnom pojednávaní alebo verejnom zasadaní zúčastnil zástupca záujmového združenia občanov, predseda senátu ho poučí o jeho právach a postavení pred súdom, najmä o práve predniesť záverečnú reč.

§ 257

Vyhlásenie obžalovaného

(1) Po prednesení obžaloby predseda senátu poučí obžalovaného o jeho práve urobiť niektoré z vyhlásení, že

- a) je nevinný,
- b) je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe,
- c) nepopiera spáchanie skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe.

(2) Predseda senátu súčasne obžalovaného poučí o následkoch vyhlásenia podľa odseku 1 písm. b) alebo písm. c), a to v rozsahu podľa odsekov 5 a 8.

(3) Ak má obžalovaný obhajcu, môže sa s ním pred vyhlásením podľa odseku 1 radiť.

(4) Ak to vyžadujú okolnosti prípadu, záujem verejnosti alebo obžalovaného, môže súd obžalovanému povoliť, aby namiesto vyhlásenia, že je vinný, vyhlásil, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, ktoré súd pre potreby ďalšieho konania a rozhodnutia bude považovať za priznanie spáchania skutku. O tom musí byť obžalovaný poučený.

(5) Ak obžalovaný na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe alebo urobil vyhlásenie podľa odseku 4, súd v tomto rozsahu postupuje primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) a zároveň obžalovaného poučí, že súdom prijaté vyhlásenie o vine, ako aj súdom prijaté vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c).

(6) Pred rozhodnutím súdu o prijatí vyhlásenia obžalovaného, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe, ako aj pred rozhodnutím o prijatí vyhlásenia

obžalovaného podľa odseku 4 súd zistí stanovisko prokurátora, poškodeného a zúčastnenej osoby, ak sú prítomní na hlavnom pojednávaní.

(7) Súd po vyhlásení obžalovaného podľa odseku 5 rozhodne uznesením, či toto vyhlásenie obžalovaného prijíma alebo neprijíma.

(8) Ak súd rozhodol, že vyhlásenie obžalovaného podľa odseku 5 prijíma, zároveň vyhlási, že dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku, sa nevykoná, a vykoná dôkazy súvisiace s nepriznaným skutkom, výrokom o treste, náhrade škody alebo ochranného opatrenia. To nevylučuje možnosť výsluchu obžalovaného o účasti inej osoby na žalovanej trestnej činnosti.

Tretí diel Dokazovanie

Výsluch obžalovaného

§ 258

(1) Ak obžalovaný po prednesení obžaloby a vyjadrení poškodeného neurobil vyhlásenie uvedené v § 257 ods. 1 písm. b) alebo c), predseda senátu potom, ako zistí podmienky na vykonanie hlavného pojednávania, zistí osobné údaje obžalovaného a poučí ho o jeho právach. Potom umožní prokurátorovi vyslúchnuť obžalovaného. Obžalovaného treba vyslúchnuť na obsah obžaloby, a ak bol uplatnený nárok na náhradu škody, aj na tento nárok. Pritom sa postupuje podľa § 122 ods. 2 a 3.

(2) Výsluch môže predseda senátu prerušiť len vtedy, ak výsluch nie je vedený v súlade so zákonom alebo ak je výsluch vedený inak nevhodným spôsobom, alebo ak predseda alebo člen senátu považujú za nevyhnutné položiť obžalovanému otázku, ktorú nemožno odložiť na dobu po skončení výsluchu.

(3) Po skončení výsluchu obžalovaného prokurátorom má právo vypočuť obžalovaného jeho obhajca. Ustanovenie odseku 2 tu platí primerane. So súhlasom predsedu senátu sú prokurátor, obhajca, poškodený alebo zúčastnená osoba oprávnení po skončení výsluchov klásť obžalovanému doplňujúce otázky. O ich poradí rozhodne predseda senátu.

(4) Na návrh prokurátora alebo obhajcu sa zápisnica o skoršej výpovedi obžalovaného alebo jej časť prečíta, ak sa koná v neprítomnosti obžalovaného, obžalovaný využije svoje právo nevypovedať alebo sa objavia podstatné rozpory medzi jeho skoršou výpoveďou a údajmi na hlavnom pojednávaní a ak bol skorší výsluch vykonaný spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam tohto zákona. V prípade rozporov vo výpovediach sa prečíta tá časť zápisnice o skoršom výsluchu obžalovaného, ktorej sa namietané rozpory priamo týkajú. Na tieto rozpory treba obžalovaného upozorniť a spýtať sa ho na ich príčinu. Zápisnicu prečíta tá zo strán, ktorú určí predseda senátu, pokiaľ zápisnicu neprečíta sám alebo ním poverený člen senátu.

§ 259

Strany môžu namietaf spôsob vykonávania výsluchu, najmä môžu namietaf prípustnosť otázky položenej vypočúvajúcim. O námietke rozhodne predseda senátu. Ak námietke vyhovie, vypočúvaný nie je povinný na otázku odpovedať a táto otázka sa do zápisnice nezapíše alebo sa zo zápisnice vyčiarkne. O námietke proti otázke predsedu senátu, sudcu alebo prísediaceho rozhodne senát.

§ 260

Ak je obžalovaných niekoľko, predseda senátu môže urobiť opatrenia, aby obžalovaný bol vypočúvaný v neprítomnosti ostatných spoluobžalovaných. Poradie výsluchu obžalovaných určí po vypočutí návrhov strán predseda senátu. Obžalovaného však treba ešte v priebehu dokazovania oboznámiť s obsahom výpovede spoluobžalovaných, ktorí boli vypočúvaní v jeho neprítomnosti.

Výsluch svedka**§ 261**

(1) Poradie výsluchu svedkov určí predseda senátu spravidla tak, že ako prví budú vypočutí svedkovia navrhnutí prokurátorom a po nich svedkovia navrhnutí obžalovaným. Obdobne sa postupuje aj pri vykonávaní ostatných dôkazov. Obžalovaný môže požiadať, aby poradie výsluchov bolo zmenené. O tejto žiadosti rozhodne predseda senátu. Ak obžalovaný s rozhodnutím predsedu senátu nesúhlasí, rozhodne senát.

(2) Predseda senátu dbá na to, aby ešte nevyslúchnutý svedok nebol prítomný pri výsluchu obžalovaného a iných svedkov. Ak obžalovaný uznal základ aj výšku škody poškodeným včas a riadne uplatneného nároku na náhradu škody, vykoná sa ďalšie dokazovanie o výške škody iba výnimočne, najmä ak sú o nej dôvodné pochybnosti alebo je to potrebné pre záver o právnom posúdení skutku.

(3) Výsluch svedka vykoná ten, kto navrhol vykonanie takého dôkazu; ak o vykonaní dôkazu rozhodol súd, výsluch svedka vykoná predseda senátu, pri zachovaní práva prokurátora, obžalovaného a obhajcu vykonať následne výsluch svedka a klásť mu otázky. Ak výsluch svedka alebo znalca navrhol obžalovaný, jeho obhajca alebo prokurátor, rozhodne predseda senátu po vypočutí strán o tom, ktorý z nich výsluch vykoná, pri zachovaní práva druhej strany vykonať následne výsluch svedka alebo znalca a klásť mu otázky. Pritom sa postupuje podľa § 132.

(4) Ustanovenia § 258 ods. 2 a 3 a § 259 sa použijú primerane aj na vykonanie dôkazu výsluchom svedka. Predseda senátu môže rozhodnúť, že výsluch svedka vykoná sám, ak má byť ako svedok vypočúvaná osoba mladšia ako pätnásť rokov, ak ide o chorého, zraneného svedka alebo svedka poškodeného trestným činom proti ľudskej dôstojnosti alebo ak by výsluch svedka stranou alebo obhajcom nebol z iných dôvodov vhodný alebo úplný.

§ 262

Ak je obava, že svedok v prítomnosti obžalovaného nevypovie pravdu, prípadne ak ide o výsluch svedka, ktorému alebo jeho blízkej osobe z podaného svedectva hrozí ujma na zdraví, smrť alebo iné závažné nebezpečenstvo, agenta alebo o svedka, ktorého totožnosť musí zostať zo závažných dôvodov utajená, urobí predseda senátu vhodné opatrenia na zaistenie bezpečnosti alebo utajenie totožnosti svedka, prípadne vylúči obžalovaného, jeho dôverníkov a verejnosť po dobu výsluchu takého svedka z pojednávacej miestnosti. Po návrate do pojednávacej miestnosti musí byť obžalovaný oboznámený s obsahom výpovede svedka, môže sa o nej vyjadriť aj bez toho, aby sa so svedkom stretol, a môže mu prostredníctvom predsedu senátu klásť aj otázky.

§ 262a

Predseda senátu vypočuje svedka, ktorý je obzvlášť zraniteľnou obeťou tak, aby sa zabránilo vizuálnemu kontaktu s obžalovaným, najmä využitím technických zariadení vrátane zariadení určených na prenos zvuku; ustanovenie § 262 tým nie je dotknuté.

§ 263

(1) Namiesto výsluchu svedka na hlavnom pojednávaní možno čítať zápisnicu o jeho výpovedi alebo jej podstatnú časť, ak s tým súhlasí prokurátor a obžalovaný a súd nepovažuje osobný výsluch za potrebný.

(2) Súhlas obžalovaného nie je potrebný, ak sa výslovne vyjadril, že sa na hlavnom pojednávaní nezúčastní, alebo výslovne požiadal, aby sa hlavné pojednávanie konalo v jeho neprítomnosti, alebo ak sa na hlavné pojednávanie napriek riadnemu predvolaniu bez ospravedlnenia nedostavil, alebo sa bez vážneho dôvodu vzdialil z pojednávacej siene, alebo ak prokurátor navrhol v obžalobe čítať výpoveď svedka a obžalovaný po doručení výzvy podľa § 240 ods. 3 takého svedka nenavrhol vypočuť osobne. V uvedených prípadoch stačí súhlas prokurátora. O tejto skutočnosti musí byť obžalovaný v predvolaní poučený.

(3) Zápisnica o výpovedi spoluobžalovaného alebo svedka sa môže prečítať aj vtedy, ak bol výsluch vykonaný spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam tohto zákona a

- a) taká osoba zomrela alebo sa stala nezvestnou, pre dlhodobý pobyt v cudzine alebo na neznámom mieste nedosiahnuteľnou, alebo ochorela na chorobu, ktorá natrvalo alebo na dlhší čas znemožňuje jej výsluch alebo ak sa taká osoba ani na opätovné predvolanie súdu k výsluchu bez dôvodného ospravedlnenia nedostaví a jej predvedenie bolo neúspešné; ak ide o výpoveď svedka, u ktorého bol v čase jeho výpovede v prípravnom konaní, ktorá sa má prečítať, dôvodný predpoklad, že na hlavnom pojednávaní ho nebude možné vypočuť, možno jeho výpoveď prečítať len vtedy, ak bol o úkone riadne upovedomený obvinený, a ak má obhajcu, jeho obhajca,
- b) išlo o neodkladný úkon alebo neopakovateľný úkon, alebo
- c) taká osoba na hlavnom pojednávaní bez oprávnenia odoprela vypovedať.

(4) Zápisnicu o výpovedi svedka, ktorý na hlavnom pojednávaní využil svoje právo odprieť výpoveď podľa § 130, možno prečítať len za predpokladu, že bol pred výsluchom, ktorého sa zápisnica týka, o svojom práve odprieť výpoveď riadne poučený a výslovne vyhlásil, že toto právo nevyužíva, ak bol výsluch vykonaný spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam tohto zákona.

(5) Strany môžu namietvať spôsob vykonávania výsluchu, najmä môžu namietvať prípustnosť otázky položenej vypočúvajúcim. O námietke rozhodne predseda senátu. Ak námietke vyhovie, vypočúvaný nie je povinný na otázku odpovedať a táto otázka sa do zápisnice nezapíše alebo sa zo zápisnice vyčiarkne. O námietke proti otázke predsedu senátu, sudcu alebo prísediaceho rozhodne senát.

§ 264

(1) Ak sa svedok odchýli v podstatných bodoch od svojej skoršej výpovede, môže mu byť na návrh prokurátora, obžalovaného alebo obhajcu zápisnica o jeho skoršej výpovedi predložená na vysvetlenie rozporov v jeho výpovediach.

(2) Predloženie skoršej výpovede podľa odseku 1 spočíva v prečítaní tých častí zápisnice o skoršom výsluchu, ku ktorým sa má vyslúchaný vyjadríť a vysvetliť rozpory medzi svojimi výpoveďami. Zápisnicu prečíta tá zo strán, ktorú určí predseda senátu, ak zápisnicu neprečíta sám alebo ním poverený člen senátu.

§ 265

(1) Svedok pred výsluchom na súde je povinný zložiť prísahu.

(2) Pred prisahou musí byť svedok poučený o možnosti poskytnutia ochrany pred neoprávneným postihom v pracovnoprávnom vzťahu podľa osobitného predpisu a musí byť upozornený na význam svedeckej výpovede a na následky krivej prisahy. Prisaha znie: „Prisahám na svoju česť a svedomie, že budem vypovedať pravdu, nič iné len pravdu a vedome nič nezamlčím.“.

§ 266

(1) Svedok, ktorý má sluchovú alebo rečovú vadu, vykoná prisahu tak, ak je to možné, že opakuje slová prisahy, ktoré mu prečíta predseda senátu. Písomný text prisahy svedok pred súdom podpíše.

(2) Nepočujúci svedok po pretlmočení znenia prisahy do posunkovej reči prítomným tlmočníkom posunkovej reči podpíše text jej znenia s vyznačením, že táto mu bola pretlmočená do posunkovej reči a že jej obsahu porozumel.

§ 267

Do prisahy nemožno vziať svedka,

- a) ktorý pri svojom výsluchu nedovršil štrnásť rok svojho veku,
- b) ak je dôvodný predpoklad, že pre telesnú alebo duševnú chorobu nemusel vnímať okolnosti, o ktorých má vypovedať, alebo ak také okolnosti nie je schopný uviesť,
- c) ktorý vzhľadom na svoje psychické a fyzické predpoklady nie je schopný náležite pochopiť podstatu a dôležitosť prisahy,
- d) ktorý je zaviazaný mlčanlivosťou spojenou s výkonom jeho povolania, ak ten, kto ho zaviazal mlčanlivosťou, ho mlčanlivosti nezbaví.

§ 268

Znalecké dokazovanie

(1) Ak znalec ešte nepodal vo veci písomný znalecký posudok alebo sa od neho odchyľuje, alebo ho dopĺňa, môže mu predseda senátu uložiť, aby znalecký posudok alebo jeho doplnenie nadiktoval do zápisnice.

(2) Pri výsluchu znalca na hlavnom pojednávaní sa použijú ustanovenia § 258 ods. 2 a 3 a § 259 primerane. Namiesto výsluchu znalca možno čítať zápisnicu o jeho výpovedi alebo jeho písomný znalecký posudok, ak znalec bol pred podaním znaleckého posudku poučený podľa § 144, nie sú pochybnosti o správnosti a úplnosti znaleckého posudku a prokurátor i obžalovaný s tým súhlasia, alebo ak sa znalec naň odvolá.

(3) Ak bol posudok znalca obstaraný niektorou zo strán a predkladá sa v konaní ako dôkaz, ustanovenie odseku 1 sa použije primerane.

(4) Ak bol posudok predložený stranou a osoba podávajúca posudok nie je zapísaná v zozname znalcov, pred súdom zloží sľub podľa osobitného zákona a predseda senátu ju poučí o trestných následkoch vedome nepravdivého znaleckého posudku. Potom sa znalec vyjadrí, či posudok podal v zmysle zloženého sľubu.

(5) Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa primerane použijú aj na odborné vyjadrenie.

§ 269

Listinné dôkazy

Písomné vyjadrenia, posudky, správy štátnych orgánov a ďalšie listiny, ktorými sa vykonáva dôkaz na hlavnom pojednávaní, sa prečítajú celé alebo ich časť, ktorá sa týka dokazovanej

skutočnosti, a umožní sa do nich nazrieť stranám, a ak je to potrebné, aj svedkom a znalcom.

§ 270

Vecné dôkazy a dokazovanie zvukovým, obrazovým a obrazovo-zvukovým záznamom

(1) Vecné dôkazy súd predloží stranám, a ak je to potrebné, aj svedkom a znalcom.

(2) Zvukový, obrazový alebo obrazovo-zvukový záznam sa ako dôkaz vykoná na technickom zariadení, a to oboznámením celého záznamu alebo jeho časti, ktorá sa týka dokazovanej skutočnosti. Ak to povaha dôkazu pripúšťa, môže sa vykonať aj oboznámením jeho celého písomného prepisu alebo jeho časti, ktorá sa týka dokazovanej skutočnosti. Súčasťou výkonu tohto dôkazu je aj správa o tom, akým spôsobom a kým bol záznam vyhotovený alebo získaný.

Súčinnosť strán pri dokazovaní

§ 271

(1) Obžalovaného, poškodeného a zúčastnenej osoby sa treba po vykonaní každého dôkazu opýtať, či sa chce k nemu vyjadriť, a vyjadrenie každého sa zapíše do zápisnice.

(2) Na konfrontáciu alebo rekogníciu sa použijú primerane ustanovenia § 125 a § 126.

§ 272

(1) Po skončení výsluchu prokurátorom, obžalovaným, jeho obhajcom alebo predsedom senátu môže zákonný zástupca obžalovaného, v rozsahu uplatnených práv poškodený alebo jeho splnomocnenec, zúčastnená osoba alebo jej splnomocnenec so súhlasom predsedu senátu klásť vypočúvaným otázky, keď už členovia senátu otázky nemajú.

(2) Po vykonaní všetkých dôkazov zistí predseda senátu, či strany nemajú návrhy na doplnenie dokazovania.

(3) Súd odmietne vykonať dôkaz, ktorý sa týka okolnosti nepodstatnej pre rozhodnutie alebo okolnosti, ktorú možno zistiť inými, už skôr navrhnutými dôkazmi. Rozhodnutie o odmietnutí vykonať dôkaz sa oznámi tomu, kto návrh na jeho vykonanie podal, a to spravidla ústne po otvorení hlavného pojednávania; súd je však oprávnený, ak sa to ukáže potrebným v priebehu ďalšieho pojednávania, takéto rozhodnutie zmeniť a vykonanie dôkazu pripustiť.

§ 273

Osobitné ustanovenie o vykonávaní dôkazov

(1) Obžalovaný, ktorému je poskytovaná ochrana a pomoc podľa osobitného predpisu a v súvislosti s jeho prítomnosťou v konaní pred súdom je tu dôvodná obava z ohrozenia jeho života alebo zdravia, či života alebo zdravia jeho blízkej osoby, môže byť vypočutý s využitím technických zariadení určených na prenos zvuku a obrazu.

(2) Spôsob vykonania dôkazu alebo oboznámenia s obsahom dôkazu môže byť namietnutý alebo doplnený stranou. Na rozhodovanie o námietke a návrhu na doplnenie vykonania dôkazu sa primerane použije ustanovenie § 263 ods. 5.

Štvrtý diel
Záver hlavného pojednávania

Záverečné reči

§ 274

(1) Ak niet ďalších dôkazných návrhov alebo ak súd rozhodol, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú, vyhlási predseda senátu dokazovanie za skončené a udelí slovo na záverečné reči.

(2) Po záverečnej reči prokurátora, zástupcu záujmového združenia občanov prehovorí poškodený, zúčastnená osoba, obhajca obžalovaného a obžalovaný. Ak má poškodený alebo zúčastnená osoba splnomocnenca, prehovorí len splnomocnenec. Ak treba, určí predseda senátu poradie, v ktorom sa po záverečnej reči prokurátora ujmú slova jednotlivé oprávnené osoby. Obhajca obžalovaného a obžalovaný hovoria však vždy poslední; zástupca záujmového združenia občanov, poškodený a zúčastnená osoba alebo ich splnomocnenec môžu prehovoriť len v rozsahu uplatnených nárokov.

(3) Ak sa po záverečnej reči obhajcu alebo obžalovaného ujal slova na základe súhlasu predsedu senátu znovu prokurátor, obhajca a obžalovaný majú právo sa k tomu vyjadriť.

(4) Záverečné reči môže predseda senátu prerušiť len vtedy, keď vybočujú zrejme z rámca prejednávanej veci.

§ 275

Po skončení záverečných rečí a pred odchodom na záverečnú poradu udelí predseda senátu obžalovanému posledné slovo. Počas tohto prejavu nesmú obžalovanému ani súd, ani nikto iný klásť otázky.

§ 276

Doplnenie dokazovania

(1) Ak zistí súd so zreteľom na záverečné reči alebo pri záverečnej porade, že treba ešte niektorú okolnosť objasniť, rozhodne uznesením, že dokazovanie bude doplnené, a v hlavnom pojednávaní pokračuje.

(2) Po doplnení dokazovania treba vždy znova dať slovo na záverečné reči.

Piaty diel

Odročenie hlavného pojednávania

§ 277

(1) Ak sa objaví prekážka, pre ktorú nemožno hlavné pojednávanie vykonať alebo v ňom pokračovať, súd odročí hlavné pojednávanie a určí termín, kedy sa bude konať ďalšie hlavné pojednávanie; odročiť hlavné pojednávanie na neurčito možno len vtedy, ak to vyžaduje povaha úkonu. Ak odpadne prekážka, pre ktorú muselo byť hlavné pojednávanie odročené na neurčito, treba bez zbytočného odkladu, najneskôr v lehote dvoch týždňov po jej odpadnutí, nariadiť termín hlavného pojednávania alebo vykonať iný úkon smerujúci k skončeniu veci.

(2) Skôr ako predseda senátu hlavné pojednávanie odročí, zistí, či strany nenavrhujú ďalšie dôkazy, ktoré by bolo treba na budúce pojednávanie zadovážiť. Nedôvodné návrhy súd odmietne uznesením, proti ktorému sťažnosť nie je prípustná.

(3) Pri odročení hlavného pojednávania súd môže uložiť, aby dôkaz zabezpečila strana, ktorá ho navrhla vykonať alebo na jeho vykonaní trvá, alebo z ktorej návrhu takáto potreba vyplynula. To neplatí, ak dôkaz priamo alebo nepriamo navrhol obžalovaný a z charakteru dôkazu je zrejmé, že obžalovaný ho sám zabezpečiť nemôže.

(4) Ak súd zistí, že navrhovaný dôkaz nemožno vykonať, rozhodne, že sa tento dôkaz nevykoná. Môže tiež rozhodnúť, aby bol svedok zabezpečený a predvedený podľa § 88.

(5) Ak nie je pre podstatnú chybu konania alebo z iného dôležitého dôvodu potrebné vykonať hlavné pojednávanie znova, oboznámi predseda senátu pri pokračovaní v odročenom hlavnom pojednávaní podstatný obsah doterajšieho pojednávania. Ak od odročenia hlavného pojednávania uplynula dlhšia doba, prečíta predseda senátu podstatný obsah zápisnice o hlavnom pojednávaní. Ak došlo k zmene samosudcu alebo sa zmenilo zloženie senátu, musí sa hlavné pojednávanie vykonať znova; to neplatí, ak so zmenou samosudcu alebo zmenou v zložení senátu obžalovaný súhlasí.

Šiesty diel

Rozhodnutie súdu na hlavnom pojednávaní

§ 278

Podklad na rozhodnutie

(1) Súd môže rozhodovať len o skutku, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu.

(2) Ak nejde o prípad podania obžaloby po konaní o návrhu na dohodu o vine a treste podľa § 232 ods. 5 alebo 6, súd môže pri svojom rozhodnutí prihliadať len na skutočnosti, ktoré boli prebraté na hlavnom pojednávaní, a opierať sa o dôkazy, ktoré boli na hlavnom pojednávaní vykonané.

(3) Súd nie je viazaný právnym posúdením skutku v obžalobe.

§ 279

Vrátenie veci prokurátorovi

(1) Súd vráti vec prokurátorovi uznesením na došetrenie len vtedy, ak počas hlavného pojednávania vyjde najavo, že obžalovaný spáchal ešte ďalší skutok, ktorý je trestným činom, a prokurátor o vrátenie veci požiadal so zreteľom na potrebu spoločného prejednania.

(2) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 280

Postúpenie veci

(1) Ak zistí súd v žalovanom skutku trestný čin, na ktorého prejednanie nie je príslušný, postúpi vec príslušnému súdu. Je však povinný rozhodnúť vec sám, ak ide iba o miestnu nepríslušnosť a obžalovaný ju nenamietal; rovnako je povinný sám vec rozhodnúť, ak by mala byť vec postúpená súdu toho istého druhu, avšak nižšieho stupňa, alebo ak by mala byť vec postúpená z okresného súdu v sídle krajského súdu na iný okresný súd. Postúpiť vec inému súdu nemôže súd, ktorému bola vec postúpená nadriadeným súdom, okrem prípadu, že by sa skutkový podklad na posúdenie príslušnosti medzitým podstatne zmenil.

(2) Súd postúpi vec inému orgánu, ak zistí, že nejde o trestný čin, ale žalovaný skutok by mal iný orgán prejednať ako priestupok, služobné previnenie alebo disciplinárne previnenie, o ktorých je tento orgán príslušný rozhodovať.

(3) Proti uzneseniu o postúpení veci podľa odseku 2 môže prokurátor podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 281

Zastavenie trestného stíhania

(1) Súd zastaví trestné stíhanie, ak na hlavnom pojednávaní zistí, že je tu niektorá z okolností uvedených v § 9 ods. 1.

(2) Súd môže zastaviť trestné stíhanie aj vtedy, ak zistí na hlavnom pojednávaní niektorý z dôvodov uvedených v § 215 ods. 2 alebo 3.

(3) Ak súd rozhodne podľa odseku 1 alebo 2, odkáže poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, na civilný proces alebo na konanie pred iným príslušným orgánom.

(4) Rozhodnutie podľa odsekov 1 a 2 sa môže týkať tiež len niektorého zo skutkov, pre ktoré bola podaná obžaloba.

(5) Proti rozhodnutiu podľa odsekov 1 a 2 môže prokurátor a poškodený podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 282

Podmienečné zastavenie trestného stíhania a zmier

(1) Súd môže podmienečne zastaviť trestné stíhanie, ak na hlavnom pojednávaní zistí, že sú splnené podmienky uvedené v § 216 ods. 1.

(2) Súd môže podmienečne zastaviť trestné stíhanie spolupracujúceho obvineného, ak na hlavnom pojednávaní zistí, že sú splnené podmienky uvedené v § 218 ods. 1.

(3) Súd môže schváliť zmier a zastaviť trestné stíhanie, ak na hlavnom pojednávaní zistí, že sú splnené podmienky uvedené v § 220; pritom postupuje podľa ustanovení § 221 až 227.

(4) Proti rozhodnutiu podľa odsekov 1 až 3 môže prokurátor a proti rozhodnutiu o podmienečnom zastavení trestného stíhania aj obžalovaný a poškodený podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 283

Prerušenie trestného stíhania

(1) Súd preruší trestné stíhanie, ak zistí na hlavnom pojednávaní, že je tu niektorá z okolností uvedených v § 228 ods. 2, § 241 ods. 3 alebo § 244 ods. 4, alebo môže prerušiť trestné stíhanie, ak na hlavnom pojednávaní zistí, že je tu niektorá z okolností uvedených v § 228 ods. 3.

(2) Súd preruší trestné stíhanie aj vtedy, keď nemožno obžalovanému doručiť predvolanie na hlavné pojednávanie.

(3) Ak odpadne dôvod prerušenia, súd v trestnom stíhaní pokračuje.

(4) Proti rozhodnutiu, ktorým súd trestné stíhanie prerušil alebo ktorým návrh na pokračovanie v ňom zamietol, môže prokurátor a obžalovaný podať sťažnosť.

(5) Súd preruší trestné stíhanie aj vtedy, ak sa domnieva, že všeobecne záväzný právny predpis nižšej právnej sily, ktorého použitie je v danej trestnej veci rozhodujúce pre rozhodovanie o vine a treste, je v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom vyššej právnej sily alebo

s medzinárodnou zmluvou, a podá návrh na začatie konania pred ústavným súdom. Nález ústavného súdu je pre súd záväzný.

Rozsudok

§ 284

(1) Ak nebude vec vrátená prokurátorovi na došetrenie podľa § 279, postúpená podľa § 280 ods. 1 alebo 2, ak nedôjde k zastaveniu trestného stíhania podľa § 281 alebo § 282 ods. 3, k podmienenému zastaveniu trestného stíhania podľa § 282 ods. 1 alebo 2 alebo k jeho prerušeniu podľa § 283, rozhodne súd rozsudkom, či sa obžalovaný uznáva za vinného alebo či sa spod obžaloby oslobodzuje.

(2) Uznať obžalovaného za vinného z trestného činu podľa prísnejšieho ustanovenia zákona, ako podľa ktorého posudzovala skutok obžaloba, môže súd len vtedy, ak obžalovaného na možnosť tohto prísnejšieho posudzovania skutku upozornil skôr, ako súd vyhlásil dokazovanie za skončené. Ak o to obžalovaný alebo jeho obhajca požiada, treba mu poskytnúť znova lehotu na prípravu obhajoby a hlavné pojednávanie na ten účel odročiť najmenej o päť pracovných dní.

§ 285

Súd oslobodí obžalovaného spod obžaloby, ak

- a) nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný,
- b) skutok nie je trestným činom,
- c) nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný,
- d) obžalovaný nie je pre nepríčetnosť trestne zodpovedný,
- e) obvinený mladistvý, ktorý v čase činu neprekročil pätnásť rok veku, nedosiahol takú úroveň rozumovej a mravnej vyspelosti, aby mohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie,
- f) trestnosť činu zanikla, alebo
- g) prokurátor na hlavnom pojednávaní ustúpil od obžaloby podľa § 239 ods. 2.

§ 286

Ak bolo trestné stíhanie zastavené v dôsledku premlčania alebo z dôvodov uvedených v § 215 ods. 2 a v konaní sa pokračovalo len preto, že obžalovaný na prejednaní veci trval, súd, ak nezistí žiadny iný dôvod na oslobodenie obžalovaného, vysloví vinu, trest však neuloží.

§ 287

(1) Ak súd odsudzuje obžalovaného pre trestný čin, ktorým spôsobil inému škodu uvedenú v § 46 ods. 1, uloží mu spravidla v rozsudku, aby ju poškodenému nahradil, ak bol nárok riadne a včas uplatnený. Súd uloží obžalovanému vždy povinnosť nahradiť neuhradenú škodu alebo jej neuhradenú časť, ak jej výška je súčasťou popisu skutku uvedeného vo výroku rozsudku, ktorým bol obžalovaný uznaný za vinného, alebo ak ide o náhradu morálnej škody spôsobenej úmyselným násilným trestným činom podľa osobitného zákona, ak škoda nebola dosiaľ uhradená.

(2) Výrok o povinnosti obžalovaného na náhradu škody musí presne označovať osobu oprávneného a nárok, ktorý mu bol prisúdený. V odôvodnených prípadoch môže súd vysloviť, že záväzok má byť splnený v splátkach, a súčasne určí podmienky ich splatnosti, pritom berie na zreteľ aj vyjadrenie poškodeného.

(3) Výrok rozsudku o náhrade škody môže byť na návrh poškodeného vyjadrený v peňažných prostriedkoch v cudzej mene, ak to neodporuje okolnostiam prípadu a škoda bola spôsobená na

peňažných prostriedkoch v cudzej mene alebo na veciach zakúpených za také peňažné prostriedky alebo ak obžalovaný alebo poškodený je devízovým cudzozemcom.

§ 288

(1) Ak podľa výsledku dokazovania nie je podklad na vyslovenie povinnosti na náhradu škody alebo ak by bolo treba na rozhodnutie o povinnosti na náhradu škody vykonať ďalšie dokazovanie, ktoré presahuje potreby trestného stíhania a predĺžilo by ho, súd odkáže poškodeného na civilný proces, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom. Poškodeného treba označiť jeho menom a priezviskom, dátumom a miestom narodenia a miestom bydliska. Ak je poškodeným právnická osoba, treba ju označiť jej obchodným menom alebo názvom, sídlom a identifikačným číslom podľa záznamu v obchodnom registri, živnostenskom registri alebo inom registri.

(2) Na civilný proces alebo na konanie pred iným príslušným orgánom odkáže súd poškodeného tiež so zvýškom jeho nároku, ak mu nárok z akéhokoľvek dôvodu prizná len sčasti.

(3) Ak súd obžalovaného spod obžaloby oslobodí, odkáže poškodeného s jeho nárokom na náhradu škody vždy na civilný proces, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom.

§ 289

(1) Ak súd rozhoduje vo veci samej a ak tento zákon neustanovuje inak, vždy rozhodne o návrhu prokurátora na uloženie ochranného opatrenia; to platí aj v prípade, ak rozhoduje mimo hlavného pojednávania. Ak ide o návrh na uloženie ochranného opatrenia zhabania peňažnej čiastky alebo zhabania majetku, súd nie je viazaný návrhom prokurátora, pokiaľ ide o druh ochranného opatrenia a výšku peňažnej čiastky. Ak súd zistil u obžalovaného dôvod na uloženie ochranného opatrenia, môže ho uložiť i bez návrhu prokurátora.

(2) Ak súd potrebuje na rozhodnutie o ochrannom opatrení vykonať ešte ďalšie dokazovanie, ktoré nemôže byť vykonané ihneď, vyhradí rozhodnutie o ochrannom opatrení verejnému zasadnutiu.

(3) Postupovať podľa odseku 2 možno aj vtedy, keď prokurátor urobil návrh na zhabanie veci nepatriacej obžalovanému.

Siedmy diel

Rozhodnutie súdu mimo hlavného pojednávania

§ 290

(1) Ak vyjde najavo mimo hlavného pojednávania niektorá z okolností odôvodňujúcich zastavenie trestného stíhania podľa § 281 ods. 1 alebo 2 alebo prerušenie trestného stíhania podľa § 283 ods. 1 alebo 2, súd trestné stíhanie zastaví alebo preruší.

(2) Mimo hlavného pojednávania rozhoduje súd na neverejnom zasadaní; ak to však predseda senátu považuje za potrebné, môže na rozhodnutie podľa odsekov 1, 3 a 5 nariadiť verejné zasadnutie.

(3) Rozhodnutie o schválení zmieru môže súd urobiť aj na neverejnom zasadaní.

(4) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 môže prokurátor podať sťažnosť, ktorá má, ak nejde o prerušenie trestného stíhania, odkladný účinok.

(5) Ak vyjdú najavo mimo hlavného pojednávania okolnosti odôvodňujúce zastavenie trestného stíhania podľa § 215 ods. 3, podmienené zastavenie trestného stíhania podľa § 216 ods. 1 alebo § 218 ods. 1 alebo schválenie zmieru a zastavenie trestného stíhania podľa § 220 ods. 1, súd môže

zastaviť trestné stíhanie, podmienene zastaviť trestné stíhanie alebo schváliť zmier a zastaviť trestné stíhanie.

(6) Proti rozhodnutiu podľa odseku 5 môže prokurátor, proti rozhodnutiu o zastavení trestného stíhania aj poškodený a proti rozhodnutiu o podmienedom zastavení trestného stíhania aj obvinený a poškodený podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

ŠTVRTÁ HLAVA VEREJNÉ ZASADNUTIE

§ 291 Všeobecné ustanovenie

Na verejnom zasadnutí rozhoduje súd, ak to zákon výslovne ustanovuje.

§ 292 Príprava verejného zasadnutia

(1) Predseda senátu predvolá na verejné zasadnutie osoby, ktorých osobná účasť na ňom je nevyhnutná. O verejnom zasadnutí upovedomí prokurátora, ako aj osobu, ktorá svojim návrhom dala na verejné zasadnutie podnet, a osobu, ktorá môže byť priamo dotknutá rozhodnutím. Ak mladistvý obvinený v čase konania verejného zasadnutia nedovърší devätnásty rok svojho veku, upovedomí sa aj orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Predseda senátu o verejnom zasadnutí upovedomí aj obhajcu, splnomocnenca a zákonného zástupcu. K predvolaniu alebo upovedomeniu pripojí rovnopis návrhu, ktorým bol na verejné zasadnutie daný podnet.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na konanie o sťažnosti proti uzneseniu o nevzatí obvineného do väzby.

(3) Ak na hlavnom pojednávaní pred okresným súdom vystupoval zástupca záujmového združenia občanov, upovedomí predseda senátu krajského súdu o verejnom zasadnutí konanom o odvolaní aj záujmové združenie občanov, ktoré zástupcu vyslalo.

(4) Deň, čas a miesto verejného zasadnutia určí predseda senátu tak, aby osobe, ktorá na verejné zasadnutie dala svojím návrhom podnet, osobe, ktorá môže byť rozhodnutím priamo dotknutá, obhajcovi a prokurátorovi zostala od doručenia predvolania na verejné zasadnutie alebo od upovedomenia lehota aspoň päť pracovných dní na prípravu; to neplatí pri sťažnosti proti uzneseniu o nevzatí obvineného do väzby. Skrátiť lehotu možno len so súhlasom toho, v záujme koho je lehota ustanovená. U ostatných osôb, ktoré sa na verejné zasadnutie predvolávajú alebo o ňom upovedomujú, treba zachovať spravidla trojdňovú lehotu.

(5) Deň verejného zasadnutia, na ktorom sa bude rozhodovať o sťažnosti prokurátora proti uzneseniu o nevzatí obvineného do väzby, oznámi obvinenému, jeho obhajcovi a prokurátorovi sudca pre prípravné konanie, ktorý rozhodol o nevzatí obvineného do väzby, bezprostredne po tomto úkone a urobí o tom záznam v zápisnici. Postupuje pritom tak, aby sa zachovala lehota uvedená v § 192 ods. 3. Z dní vopred určených v rozvrhu práce súdom príslušným na rozhodnutie o sťažnosti proti uzneseniu o nevzatí do väzby súd oznámi ako deň verejného zasadania posledný deň lehoty podľa § 192 ods. 3.

(6) Verejné zasadnutie o sťažnosti prokurátora proti uzneseniu o nevzatí obvineného do väzby sa môže vykonať v neprítomnosti obvineného alebo jeho obhajcu, ak o termíne konania verejného zasadnutia boli upovedomení spôsobom uvedeným v odseku 5.

Prítomnosť na verejnom zasadnutí**§ 293**

(1) Verejné zasadnutie sa koná za stálej prítomnosti samosudcu a zapisovateľa alebo všetkých členov senátu a zapisovateľa.

(2) Prokurátor sa zúčastní verejného zasadnutia, ak svojím návrhom dal na verejné zasadnutie podnet; vždy sa však zúčastní verejného zasadnutia, na ktorom sa koná o odvolaní alebo o mimoriadnom opravnom prostriedku.

(3) Verejné zasadnutie sa koná za prítomnosti obvineného.

(4) Verejné zasadnutie sa môže vykonať v neprítomnosti obvineného, ak nie je možné doručiť mu predvolanie na verejné zasadnutie a z toho dôvodu ustanovený obhajca bol o verejnom zasadnutí riadne upovedomený.

(5) Verejné zasadnutie sa vykoná v neprítomnosti obvineného aj vtedy, ak mu upovedomenie o verejnom zasadnutí bolo riadne a včas doručené a bol poučený o možnosti konania verejného zasadnutia bez jeho prítomnosti alebo za podmienok uvedených v § 292 ods. 5.

(6) Verejné zasadnutie v neprítomnosti obvineného nemožno konať, ak je obvinený vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody alebo ak ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje desať rokov.

(7) Ustanovenie odseku 6 sa nepoužije, ak sa obvinený odmietol zúčastniť verejného zasadnutia alebo výslovne požiadal, aby sa verejné zasadnutie konalo v jeho neprítomnosti.

(8) Ak obvinený hodnoverným spôsobom ospravedlní svoju neúčasť na verejnom zasadnutí a súčasne písomne požiada súd, aby sa verejné zasadnutie uskutočnilo za jeho prítomnosti, súd odročí verejné zasadnutie a určí deň, čas a miesto ďalšieho verejného zasadnutia.

(9) V prípadoch povinnej obhajoby nemožno konať verejné zasadnutie bez prítomnosti obhajcu. Ospravedlnenie a žiadosť podľa odseku 7 môže predniesť aj obhajca obvineného, ak je na to osobitne splnomocnený.

(10) Obhajca obvineného sa vždy zúčastní verejného zasadnutia, na ktorom sa koná o odvolaní, ako aj verejného zasadnutia, na ktoré dal podnet svojím návrhom obvinený.

§ 294

(1) Ustanovenie § 293 sa použije primerane, ak ide o osobu, ktorá svojím návrhom dala na verejné zasadnutie podnet, alebo o osobu, ktorá môže byť priamo dotknutá rozhodnutím.

(2) O konaní verejného zasadnutia v neprítomnosti ďalších osôb, ktoré boli na verejné zasadnutie predvolané alebo boli o ňom upovedomené, rozhodne súd uznesením.

Priebeh verejného zasadnutia**§ 295**

(1) Po otvorení verejného zasadnutia podá predseda senátu alebo ním určený člen senátu na podklade spisu správu o stave veci zameranú na otázky, ktoré treba na verejnom zasadnutí riešiť. Následne osoba, ktorá dala svojím návrhom na verejné zasadnutie podnet, návrh prednesie. Osoba, ktorá môže byť priamo dotknutá rozhodnutím, ako aj prokurátor sa k návrhu vyjadria, ak

nie sú sami navrhovateľmi.

(2) Ak sa na verejnom zasadnutí vykonávajú dôkazy, použijú sa primerane ustanovenia o dokazovaní na hlavnom pojednávaní. Obmedzenia vo vykonaní dôkazu čítaním zápisnice o výpovedi svedka alebo znalca platia iba pre verejné zasadnutie konané o odvolaní.

(3) Po vykonaní dôkazov udelí predseda senátu slovo na konečné návrhy. Ak je osobou, ktorá môže byť priamo dotknutá rozhodnutím, obvinený, má právo hovoriť posledný. Ak je obvinený mladistvý, konečný návrh môže predniesť aj zástupca orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a zákonný zástupca.

§ 296

Rozhodnutie súdu sa vždy vyhlási verejne.

§ 297

Podklad na rozhodnutie

Ak nejde o prípady konania o dohode o vine a treste alebo priznania spáchania skutku pri konaní o dohode o vine a treste, súd môže pri svojom rozhodovaní prihliadať len na skutočnosti, ktoré boli prebraté na verejnom zasadnutí, a opierať sa o dôkazy, ktoré boli na verejnom zasadnutí vykonané.

§ 298

Použitie ustanovení o hlavnom pojednávaní

Na verejnosť, konanie, začiatok a odročenie verejného zasadnutia sa použijú primerane ustanovenia o hlavnom pojednávaní.

Ochranné opatrenia

§ 299

(1) Ak nejde o prípad, keď si súd rozhodnutie o ochrannom liečení, ochrannej výchove, ochrannom dohľade, zhabaní veci vyhradil podľa § 289 ods. 2, môže tieto ochranné opatrenia uložiť na verejnom zasadnutí len vtedy, ak to navrhne prokurátor.

(2) O návrhu na umiestnenie odsúdeného v detenčnom ústave rozhoduje súd na verejnom zasadnutí.

(3) Proti rozhodnutiu o ochrannom opatrení podľa odsekov 1 a 2 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 300

(1) Ak v konaní o zhabaní veci nemožno spoľahlivo zistiť vlastníka veci, ktorá sa má zhabať, alebo ak jeho pobyt nie je známy, ustanoví mu predseda senátu alebo sudca uznesením opatrovníka. Opatrovník má v konaní o zhabaní veci rovnaké práva ako jej vlastník.

(2) Všetky písomnosti určené pre vlastníka veci sa doručujú iba opatrovníkovi. Predvolanie vlastníka veci na verejné zasadnutie sa vhodným spôsobom uverejní. Verejné zasadnutie sa potom vykoná aj v neprítomnosti vlastníka veci, a to bez ohľadu na to, či sa vlastník veci o ňom dozvedel.

(3) Proti rozhodnutiu o ustanovení opatrovníka je prípustná sťažnosť.

PIATA HLAVA
NEVEREJNÉ ZASADNUTIE

§ 301

Na neveřejnom zasadnutí rozhoduje senát tam, kde nie je zákonom predpísané, že sa rozhoduje na hlavnom pojednávaní alebo na verejnom zasadnutí.

§ 302

(1) Neveřejné zasadnutie sa koná za stálej prítomnosti všetkých členov senátu a zapisovateľa.

(2) Iné osoby sú z účasti na neveřejnom zasadnutí vylúčené; pri rozhodovaní o väzbe má právo zúčastniť sa na neveřejnom zasadnutí aj prokurátor, obvinený a jeho obhajca; pri rozhodovaní o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe môže predseda senátu účasť týmto osobám umožniť. Predseda senátu postupuje pri zabezpečovaní účasti prokurátora, obvineného a obhajcu podľa § 72 ods. 2. Ak je to potrebné, predseda senátu pri rozhodovaní o väzbe alebo o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe upovedomí o neveřejnom zasadnutí aj zástupcu záujmového združenia alebo inú osobu ponúkajúcu záruku alebo peňažnú záruku a umožní ich účasť.

§ 303

Samosudca neveřejné zasadnutie nevykonáva.

§ 304

(1) Ak treba na neveřejnom zasadnutí vykonať dôkaz, vykoná sa prečítaním zápisnice alebo iných písomností alebo oboznámením vecného dôkazu alebo zvukového, obrazového alebo obrazovo-zvukového záznamu, v prípade potreby aj jeho predvedením na technickom zariadení. Súčasťou tohto dôkazu je aj správa o tom, akým spôsobom a kým bol záznam vyhotovený alebo získaný.

(2) Ak sa má rozhodnúť o väzbe alebo ak sa má rozhodnúť o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe a predseda senátu umožnil účasť osobám uvedeným v § 302 ods. 2, predseda senátu vypočuje obvineného, postupuje pritom primerane podľa § 72 ods. 2; ak ide o zástupcu záujmového združenia alebo osobu ponúkajúcu záruku alebo peňažnú záruku, postupuje predseda senátu podľa povahy ponúkanej náhrady väzby a okolností prípadu.

§ 305

Rozhodnutie sa vždy vyhlási.

ŠIESTA HLAVA
ODVOLANIE A KONANIE O ŇOM

§ 306

Prípustnosť a účinok

(1) Opravným prostriedkom proti rozsudku súdu prvého stupňa je odvolanie.

(2) Odvolanie má odkladný účinok.

Oprávnené osoby

§ 307

(1) Ak tento zákon neustanovuje inak, rozsudok môže odvolaním napadnúť

- a) prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku,
- b) obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, okrem výroku o vine v rozsahu, v ktorom súd prijal jeho vyhlásenie, že je vinný, alebo vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe,
- c) poškodený pre nesprávnosť výroku o náhrade škody,
- d) zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci.

(2) Osoba oprávnená podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môže ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.

§ 308

(1) V neprospech obžalovaného môže rozsudok napadnúť odvolaním prokurátor; len čo do povinnosti na náhradu škody má toto právo aj poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

(2) V prospech obžalovaného môžu rozsudok odvolaním napadnúť okrem obžalovaného a prokurátora i príbuzní obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh. Prokurátor môže tak urobiť i proti vôli obžalovaného. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môže i proti vôli obžalovaného za neho v jeho prospech odvolanie podať aj jeho zákonný zástupca alebo jeho obhajca.

Lehota a miesto podania

§ 309

(1) Odvolanie sa podáva na súde, proti ktorého rozsudku smeruje, a to do 15 dní od oznámenia rozsudku. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.

(2) Ak sa rozsudok oznamuje tak obžalovanému, ako aj jeho obhajcovi a zákonnému zástupcovi, plyní lehota od toho oznámenia, ktoré bolo vykonané najneskoršie.

(3) Orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately plyní lehota samostatne.

(4) Iným osobám uvedeným v § 308 ods. 2 okrem prokurátora sa končí lehota tým istým dňom ako obžalovanému.

§ 310

(1) Ak osoba oprávnená podať odvolanie je prítomná pri vyhlásení rozsudku súdu prvého stupňa a poučená podľa § 309, predseda senátu umožní osobám oprávneným podať odvolanie vyjadriť sa a ich vyhlásenie o opravnom prostriedku sa zaznamená do zápisnice o hlavnom pojednávaní. Ak má obžalovaný obhajcu, môže urobiť také vyhlásenie po porade s obhajcom. Osoba oprávnená podať odvolanie môže oznámiť, že zatiaľ sa k možnosti využitia odvolania nevyjadruje. Do zápisnice

o hlavnom pojednávaní sa zaznamená, proti ktorému výroku rozsudku odvolanie smeruje, alebo že odvolanie smeruje aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo.

(2) Z odvolania prokurátora, ktoré podal na hlavnom pojednávaní, musí byť zrejmé, či odvolanie smeruje v prospech alebo neprospech obžalovaného.

§ 311

Obsah odvolania

(1) V písomne podanom odvolaní treba uviesť, proti ktorým výrokom odvolanie smeruje, a či smeruje aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo.

(2) Odvolanie prokurátora, odvolanie, ktoré podáva za obžalovaného jeho obhajca, ako aj odvolanie, ktoré podáva za poškodeného alebo za zúčastnenú osobu ich splnomocnenec, musí byť zároveň odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozsudok napáda a aké chyby sa vytýkajú rozsudku alebo konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo.

(3) Ak odvolanie nespĺňa podmienky uvedené v odseku 2, predseda senátu vyzve odvolateľa, aby nedostatok odstránil. Ak takejto výzve nevyhoví iná osoba ako obžalovaný, môže súd postupovať podľa § 70.

(4) Odvolanie možno oprieť o nové skutočnosti a dôkazy.

Vzdanie sa odvolania a vzatie odvolania späť

§ 312

(1) Po vyhlásení rozsudku sa môže oprávnená osoba odvolania výslovne vzdať. Obžalovaný môže výslovne vyhlásiť, že nesúhlasí s podaním odvolania v svoj prospech osobami uvedenými v § 308 ods. 2.

(2) Osoba, ktorá odvolanie podala, môže ho výslovným vyhlásením vziať späť, a to až do doby, než sa odvolací súd odoberie na záverečnú poradu. Odvolanie prokurátora môže vziať späť i nadriadený prokurátor.

(3) Odvolanie podané v prospech obžalovaného obhajcom, inou oprávnenou osobou alebo zákonným zástupcom môže byť vzaté späť len s výslovným súhlasom obžalovaného. Prokurátor môže vziať také odvolanie späť i bez súhlasu obžalovaného. V tom prípade plyní obžalovanému nová lehota na podanie odvolania od upovedomenia, že odvolanie bolo vzaté späť.

(4) Vzatie odvolania späť vezme uznesením na vedomie predseda senátu odvolacieho súdu, a ak nebola vec doteraz tomuto súdu predložená, predseda senátu súdu prvého stupňa.

§ 313

Odvolanie podané v prospech mladistvého obžalovaného proti jeho vôli prokurátorom, zákonným zástupcom, obhajcom alebo orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately môže byť vzaté späť aj bez súhlasu mladistvého obžalovaného. V tom prípade plyní mladistvému obžalovanému nová lehota na podanie odvolania od upovedomenia, že odvolanie bolo vzaté späť.

§ 314

Konanie na súde prvého stupňa

Predseda senátu doručí rovnopis odvolania ostatným stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o odvolaní priamo dotknuté, s upozornením, že sa môžu k odvolaniu vyjadriť; len čo lehota na

podanie odvolania všetkým oprávneným osobám uplynula, predloží spisy odvolaciemu súdu.

§ 315

Odvolací súd

O odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Rozhodnutie odvolacieho súdu

§ 316

(1) Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

(2) Ako oneskorené nemôže byť zamietnuté odvolanie, ktoré oprávnená osoba podala oneskorene len preto, že sa riadila nesprávnym poučením súdu.

(3) Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

- a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,
- b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo
- c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

§ 317

(1) Ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

(2) Ak bolo podané odvolanie v prospech obžalovaného proti výroku, ktorým bol uznaný za vinného, a odvolací súd tento výrok nezrušuje, preskúma v celom rozsahu aj zákonnosť a odôvodnenosť výroku o treste a ďalších výrokov, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

(3) Ak bola odvolaním napadnutá časť rozsudku týkajúca sa len niektorej z viacerých osôb, o ktorých bolo rozhodnuté tým istým rozsudkom, preskúma odvolací súd podľa odseku 1 len tú časť rozsudku a predchádzajúceho konania, ktorá sa týka tejto osoby.

§ 318

(1) Odvolací súd preruší trestné stíhanie, ak v odvolacom konaní vyjde najavo, že po vyhlásení napadnutého rozsudku nastala niektorá z okolností uvedených v § 228 ods. 2, § 241 ods. 3, § 244 ods. 4 alebo § 283 ods. 5 alebo ak nemožno obžalovanému doručiť predvolanie na verejné zasadnutie odvolacieho súdu.

(2) Ak zanikne dôvod prerušenia trestného stíhania, súd v trestnom stíhaní pokračuje.

§ 319

Odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

§ 320

(1) Odvolací súd napadnutý rozsudok zruší a

- a) vec postúpi, ak mal tak urobiť už súd prvého stupňa podľa § 280 ods. 1 alebo 2,
- b) trestné stíhanie podmiennečne zastaví podľa § 282 ods. 1, ak tak mal urobiť už súd prvého stupňa,
- c) trestné stíhanie zastaví, ak zistí, že je tu niektorá z okolností, ktoré by odôvodňovali zastavenie trestného stíhania súdom prvého stupňa podľa § 281 ods. 1 alebo 2, alebo
- d) trestné stíhanie preruší, ak mal tak urobiť už súd prvého stupňa podľa § 283 ods. 1, 2 alebo 5.

(2) Ak zanikne dôvod prerušenia trestného stíhania, súd v trestnom stíhaní pokračuje.

§ 321

(1) Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

- a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,
- b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,
- c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,
- d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,
- e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo
- f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

(2) Ak bolo odvolanie obmedzené podľa § 317 ods. 1 alebo 3, odvolací súd z dôvodu uvedeného v odseku 1 zruší len napadnutý výrok rozsudku. Ak však odvolací súd zruší hoci i len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

(3) Ak preskúmava všetky výroky, ale je chybná len časť napadnutého rozsudku a možno ju oddeliť od ostatných, zruší odvolací súd rozsudok len v tejto časti; ak však zruší hoci aj len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

§ 322

(1) Ak po zrušení napadnutého rozsudku alebo niektorej jeho časti treba urobiť vo veci nové rozhodnutie, vráti odvolací súd vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, len vtedy, ak by doplnenie konania odvolacím súdom bolo spojené s neprimeranými ťažkosťami alebo by mohlo viesť k iným skutkovým záverom.

(2) Ak napadnutý rozsudok je chybný len v tom, že niektorý výrok v ňom chýba alebo je neúplný, môže odvolací súd bez zrušenia napadnutého rozsudku vec súdu prvého stupňa vrátiť s nariadením, aby o chýbajúcom výroku rozhodol alebo neúplný výrok doplnil.

(3) Odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd

zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

(4) Odvolací súd nemôže sám

- a) uznať obžalovaného za vinného zo skutku, pre ktorý bol napadnutým rozsudkom oslobodený,
- b) uznať obžalovaného za vinného z ťažšieho trestného činu, než z akého ho mohol v napadnutom rozsudku uznať za vinného súd prvého stupňa.

§ 323

Odvolací súd môže po zrušení rozsudku vysloviť, že sa vec vracia prokurátorovi do prípravného konania za splnenia podmienok uvedených v § 279 ods. 1.

§ 324

Ak je dôvod, na ktorého základe rozhodol odvolací súd v prospech niektorého obžalovaného, na prospech aj ďalšiemu spoluobžalovanému alebo zúčastnenej osobe, ktorá nepodala odvolanie, rozhodne odvolací súd vždy aj v ich prospech. Rovnako rozhodne v prospech obžalovaného, ktorému je na prospech dôvod, na ktorého základe rozhodol v prospech zúčastnenej osoby.

§ 325

Ak rozhodne odvolací súd, že sa vec vracia na nové prejednanie a rozhodnutie súdu prvého stupňa, môže súčasne nariadiť, aby bola prejednaná a rozhodnutá v inom zložení senátu. Z dôležitého dôvodu môže tiež nariadiť, aby ju prejednal a rozhodol iný súd toho istého druhu a toho istého stupňa v jeho obvode.

§ 326

Konanie na odvolacom súde

(1) O odvolaní rozhoduje odvolací súd na verejnom zasadnutí. Aj na neverejnom zasadnutí môže urobiť rozhodnutie

- a) podľa § 316 ods. 1 alebo 3,
- b) podľa § 318, § 320 ods. 1, § 321 ods. 1 alebo 2, ak je zrejmé, že chybu nemožno odstrániť na verejnom zasadnutí.

(2) Účasť prokurátora na verejnom zasadnutí je povinná.

(3) Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní musí mať obžalovaný obhajcu vo všetkých prípadoch, v ktorých ho musí mať na hlavnom pojednávaní.

(4) Po otvorení verejného zasadnutia predseda senátu alebo ním určený člen senátu prednesie najskôr napadnutý rozsudok, uvedie, ktoré chyby rozsudku alebo konania sa vytýkajú, a oznámi podstatný obsah doterajšieho konania.

(5) Odvolací súd môže konanie doplniť dôkazmi nevyhnutnými na to, aby mohol o odvolaní rozhodnúť.

Konanie na súde prvého stupňa po zrušení rozsudku

§ 327

(1) Súd, ktorému vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, je viazaný právnym

názorom, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí odvolací súd, a je povinný vykonať úkony a dôkazy, ktorých vykonanie odvolací súd nariadil.

(2) Ak bol napadnutý rozsudok zrušený len v dôsledku odvolania podaného v prospech obžalovaného, nemôže v novom konaní dôjsť k zmene rozhodnutia v jeho neprospech.

§ 328

(1) Na základe postupu odvolacieho súdu podľa § 322 ods. 2 súd prvého stupňa na verejnom zasadnutí rozhodne rozsudkom.

(2) Súd prvého stupňa podľa odseku 1 rozhodne v rovnakom zložení senátu alebo rozhodne ten istý samosudca, iba ak by to pre závažné prekážky nebolo možné.

(3) Proti rozsudku podľa odseku 1 je prípustné odvolanie, ktoré má odkladný účinok.

(4) Ak sa rozsudok podľa odseku 1 stal právoplatným, stáva sa súčasťou pôvodného rozsudku.

§ 329

Dôsledky zrušenia výroku o náhrade škody

Ak zruší odvolací súd napadnutý rozsudok len vo výroku o náhrade škody a ak nerozhodne sám vo veci rozsudkom, odkáže poškodeného na civilný proces, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom.

SIEDMA HLAVA

OSOBITNÉ SPÔSOBY KONANIA

§ 330

Všeobecné ustanovenie

Ak táto hlava neobsahuje osobitné ustanovenia, použijú sa na konanie podľa tejto hlavy všeobecné ustanovenia.

Prvý diel

Dohoda o vine a treste

§ 331

(1) Návrh dohody o vine a treste na súde preskúma predseda senátu a podľa jeho obsahu a podľa obsahu spisu

- a) určí termín verejného zasadnutia na rozhodnutie o návrhu dohody o vine a treste, alebo
- b) návrh dohody o vine a treste odmietne, ak zistí závažné porušenie procesných predpisov, najmä porušenie práva na obhajobu, alebo ak navrhovaná dohoda o vine a treste je zrejme neprimeraná.

(2) Ak sa koná o zločine, na ktoré zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje osem rokov, rozhodnutie o zrejmej neprimeranosti dohody o vine a treste robí senát na neverejnom zasadnutí.

(3) V uznesení podľa odseku 1 písm. b) treba uviesť, o ktoré konkrétne zistenia sa rozhodnutie opiera. Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť.

(4) Ak uznesenie o odmietnutí návrhu dohody o vine a treste nadobudlo právoplatnosť, vracia sa vec do štádia prípravného konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 332

(1) Návrh dohody o vine a treste sa prejedná na verejnom zasadnutí, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Ak súd neodmietol návrh prokurátora na dohodu o vine a treste podľa § 331 ods. 1 písm. b), doručí návrh obvinenému, jeho obhajcovi, poškodenému a jeho splnomocnencom. Ak mladistvý v čase konania verejného zasadnutia nedovърší devätnásť rok svojho veku, doručí sa návrh aj jeho zákonnému zástupcovi a orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

(3) Rovnopis návrhu na dohodu o vine a treste spolu s upovedomením alebo s predvolaním na verejné zasadnutie treba doručiť tak, aby prokurátor, obvinený a jeho obhajca mali na prípravu na verejné zasadnutie od doručenia návrhu na dohodu o vine a treste aspoň päť pracovných dní. Túto lehotu možno skrátiť len s ich súhlasom. U ostatných osôb, ktoré sa na verejné zasadnutie predvolávajú alebo sa o ňom upovedomujú, treba zachovať aspoň trojdňovú lehotu.

§ 333

(1) Verejné zasadnutie o návrhu na dohodu o vine a treste sa vykoná za stálej prítomnosti všetkých členov senátu, zapisovateľa, prokurátora, obvineného, a ak má obvinený obhajcu, aj za stálej prítomnosti obhajcu.

(2) Po otvorení verejného zasadnutia prokurátor prednesie návrh na dohodu o vine a treste.

(3) Po prednesení návrhu dohody o vine a treste predseda senátu zistí formou otázok, či obvinený

- a) rozumie podanému návrhu na dohodu o vine a treste,
- b) súhlasí, aby sa jeho trestná vec prejedнала touto skrátenou formou, čím sa vzdáva práva na verejný súdny proces,
- c) rozumie, čo tvorí podstatu skutku, ktorý sa mu kladie za vinu,
- d) bol ako obvinený poučený o svojich právach, najmä o práve na obhajobu, či mu bola daná možnosť na slobodnú voľbu obhajcu a či sa s obhajcom mohol radiť o spôsobe obhajoby,
- e) rozumel podstate konania o návrhu na dohodu o vine a treste,
- f) rozumie právnej kvalifikácii skutku ako trestného činu,
- g) bol oboznámený s trestnými sadzbami, ktoré zákon ustanovuje za trestné činy jemu kladené za vinu,
- h) sa dobrovoľne priznal a uznal vinu za spáchaný skutok, ktorý sa v návrhu dohody o vine a treste kvalifikuje ako určitý trestný čin,
- i) súhlasí s navrhovaným trestom, trest prijíma a v stanovených lehotách sa podriadi výkonu trestu a ochrannému opatreniu a nahradí škodu v rozsahu dohody,
- j) si uvedomuje, že ak súd prijme návrh na dohodu o vine a treste a vynesie rozsudok, ktorý nadobudne právoplatnosť vyhlásením, nebude možné proti tomuto rozsudku podať odvolanie.

(4) Ak súd dohodu o vine a treste odmietne podľa § 331 ods. 4 a po podaní obžaloby sa koná hlavné pojednávanie, priznanie spáchania skutku obvineným v konaní o dohode o vine a treste nemožno na hlavnom pojednávaní použiť ako dôkaz.

(5) Ak mladistvý v čase konania nedovърší osemnásť rokov svojho veku, súd zistí, či jeho obhajca a zákonný zástupca súhlasia s dohodou o vine a treste.

(6) Po vyjadrení obvineného ku všetkým otázkam, ako aj po vyjadrení strán k otázkam, ktoré sa ich priamo týkajú, súd sa odoberie na záverečnú poradu.

Rozhodnutie o návrhu na dohodu o vine a treste

§ 334

(1) Súd môže rozhodovať len o skutku, jeho právnej kvalifikácii, primeranosti trestu, ochrannom opatrení vo vzťahu k obvinenému, ako aj o výroku na náhradu škody v rozsahu uvedenom v návrhu na dohodu o vine a treste, ak obvinený odpovedal na všetky otázky „áno“.

(2) Ak súd dohodu o vine a treste, ktorá v navrhnutom znení nie je zrejme neprimeraná, ale ju nepovažuje za spravodlivú, oznámi svoje výhrady stranám, ktoré môžu navrhnúť nové znenie dohody o vine a treste. Na ten účel súd preruší verejné zasadnutie na potrebný čas. Ak sa strany dohodnú, postupuje sa primerane podľa odseku 4; ak s dohodou o vine a treste nesúhlasí poškodený, postupuje sa primerane podľa § 232 ods. 4 posledná veta. Ak sa strany nedohodnú, postupuje súd podľa odseku 3.

(3) Ak súd dohodu o vine a treste v navrhnutom rozsahu neschváli alebo obvinený odpovedal na niektorú otázku „nie“, uznesením vráti vec prokurátorovi do prípravného konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Ak je obvinený vo väzbe a súd zároveň nerozhodol o prepustení obvineného na slobodu, pokračuje väzba v prípravnom konaní, ktorá však nesmie spolu s väzbou už vykonanou v prípravnom konaní presiahnuť lehotu uvedenú v § 76 ods. 7.

(4) Ak súd dohodu o vine a treste schváli, potvrdí to rozsudkom, ktorý verejne vyhlási. Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie ani dovolanie okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c).

(5) Rozsudok nadobudne právoplatnosť vyhlásením.

§ 335

Ak je obvinený vo väzbe, po vyhlásení rozsudku súd urobí bez meškania opatrenia na výkon trestu; ak obvinený nie je vo väzbe, postupuje sa podľa ustanovení prvej a druhej hlavy štvrtej časti tohto zákona.

Druhý diel

Konanie proti mladistvým

§ 336

Obhajoba mladistvého

Mladistvý musí mať obhajcu po vznesení obvinenia.

Zistenie pomerov mladistvého

§ 337

V konaní proti mladistvému treba čo najdôkladnejšie zistiť aj stupeň rozumového a mravného vývoja mladistvého, jeho povahu, pomery a prostredie, v ktorom žil a bol vychovávaný, jeho správanie pred spáchaním činu, z ktorého je obvinený, a po ňom a iné okolnosti dôležité pre voľbu prostriedkov vhodných na jeho nápravu, najmä na posúdenie, či má byť nariadená ochranná výchova mladistvého. Zisťovanie pomerov mladistvého sa uloží aj orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a obci.

§ 338

U mladistvého, ktorý v čase činu neprekročil pätnásť rok svojho veku, treba vždy skúmať, či bol spôsobilý rozpoznať protiprávnosť činu a či bol spôsobilý ovládať svoje konanie.

§ 339**Väzba mladistvého**

Aj keď existujú dôvody väzby podľa § 71, smie byť obvinený mladistvý vzatý do väzby, len ak nemožno účel väzby dosiahnuť inak.

Konanie pred súdom**§ 340**

U mladistvého súd obžalobu alebo návrh na dohodu o vine a treste doručí aj orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, zákonnému zástupcovi mladistvého, prípadne aj tej osobe, s ktorou mladistvý žije v spoločnej domácnosti; ak má ustanoveného opatrovníka, obžaloba sa doručí aj jemu. Ak mladistvý v čase hlavného pojednávania alebo verejného zasadnutia dovŕšil devätnásť rok svojho veku, toto ustanovenie sa nepoužije.

§ 341

Ak to vyžaduje prospech mladistvého, môže príslušný súd postúpiť vec súdu, v ktorého obvode má mladistvý trvalý pobyt, alebo súdu, na ktorom z iných dôvodov je vykonanie trestného konania so zreteľom na záujmy mladistvého najúčelnejšie.

§ 342

Spoločné konanie pred súdom proti mladistvému a osobe staršej ako osemnásť rokov možno vykonať len vtedy, ak je to potrebné na všestranné a objektívne objasnenie veci alebo ak sú na to iné dôležité dôvody. Pokiaľ ide o mladistvého, použijú sa i v spoločnom konaní ustanovenia tohto dielu.

§ 343

(1) Hlavné pojednávanie a verejné zasadnutie o dohode o vine a treste nemožno konať v neprítomnosti mladistvého.

(2) O hlavnom pojednávaní a verejnom zasadnutí treba upovedomiť aj orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Prokurátor musí byť vždy prítomný na verejnom zasadnutí.

(3) Na hlavnom pojednávaní a verejnom zasadnutí proti mladistvému

- a) na návrh mladistvého, jeho obhajcu alebo zákonného zástupcu súd vylúči verejnosť aj vtedy, ak je to na ochranu záujmov mladistvého,
- b) predseda senátu môže mladistvému prikázať, aby sa pri niektorej časti hlavného pojednávania vzdialil z pojednávacej siene, ak je obava, že by táto časť konania mohla nepriaznivo pôsobiť na jeho mravný vývoj; po návrate mladistvého do pojednávacej siene predseda senátu mu oznámi podstatný obsah pojednávania konaného za jeho neprítomnosti, aby sa mohol k nemu vyjadriť.

(4) Zástupca orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately má právo robiť návrhy a dávať vypočúvaným otázky; po záverečnej reči zástupcu orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, zákonného zástupcu má právo predniesť záverečnú reč mladistvý.

§ 344**Oznamovanie rozhodnutí**

(1) Rovnopis rozsudku sa vždy doručí aj orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a zákonnému zástupcovi, s ktorým mladistvý žije v spoločnej domácnosti.

(2) Ak nebol zákonný zástupca uvedený v odseku 1 alebo orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately prítomný pri vyhlasovaní uznesenia, proti ktorému je prípustná sťažnosť alebo ktorým bolo trestné stíhanie zastavené, podmiennečne zastavené alebo prerušené alebo vec postúpená, doručí sa mu aj rovnopis tohto uznesenia, ak v čase vyhlásenia uznesenia mladistvý nedovršil osemnásť rok svojho veku.

§ 345**Osoby oprávnené podať opravné prostriedky**

(1) Opravné prostriedky v prospech mladistvého môže podať, a to i proti jeho vôli, aj orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately; lehota na podanie opravného prostriedku mu plyní samostatne.

(2) Sťažnosť v prospech mladistvého môžu podať aj jeho príbuzní v priamom pokolení, jeho súrodenec, manžel a druh; lehota na podanie sťažnosti sa im končí tým istým dňom ako mladistvému.

§ 346**Uloženie ochrannej výchovy**

(1) Ak nejde o prípad, v ktorom si súd rozhodnutie o ochrannej výchove vyhradil, môže ju uložiť na verejnom zasadnutí, len ak to navrhne prokurátor.

(2) Proti rozhodnutiu o ochrannej výchove je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 347**Spoločné ustanovenie**

(1) V konaní proti mladistvým treba dbať na to, aby sa vyšetrovanie, skrátené vyšetrovanie a rozhodovanie zverilo osobám, ktorých životné skúsenosti, ako aj skúsenosti s výchovou mládeže zaručujú splnenie výchovného účelu trestného konania. Orgány činné v trestnom konaní a súd postupujú v najužšej spolupráci so zariadeniami, ktorým je zverená starostlivosť o mládež, prípadne so zariadeniami psychologickej starostlivosti.

(2) Ustanovenia tohto dielu sa nepoužívajú

- a) v konaní o trestných činoch, ktoré obvinený spáchal jednak pred dovŕšením osemnásteho roku, jednak po jeho dovŕšení, ak zákon na čin spáchaný po dovŕšení osemnásteho roku ustanovuje trest rovnaký alebo prísnejší, alebo
- b) ak dôjde k vzneseniu obvinenia až po dovŕšení devätnásteho roku veku obvineného.

(3) Ustanovenia tohto dielu o účasti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa nepoužívajú

- a) v odbore vojenského súdnictva,
- b) vo vykonávacom konaní, ak sa úkon vykonáva po dovŕšení devätnásteho roku veku mladistvého.

Tretí diel**Konanie pred sudcom pre prípravné konanie a pred samosudcom****§ 348**

(1) Ak sa koná po odovzdaní osoby súdu podľa § 204 ods. 1, sudca pre prípravné konanie vypočuje obvineného, najmä na okolnosti zadržania a skutočnosti odôvodňujúce návrh na vzatie do väzby, ak je podaný, a

- a) prednostne, najneskôr v lehote podľa § 87 ods. 2, určí termín vykonania hlavného pojednávania spravidla do pätnástich pracovných dní od podania obžaloby, ak vec nevybaví trestným rozkazom alebo neurobí niektoré z rozhodnutí podľa § 241 ods. 1 písm. a) až g); termín bezodkladne oznámi prokurátorovi a obžalovanému, ktorému zároveň doručí obžalobu, a ak je prítomný obhajca, oznámi termín hlavného pojednávania a doručí obžalobu aj obhajcovi,
- b) so súhlasom obžalovaného vykoná hlavné pojednávanie bezodkladne po jeho výsluchu, ak ho okolnosti prípadu umožňujú vykonať v lehote podľa § 87 ods. 2 od podania obžaloby,
- c) rozhodne o návrhu na vzatie do väzby, ak prokurátor podal taký návrh, a to v lehotách podľa § 87 od podania tohto návrhu a spôsobom podľa § 72, a
- d) umožní obžalovanému, ktorý bol vzatý do väzby a nemá obhajcu, aby si v primeranej lehote obhajcu zvolil; ak tak neurobí, obhajcu mu ustanoví sudca pre prípravné konanie.

(2) Sudca pre prípravné konanie má v konaní podľa odseku 1 rovnaké postavenie ako samosudca.

(3) Sudca pre prípravné konanie neverejné zasadnutie nevykonáva; ak rozhoduje o väzbe, postupuje podľa § 72 ods. 2.

§ 349

(1) Samosudca vykonáva konanie o prečinoch a zločinoch, na ktoré zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica neprevyšuje osem rokov.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak má byť uložený súhrnný trest alebo spoločný trest a skorší trest bol uložený v konaní pred senátom.

(3) Samosudca má rovnaké práva a povinnosti ako senát a jeho predseda.

(4) Neverejné zasadanie samosudca nevykonáva; ak rozhoduje o väzbe, postupuje podľa § 72 ods. 2 aj vtedy, keď nerozhoduje na hlavnom pojednávaní alebo verejnom zasadnutí.

§ 350

Samosudca obžalobu predbežne neprejednáva, preskúma však, či poskytuje spoľahlivý podklad na ďalšie konanie a či prípravné konanie, ktoré jej predchádzalo, bolo vykonané spôsobom zodpovedajúcim tomuto zákonu.

§ 351

Postúpiť vec inému súdu nemôže súd, ktorému bola vec postúpená podľa § 320 ods. 1 písm. a) nadriadeným súdom, okrem prípadu, že by sa skutkový podklad na posúdenie príslušnosti medzitým podstatne zmenil.

§ 352

Ak samosudca neurobí žiadne z rozhodnutí uvedených v § 241 ods. 1 písm. a) až h) alebo j) alebo podľa § 241 ods. 6, nariadi hlavné pojednávanie; ak je podaný návrh na dohodu o vine a treste, nariadi verejné zasadnutie na konanie o tomto návrhu.

Štvrtý diel
Trestný rozkaz**§ 353**

(1) Samosudca môže bez prejednávania veci na hlavnom pojednávaní vydať trestný rozkaz, ak je skutkový stav spoľahlivo preukázaný vykonanými dôkazmi.

(2) Trestným rozkazom možno uložiť

- a) trest odňatia slobody do troch rokov,
- b) trest zákazu činnosti,
- c) peňažný trest,
- d) trest prepadnutia veci,
- e) trest povinnej práce, ak s tým obvinený súhlasí,
- f) trest domáceho väzenia,
- g) trest vyhostenia,
- h) trest zákazu pobytu,
- i) trest zákazu účasti na verejných podujatiach,
- j) ochranné opatrenie.

(3) Trest povinnej práce možno trestným rozkazom uložiť iba po predchádzajúcom vyžiadaní si správy od probačného a mediačného úradníka o možnostiach uloženia a riadneho výkonu tohto trestu a zdravotnej spôsobilosti obvineného vrátane stanoviska obvineného k uloženiu tohto trestu.

(4) Trest domáceho väzenia možno trestným rozkazom uložiť iba po predchádzajúcom vyžiadaní si správy od probačného a mediačného úradníka o možnostiach uloženia a riadneho výkonu tohto trestu vrátane stanoviska obvineného k uloženiu tohto trestu a preskúmania podmienok kontroly výkonu tohto trestu technickými prostriedkami.

(5) Náhradný trest odňatia slobody za peňažný trest nesmie ani s uloženým trestom odňatia slobody presahovať tri roky.

(6) Ak samosudca potrebuje na rozhodnutie o ochrannom opatrení vykonať ešte ďalšie dokazovanie, vyhradí rozhodnutie o ochrannom opatrení verejnému zasadnutiu.

(7) Trestný rozkaz nie je možné vydať

- a) v konaní proti osobe, ktorá je pozbavená spôsobilosti na právne úkony alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená,
- b) v konaní proti mladistvému, ak v čase jeho vydania mladistvý nedovršil osemnásť rok svojho veku.

(8) Trestný rozkaz má povahu odsudzujúceho rozsudku. Účinky spojené s vyhlásením rozsudku nastávajú doručením trestného rozkazu obvinenému.

§ 354

(1) Trestný rozkaz obsahuje

- a) označenie súdu, meno a priezvisko samosudcu, ktorý trestný rozkaz vydal,
- b) dátum a miesto vydania trestného rozkazu,
- c) označenie obvineného,
- d) výrok o vine a o uloženom treste,
- e) výrok o ochrannom opatrení, ak bolo uložené,
- f) výrok o náhrade škody, ak bol nárok na jej náhradu riadne uplatnený,
- g) poučenie o práve podať odpor.

(2) Trestný rozkaz sa doručuje obvinenému, ak má obvinený obhajcu, aj jeho obhajcovi, prokurátorovi, zúčastnenej osobe a poškodenému, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody; ak má poškodený alebo zúčastnená osoba zákonného zástupcu alebo splnomocnenca, doručí sa trestný rozkaz len zákonnému zástupcovi alebo splnomocnencovi poškodeného alebo zúčastnenej osoby.

(3) Pri trestnom čine zanedbania povinnej výživy sa doručí trestný rozkaz aj osobe, do ktorej rúk je obvinený povinný plniť povinnosť vyživovať alebo zaopatrovať iného.

§ 355**Odpor proti trestnému rozkazu**

(1) Obvinený a osoby, ktoré sú oprávnené podať v jeho prospech odvolanie, ako aj prokurátor môžu podať proti trestnému rozkazu odpor. Odpor sa podáva na súde, ktorý trestný rozkaz vydal, a to do ôsmich dní od jeho doručenia. Osobám, ktoré môžu podať odvolanie v prospech obvineného okrem prokurátora, sa lehota končí tým dňom ako obvinenému. Ak sa trestný rozkaz doručuje obvinenému a aj jeho obhajcovi, plyní lehota od toho doručenia, ktoré bolo vykonané neskôr. Na navrátenie lehoty sa primerane použije ustanovenie § 64.

(2) Proti výroku o náhrade škody, ktorým bola priznaná náhrada škody, môže poškodený podať odpor; ak poškodený podal odpor, trestný rozkaz sa ruší vo výroku o náhrade škody. Samosudca odkáže uznesením poškodeného na civilný proces, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom. Rovnako sa postupuje aj vtedy, ak odpor proti výroku o náhrade škody podá iná oprávnená osoba.

(3) Ak proti trestnému rozkazu podala oprávnená osoba podľa odseku 1 v lehote odpor, samosudca nariadi vo veci hlavné pojednávanie; pri prejednávaní veci na hlavnom pojednávaní nie je samosudca viazaný právnu kvalifikáciou ani druhom a výmerou trestu obsiahnutými v trestnom rozkaze. Inak sa trestný rozkaz stane právoplatným a vykonateľným podľa § 356.

(4) Proti výroku, ktorým bolo uložené ochranné opatrenie, môže zúčastnená osoba podať odpor. Odpor sa podáva na súde, ktorý trestný rozkaz vydal, a to do ôsmich dní od jeho doručenia. Ak zúčastnená osoba podala odpor a nie je dôvod na postup podľa odseku 3, prejedná samosudca návrh na uloženie ochranného opatrenia na verejnom zasadnutí.

(5) Ak samosudca po doručení odporu nenariadi hlavné pojednávanie z dôvodu, že odpor podala neoprávnená osoba alebo bol podaný oneskorene, odmietne odpor uznesením. Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(6) Ak bol obvinený stíhaný pre trestný čin uvedený v § 211, môže poškodený vziať súhlas s trestným stíhaním späť až dovtedy, kým sa trestný rozkaz nedoručí niektorej z osôb uvedených

v odseku 1. Späťvzatím súhlasu sa trestný rozkaz ruší a samosudca trestné stíhanie zastaví.

(7) Ak bol vydaný trestný rozkaz, môže prokurátor vziať späť obžalobu dovtedy, kým sa trestný rozkaz nedoručí niektorej z osôb uvedených v odseku 1. Späťvzatím obžaloby sa trestný rozkaz ruší a vec sa vracia do prípravného konania.

(8) Obvinený a osoby, ktoré sú oprávnené podať v jeho prospech odvolanie, poškodený, zúčastnená osoba, ako aj prokurátor sa môžu výslovným vyhlásením vzdať práva podať odpor a okrem poškodeného môžu výslovným vyhlásením vziať podaný odpor späť, a to až dovtedy, kým prokurátor neprednesie na hlavnom pojednávaní obžalobu; po tomto vyhlásení už nemôžu odpor podať. Osoba, ktorá je oprávnená podať v prospech obvineného odvolanie, môže vziať podaný odpor späť len s jeho výslovným súhlasom.

(9) Vzatie odporu späť, ak niet prekážok, vezme samosudca uznesením na vedomie.

(10) Ak bol odpor podaný v lehote a nebol vzatý späť podľa odseku 8, trestný rozkaz sa prednesením obžaloby prokurátorom na hlavnom pojednávaní ruší. Ak na hlavnom pojednávaní súd postupuje podľa § 255 ods. 3 a prokurátor neprednesie obžalobu, trestný rozkaz sa ruší vyhlásením uznesenia o vrátení veci prokurátorovi na postup podľa § 232 a § 233 alebo vyhlásením rozsudku, ktorým súd schválil dohodu o vine a treste.

§ 356

Právoplatnosť a vykonateľnosť trestného rozkazu

Trestný rozkaz sa stane právoplatným, a ak neustanovuje tento zákon niečo iné, aj vykonateľným, ak

- a) odpor nebol podaný, uplynutím lehoty na podanie odporu,
- b) odpor bol vzatý späť, dňom jeho späťvzatia,
- c) sa oprávnená osoba vzdala práva podať odpor a obvinený súčasne vyhlásil, že nesúhlasí, aby odpor podala v jeho prospech iná oprávnená osoba, dňom vzdania sa práva podať odpor.

§ 357

Oprava trestného rozkazu a jej účinky

Na opravu vyhotovenia a rovnopisu trestného rozkazu sa primerane vzťahujú ustanovenia § 174; na účinky opravy sa primerane vzťahuje ustanovenie § 175.

Piaty diel

Konanie proti ušlému

§ 358

(1) Konanie podľa ustanovení tohto dielu možno vykonať proti tomu, kto sa vyhýba trestnému konaniu pobyťom v cudzine alebo tým, že sa skrýva (ďalej len „ušlý“).

(2) Proti osobe mladistvej toto konanie nemožno použiť, ak v čase konania nedovršila devätnásť rok svojho veku.

§ 359

Obvinený musí mať v konaní proti ušlému vždy obhajcu. Ten má rovnaké práva ako obvinený.

§ 360

Konanie pred súdom sa vykonáva podľa ustanovení tohto dielu na návrh prokurátora, ktorý ho

môže podať už v obžalobe, alebo i bez takého návrhu na základe opatrenia predsedu senátu.

§ 361

(1) Všetky písomnosti určené obvinenému sa doručujú iba obhajcovi.

(2) Predvolanie na hlavné pojednávanie a na verejné zasadnutie sa tiež vhodným spôsobom uverejní. Hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie sa potom vykoná aj v neprítomnosti obvineného, a to bez ohľadu na to, či sa obvinený o ňom dozvedel.

§ 362

(1) Odsúdený v konaní podľa tohto dielu má právo podať návrh na opätovné prejednanie svojej veci súdom v jeho prítomnosti pre nesplnenie podmienok podľa § 358 ods. 1 do uplynutia šiestich mesiacov odo dňa, keď sa dozvedel o trestnom stíhaní alebo odsúdení, najneskôr však v príslušnej premlčacej dobe ustanovenej v Trestnom zákone.

(2) Ak súd zistí splnenie podmienok podľa odseku 1, zruší skoršie rozhodnutia a pokračuje v konaní na podklade pôvodnej obžaloby; inak návrh zamietne.

(3) Proti uzneseniu podľa odseku 2 je prípustná sťažnosť.

Šiesty diel

Konanie po zrušení rozhodnutia nálezom Ústavného súdu

§ 362b

(1) Po doručení nálezu ústavného súdu, ktorým bolo zrušené rozhodnutie orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu alebo jeho časť, pokračuje orgán činný v trestnom konaní alebo súd v tom štádiu trestného konania, ktoré bezprostredne predchádzalo vydaniu zrušeného rozhodnutia, ak zákon alebo nález ústavného súdu neustanoví inak. Orgán činný v trestnom konaní alebo súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo veci ústavný súd.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa použije primerane, ak ústavný súd nálezom zakázal orgánu činnému v trestnom konaní alebo súdu, aby pokračoval v porušovaní ústavou zaručeného základného práva alebo slobody, a prikázal mu, aby, ak je to možné, obnovil stav pred ich porušením.

§ 362c

Ak bolo nálezom ústavného súdu zrušené rozhodnutie orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu len v prospech obvineného,

- a) čas od právoplatnosti pôvodného rozhodnutia vo veci samej do doručenia nálezu ústavného súdu sa do premlčacej doby nezapočítava,
- b) nemôže v novom konaní dôjsť k zmene rozhodnutia v jeho neprospech; ak ide o iné rozhodnutie, platí primerane § 195,
- c) neprekáža jeho smrť alebo vyhlásenie za mŕtveho vykonaniu ďalšieho konania a trestné stíhanie nemožno zastaviť preto, že obvinený zomrel alebo bol vyhlásený za mŕtveho.

§ 362d

Ak nález ústavného súdu zrušil rozsudok, len ak ide o niektorý z trestných činov, za ktoré bol právoplatne uložený úhrnný alebo súhrnný trest, určí príslušný súd bezodkladne po doručení nálezu na verejnom zasadnutí rozsudkom primeraný trest za ostávajúce trestné činy.

§ 362e

(1) Ak obvinený vykonáva trest odňatia slobody uložený mu rozsudkom, rozhodne príslušný súd po doručení nálezů ústavného súdu, ktorým bol zrušený výrok o tomto treste, bezodkladne o väzbe podľa § 71 a 72.

(2) Ak sa vykonáva iné rozhodnutie zrušené nálezom ústavného súdu, rozhodne po doručení nálezů ústavného súdu príslušný orgán činný v trestnom konaní alebo súd o zastavení alebo prerušení jeho výkonu, prípadne urobí iné vhodné opatrenie, ak zákon alebo nález ústavného súdu neustanoví inak.

Ôsmy diel**Konanie o preskúmaní zákonnosti príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky a príkazu na zistenie a oznámenie údajov o telekomunikačnej prevádzke****§ 362f**

(1) Na návrh osoby uvedenej v § 115 ods. 9 najvyšší súd na neverejnom zasadnutí preskúma zákonnosť príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky.

(2) Na návrh osoby uvedenej v § 116 ods. 4 najvyšší súd na neverejnom zasadnutí preskúma zákonnosť príkazu na zistenie a oznámenie údajov o telekomunikačnej prevádzke.

(3) Najvyšší súd si pred rozhodnutím vyžiada stanovisko sudcu, ktorý rozhodol o vydaní alebo potvrdení príkazu podľa § 115 alebo 116 a ak ide o príkaz podľa § 116 aj podniku poskytujúceho verejnú sieť alebo službu, ktorý príkaz vykonal.

§ 362g

(1) Ak najvyšší súd zistí, že príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky alebo príkaz na zistenie a oznámenie údajov o telekomunikačnej prevádzke bol vydaný alebo vykonaný v rozpore so zákonom, vysloví uznesením porušenie zákona. Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

(2) Ak najvyšší súd zistí, že príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky bol vydaný a vykonaný v súlade s podmienkami podľa § 115 ods. 1 alebo že príkaz na zistenie a oznámenie údajov o telekomunikačnej prevádzke bol vydaný a vykonaný v súlade s podmienkami podľa § 116 ods. 1, vysloví uznesením, že zákon porušený nebol. Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

ÔSMA HLAVA**MIMORIADNE OPRAVNÉ PROSTRIEDKY****Prvý diel****Zrušenie právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní****§ 363**

(1) Generálny prokurátor zruší právoplatné rozhodnutie prokurátora alebo policajta, ak takým rozhodnutím alebo v konaní, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon.

(2) Ak sa týka rozhodnutie alebo konanie uvedené v odseku 1 viacerých osôb alebo skutkov, môže generálny prokurátor zrušiť len tú časť rozhodnutia alebo konania, ktorá sa týka niektorej z týchto osôb alebo skutkov.

(3) Generálny prokurátor v konaní podľa odseku 1 rozhodne uznesením, proti ktorému nie je prípustný opravný prostriedok.

§ 364

(1) Návrh na postup podľa § 363 ods. 1 môžu podať do troch mesiacov od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia

- a) obvinený vo svoj prospech,
- b) v prospech obvineného osoby, ktoré by mohli podať v jeho prospech odvolanie,
- c) poškodený v neprospech obvineného,
- d) zúčastnená osoba.

(2) Generálny prokurátor môže rozhodnúť podľa § 363 ods. 1 aj bez návrhu podľa odseku 1, a to v prospech alebo v neprospech obvineného, pritom nie je viazaný návrhom podaným podľa odseku 1.

(3) Generálny prokurátor môže zrušiť rozhodnutie podľa § 363 ods. 1 do šiestich mesiacov od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia.

§ 365

(1) Ak generálny prokurátor po preskúmaní veci na základe návrhu oprávnenej osoby uvedenej v § 364 ods. 1 nezistí dôvody na zrušenie napadnutého rozhodnutia alebo ak uplynula lehota uvedená v § 364 ods. 1 alebo 3, upovedomí o tom osobu, ktorá návrh podala.

(2) Ak návrh bol podaný neoprávnenou osobou, generálny prokurátor nie je povinný konať; o tom takú osobu upovedomí.

§ 366

(1) Ak generálny prokurátor zistí, že zákon bol porušený, vysloví uznesením, že napadnutým rozhodnutím alebo jeho časťou, alebo v konaní, ktoré rozhodnutiu predchádzalo, bol porušený zákon v prospech alebo v neprospech obvineného.

(2) Ak bol zákon porušený, generálny prokurátor súčasne s výrokom podľa odseku 1 zruší napadnuté rozhodnutie alebo jeho časť, prípadne aj chybné konanie, ktoré mu predchádzalo. Ak je nezákonný len niektorý výrok rozhodnutia a ak ho možno oddeliť od ostatných, zruší len tento výrok. Zruší aj ďalšie rozhodnutia policajta a prokurátora, ktoré na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujú, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

§ 367

(1) Po zrušení napadnutého rozhodnutia alebo jeho časti generálny prokurátor

- a) rozhodne vo veci sám, alebo
- b) prikáže orgánu, o ktorého rozhodnutie spravidla ide, aby o veci znovu konal a rozhodol.

(2) Ak porušenie zákona spočíva len v tom, že v napadnutom rozhodnutí niektorý výrok chýba alebo je neúplný, môže generálny prokurátor bez toho, aby rozhodnutie zrušil, prikázať orgánu, o ktorého rozhodnutie ide, aby o chýbajúcom výroku rozhodol alebo neúplný výrok doplnil.

(3) Orgán, ktorému vec bola prikázaná, je povinný vykonať úkony, ktorých vykonanie generálny prokurátor nariadil, a je viazaný jeho právnym názorom, ktorý vo veci vyslovil, okrem ak sa zmenili

skutkové alebo právne okolnosti, z ktorých právny názor generálneho prokurátora vychádzal.

Druhý diel

Dovolanie

§ 368

(1) Dovolanie možno podať proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon alebo ak boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa § 371.

(2) Ak tento zákon neustanovuje inak, rozhodnutím podľa odseku 1 sa rozumie

- a) rozsudok a trestný rozkaz,
- b) uznesenie o postúpení veci okrem uznesenia o postúpení veci inému súdu,
- c) uznesenie o zastavení trestného stíhania,
- d) uznesenie o podmiennečnom zastavení trestného stíhania,
- e) uznesenie o podmiennečnom zastavení trestného stíhania spolupracujúceho obvineného,
- f) uznesenie o schválení zmieru a zastavení trestného stíhania,
- g) rozhodnutie o uložení ochranného opatrenia,
- h) rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý riadny opravný prostriedok podaný proti rozhodnutiu podľa písmen a) až g), alebo rozhodnutie, ktorým odvolací súd na základe riadneho opravného prostriedku vo veci sám rozhodol.

(3) Smrť obvineného alebo vyhlásenie obvineného za mŕtveho neprekáža uskutočneniu dovolacieho konania, ak dovolanie má byť alebo bolo podané v prospech obvineného. Ak také dovolanie podala osoba uvedená v § 369 ods. 5, písomný súhlas obvineného nie je potrebný. Ak sa v dovolacom konaní zruší napadnuté rozhodnutie, smrť obvineného alebo jeho vyhlásenie za mŕtveho neprekáža vykonaniu ďalšieho konania a trestné stíhanie nemožno zastaviť preto, že obvinený zomrel alebo bol vyhlásený za mŕtveho.

(4) Dovolanie nemá odkladný účinok.

§ 369

Oprávnené osoby

(1) Dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 podá minister spravodlivosti len na podnet. Podnet môže podať osoba, ktorej tento zákon nepriznáva právo na podanie dovolania okrem osoby, ktorá nespĺňa podmienku dovolania uvedenú v § 372 ods. 1.

(2) Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa môže podať dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1

- a) generálny prokurátor proti ktorémukoľvek výroku,
- b) obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo týka.

(3) Osoba oprávnená podať dovolanie proti niektorému výroku napadnutého rozhodnutia môže podať dovolanie aj preto, že taký výrok nebol urobený.

(4) Ak sa týka rozhodnutie uvedené v § 368 ods. 1 viacerých osôb, možno dovolanie podať tiež len proti tej časti rozhodnutia, ktoré sa týka niektorej z týchto osôb.

(5) V prospech obvineného, s jeho výslovným písomným súhlasom, môže dovolanie podať aj

príbuzný obvineného v priamom pokolení, jeho súrodenec, osvojiteľ, osvojenec, manžel alebo druh. Ak je obvinený mladistvý, osoba pozbavená spôsobilosti na právne úkony alebo osoba, ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, môže i proti vôli obvineného za neho v jeho prospech podať dovolanie aj jeho zákonný zástupca alebo jeho obhajca.

(6) Ak podnet podľa odseku 1 podala osoba, ktorej tento zákon právo na jeho podanie nepriznáva, minister spravodlivosti o podnete nekoná; toho, kto podnet podal, o tom upovedomí.

§ 370

Lehota a miesto podania

(1) Ak sa dovolanie podáva v neprospech obvineného, možno ho podať do šiestich mesiacov od doručenia rozhodnutia súdu prokurátorovi. Ak sa dovolanie podáva v prospech obvineného, možno ho podať do troch rokov od doručenia rozhodnutia obvinenému; ak sa rozhodnutie doručuje obvinenému aj jeho obhajcovi alebo zákonnému zástupcovi, plynie lehota od toho doručenia, ktoré bolo vykonané najneskôr.

(2) Ministrovi spravodlivosti plynie lehota od toho doručenia, ktoré bolo vykonané najneskôr.

(3) Dovolanie sa podáva na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni.

§ 371

Dôvody dovolania

(1) Dovolanie možno podať, ak

- a) vo veci rozhodol nepríslušný súd,
- b) súd rozhodol v nezákonnom zložení,
- c) zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu,
- d) hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky,
- e) vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania,
- f) trestné stíhanie bolo vykonané bez súhlasu poškodeného, hoci jeho súhlas sa podľa zákona vyžaduje,
- g) rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom,
- h) bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa,
- i) rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť,
- j) bolo uložené ochranné opatrenie, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky,
- k) proti obvinenému sa viedlo trestné stíhanie, hoci bolo neprípustné,
- l) odvolací súd zamietol odvolanie podľa § 316 ods. 1, hoci na to neboli splnené zákonné dôvody, alebo zobral na vedomie späťvzatie odvolania obhajcom alebo osobou uvedenou v § 308 ods. 2 napriek tomu, že obvinený nedal výslovný súhlas na späťvzatie odvolania,
- m) pred podaním obžaloby generálny prokurátor zrušil právoplatné rozhodnutie prokurátora po lehote uvedenej v § 364 ods. 3,
- n) bol obvinenému uložený trest odňatia slobody na doživotie a súd rozhodol, že podmienené

prepustenie z výkonu tohto trestu nie je prípustné.

(2) Minister spravodlivosti podá dovolanie okrem dôvodov uvedených v odseku 1 aj vtedy, ak napadnutým rozhodnutím bolo porušené ustanovenie Trestného poriadku alebo osobitného predpisu o väzbe, Trestného zákona alebo Trestného poriadku o podmienenečnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, o výkone trestu, ktorého výkon bol podmienenečne odložený, o výkone zvyšku trestu po podmienenečnom prepustení alebo o výkone náhradného trestu odňatia slobody, ktorý bol uložený popri peňažnom treste.

(3) Minister spravodlivosti podá dovolanie aj proti právoplatnému rozhodnutiu vychádzajúceho zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov v podstatných okolnostiach nesprávne zistený, alebo ak boli pri zisťovaní skutkového stavu závažným spôsobom porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci.

(4) Dôvody podľa odseku 1 písm. a) až g) nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti. Podnet podľa odseku 3 nemožno použiť na podanie dovolania, ak ho podala osoba uvedená v § 369 ods. 2 alebo 5, namietaná okolnosť bola tejto osobe známa už v pôvodnom konaní a nebola namietaná najneskôr v konaní pred odvolacím súdom.

(5) Dôvody podľa odseku 1 písm. i) a podľa odseku 3 nemožno použiť, ak zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného.

(6) Dovolanie v neprospech obvineného nemožno podať len z toho dôvodu, že súd postupoval podľa § 391 ods. 2 alebo § 405 písm. b).

(7) Dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

§ 372

(1) Oprávnené osoby okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy, ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté. Obvinený a osoby uvedené v § 369 ods. 5 môžu podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal prokurátor alebo poškodený a odvolací súd rozhodol v neprospech obvineného. Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal obvinený a odvolací súd rozhodol v jeho prospech.

(2) Ten, koho dovolanie bolo zamietnuté, nemôže v tej istej veci podať ďalšie dovolanie; obvinený a osoby uvedené v § 369 ods. 5 nemôžu podať dovolanie ani vtedy, ak už bolo zamietnuté dovolanie podané v prospech obvineného.

§ 373

(1) Obvinený alebo osoby uvedené v § 369 ods. 5 môžu podať dovolanie len prostredníctvom obhajcu.

(2) Obvinený musí byť v konaní o dovolaní zastúpený obhajcom.

(3) Ak obvinený alebo osoby uvedené v § 369 ods. 5 podali dovolanie inak ako prostredníctvom obhajcu, súd, ktorý rozhodol vo veci v prvom stupni, poučí dovolateľa podľa odsekov 1 a 2 a nasledujúcej vety a určí primeranú lehotu na odstránenie tohto nedostatku s tým, že ak táto lehota márne uplynie, predloží vec na ďalšie konanie dovolaciemu súdu. Ak však obvinený v lehote podľa predchádzajúcej vety preukáže, že nemá dostatočné prostriedky na úhradu trov obhajoby, ustanoví mu obhajcu predseda senátu súdu, ktorý vo veci rozhodoval v prvom stupni.

(4) Ak dovolací súd po predložení dovolania zistí, že dovolateľ nie je zastúpený obhajcom, poučí dovolateľa podľa odseku 2 a určí primeranú lehotu na odstránenie tohto nedostatku. Ak táto lehota márne uplynie, rozhodne podľa § 382 písm. d).

(5) Ak dovolanie podá minister spravodlivosti alebo generálny prokurátor, spolu s doručením rovnopisu dovolania oprávnenej osobe vyzve súd uvedený v odseku 3 túto osobu, aby si zvolila obhajcu, a určí na to primeranú lehotu. Ak táto lehota márne uplynie, obhajcu jej ustanoví predseda senátu súdu, ktorý vo veci rozhodoval v prvom stupni.

§ 374

Obsah dovolania

(1) Dovolanie už pri jeho podaní musí byť odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozhodnutie napáda a aké chyby sa vytýkajú rozhodnutiu alebo konaniu, ktoré rozhodnutiu predchádzalo.

(2) V dovolaní sa musí uviesť dôvod dovolania podľa § 371.

(3) V dovolaní možno uplatňovať ako dôvod dovolania aj konanie na súde prvého stupňa, ak vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

§ 375

Vzatie dovolania späť

(1) Osoba, ktorá podala dovolanie, môže ho výslovným vyhlásením vziať späť, a to až dovtedy, než sa dovolací súd odoberie na záverečnú poradu.

(2) Dovolanie podané v prospech obvineného s jeho súhlasom inou oprávnenou osobou môže byť touto osobou vzaté späť len s výslovným písomným súhlasom obvineného. Ak dovolanie inou oprávnenou osobou v prospech obvineného možno podať aj proti vôli obvineného, jeho výslovný písomný súhlas k vzatiu dovolania späť nie je potrebný.

(3) Vzatie dovolania späť vezme uznesením na vedomie predseda senátu dovolacieho súdu, a ak nebola vec tomuto súdu predložená, predseda senátu súdu prvého stupňa.

§ 376

Konanie na súde prvého stupňa

Predseda senátu súdu prvého stupňa doručí rovnopis dovolania ostatným stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté, s upozornením, že sa môžu k dovolaniu vyjadriť, pričom na to určí primeranú lehotu, najviac však 30 dní; rovnopis dovolania podaného ministrom spravodlivosti sa doručí vždy aj generálnemu prokurátorovi. Len čo uplynula lehota určená na vyjadrenie sa k dovolaniu všetkým stranám, predloží spisy dovolaciemu súdu; neskôr doručené vyjadrenie oprávnených osôb zašle dovolaciemu súdu bezodkladne.

§ 377

Dovolací súd

O dovolaní rozhoduje najvyšší súd.

Predbežné preskúmanie dovolania**§ 378**

Dovolanie a predložené spisy predbežne preskúma predseda senátu dovolacieho súdu.

§ 379

(1) Ak podanie nie je úplné alebo má iné odstrániteľné chyby, predseda senátu vyzve osobu oprávnenú podať dovolanie alebo obhajcu obvineného, aby tieto nedostatky odstránil. Predseda senátu zároveň určí primeranú lehotu na ich odstránenie. Ustanovenie § 311 ods. 3 platí primerane.

(2) Ak na rozhodnutie o dovolaní treba objasniť nejakú okolnosť, vykoná potrebné vyšetrovanie predseda senátu alebo ním určený člen senátu dovolacieho súdu, alebo na jeho žiadosť iný orgán činný v trestnom konaní. Pre také vyšetrovanie platia ustanovenia šiestej hlavy prvej časti. V naliehavých prípadoch neodkladných alebo neopakovateľných úkonov možno na zaistenie dôkazného materiálu použiť na základe rozhodnutia predsedu senátu dovolacieho súdu aj prostriedky uvedené v štvrtej hlave prvej časti tohto zákona.

§ 380**Väzba a prerušenie výkonu trestu**

(1) Ak minister spravodlivosti alebo generálny prokurátor spolu s dovolaním podaným v neprospech obvineného navrhne zaistiť osobu obvineného vydaním príkazu na zatknutie a tohto vziať do väzby, dovolací súd obvineného vezme do väzby, ak je daný dôvod väzby podľa § 71 a ak je to nevyhnutné vzhľadom na závažnosť trestného činu a naliehavosť dôvodov väzby.

(2) Ak sa vykonáva na obvinenom trest odňatia slobody uložený mu pôvodným rozsudkom a dovolací súd na dovolanie výrok o tomto treste zruší, rozhodne súčasne o väzbe.

(3) Dĺžka trvania väzby podľa odseku 1 alebo 2 sa posudzuje samostatne a nezávisle od väzby v pôvodnom konaní.

(4) Minister spravodlivosti alebo generálny prokurátor môže výkon rozhodnutia, proti ktorému podal dovolanie, odložiť alebo prerušiť až do rozhodnutia. Po podaní dovolania môže tak urobiť aj dovolací súd.

§ 381**Postup na neverejnom zasadnutí**

Predseda senátu dovolacieho súdu nariadi neverejné zasadnutie, na ktorom on alebo poverený člen senátu podá správu o stave veci zameranú na otázky, ktoré treba riešiť, vrátane výsledkov prípadného postupu konania podľa § 379.

Rozhodnutie o dovolaní na neverejnom zasadnutí**§ 382**

Dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak

- a) bolo podané oneskorene,
- b) bolo podané neoprávnenou osobou,
- c) je zjavné, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371,
- d) nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 372 alebo § 373 ani po postupe podľa § 379 ods. 1,

- e) dovolanie ani po postupe podľa § 379 ods. 1 neobsahuje náležitosti uvedené v § 374 ods. 1 alebo 2,
- f) bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

§ 382a

Dovolací súd môže rozhodnúť aj na neverejnom zasadnutí o dovolaní, ak zistí, že dôvody dovolania, ktoré bolo podané v prospech obvineného, sú zjavne preukázané a je zrejmé, že vytýkané nedostatky povedú k postupu podľa § 386 a § 388 ods. 1.

§ 383

Ak dovolací súd zistil, že sú dané dôvody dovolania uvedené v návrhu alebo predbežne zistené súdom v prospech obvineného a sú splnené podmienky na jeho podanie, určí termín verejného zasadnutia.

Postup a rozhodnutie na verejnom zasadnutí

§ 384

(1) Na verejnom zasadnutí súd preskúma zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozhodnutia, proti ktorým dovolateľ podal dovolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozhodnutiu, so zameraním na dôvody dovolania podľa § 371 a § 374, ktoré sú uvedené v dovolaní.

(2) Ak bola dovolaním napadnutá časť rozhodnutia týkajúca sa len niektorej z viacerých osôb, o ktorých bolo rozhodnuté tým istým rozhodnutím, preskúma dovolací súd podľa odseku 1 len tú časť rozhodnutia a predchádzajúceho konania, ktoré sa týka tejto osoby.

§ 385

(1) Dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

(2) Dovolací súd ustanovenie odseku 1 nepoužije, ak by dôvod dovolania bol v neprospech obvineného a dovolenie je podané v prospech obvineného.

§ 386

(1) Ak bol dovolacím súdom zistený dôvod dovolania podľa § 371, vysloví rozsudkom porušenie zákona v príslušných ustanoveniach, o ktoré sa tento dôvod opiera.

(2) Súčasne s výrokom uvedeným v odseku 1 dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie alebo jeho časť, alebo aj chybné konanie, ktoré napadnutému rozhodnutiu predchádzalo. Po zrušení rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd podľa okolností prípadu zruší aj predchádzajúce rozhodnutie súdu prvého stupňa. Ak je nezákonný len niektorý výrok napadnutého rozhodnutia alebo rozhodnutia súdu prvého stupňa a ak ho možno oddeliť od ostatných, zruší dovolací súd len tento výrok. Ak však zruší hoci len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad. Zruší aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

§ 387

Ak je napadnuté rozhodnutie nesprávne len v tom, že niektorý výrok v ňom chýba alebo je

neúplný, môže dovolací súd bez vyslovenia výroku podľa § 386 ods. 1 a zrušenia rozhodnutia podľa § 386 ods. 2 uznesením prikázať súdu, o ktorého rozhodnutie ide, aby o chýbajúcom výroku rozhodol alebo neúplný výrok doplnil.

§ 388

(1) Dovolací súd po zrušení napadnutého rozhodnutia alebo niektorého jeho výroku prikáže spravidla súdu, o ktorého rozhodnutie ide, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

(2) Ak prikazuje dovolací súd vec podľa odseku 1 na nové prerokovanie a rozhodnutie, môže súčasne nariadiť, aby ju súd rozhodol v inom zložení senátu alebo aby ju rozhodol iný sudca. Z dôležitých dôvodov môže tiež vec prikázať na prerokovanie a rozhodnutie inému súdu toho istého druhu a stupňa.

§ 389

(1) Dovolací súd môže po rozhodnutí podľa § 386 ods. 1 a 2 vrátiť vec do prípravného konania, ak o vrátenie veci požiadal generálny prokurátor.

(2) Dovolací súd ustanovenie odseku 1 nepoužije, ak koná o dovolaní podanom v prospech obvineného a vrátenie veci do prípravného konania by bolo v neprospech obvineného.

§ 390

Ak nemožno upovedomenie o verejnom zasadnutí doručiť osobe, ktorá rozhodnutím o dovolaní môže byť priamo dotknutá, stačí o konaní verejného zasadnutia upovedomiť jej obhajcu alebo splnomocnenca.

§ 391

(1) Orgán, ktorému bola vec prikázaná, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo veci dovolací súd, a je povinný vykonať úkony, ktorých vykonanie dovolací súd nariadil.

(2) Ak bolo napadnuté rozhodnutie zrušené len v dôsledku dovolania podaného v prospech obvineného, nemôže v novom konaní dôjsť ku zmene rozhodnutia v jeho neprospech.

§ 392

(1) Ak dovolací súd zistí, že dôvody dovolania nie sú preukázané, dovolanie zamietne.

(2) Proti rozhodnutiu o dovolaní opravný prostriedok nie je prípustný.

Tretí diel Obnova konania

§ 393

Všeobecné ustanovenia

(1) Ak sa skončilo trestné stíhanie vedené proti určitej osobe právoplatným rozsudkom, právoplatným trestným rozkazom alebo právoplatným uznesením, možno v trestnom stíhaní tej istej osoby pre ten istý skutok pokračovať, len ak bola povolená obnova konania.

(2) Pred povolením obnovy konania možno na zaistenie dôkazného materiálu alebo na zaistenie osoby obvineného vykonávať úkony len v medziach ustanovení tohto dielu.

Podmienky obnovy konania

§ 394

(1) Obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchateľa, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchateľa, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

(2) Obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným uznesením súdu o zastavení trestného stíhania, podmiennečnom zastavení trestného stíhania alebo podmiennečnom zastavení trestného stíhania, spolupracujúceho obvineného sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi viesť k záveru, že dôvody na zastavenie alebo podmiennečné zastavenia tu neboli a že je namieste v konaní o obžalobe pokračovať.

(3) Obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným uznesením prokurátora o zastavení trestného stíhania, právoplatným uznesením prokurátora o podmiennečnom zastavení trestného stíhania alebo o podmiennečnom zastavení trestného stíhania, spolupracujúceho obvineného sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy prokurátorovi skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi viesť k záveru, že dôvody na zastavenie alebo podmiennečné zastavenie tu neboli a že je namieste podať proti obvinenému obžalobu, alebo konať o dohode.

(4) Skutočnosťou skôr neznámou podľa odsekov 1 až 3 je aj rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorého rozhodnutím prokurátora alebo súdu Slovenskej republiky alebo v konaní, ktoré mu predchádzalo, boli porušené základné ľudské práva alebo slobody obvineného, ak negatívne dôsledky tohto rozhodnutia nemožno inak napraviť.

(5) Obnova konania, ktoré sa skončilo niektorým zo spôsobov uvedených v predchádzajúcich odsekoch, sa povolí aj vtedy, ak sa právoplatným rozsudkom zistí, že policajt alebo prokurátor, sudca alebo prísediaci v pôvodnom konaní porušením povinnosti spáchal trestný čin.

§ 395

Obnova konania v neprospech obvineného je vylúčená, ak

- a) trestnosť činu zanikla,
- b) sa na trest vzťahuje amnestia prezidenta Slovenskej republiky,
- c) obvinený zomrel alebo bol vyhlásený za mŕtveho.

§ 396

Osoby oprávnené na návrh na povolenie obnovy konania a späťvzatie návrhu

(1) Obnovu konania možno povoliť len na návrh oprávnenej osoby.

(2) V neprospech obvineného môže návrh na povolenie obnovy konania podať len prokurátor.

(3) V prospech obvineného môžu návrh na povolenie obnovy konania podať okrem obvineného aj osoby, ktoré by mohli podať v jeho prospech odvolanie. Ak by tak mohli urobiť i proti vôli obvineného, môžu proti jeho vôli podať i návrh na povolenie obnovy konania. Taký návrh môžu

urobiť aj po smrti obvineného.

(4) Ak sa dozvie súd alebo iný štátny orgán o okolnosti, ktorá by mohla odôvodniť návrh na povolenie obnovy konania, je povinný oznámiť ju prokurátorovi. Ak ide o okolnosť, ktorá by mohla odôvodniť návrh na povolenie obnovy konania v prospech obvineného, je prokurátor povinný upovedomiť o nej bez odkladu obvineného, alebo ak to nie je možné, inú osobu oprávnenú na podanie návrhu, ak taký návrh nepodá sám.

(5) Osoba, ktorá návrh na obnovu konania podala, môže ho výslovným vyhlásením vziať späť, a to až dovtedy, kým sa súd, ktorý vo veci koná, odoberie na záverečnú poradu.

(6) Návrh na obnovu konania podaný prokurátorom môže vziať späť aj nadriadený prokurátor.

(7) Návrh na obnovu konania podaný v prospech obvineného inou oprávnenou osobou alebo za obvineného obhajcom môže byť vzatý späť len s výslovným súhlasom obvineného.

(8) Vzatie návrhu na obnovu konania späť vezme, ak niet prekážok, uznesením na vedomie predseda senátu súdu, ktorý vo veci koná.

§ 397

Príslušnosť súdu na rozhodnutie o obnove konania

(1) O návrhu na povolenie obnovy konania, ktoré sa skončilo právoplatným uznesením prokurátora o zastavení trestného stíhania, podmienenom zastavení trestného stíhania alebo podmieneným zastavením trestného stíhania, spolupracujúceho obvineného rozhoduje súd, ktorý by bol príslušný konať o obžalobe.

(2) O návrhu na povolenie obnovy konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozhodnutím súdu, rozhoduje iný samosudca alebo iný senát súdu, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni.

Konanie o návrhu na povolenie obnovy konania

§ 398

(1) Ak pre rozhodnutie o návrhu na povolenie obnovy konania treba na preverenie jeho dôvodnosti niektorú okolnosť vopred objasniť, vykoná potrebné vyšetrovanie predseda senátu alebo na jeho žiadosť niektorý iný orgán činný v trestnom konaní. Pre takéto vyšetrovanie platia ustanovenia o dokazovaní podľa šiestej hlavy prvej časti.

(2) V prípadoch obzvlášť naliehavých možno na zaistenie dôkazného materiálu na podklade uznesenia predsedu senátu použiť aj prostriedky uvedené v štvrtej hlave prvej časti. Zaistiť osobu obvineného vydaním príkazu na zatknutie a vzatím do väzby možno však pred povolením obnovy konania len vtedy, keď to navrhne prokurátor, podávajúc návrh na obnovu konania v neprospech obvineného, a keď to považuje súd za nevyhnutné vzhľadom na povahu nových skutočností a dôkazov, ktoré vyšli najavo, na závažnosť trestného činu a na naliehavosť väzobných dôvodov.

(3) Ak bol podaný návrh na povolenie obnovy konania v prospech obvineného, môže súd vzhľadom na povahu skutočností a dôkazov, ktoré novo vyšli najavo, odložiť alebo prerušiť výkon trestu, právoplatne uloženého v pôvodnom konaní.

§ 399

(1) Súd návrh na povolenie obnovy konania odmietne, ak

- a) bol podaný neoprávnenou osobou,
- b) smeruje len proti rozhodnutiu alebo výroku, ohľadne ktorého obnova konania nie je prípustná,

c) ak je obnova konania vylúčená podľa § 395.

(2) Súd návrh na povolenie obnovy konania zamietne, ak nezistí podmienky obnovy konania podľa § 394.

§ 400

(1) Ak vyhovie súd návrhu na povolenie obnovy konania, zruší napadnuté rozhodnutie celkom alebo v časti, v ktorej je návrh dôvodný. Ak zruší čo i len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad. Zruší aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej zrušením došlo, stratili podklad.

(2) Ak súd povolí obnovu konania, ktoré sa skončilo právoplatným uznesením súdu o zastavení trestného stíhania, právoplatným uznesením súdu o podmiennečnom zastavení trestného stíhania, právoplatným uznesením súdu o podmiennečnom zastavení trestného stíhania spolupracujúceho obvineného, alebo ak povolí v otázke viny obnovu konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom, môže súčasne so zrušením rozhodnutia vec vrátiť prokurátorovi do prípravného konania, ak to považuje za potrebné na objasnenie veci a doplnenie dokazovania pred súdom by bolo spojené s neprimeranými ťažkosťami.

§ 401

Ak súd povolí obnovu konania v prospech obvineného z dôvodov, ktoré sú na prospech aj niektorému spoluobvinenému alebo zúčastnenej osobe, povolí súčasne obnovu konania aj v ich prospech.

§ 402

(1) O návrhu na povolenie obnovy konania rozhoduje súd na verejnom zasadnutí.

(2) Odmietnuť návrh z dôvodov uvedených v § 399 ods. 1 môže aj na neverejnom zasadnutí. Z dôvodu uvedeného v § 399 ods. 2 môže návrh odmietnuť na neverejnom zasadnutí iba v tom prípade, ak návrh uvádza tie isté skutočnosti a dôkazy, ktoré už boli skôr právoplatne zamietnuté, a návrh nanovo podaný je len jeho opakovaním.

(3) Proti uzneseniu o návrhu na povolenie obnovy konania je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Konanie po povolení obnovy konania

§ 403

Ak obvinený vykonáva trest odňatia slobody uložený mu v pôvodnom rozsudku, súd zároveň s rozhodnutím o povolení obnovy konania podľa § 400 ods. 1 rozhodne o väzbe (vzatí do väzby alebo nevzatí do väzby, a to aj pri nahradení väzby). Uznesenie o väzbe je vykonateľné právoplatnosťou rozhodnutia o povolení obnovy konania a ak nie je ďalej ustanovené inak, lehota väzby začína plynúť od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o povolení obnovy konania. Ak súd prvého stupňa rozhodol o nevzatí obvineného do väzby, lehota väzby začína plynúť od obmedzenia osobnej slobody pri výkone rozhodnutia nadriadeného súdu o vzatí do väzby. Ak súd prvého stupňa nerozhodol podľa § 400 ods. 1 a o povolení obnovy konania rozhodol nadriadený súd podľa § 194 ods. 1 písm. a), jeho rozhodnutie o väzbe sa považuje za rozhodnutie odvolacieho súdu.

§ 404

(1) Ak bola právoplatne povolená obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným uznesením prokurátora o zastavení trestného stíhania, podmiennečnom zastavení trestného stíhania alebo o podmiennečnom zastavení trestného stíhania spolupracujúceho obvineného, pokračuje sa v prípravnom konaní.

(2) V ostatných prípadoch pokračuje súd po právoplatnom povolení obnovy konania v konaní na podklade pôvodnej obžaloby, ak sa nevyslovilo, že vec sa vracia prokurátorovi do prípravného konania. Ak súd zrušil právoplatný rozsudok, ktorý bol vyhlásený na základe konania o dohode o vine a treste, vždy vráti vec prokurátorovi do prípravného konania.

(3) Ak bola povolená obnova konania a ide o niektorý z trestných činov, za ktoré bol právoplatne uložený úhrnný alebo súhrnný trest, a súd vrátil vec prokurátorovi do prípravného konania, určí po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia povoľujúceho obnovu konania na verejnom zasadnutí rozsudkom primeraný trest za ostávajúce trestné činy.

§ 405

Ak bola povolená obnova konania len v prospech obvineného,

- a) čas od právoplatnosti pôvodného rozsudku do právoplatnosti uznesenia povoľujúceho obnovu konania sa do premĺčacej doby nezapočítava,
- b) nesmie mu byť novým rozsudkom uložený trest prísnejší, než aký mu bol uložený v pôvodnom rozsudku,
- c) neprekáža jeho smrť vykonaniu ďalšieho konania a trestné stíhanie nemožno zastaviť preto, že obvinený zomrel alebo bol vyhlásený za mŕtveho.

**ŠTVRTÁ ČASŤ
VYKONÁVACIE KONANIE**

**PRVÁ HLAVA
VÝKON TRESTOV**

**Prvý diel
Všeobecné ustanovenie**

§ 406**Príslušnosť vo vykonávacom konaní**

(1) Rozhodnutie vykonáva, prípadne jeho výkon zariaďuje ten orgán, ktorý rozhodnutie vydal. V prípravnom konaní môže výkonom rozhodnutia alebo zariadením jeho výkonu prokurátor poveriť asistenta prokurátora. V konaní pred súdom rozhodnutie senátu vykonáva alebo jeho výkon zariaďuje predseda senátu, ktorý tým môže poveriť vyššieho súdneho úradníka.

(2) Rozhodnutia súvisiace s výkonom trestov a ochranných opatrení robí, ak nie je ďalej ustanovené inak, súd, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni.

(3) Opatrenia potrebné na výkon trestov a ochranných opatrení a na vymáhanie trov trestného konania robí, ak nie je ďalej ustanovené inak, predseda senátu súdu, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni.

(4) Vykonávacieho konania sa zúčastňujú tiež orgány štátnej správy, obce a záujmové združenia občanov, a to podľa povahy vykonávacieho konania.

Druhý diel
Výkon trestu odňatia slobody

§ 407

Všeobecné ustanovenia o výkone trestu odňatia slobody

(1) Spôsob výkonu trestu odňatia slobody upravuje osobitný zákon.

(2) U osôb, ktoré sú vo výkone trestu odňatia slobody, robí rozhodnutie súvisiace s výkonom tohto trestu súd, v ktorého obvode sa trest odňatia slobody vykonáva.

(3) Ak je pri postupne uložených trestoch odňatia slobody ustanovený rôzny spôsob výkonu trestu, určí spoločný spôsob výkonu postupne uložených trestov súd, v ktorého obvode sa trest odňatia slobody vykonáva.

(4) Návrh na rozhodnutie súdu podľa odseku 3 je povinný podať riaditeľ ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, bezodkladne po tom, čo sa o postupne uložených trestoch odňatia slobody s rôznym spôsobom ich výkonu dozvie. O návrhu rozhodne súd najneskôr do 60 dní od jeho doručenia.

§ 408

Nariadenie výkonu trestu

(1) Len čo sa rozhodnutie, podľa ktorého sa má vykonať trest odňatia slobody, stalo vykonateľným, predseda senátu príslušného súdu prvého stupňa alebo odvolacieho súdu ihneď vydá príkaz na zadržanie odsúdeného na účel jeho dodania do výkonu trestu odňatia slobody a zároveň nariadi výkon trestu odňatia slobody a dodanie odsúdeného do výkonu trestu odňatia slobody, ak

- a) je vo väzbe,
- b) bol mu uložený trest odňatia slobody prevyšujúci dva roky,
- c) je obava, že ujde, alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhovel výkonu trestu.

(2) V prípadoch neuvedených v odseku 1, len čo sa rozhodnutie, podľa ktorého sa má vykonať nepodmienečný trest odňatia slobody, stalo vykonateľným, predseda senátu pošle príslušnému ústavu na výkon väzby nariadenie výkonu trestu a vyzve odsúdeného, ak je na slobode, aby do výkonu trestu nastúpil. Ak ide o tehotnú ženu alebo matku novonarodeného dieťaťa mladšieho ako jeden rok, postupuje súd podľa § 409 ods. 3.

(3) Ak niet obavy, že odsúdený, ktorý je na slobode, ujde, alebo sa bude skrývať, môže mu predseda senátu na nastúpenie do výkonu trestu poskytnúť primeranú lehotu, aby si mohol obstaráť svoje záležitosti. Táto lehota nesmie byť dlhšia ako jeden mesiac odo dňa, keď rozhodnutie uvedené v odseku 1 nadobudlo právoplatnosť.

(4) Ak odsúdený nenastúpi do výkonu trestu v lehote, ktorá mu bola poskytnutá, alebo ak je obava, že ujde, alebo sa bude skrývať, nariadi predseda senátu, aby bol do výkonu trestu dodaný. Ak nie je známe miesto pobytu odsúdeného, použije sa na príkaz na jeho dodanie do výkonu trestu ustanovenie § 73 ods. 3 primerane. Ak je miesto pobytu odsúdeného známe, možno použiť na jeho dodanie do výkonu trestu ustanovenie § 103 ods. 2.

(5) V prípadoch podľa § 46 ods. 8 a 9 a § 139 zašle predseda senátu príslušnému ústavu na výkon väzby spolu s nariadením výkonu trestu potrebné informácie o poškodenom alebo svedkovi. Príslušný ústav je povinný informovať takého poškodeného a svedka o prepustení alebo úteku odsúdeného z výkonu trestu. Ak podal poškodený alebo svedok žiadosť podľa § 46 ods. 8 a 9 alebo

§ 139 a odsúdený je už vo výkone trestu odňatia slobody, zašle súd informácie o poškodenom alebo o svedkovi bez meškania príslušnému ústavu, v ktorom odsúdený vykonáva trest odňatia slobody. Príslušný ústav je povinný vhodným spôsobom informovať poškodeného alebo svedka o prepustení odsúdeného z výkonu trestu alebo o jeho úteku z výkonu trestu najneskôr v deň, v ktorý táto skutočnosť nastala.

Odklad výkonu trestu

§ 409

(1) Ak odsúdený pred nástupom výkonu trestu odňatia slobody ochorie na takú vážnu chorobu, že dočasne nie je spôsobilý nastúpiť výkon trestu, pretože je v ústavnej zdravotnej starostlivosti, zašle súdu žiadosť o odklad výkonu trestu spolu s lekárskou správou o svojom zdravotnom stave nie staršou ako 30 dní; v žiadosti je povinný uviesť aj adresu zdravotníckeho zariadenia, ktoré mu poskytuje zdravotnú starostlivosť. Ak žiadosť neobsahuje uvedené náležitosti, predseda senátu vyzve odsúdeného, aby žiadosť doplnil v lehote 10 dní; inak sa o žiadosti nekoná, o čom predseda senátu vo výzve odsúdeného poučí.

(2) Na žiadosť predsedu senátu oznámi nemocnica pre obvinených a odsúdených, či zdravotnícke zariadenie Zboru väzenskej a justičnej stráže môže poskytnúť odsúdenému, ktorý požiadal o odklad výkonu trestu podľa odseku 1, potrebnú zdravotnú starostlivosť, alebo na aký čas navrhuje odložiť výkon trestu. Predseda senátu na potrebný čas odloží výkon trestu odňatia slobody, ak v zdravotníckom zariadení Zboru väzenskej a justičnej stráže nemožno poskytnúť potrebnú zdravotnú starostlivosť.

(3) Výkon trestu odňatia slobody na tehotnej žene alebo na matke novonarodeného dieťaťa predseda senátu odloží na jeden rok po pôrode.

(4) Proti rozhodnutiu podľa odsekov 2 a 3 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(5) Ak odsúdený zneužíva povolený odklad alebo ak je obava, že ujde, alebo sa bude skrývať, predseda senátu odklad výkonu trestu uznesením odvolá.

§ 410

(1) Výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho jeden rok môže predseda senátu z dôležitých dôvodov odložiť, a to na čas najviac troch mesiacov odo dňa, keď nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie podľa § 408 ods. 1.

(2) Ďalší odklad výkonu takého trestu alebo jeho odklad na dlhší čas ako na tri mesiace môže povoliť predseda senátu, a to len výnimočne z obzvlášť dôležitých dôvodov, najmä ak by výkon trestu mohol mať pre odsúdeného alebo pre jeho rodinu mimoriadne ťažké následky. Odklad však možno povoliť najviac na čas šiestich mesiacov odo dňa, keď nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie uvedené v § 408 ods. 1.

(3) Ak je obava, že odsúdený ujde, alebo ak zneužíva povolený odklad, predseda senátu odklad odvolá.

(4) Proti rozhodnutiu, ktorým bol povolený odklad výkonu trestu podľa odseku 2, môže prokurátor podať sťažnosť.

§ 411

Rozhodovanie o zmene spôsobu výkonu trestu

(1) O zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje na verejnom zasadnutí súd,

v ktorého obvide sa trest odňatia slobody vykonáva, na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody alebo odsúdeného, alebo aj bez takého návrhu. O návrhu rozhodne súd najneskôr do 60 dní od jeho doručenia.

(2) Pred rozhodnutím o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody sa musí odsúdený vyslúchnuť.

(3) Proti uzneseniu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 412

Prerušenie výkonu trestu

(1) Ak odsúdený, na ktorom sa vykonáva trest odňatia slobody, ochorie na ťažkú chorobu, môže predseda senátu výkon trestu na potrebný čas prerušiť; vždy však preruší výkon trestu na tehotnej žene alebo matke dieťaťa mladšieho ako jeden rok.

(2) Ak je obava, že odsúdený ujde, alebo sa bude skrývať, alebo ak zneužíva povolené prerušenie výkonu trestu, predseda senátu nariadi pokračovať vo výkone trestu.

(3) Proti uzneseniu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť.

§ 413

Upustenie od výkonu trestu

(1) Minister spravodlivosti môže upustiť od výkonu trestu odňatia slobody alebo jeho zvyšku, ak odsúdený bol, alebo má byť vyhostený. Ak nedôjde k vyhosteniu alebo ak sa vráti vyhostený, rozhodne súd, že trest odňatia slobody alebo jeho zvyšok sa vykoná.

(2) Súd môže upustiť od výkonu trestu odňatia slobody alebo jeho zvyšku, ak zistí, že odsúdený ochorel na nevyliciteľnú životu nebezpečnú chorobu alebo nevyliciteľnú duševnú chorobu.

(3) Proti uzneseniu podľa odseku 2 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 414

Započítanie väzby a trestu

(1) O započítaní väzby a trestu rozhodne predseda senátu uznesením. Väzba sa započítava podľa stavu ku dňu nariadenia výkonu trestu, a to od času, keď osobná sloboda obvineného bola obmedzená.

(2) Proti uzneseniu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť.

(3) O návrhu prokurátora, aby sa do výkonu trestu odňatia slobody nezapočítal čas, na ktorý sa odsúdenému prerušil výkon trestu odňatia slobody na účel liečebnej starostlivosti v zdravotníckom zariadení mimo ústavu na výkon trestu odňatia slobody, ak sa tak stalo preto, že si odsúdený spôsobil ujmu na zdraví úmyselne, rozhoduje súd na verejnom zasadnutí.

(4) Proti uzneseniu podľa odseku 3 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 414a

Premena zvyšku trestu odňatia slobody na trest domáceho väzenia

(1) O premene zvyšku trestu odňatia slobody na trest domáceho väzenia rozhoduje súd na návrh riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva na verejnom zasadnutí; návrh, ak bol zamietnutý, možno podať opakovane.

(2) O návrhu podľa odseku 1 súd rozhodne najneskôr do 60 dní od jeho doručenia.

(3) Na rozhodnutie podľa odseku 1 je príslušný okresný súd, v ktorého obvode sa trest odňatia slobody vykonáva. Len čo sa rozhodnutie podľa odseku 1 stane právoplatným, predseda senátu bezodkladne zašle jeho rovnopis okresnému súdu, v ktorého obvode má odsúdený trest domáceho väzenia vykonať.

(4) Pred rozhodnutím súdu o premene zvyšku trestu odňatia slobody podľa odseku 1 musí byť odsúdený vypočutý.

(5) Odsúdený je povinný dostaviť sa na účel nastúpenia výkonu trestu domáceho väzenia do 24 hodín od prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody k probačnému a mediačnému úradníkovi určenému súdom alebo pred miestne príslušný okresný súd, v ktorého obvode sa trest domáceho väzenia má vykonávať.

Podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody

§ 415

(1) O podmienečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

(2) Ak podmienečné prepustenie navrhne riaditeľ ústavu na výkon väzby alebo riaditeľ ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom odsúdený vykonáva trest, alebo sa k takému návrhu pripojí, môže rozhodnutie o tom, že odsúdený sa podmienečne prepúšťa, urobiť so súhlasom prokurátora aj predseda senátu.

(3) O návrhu podľa odsekov 1 a 2 rozhodne súd najneskôr do 60 dní od jeho doručenia.

§ 416

O tom, či sa podmienečne prepustený osvedčil alebo či sa zvyšok trestu vykoná, rozhoduje súd na verejnom zasadnutí. Rozhodnutie, že sa podmienečne prepustený osvedčil, môže so súhlasom prokurátora urobiť aj predseda senátu.

§ 417

(1) Na rozhodnutie podľa § 415 je príslušný okresný súd, v ktorého obvode sa trest odňatia slobody vykonáva, a na rozhodnutie podľa § 416 súd, ktorý odsúdeného z výkonu trestu podmienečne prepustil.

(2) Pred rozhodnutím o podmienečnom prepustení musí byť odsúdený vylúchnutý; to neplatí, ak súd postupuje podľa § 415 ods. 2.

(3) Proti uzneseniu podľa § 415 ods. 2 je prípustná sťažnosť proti výroku o určení dĺžky skúšobnej doby. Proti ostatným rozhodnutiam podľa § 415 a § 416 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Výkon podmienenečného trestu odňatia slobody s probačným dohľadom**§ 418**

(1) Súd sleduje správanie osoby odsúdenej na trest odňatia slobody, ktorého výkon bol podmienenečne odložený s probačným dohľadom počas skúšobnej doby. Zisťuje najmä, ako odsúdený plní povinnosti a obmedzenia vyplývajúce z uloženého probačného dohľadu; na ten účel robí najmä písomné dožiadania na orgány štátnej správy alebo obec a záujmové združenie občanov v mieste bydliska odsúdeného a zamestnávateľa odsúdeného. Pred vydaním rozhodnutia si súd vždy vyžiada z registra trestov odpis registra trestov odsúdeného od útvaru Policajného zboru, v ktorého obvode má odsúdený pobyť, správu o tom, či sa nevedie proti nemu trestné stíhanie, a od orgánu, ktorý prejednáva priestupky, či nebol v skúšobnej dobe postihnutý za obdobný priestupok.

(2) Zisťovaním podľa odseku 1 predseda senátu poverí probačného a mediačného úradníka.

§ 419

(1) O tom, či sa odsúdený v skúšobnej dobe osvedčil alebo či sa nariadi výkon trestu odňatia slobody, rozhodne súd na verejnom zasadnutí. Na verejnom zasadnutí rozhodne tiež o prípadnom predĺžení skúšobnej doby.

(2) Proti uzneseniu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(3) Rozhodnutie o tom, že sa odsúdený v skúšobnej dobe osvedčil, môže so súhlasom prokurátora urobiť predseda senátu.

(4) Ak súd rozhodne, že odsúdený sa v skúšobnej dobe neosvedčil, nariadi výkon trestu odňatia slobody a rozhodne súčasne aj o zaradení odsúdeného do ústavu na výkon trestu odňatia slobody. Ďalej súd pokračuje podľa § 408.

§ 420**Výkon podmienenečného trestu odňatia slobody**

Pri výkone trestu odňatia slobody, ktorého výkon bol podmienenečne odložený, postupuje súd primerane ako pri výkone trestu odňatia slobody, ktorého výkon bol podmienenečne odložený s probačným dohľadom.

§ 421**Výkon podmienenečne zastaveného trestného stíhania**

Ak bolo trestné stíhanie podmienenečne zastavené alebo ak bolo podmienenečne zastavené trestné stíhanie spolupracujúceho obvineného, ustanovenia § 418 a 419 sa použijú primerane.

Tretí diel**Výkon ostatných druhov trestov****§ 422****Výkon trestu povinnej práce**

Výkon trestu povinnej práce upravuje osobitný zákon.

Výkon trestu prepadnutia majetku

§ 423

Len čo sa stal rozsudok, ktorým bol uložený trest prepadnutia majetku, vykonateľným, zašle predseda senátu konkurznému súdu, v ktorého obvode má sídlo súd, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni, rovnopis rozsudku bez odôvodnenia na postup podľa osobitného zákona.

Zaistenie výkonu trestu prepadnutia majetku

§ 425

(1) Ak je obvinený stíhaný pre trestný čin, za ktorý vzhľadom na povahu a závažnosť činu a na pomery obvineného treba očakávať uloženie trestu prepadnutia majetku, a je obava, že výkon tohto trestu bude zmarený alebo sťažený, môže súd a v prípravnom konaní prokurátor majetok obvineného zaistiť. Súd zaistí majetok obvineného vždy, ak uložil trest prepadnutia majetku rozsudkom, ktorý zatiaľ nenadobudol právoplatnosť. Pri zaistení majetku obvineného sa postupuje primerane podľa § 50 ods. 2 a 3, § 94 až 96. Po vyhlásení konkurzu sa pri výkone trestu prepadnutia majetku postupuje podľa osobitného predpisu upravujúceho konkurzné konanie; prevzatím majetku správcom konkurznej podstaty zaistenie zaniká.

(2) Osoba, ktorej majetok bol zaistený, má právo žiadať o zrušenie alebo obmedzenie zaistenia. O takej žiadosti musí predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor bezodkladne rozhodnúť. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť. Ak sa žiadosť zamietla, osoba, ktorej majetok bol zaistený, ju môže, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí 30 dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť; inak sa o nej nekoná.

(3) Proti uzneseniu o zaistení majetku je prípustná sťažnosť.

§ 426

(1) Zaistenie sa vzťahuje na celý majetok obvineného, ako aj na majetok, ktorý obvinený nadobudne po zaistení; nevzťahuje sa však na prostriedky a veci, na ktoré sa podľa zákona nevzťahuje prepadnutie majetku.

(2) Pokiaľ trvá zaistenie, sú neplatné všetky právne úkony obvineného, ktoré sa týkajú zaisteného majetku, okrem úkonov smerujúcich k odvráteniu bezprostredne hroziacej škody.

(3) Kto má vo svojej moci vec, ktorá patrí do zaisteného majetku, je povinný, len čo sa o zaistení dozvie, oznámiť to prokurátorovi alebo súdu, ktorý majetok zaistil; inak zodpovedá za škodu spôsobenú opomenutím oznámenia.

§ 427

Predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor uznesením zruší zaistenie, ak zanikne dôvod, pre ktorý bol majetok zaistený.

§ 428

Výkon trestu prepadnutia veci

(1) Len čo sa stal rozsudok, ktorým bol uložený trest prepadnutia veci, vykonateľným, zašle predseda senátu orgánu, ktorý podľa osobitného predpisu vykonáva správu majetku štátu, rovnopis rozsudku bez odôvodnenia na prevzatie majetku do správy.

(2) Ak je obvinený stíhaný pre trestný čin, za ktorý vzhľadom na povahu a závažnosť činu a na pomery obvineného možno očakávať uloženie trestu prepadnutia veci, a je obava, že výkon tohto trestu bude zmarený alebo sťažený, môže súd a v prípravnom konaní prokurátor vec obvineného zaistiť. Pri zaistení sa postupuje primerane podľa § 50 ods. 2 a 3, § 94 až 96 a § 425 ods. 2.

(3) Proti rozhodnutiu o zaistení je prípustná sťažnosť.

(4) Predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor zruší zaistenie, ak zanikne dôvod, pre ktorý bola vec zaistená.

Výkon peňažného trestu

§ 429

(1) Len čo sa stal vykonateľným rozsudok, podľa ktorého je odsúdený povinný zaplatiť peňažný trest, vyzve predseda senátu odsúdeného, aby ho zaplatil do pätnástich dní, a upozorní ho, že inak bude nariadený výkon náhradného trestu odňatia slobody.

(2) Ak je odsúdený vojak, upovedomí predseda senátu o okolnostiach uvedených v odseku 1 jeho služobný orgán.

§ 430

(1) Na návrh odsúdeného môže predseda senátu z dôležitých dôvodov

- a) odložiť výkon peňažného trestu, a to na čas najviac troch mesiacov odo dňa, keď rozsudok nadobudol právoplatnosť, alebo
- b) povoliť splácať peňažný trest po častiach tak, aby bol celý zaplatený najneskôr do jedného roka, a ak bol peňažný trest uložený vo vyššej sume ako 16 590 eur, do dvoch rokov odo dňa, keď rozsudok nadobudol právoplatnosť.

(2) Ak zaniknú dôvody, pre ktoré bol výkon peňažného trestu odložený, alebo ak odsúdený nedodržiava bez závažného dôvodu splátky, môže predseda senátu povolenie odkladu alebo splátok peňažného trestu odvolať.

§ 432

(1) Súd uznesením upustí od výkonu peňažného trestu alebo jeho zvyšku, ak sa odsúdený v dôsledku okolností nezávislých od jeho vôle stal dlhodobo neschopným peňažný trest zaplatiť, alebo by výkonom trestu bola vážne ohrozená výživa alebo výchova osoby, o výživu alebo výchovu ktorej je odsúdený podľa zákona povinný sa starať.

(2) Ak peňažný trest nebol zaplatený a ak neprichádza do úvahy postup podľa odseku 1 alebo podľa § 430 ods. 1, nariadi súd na verejnom zasadnutí uznesením výkon náhradného trestu odňatia slobody alebo jeho pomernej časti; pritom rozhodne o spôsobe výkonu náhradného trestu.

(3) Odsúdený môže kedykoľvek odvrátiť výkon náhradného trestu alebo jeho pomernej časti tým, že peňažný trest alebo jeho pomernú časť zaplatí. O tom, akú časť náhradného trestu treba vykonať, rozhodne predseda senátu uznesením.

(4) Proti uzneseniu podľa odsekov 1 až 3 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 433

Vlastnícke právo tretej osoby k prostriedkom a veciam postihnutým výkonom trestu

prepadnutia majetku možno uplatniť len v civilnom procese.

§ 434

Výkon trestu zákazu pobytu

(1) O právoplatnom uložení trestu zákazu pobytu upovedomí predseda senátu obec a útvar Policajného zboru, na ktorých obvod sa zákaz vzťahuje, ako aj obec a útvar Policajného zboru, v ktorých obvode má odsúdený trvalé bydlisko.

(2) Ak odsúdený pracuje v obvode, na ktorý sa vzťahuje zákaz pobytu, upovedomí predseda senátu aj zamestnávateľa, u ktorého je obvinený v pracovnom pomere alebo v inom obdobnom pracovnom vzťahu.

(3) Z dôležitých dôvodov môže útvar Policajného zboru, v ktorého obvode má odsúdený bydlisko alebo pobyt, povoliť odsúdenému návštevu miesta alebo obvodu, na ktorý sa vzťahuje zákaz pobytu.

(4) Po dobu, po ktorú odsúdený vykonáva vojenskú službu, sa trest zákazu pobytu nevykonáva. Ak odsúdený nespáchal vo výkone tejto služby trestný čin a riadne vykonával vojenskú službu, súd od výkonu trestu zákazu pobytu alebo jeho zvyšku upustí.

(5) Proti uzneseniu podľa odseku 4 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(6) Na konanie o podmienenečnom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu pobytu, ako aj na konanie o nariadení výkonu zvyšku tohto trestu sa primerane použijú ustanovenia § 415 až 417.

(7) O uložení primeraných obmedzení a povinností podľa Trestného zákona osobe, ktorej sa trest zákazu pobytu neuložil popri nepodmienečnom treste odňatia slobody, rozhodne uznesením na verejnom zasadnutí súd, v ktorého obvode sa trest odňatia slobody naposledy vykonával.

(8) Proti uzneseniu podľa odseku 7 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Výkon trestu domáceho väzenia

§ 435

(1) Príslušným na výkon rozhodnutia, ktorým sa ukladá trest domáceho väzenia vrátane rozhodnutí a opatrení podľa § 406 je súd, v ktorého obvode sa má trest domáceho väzenia vykonávať. Len čo sa rozhodnutie, ktorým sa uložil trest domáceho väzenia, stane vykonateľným, predseda senátu bezodkladne zašle jeho rovnopis súdu podľa predchádzajúcej vety.

(2) Výkon trestu domáceho väzenia nariadi súd bez meškania po tom, ako sa rozsudok, ktorým bol uložený, stal vykonateľným. Súd súčasne odsúdeného upozorní na obmedzenia a povinnosti, ktoré z uloženého trestu vyplývajú, ako aj na hrozbu premeny tohto trestu na trest odňatia slobody. Kontrolu výkonu trestu domáceho väzenia vykonáva probačný a mediačný úradník.

(3) Ak odsúdený neplní obmedzenia alebo povinnosti vyplývajúce z trestu domáceho väzenia alebo uložené obmedzenia alebo povinnosti, súd na verejnom zasadnutí uznesením premení tento trest alebo jeho zvyšok na nepodmienečný trest odňatia slobody; pred týmto rozhodnutím musí byť odsúdený vypočutý.

(4) Ak odsúdený po výkone polovice trestu domáceho väzenia požiada o upustenie od výkonu zvyšku tohto trestu, súd najneskôr do 30 dní o tom rozhodne uznesením.

(5) Proti uzneseniu súdu podľa odsekov 3 a 4 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(6) Na návrh odsúdeného môže probačný a mediačný úradník povoliť odsúdenému výnimky z trestu na nevyhnutne potrebný čas, najviac však na 48 hodín.

§ 435a

Prerušenie výkonu trestu domáceho väzenia

(1) Výkon trestu domáceho väzenia sa prerušuje vzatím odsúdeného do väzby alebo nastúpením odsúdeného do výkonu trestu odňatia slobody v inej trestnej veci.

(2) Predseda senátu môže z dôležitých dôvodov, ktoré bránia riadnemu výkonu trestu, prerušiť výkon trestu domáceho väzenia na potrebný čas.

(3) Ak pominú dôvody podľa odseku 1 alebo odseku 2, predseda senátu nariadi pokračovať vo výkone trestu domáceho väzenia.

(4) Doba, po ktorú bol výkon trestu domáceho väzenia prerušený, sa nezapočítava do doby výkonu trestu.

(5) Proti rozhodnutiu podľa odsekov 2 a 3 je prípustná sťažnosť.

Výkon trestu zákazu činnosti

§ 436

(1) Len čo sa rozsudok, ktorým bol uložený trest zákazu činnosti, stal právoplatným, zašle predseda senátu na zabezpečenie výkonu trestu zákazu činnosti rovnopis výroku rozsudku

- a) zamestnávateľovi, u ktorého je odsúdený v pracovnom pomere alebo v inom obdobnom vzťahu,
- b) ministerstvu spravodlivosti, ak ide o znalca, tlmočníka alebo prekladateľa,
- c) príslušnému štátnemu orgánu podľa bydliska odsúdeného, ak ide o oprávnenie na vedenie motorového vozidla,
- d) príslušnému útvaru Policajného zboru podľa bydliska odsúdeného, ak ide o oprávnenie na držanie a nosenie strelnej zbrane,
- e) registrovému súdu, živnostenskému úradu a profesijnej komore, ak bol uložený trest zákazu podnikateľskej činnosti.

(2) Ak bol uložený trest zákazu činnosti na čas dlhší ako jeden rok, predseda senátu spravidla raz ročne požiada organizáciu alebo orgán, ktorý je uvedený v odseku 1 písm. c), d) a e), o oznámenie, či odsúdený porušil súdom uložený zákaz.

§ 437

(1) Predseda senátu môže poveriť kontrolou výkonu trestu zákazu činnosti probačného a mediačného úradníka.

(2) Ak súd zistí porušovanie alebo marenie výkonu trestu zákazu činnosti, predseda senátu to bez meškania oznámi okresnému prokurátorovi.

(3) Ak súd rozhodol o podmieněčnom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti, predseda senátu to bez meškania oznámi štátnemu orgánu alebo inej osobe príslušnej podľa § 436 ods. 1, a to zaslaním rovnopisu právoplatného uznesenia.

(4) Na konanie o podmieněčnom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu činnosti, ako aj na konanie o nariadení výkonu zvyšku tohto trestu sa primerane použijú ustanovenia § 415 až 417.

Príslušným na vydanie rozhodnutí je súd, ktorý vo veci konal v prvom stupni.

§ 438

(1) Predseda senátu po právoplatnosti rozsudku, ktorým bol uložený trest zákazu činnosti, bez meškania rozhodne o započítaní času, po ktorý bolo odsúdenému pred právoplatnosťou rozsudku odňaté oprávnenie na činnosť, ktorá je predmetom zákazu, do výkonu trestu zákazu činnosti.

(2) Proti uzneseniu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 439

Výkon trestu straty čestných titulov a vyznamenaní

(1) O právoplatnom uložení trestu straty čestných titulov a vyznamenaní predseda senátu písomne upovedomí orgán, ktorý spravuje veci týkajúce sa príslušných čestných titulov a vyznamenaní, alebo orgán, ktorý ich udelil.

(2) V upovedomení podľa odseku 1 sa uvedie meno a priezvisko odsúdeného, dátum narodenia, povolanie, bydlisko, názov súdu, dátum a spisová značka rozsudku a označenie čestných titulov a vyznamenaní.

(3) Ak sa čestné tituly a vyznamenania, na ktoré sa vzťahuje uložený trest straty čestných titulov a vyznamenaní, nezadovážili s príslušnými dokladmi už v priebehu trestného stíhania a nevzali sa do úschovy, zistí súd, kde sú, zadováži ich a po právoplatnosti rozsudku ich zašle príslušnému orgánu spolu s upovedomením podľa odseku 1. Ak sa nepodari zadovážiť doklad o čestnom titule alebo vyznamenaní, poznamená súd v upovedomení dôvod, prečo nie sú priložené.

§ 440

Výkon trestu straty vojenskej a inej hodnosti

O uložení trestu straty vojenskej a inej hodnosti upovedomí predseda senátu obvodný úrad v sídle kraja, v ktorého obvode má odsúdený vojak v zálohe alebo mimo činnnej služby pobyt, a to zaslaním rovnopisu právoplatného rozsudku. U vojakov v činnnej službe a u príslušníkov ozbrojených zborov sa upovedomí príslušný služobný orgán.

Výkon trestu vyhostenia

§ 441

(1) Po právoplatnosti rozsudku, ktorým bol uložený trest vyhostenia, súd, ktorý tento trest uložil, zašle jeho rovnopis na účely vykonania trestu vyhostenia spolu s nariadením výkonu trestu ministerstvu spravodlivosti, útvaru Policajného zboru, ktorý zabezpečuje výkon tohto trestu, a ak je odsúdený vo výkone väzby alebo vo výkone trestu odňatia slobody, aj príslušnému ústavu na výkon väzby alebo ústavu na výkon trestu odňatia slobody.

(2) Ak niet obavy, že odsúdený, ktorý je na slobode, sa bude skrývať alebo inak mariť výkon trestu vyhostenia, môže mu predseda senátu poskytnúť primeranú lehotu na obstaranie jeho záležitostí; táto lehota nesmie byť dlhšia ako jeden mesiac odo dňa právoplatnosti rozsudku. Zároveň ho vyzve, aby sa v určenom termíne, ktorý oznámi aj útvaru Policajného zboru podľa odseku 1, prihlásil na tomto útvare.

(3) Ak je obava, že odsúdený sa bude skrývať alebo inak mariť výkon trestu vyhostenia, môže predseda senátu vziať odsúdeného do väzby, ak nerozhodne o jej nahradení zárukou, sľubom alebo peňažnou zárukou; na konanie o tejto väzbe a jej nahradení sa primerane použijú ustanovenia prvého a druhého dielu štvrtej hlavy prvej časti.

(4) Ak bol odsúdenému uložený samostatný trest vyhodenia a nebol vzatý do väzby, útvar Policajného zboru podľa odseku 1 po nariadení výkonu trestu vyhodenia zabezpečí jeho vykonanie v termíne určenom podľa odseku 2.

(5) Ak je odsúdený, ktorému bol uložený trest vyhodenia, vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, ústav, v ktorom sa nachádza, oznámi útvaru Policajného zboru podľa odseku 1 predpokladaný dátum jeho prepustenia a dobu platnosti jeho cestovného dokladu. Ak odsúdený nemá platný cestovný doklad alebo tento doklad stratí platnosť pred predpokladaným dňom prepustenia odsúdeného na slobodu, zašle ho útvaru Policajného zboru najneskôr tri mesiace pred prepustením odsúdeného spolu s náležitosťami potrebnými na vydanie nového cestovného dokladu.

(6) V prípade zmeny predpokladaného dátumu prepustenia odsúdeného na slobodu alebo inej zmeny týkajúcej sa výkonu trestu vyhodenia orgán, ktorý o zmene rozhodol, bez meškania oznámi takú zmenu ministerstvu spravodlivosti, súdu podľa odseku 1, ústavu, v ktorom sa odsúdený nachádza, a útvaru Policajného zboru podľa odseku 1.

§ 442

(1) Útvar Policajného zboru podľa § 441 ods. 1 určí deň, čas a miesto vyhodenia odsúdeného a oznámi to najneskôr päť dní pred predpokladaným dňom vyhodenia ministerstvu spravodlivosti, a ak je odsúdený vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, aj ústavu, v ktorom sa nachádza, a vykoná všetky opatrenia, aby odsúdený bol v určený deň vyhodený.

(2) O prepustení z väzby odsúdeného, ktorý má byť vyhodený, rozhodne súd tak, aby v čase jeho odovzdania útvaru Policajného zboru bola väzba skončená.

(3) Ak súd rozhodne o upustení od výkonu trestu odňatia slobody alebo jeho zvyšku, o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody alebo o účasti na amnestii, ktorou sa odpúšťa zvyšok trestu odňatia slobody odsúdenému, ktorému bol uložený trest vyhodenia, oznámi bez meškania túto skutočnosť súdu príslušnému na výkon trestu vyhodenia a útvaru Policajného zboru, a to bez ohľadu na právoplatnosť takého rozhodnutia; rovnako postupuje ministerstvo spravodlivosti v prípade, ak o upustení od výkonu trestu odňatia slobody alebo jeho zvyšku rozhodol minister spravodlivosti.

(4) V rozhodnutí ministra spravodlivosti o upustení od výkonu trestu odňatia slobody alebo jeho zvyšku podľa § 413 ods. 1 sa termín odovzdania odsúdeného útvaru Policajného zboru musí zhodovať s termínom prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody; rovnako to platí aj pre prípad, že odsúdený bol pred vyhodením podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, alebo mu bola udelená milosť, alebo sa na neho vzťahuje amnestia.

(5) Ak je odsúdený vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, Zbor väzenskej a justičnej stráže odovzdá odsúdeného útvaru Policajného zboru podľa § 441 ods. 1 v primeranom čase pred určeným termínom výkonu trestu vyhodenia.

(6) Ak útvar Policajného zboru podľa § 441 ods. 1 v určenom čase nezabezpečí výkon trestu vyhodenia a nezabezpečí prevzatie odsúdeného ani iným útvarom Policajného zboru, Zbor väzenskej a justičnej stráže prepustí odsúdeného na slobodu, ak je vo väzbe, o čom bez meškania upovedomí ministerstvo spravodlivosti, súd, ktorý trest vyhodenia nariadil, a útvar Policajného zboru podľa § 441 ods. 1. Ak od upustenia výkonu trestu odňatia slobody alebo jeho zvyšku rozhodol minister spravodlivosti, ústav na výkon väzby alebo ústav na výkon trestu odňatia slobody, oznámi túto skutočnosť miestne príslušnému súdu na účel postupu podľa § 413 ods. 1.

§ 443

Ak súd zistí, že v čase, keď nariadil výkon trestu vyhostenia, sa odsúdený na území Slovenskej republiky už nenachádza, predseda senátu zašle nariadenie výkonu trestu útvaru Policajného zboru podľa § 441 ods. 1 a ďalšie úkony sa podľa tohto zákona nevykonávajú.

§ 444

(1) O vykonaní trestu vyhostenia vyhotoví útvar Policajného zboru podľa § 441 ods. 1 zápisnicu, ktorej rovnopis zašle ministerstvu spravodlivosti, súdu, ktorý výkon tohto trestu nariadil, a Zboru väzenskej a justičnej stráže.

(2) Výdavky spojené s odovzdaním odsúdeného, ktorý je vo väzbe alebo výkone trestu odňatia slobody, útvaru Policajného zboru podľa § 441 ods. 1 uhrádza Zbor väzenskej a justičnej stráže.

(3) Osobné výdavky a cestovné náklady spojené s výkonom trestu vyhostenia uhrádza odsúdený; ak odsúdený nemá peňažné prostriedky, uhrádza ich Policajný zbor.

§ 444a**Výkon trestu zákazu účasti na verejných podujatiach**

(1) O právoplatnom uložení trestu zákazu účasti na verejných podujatiach upovedomí predseda senátu útvar Policajného zboru, v ktorého obvode má odsúdený bydlisko. Ak sa uložený trest zákazu účasti na verejných podujatiach vzťahuje na športové podujatie, predseda senátu upovedomí aj správcu informačného systému o bezpečnosti na športových podujatiach podľa osobitného zákona v rozsahu podľa osobitného zákona.

(2) Predseda senátu môže poveriť kontrolou výkonu trestu zákazu účasti na verejných podujatiach probačného a mediačného úradníka.

(3) Ak súd zistí porušovanie alebo marenie výkonu trestu účasti na verejných podujatiach, predseda senátu to bez meškania oznámi okresnému prokurátorovi.

(4) Ak súd rozhodol o podmiennečnom upustení od zvyšku trestu zákazu účasti na verejných podujatiach vzťahujúci sa na športové podujatie, predseda senátu o tejto skutočnosti bez meškania upovedomí správcu informačného systému o bezpečnosti na športových podujatiach podľa osobitného zákona v rozsahu informácií podľa osobitného zákona.

(5) Na konanie o podmiennečnom upustení od výkonu zvyšku trestu zákazu účasti na verejnom podujatí, ako aj na konanie o nariadení výkonu zvyšku tohto trestu sa primerane použijú ustanovenia § 415 až 417. Príslušným na vydanie rozhodnutí je súd, ktorý vo veci konal v prvom stupni.

DRUHÁ HLAVA**VÝKON OCHRANNÝCH OPATRENÍ****Prvý diel****Výkon ochranného liečenia****§ 445****Nariadenie výkonu ochranného liečenia**

(1) Výkon ochranného liečenia nariadi predseda senátu liečebnému ústavu, v ktorom sa má ochranné liečenie vykonať. Ak však bolo ochranné liečenie uložené popri nepodmiennečnom treste odňatia slobody a v ústave na výkon trestu odňatia slobody alebo v nemocnici pre obvinených

a odsúdených sú na výkon takého liečenia dané podmienky, môže predseda senátu nariadiť, aby sa ochranné liečenie vykonávalo v priebehu výkonu trestu odňatia slobody.

(2) Ak je osoba, ktorej bolo uložené ochranné liečenie, pri pobyte na slobode nebezpečná pre svoje okolie, zariadi predseda senátu bez meškania jej dodanie do liečebného ústavu; ináč jej môže poskytnúť primeranú lehotu na obstaranie jej záležitostí.

(3) Ak ide o príslušníka ozbrojených síl alebo ozbrojeného zboru, požiada predseda senátu jeho nadriadeného alebo služobný orgán, aby zariadil jeho dopravenie do liečebného ústavu.

(4) Predseda senátu požiada liečebný ústav, aby oznámil súdu, ktorý ochranné liečenie uložil, kedy sa začalo s výkonom ochranného liečenia. Súčasne požiada ústav, aby okresnému súdu, v ktorého obvode sa ochranné liečenie vykonáva, podal bez odkladu správu, ak zaniknú dôvody na ďalšie trvanie ochranného liečenia.

§ 446

Zmena spôsobu výkonu ochranného liečenia

(1) O zmene spôsobu výkonu ochranného liečenia rozhoduje na návrh prokurátora, obvineného, jeho zákonného zástupcu, osoby, ktorá by mohla za obvineného v jeho prospech podať odvolanie, alebo ak obvinený medzitým nastúpil alebo absolvoval uloženú odvykáciu alebo inú liečbu v niektorom zdravotníckom zariadení, na návrh ošetrojúceho lekára alebo aj bez takého návrhu súd, v ktorého obvode je liečebné zariadenie, v ktorom sa ochranné liečenie vykonáva, na verejnom zasadnutí; predtým musí byť odsúdený vylúchnutý.

(2) Proti uzneseniu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 446a

Pokračovanie v ochrannom liečení

(1) O pokračovaní v ochrannom liečení po skončení výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje predseda senátu okresného súdu, v ktorého obvode sa ochranné liečenie počas výkonu trestu vykonáva na verejnom zasadnutí; zároveň rozhodne o spôsobe ďalšieho výkonu ochranného liečenia. Pred rozhodnutím musí byť odsúdený vypočutý; to neplatí, ak to jeho zdravotný stav neumožňuje alebo ak požiadal, aby sa verejné zasadnutie konalo v jeho neprítomnosti. Ústav na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom odsúdený vykonáva trest odňatia slobody, na tento účel oznámi súdu s dostatočným predstihom predpokladané skončenie výkonu trestu a zároveň zašle súdu lekársku správu o dosiahnutom výsledku ochranného liečenia tak, aby bolo možné rozhodnúť do skončenia výkonu trestu odňatia slobody.

(2) Proti uzneseniu podľa odseku 1, ktorým predseda senátu rozhodol o pokračovaní v ochrannom liečení a spôsobe jeho výkonu je prípustná sťažnosť.

(3) Ak predseda senátu rozhodol o pokračovaní v ochrannom liečení, ktoré sa má vykonať v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti, a u odsúdeného možno dôvodne predpokladať, že jeho pobyt na slobode je nebezpečný, alebo sa s príslušným zariadením dohodlo prijatie odsúdeného, dodajú príslušníci Zboru väzenskej a justičnej stráže na podklade písomného príkazu predsedu senátu a po predchádzajúcom oznámení zariadeniu ústavnej zdravotnej starostlivosti najmenej 30 dní vopred odsúdeného do tohto zariadenia tak, aby po skončení výkonu trestu odňatia slobody ihneď pokračoval výkon ochranného liečenia aj v prípade, ak proti rozhodnutiu o pokračovaní v ochrannom liečení bola podaná sťažnosť a nadriadený súd o nej do ukončenia výkonu trestu odňatia slobody nerozhodol; ak nadriadený súd zruší rozhodnutie predsedu senátu o pokračovaní v ochrannom liečení a rozhodne podľa odseku 4 a odsúdený bol už prevezený do zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti, predseda senátu nadriadeného súdu nariadi jeho

prepustenie z tohto zariadenia písomným príkazom, ktorý doručí bezodkladne zariadeniu ústavnej zdravotnej starostlivosti. Ak odsúdený nebol dodaný do zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti, postupuje sa po jeho prepustení z výkonu trestu odňatia slobody primerane podľa odseku 5.

(4) Ak predseda senátu nerozhodne o pokračovaní v ochrannom liečení, rozhodne podľa § 448 ods. 1. Ak podá prokurátor proti uzneseniu o prepustení z ochranného liečenia alebo ukončení ochranného liečenia sťažnosť podľa § 448 ods. 3, ide o ochranné liečenie, ktoré sa má vykonať v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti a podľa rozhodnutia o uložení ochranného liečenia alebo zmene spôsobu jeho výkonu by u odsúdeného bolo možné dôvodne predpokladať, že jeho pobyt na slobode je nebezpečný, alebo sa s príslušným zariadením dohodlo prijatie odsúdeného, dodajú príslušníci Zboru väzenskej a justičnej stráže na podklade písomného príkazu predsedu senátu alebo predsedu senátu nadriadeného súdu a po predchádzajúcom oznámení zariadeniu ústavnej zdravotnej starostlivosti najmenej 30 dní vopred odsúdeného do tohto zariadenia tak, aby po skončení výkonu trestu odňatia slobody ihneď pokračoval výkon ochranného liečenia; ak nadriadený súd zamietne sťažnosť prokurátora a odsúdený bol už prevezený do zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti, predseda senátu nadriadeného súdu nariadi jeho prepustenie z tohto zariadenia písomným príkazom, ktorý doručí bezodkladne zariadeniu ústavnej zdravotnej starostlivosti. Ak odsúdený nebol dodaný do zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti, postupuje sa po jeho prepustení z výkonu trestu odňatia slobody primerane podľa odseku 5.

(5) Ak predseda senátu rozhodne o pokračovaní v ochrannom liečení, ktoré sa má vykonať v ambulantnom zariadení, vykonáva po právoplatnosti uznesenia o pokračovaní v ochrannom liečení úkony smerujúce k ďalšiemu výkonu ochranného liečenia súd, ktorý výkon ochranného liečenia nariadil.

(6) Ak bol podaný návrh podľa § 448 ods. 1, o ktorom predseda senátu ešte nerozhodol, rozhodne o ňom uznesením podľa odseku 1 alebo 4 v rámci rozhodovania o pokračovaní v ochrannom liečení.

(7) Ak sa napriek nariadeniu nezačalo s výkonom ochranného liečenia počas výkonu trestu odňatia slobody, oznámi to ústav na výkon trestu s dostatočným predstihom súdu, ktorý nariadil výkon ochranného liečenia. Ak sa ochranné liečenie má vykonať v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti a u odsúdeného možno dôvodne predpokladať, že jeho pobyt na slobode je nebezpečný, alebo sa s príslušným zariadením dohodlo prijatie odsúdeného, dodajú príslušníci Zboru väzenskej a justičnej stráže na podklade písomného príkazu predsedu senátu súdu, ktorý nariadil výkon ochranného liečenia a po predchádzajúcom oznámení zariadeniu ústavnej zdravotnej starostlivosti najmenej 30 dní vopred odsúdeného do tohto zariadenia; inak sa po prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody postupuje primerane podľa odseku 5.

§ 447

Upustenie od výkonu ochranného liečenia

(1) O upustení od výkonu ochranného liečenia pred jeho začiatkom rozhodne súd, ktorý ochranné liečenie uložil, a to na verejnom zasadnutí na návrh prokurátora, obvineného, jeho zákonného zástupcu, osoby, ktorá by mohla za obvineného v jeho prospech podať odvolanie, alebo ak obvinený medzitým nastúpil alebo absolvoval uloženú odvykáciu alebo inú liečbu v niektorom zdravotníckom zariadení, na návrh ošetrojúceho lekára alebo aj bez takého návrhu.

(2) Proti uzneseniu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 448**Prepustenie z ochranného liečenia a jeho ukončenie**

(1) O prepustení z ochranného liečenia alebo o jeho ukončení rozhodne na návrh prokurátora, obvineného alebo liečebného zariadenia alebo aj bez takého návrhu predseda senátu súdu, v ktorého obvode sa ochranné liečenie vykonáva; ak rozhoduje na návrh, rozhodne najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu súdu.

(2) Predseda senátu súdu, v ktorého obvode sa ochranné liečenie v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti vykonáva, najmenej raz ročne preskúma, či dôvody ochranného liečenia trvajú. Ak dôvody ochranného liečenia pominuli, postupuje podľa odseku 1, inak rozhodne, že vo výkone ochranného liečenia sa bude pokračovať.

(3) Proti uzneseniu podľa odsekov 1 a 2 je prípustná sťažnosť, ktorá má v prípade, ak ju podá prokurátor proti uzneseniu o prepustení z ochranného liečenia alebo ukončení ochranného liečenia, odkladný účinok.

§ 448a**Príkaz na vypátranie osoby na účel rozhodovania o ochrannom liečení a príkaz na vypátranie a predvedenie osoby na účel rozhodovania o ochrannom liečení**

Na základe písomného príkazu predsedu senátu na vypátranie alebo vypátranie a predvedenie osoby, o ktorej ochrannom liečení sa má rozhodnúť a ktorú nemožno predvolať alebo predviesť alebo o ktorej možno dôvodne predpokladať, že je pri pobyte na slobode nebezpečná pre svoje okolie, príslušníci Policajného zboru podľa obsahu príkazu oznámia súdu bydlisko alebo pobyt tejto osoby alebo ju predvedú predsedovi senátu, ktorý príkaz vydal. Predseda senátu určí termín verejného zasadnutia, na ktorom sa rozhodne o ochrannom liečení, a doručí predvedenej osobe predvolanie; za rozhodnutie o ochrannom liečení sa na účel tohto ustanovenia rozumie rozhodnutie o uložení ochranného liečenia a rozhodnutia podľa tohto dielu. Ak tieto úkony súdu nemôže vykonať predseda senátu, vykoná ich v jeho zastúpení sudca pre prípravné konanie súdu, ktorého predseda senátu príkaz vydal.

Druhý diel**Výkon ochrannej výchovy****§ 449****Nariadenie výkonu ochrannej výchovy**

(1) Výkon ochrannej výchovy nariadi predseda senátu výchovnému zariadeniu, v ktorom sa má výkon začať.

(2) Ak mladistvý nie je vo väzbe a niet obavy, že ujde, môže mu predseda senátu poskytnúť pred nástupom primeranú lehotu na obstaranie jeho záležitostí.

§ 450**Upustenie od výkonu ochrannej výchovy**

(1) O upustení od výkonu ochrannej výchovy pred jej začatím rozhodne na verejnom zasadnutí súd, ktorý ochrannú výchovu uložil, a to na návrh prokurátora, orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo mladistvého alebo aj bez takého návrhu.

(2) Proti uzneseniu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 451**Podmienečné umiestnenie mimo výchovného ústavu**

(1) O podmienečnom umiestnení mladistvého mimo výchovného zariadenia rozhoduje na verejnom zasadnutí súd, v ktorého obvode sa ochranná výchova vykonáva, uznesením na návrh prokurátora, orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, riaditeľa výchovného zariadenia alebo mladistvého alebo osoby, ktorá by v jeho prospech mohla podať odvolanie, alebo aj bez takého návrhu.

(2) Súd uvedený v odseku 1 rovnako rozhoduje aj o zrušení podmienečného umiestnenia mladistvého mimo výchovného zariadenia.

(3) Proti uzneseniu podľa odsekov 1 a 2 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 452**Prepustenie z ochrannej výchovy**

(1) O prepustení z ochrannej výchovy rozhoduje na verejnom zasadnutí súd, v ktorého obvode sa ochranná výchova vykonáva, a to na návrh prokurátora, orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, mladistvého alebo výchovného zariadenia alebo aj bez takého návrhu. Ak návrh nepodalo výchovné zariadenie, treba pred rozhodnutím vyslychnúť zástupcu tohto zariadenia.

(2) Súd, v ktorého obvode sa ochranná výchova vykonáva, najmenej jedenkrát ročne na verejnom zasadnutí preskúma, či dôvody ochrannej výchovy trvajú. Ak dôvody ochrannej výchovy pominuli, súd mladistvého z výkonu ochrannej výchovy prepustí, inak rozhodne, že vo výkone ochrannej výchovy sa bude pokračovať.

(3) Proti uzneseniu podľa odsekov 1 a 2 je prípustná sťažnosť, ktorá má v prípade, ak ju podá prokurátor proti uzneseniu o prepustení z ochrannej výchovy, odkladný účinok.

§ 453**Predĺženie ochrannej výchovy**

(1) O predĺžení ochrannej výchovy rozhoduje na verejnom zasadnutí súd, v ktorého obvode sa ochranná výchova vykonáva, a to na návrh prokurátora, príslušného štátneho orgánu alebo výchovného zariadenia, alebo aj bez takého návrhu.

(2) Ak návrh podľa odseku 1 nepodalo výchovné zariadenie, pred rozhodnutím treba vyslychnúť zástupcu tohto zariadenia.

(3) Predĺžiť ochrannú výchovu možno len vtedy, ak sa jej výkon už začal.

(4) Proti uzneseniu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť.

Tretí diel**Výkon ochranného dohľadu****§ 454****Nariadenie výkonu ochranného dohľadu**

(1) Výkon ochranného dohľadu nariadi predseda senátu súčasne s nariadením výkonu trestu odňatia slobody podľa § 408 ods. 1 s tým, že s výkonom ochranného dohľadu sa začne po výkone trestu odňatia slobody.

(2) Ak predseda senátu odloží výkon trestu odňatia slobody na čas dlhší ako tri mesiace, rozhodne zároveň o tom, či sa má s výkonom ochranného dohľadu začať pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody.

(3) Ak predseda senátu preruší výkon trestu odňatia slobody na čas dlhší ako tri mesiace, rozhodne zároveň o tom, či sa má ochranný dohľad vykonávať počas prerušenia výkonu trestu odňatia slobody.

§ 455

Osoby zabezpečujúce výkon ochranného dohľadu

Ochranný dohľad vykonáva probačný a mediačný úradník okresného súdu, v ktorého obvode je miesto pobytu osoby, ktorej bol ochranný dohľad uložený, a to v rozsahu určenom v rozhodnutí súdu. Pritom dbá, aby sa do práv odsúdeného zasahovalo len v miere nevyhnutne potrebnej na dosiahnutie účelu ochranného dohľadu.

§ 456

Prerušenie výkonu ochranného dohľadu

Výkon ochranného dohľadu sa prerušuje počas výkonu väzby a trestu odňatia slobody, počas ochranného liečenia uskutočňovaného v liečebnom ústave.

§ 457

Upustenie od výkonu ochranného dohľadu

(1) Od výkonu ochranného dohľadu, ktorý bol uložený podľa § 76 ods. 2 Trestného zákona, súd upustí, ak pominú pred jeho začatím okolnosti, pre ktoré bol uložený.

(2) Návrh na upustenie od výkonu ochranného dohľadu môže podať prokurátor alebo riaditeľ ústavu na výkon trestu odňatia slobody, kde odsúdený, ktorému bol uložený ochranný dohľad, naposledy vykonáva trest odňatia slobody.

(3) O upustení od výkonu ochranného dohľadu podľa odseku 1 rozhoduje okresný súd, v ktorého obvode sa ochranný dohľad vykonáva, na verejnom zasadnutí.

(4) Proti uzneseniu podľa odseku 3 je prípustná sťažnosť, ktorá má, ak ju podal prokurátor, odkladný účinok.

§ 458

Prepustenie z výkonu ochranného dohľadu

(1) Súd prepustí osobu z výkonu ochranného dohľadu na verejnom zasadnutí, ak sa ukáže, že sa dosiahol jeho účel.

(2) Návrh na prepustenie z výkonu ochranného dohľadu môže podať

- a) probačný a mediačný úradník, ktorý ochranný dohľad vykonáva,
- b) prokurátor,
- c) osoba, ktorej bol ochranný dohľad uložený, po uplynutí polovice času, na ktorý bol ochranný dohľad uložený, najskôr však po uplynutí jedného roka výkonu ochranného dohľadu; ak sa jej návrhu nevyhoví, môže návrh opakovať až po uplynutí jedného roka.

(3) Proti uzneseniu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 459**Zánik ochranného dohľadu**

Ochranný dohľad zaniká uplynutím času, na ktorý bol uložený, smrťou odsúdeného alebo dňom, keď súd prepustí osobu z výkonu ochranného dohľadu podľa § 458 ods. 1.

§ 460**Uloženie ochranného dohľadu mimo hlavného pojednávania**

(1) O uložení ochranného dohľadu mimo hlavného pojednávania rozhoduje súd, v ktorého obvode sa naposledy vykonáva trest odňatia slobody.

(2) O uložení ochranného dohľadu odsúdenému, ktorý počas výkonu trestu odňatia slobody svojím správaním nepreukázal, že od neho možno očakávať, že po prepustení z výkonu trestu povedie riadny život, rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva.

(3) O návrhu podľa odseku 1 súd rozhodne najneskôr do 60 dní od jeho doručenia. Pred rozhodnutím o uložení ochranného dohľadu musí byť odsúdený vypočutý.

(4) O prepustení osoby z výkonu ochranného dohľadu rozhoduje okresný súd, v ktorého obvode sa ochranný dohľad vykonáva.

(5) O návrhu na rozhodnutie uvedené v odseku 1, 2 alebo odseku 4 rozhoduje súd na verejnom zasadnutí; na neverejnom zasadnutí rozhoduje v prípade, že návrh podala neoprávnená osoba, alebo ak sa návrh podľa odseku 4 podal pred uplynutím lehoty podľa § 458 ods. 2.

(6) Proti uzneseniu podľa odsekov 1, 2 a 4 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Štvrtý diel**Výkon zhabania veci a výkon detencie****§ 461****Výkon zhabania veci**

(1) Len čo sa stal rozsudok, ktorým bolo uložené zhabanie veci, vykonateľným, zašle predseda senátu rovnopis rozsudku bez odôvodnenia na prevzatie majetku do správy orgánu, ktorý podľa osobitného predpisu vykonáva správu majetku štátu, v ktorého obvode mal odsúdený alebo iná osoba naposledy bydlisko, a ak nie je ich bydlisko známe, v ktorého obvode sa zhabaná vec nachádza.

(2) Ak sa vedie trestné stíhanie pre trestný čin, za ktorý vzhľadom na povahu a závažnosť činu treba očakávať uloženie zhabania veci, a je obava, že výkon tohto ochranného opatrenia bude zmarený alebo sťažený, môže súd a v prípravnom konaní prokurátor vec zaistiť. Súd zaistí vec vždy, ak uložil zhabanie veci rozsudkom, ktorý zatiaľ nenadobudol právoplatnosť. Pri zaistení veci sa postupuje primerane podľa § 50 ods. 2 a 3, § 94 až 96 a § 425 ods. 2.

Výkon detencie**§ 462**

(1) Pred skončením výkonu trestu odňatia slobody odsúdeného, ktorý znovu spáchal obzvlášť závažný zločin alebo zločin zo sexuálneho motívu, môže minister spravodlivosti navrhnúť jeho umiestnenie do detenčného ústavu po výkone trestu odňatia slobody. V ostatných prípadoch

návrh na umiestnenie odsúdeného v detenčnom ústave môže podať prokurátor alebo riaditeľ ústavu na výkon trestu, v ktorom odsúdený vykonáva trest odňatia slobody.

(2) Pri rozhodovaní o návrhu podľa odseku 1 sa postupuje primerane podľa § 446a ods. 1.

(3) Proti uzneseniu podľa odseku 2 je prípustná sťažnosť. Ak predseda senátu rozhodne o umiestnení odsúdeného v detenčnom ústave, postupuje sa primerane podľa § 446a ods. 3; ak je potrebné prepraviť odsúdeného späť do ústavu na výkon trestu odňatia slobody, prepravu zabezpečia príslušníci Zboru väzenskej a justičnej stráže. Ak predseda senátu návrh podľa odseku 1 zamietne a nadriadený súd jeho rozhodnutie zruší a rozhodne o umiestnení odsúdeného v detenčnom ústave a odsúdený bol už po skončení výkonu trestu prepustený na slobodu, postupuje predseda senátu súdu prvého stupňa primerane podľa § 445 ods. 2.

§ 463

(1) Súd, v ktorého obvode sa detencia vykonáva, najmenej jedenkrát ročne, ale vždy na návrh detenčného ústavu alebo na žiadosť odsúdeného na verejnom zasadnutí, preskúma, či dôvody detencie trvajú. Odsúdený môže žiadosť o preskúmanie dôvodnosti detencie podať najskôr po uplynutí šiestich mesiacov od rozhodnutia o umiestnení v detenčnom ústave alebo do šiestich mesiacov od rozhodnutia o pokračovaní v detencii. Ak dôvody detencie pominuli, súd odsúdeného z výkonu detencie uznesením prepustí, inak uznesením rozhodne, že vo výkone detencie sa bude pokračovať.

(2) Proti uzneseniu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má v prípade, ak ju podal prokurátor proti uzneseniu o prepustení z detencie, odkladný účinok.

Piaty diel

Dozor nad výkonom ochranných opatrení

§ 464

Prokurátor, v ktorého obvode sa vykonáva ochranné liečenie, ochranná výchova, ochranný dohľad alebo detencia, dozerá na ich výkon podľa osobitného zákona.

TRETIA HLAVA

VÝKON NIEKTORÝCH INÝCH ROZHODNUTÍ

§ 465

Upustenie od potrestania a podmienené upustenie od potrestania

(1) Ak súd prijal záruku záujmového združenia uvedeného v § 4 ods. 2 a v dôsledku toho upustil od potrestania, doručí záujmovému združeniu rovnopis rozsudku. Súčasne ho požiada, aby v zmysle záruky vzalo na seba starostlivosť o nápravu odsúdeného a dbalo na to, aby nahradil škodu, ktorú spôsobil trestným činom, ak sa tak nestalo už skôr.

(2) Pri výkone podmieneného upustenia od uloženia trestu postupuje súd primerane ako pri výkone trestu odňatia slobody, ktorého výkon bol podmienne odložený s probačným dohľadom.

(3) O tom, že sa odsúdený v skúšobnej dobe neosvedčil a uloží sa mu trest, rozhodne súd na verejnom zasadnutí rozsudkom.

(4) O tom, že sa odsúdený v skúšobnej dobe osvedčil, rozhodne súd na verejnom zasadnutí uznesením, proti ktorému môže prokurátor podať sťažnosť. So súhlasom prokurátora môže také rozhodnutie urobiť predseda senátu.

(5) Predseda senátu po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bolo upustené od potrestania alebo

rozhodnutia o osvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe podmieneného upustenia od uloženia trestu, bez meškania doručí rovnopis rozhodnutia orgánu, ktorý vedie register trestov.

§ 466 **Výkon väzby**

Spôsob výkonu väzby upravuje osobitný zákon.

Vymáhanie poriadkovej pokuty a trov trestného konania

§ 467

Len čo sa stane rozhodnutie, ktorým bola uložená poriadková pokuta, vykonateľným, vyzve policajt, prokurátor, predseda senátu, ktorý pokutu uložil, osobu, ktorej bola uložená, aby pokutu zaplatila do pätnástich dní, a upozorní ju, že inak sa bude zaplatať vymáhať. Zaplatená poriadková pokuta pripadá štátu.

§ 468

Trovy trestného konania určené paušálnou sumou vymáhajú orgány štátnej správy súdov.

ŠTVRTÁ HLAVA **ZAHLADENIE ODSÚDENIA**

§ 469

O zahladení odsúdenia rozhoduje súd na žiadosť odsúdeného, osôb, ktoré by mohli v prospech odsúdeného podať odvolanie, alebo na návrh záujmového združenia občanov uvedeného v § 4 ods. 2; pred uplynutím doby uvedenej v § 92 ods. 1 Trestného zákona môže podať žiadosť o zahladenie odsúdenia len odsúdený. O zahladení odsúdenia mladistvého rozhodne súd aj bez návrhu alebo žiadosti.

§ 470

(1) O zahladení odsúdenia rozhoduje predseda senátu okresného súdu, v ktorého obvode odsúdený v čase podania návrhu má bydlisko alebo kde naposledy mal bydlisko.

(2) Predseda senátu okresného súdu uvedeného v odseku 1 rozhoduje aj o zahladení odsúdenia cudzozemským súdom, ktoré je zaznamenané v evidencii registra trestov, s výnimkou odsúdenia súdom iného členského štátu Európskej únie; účinky v cudzine môže takéto rozhodnutie mať len vtedy, ak tak ustanovuje medzinárodná zmluva.

(3) O zahladení odsúdenia mladistvého rozhodne predseda senátu súdu, ktorý rozhodoval vo veci v prvom stupni.

(4) Proti rozhodnutiu o zahladení odsúdenia je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 471

(1) Len čo rozhodnutie o zahladení odsúdenia nadobudlo právoplatnosť, predseda senátu o tom upovedomí odsúdeného, navrhovateľa a orgán, ktorý vedie register trestov.

(2) Ak bola žiadosť o zahladenie odsúdenia zamietnutá, možno ju znovu podať až po uplynutí jedného roka, okrem prípadu, ak by bola zamietnutá len preto, že doteraz neuplynula doba zákonom ustanovená na zahladenie. Žiadosť podanú napriek tomu zamietne súd bez

preskúmania.

PIATA HLAVA

UDELENIE MILOSTI A POUŽITIE AMNESTIE

§ 472

Udelenie milosti

Prezident Slovenskej republiky (ďalej len „prezident“) na základe práva daného mu ústavou udeľuje milosť.

§ 473

Konanie o udelení milosti

(1) Podklady na rozhodovanie prezidenta v konaní o udelení milosti zabezpečuje minister spravodlivosti.

(2) Ak to nariadi počas konania podľa odseku 1 prezident, výkon trestu sa odloží alebo preruší. Tieto úkony podľa nariadenia prezidenta zabezpečuje minister spravodlivosti.

§ 474

Rozhodnutie o použití amnestie

Rozhodnutie o tom, či a do akej miery je osoba, ktorej bol právoplatne uložený trest, účastná amnestie, urobí súd, ktorý rozhodol v prvom stupni. Ak je taká osoba v čase rozhodovania vo výkone trestu odňatia slobody, urobí rozhodnutie súd, v ktorého obvode sa trest vykonáva. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 475

Podmienečné udelenie milosti

(1) Ak bol trest alebo jeho zvyšok pri udelení milosti odpustený len pod určenými podmienkami, plnenie podmienok a prevýchovu odsúdeného sleduje súd, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni.

(2) O tom, či odsúdený, ktorému sa trest odpustil udelením milosti prezidentom, splnil uložené podmienky, rozhoduje prezident.

(3) Podklady na rozhodnutie prezidenta zabezpečuje minister spravodlivosti.

(4) Ak do jedného roka od uplynutia doby, na ktorú sa vzťahujú uložené podmienky, nebolo urobené rozhodnutie podľa odseku 2 bez zavinenia odsúdeného, má sa za to, že uložené podmienky splnil.

§ 476

Zmena výmery trestu

(1) Ak bol amnestiou celkom alebo sčasti odpustený trest len za niektorý z trestných činov, za ktorý bol uložený úhrnný alebo súhrnný trest, ktorý nebol doteraz celkom vykonaný, určí súd podľa vzájomného pomeru závažnosti primeraný trest za trestné činy amnestiou nedotknuté. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

(2) Rozhodnutie podľa odseku 1 robí na verejnom zasadnutí súd, ktorý trest uložil v prvom stupni.

PIATA ČASŤ
PRÁVNÝ STYK S CUDZINOU

PRVÁ HLAVA
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 477
Výklad niektorých pojmov

Na účely tejto časti

- a) medzinárodnou zmluvou sa rozumie vyhlásená medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná,
- b) cudzím orgánom sa rozumie orgán iného štátu, ktorý je podľa vnútroštátneho právneho poriadku tohto štátu alebo podľa medzinárodnej zmluvy oprávnený konať, podať alebo prijať žiadosť, alebo vykonať iné úkony podľa tejto časti, a medzinárodný súd,
- c) medzinárodným súdom sa rozumie medzinárodný trestný súd zriadený medzinárodnou zmluvou alebo rozhodnutím medzinárodnej organizácie, ktoré je záväzné pre Slovenskú republiku, a jeho organizačné zložky,
- d) slovenským orgánom sa rozumie orgán Slovenskej republiky príslušný konať vo veciach upravených v tejto časti; o žiadosti o vydanie do cudziny alebo o uznaní a výkone cudzieho rozhodnutia je príslušný konať krajský súd aj vo veciach, ktoré patria do pôsobnosti Špecializovaného trestného súdu,
- e) dožiadaným štátom alebo orgánom sa rozumie štát alebo orgán, ktorému bola zaslaná žiadosť o vykonanie úkonu upraveného v tejto časti,
- f) dožadujúcim štátom alebo orgánom sa rozumie štát alebo orgán, ktorý zaslal žiadosť o vykonanie úkonu upraveného v tejto časti,
- g) trestom odňatia slobody sa rozumie aj ochranné opatrenie spojené s obmedzením osobnej slobody, ak z povahy veci nevyplýva niečo iné.

§ 478
Medzinárodné zmluvy

Ustanovenia tejto časti sa použijú, ak medzinárodná zmluva neustanovuje inak.

§ 479
Vzájomnosť

(1) Ak dožadujúci štát nie je viazaný medzinárodnou zmluvou, slovenské orgány budú konať o jeho žiadosti, ak dožadujúci štát zaručí, že vyhovie porovnateľnej žiadosti slovenského orgánu, a ak ide o žiadosť, ktorej vybavenie nie je podľa tejto časti viazané na existenciu medzinárodnej zmluvy. Pri žiadosti cudzieho orgánu o doručenie písomnosti osobe na území Slovenskej republiky sa splnenie podmienky uvedenej v prvej vete neskúma.

(2) Ak dožiadaný štát, ktorý nie je viazaný medzinárodnou zmluvou, požaduje na vybavenie žiadosti slovenského orgánu vzájomnosť, môže ministerstvo spravodlivosti zaručiť dožiadanému štátu vzájomnosť na vybavenie porovnateľnej žiadosti dožiadaného štátu za predpokladu, že ide o žiadosť, ktorej vybavenie nie je podľa tejto časti viazané na existenciu medzinárodnej zmluvy.

§ 480
Medzinárodné súdy

(1) Podľa tejto časti sa postupuje aj v konaní o žiadostiach medzinárodného súdu.

(2) Na konanie a rozhodovanie o odovzdaní osoby medzinárodnému súdu sa použije primerane postup podľa druhej hlavy tejto časti o extradícii.

(3) Na výkon rozsudku medzinárodného súdu na území Slovenskej republiky sa použijú primerane ustanovenia tretej hlavy tejto časti o uznaní a výkone cudzích rozhodnutí.

§ 481

Ochrana záujmov štátu

Žiadosti cudzieho orgánu nemožno vyhovieť, ak by jej vybavením bola porušená ústava alebo také ustanovenie právneho poriadku Slovenskej republiky, na ktorom je potrebné bez výhrady trvať, alebo ak by vybavením žiadosti bol poškodený iný významný chránený záujem Slovenskej republiky.

§ 482

Ochrana a použitie informácií

(1) Pri poskytovaní informácií slovenskými orgánmi o svojej činnosti podľa tejto časti sa postupuje primerane podľa § 6.

(2) Slovenské orgány nezverejnia ani neposkytnú ďalej informácie alebo dôkazy získané od cudzieho orgánu na základe žiadosti prijatej alebo zaslanej podľa tejto časti alebo v súvislosti s ňou, ani ich nepoužijú na iné účely, než na ktoré boli zaslané alebo vyžiadané, ak ich k tomu zaväzuje medzinárodná zmluva alebo ak sa informácie alebo dôkazy poskytli iba na základe prísľubu splnenia tejto podmienky; to neplatí, ak cudzí orgán udelí súhlas na zverejnenie alebo iné použitie informácií alebo dôkazu.

§ 483

Začatie konania

Slovenské orgány môžu začať konať podľa tejto časti aj na základe žiadosti cudzieho orgánu, ktorá im bola doručená telefaxom alebo inou elektronickou formou, ak nemajú pochybnosti o jej hodnovernosti a ak vec neznesie odklad. Originál žiadosti sa musí následne predložiť v lehote určenej dožiadaným orgánom, ak tento orgán od predloženia originálu žiadosti neupustí.

§ 484

Zasielanie žiadostí a informácií cez Interpol a SIRENE

(1) Žiadosti podľa tejto časti možno zasielať do cudziny alebo prijímať z cudziny aj prostredníctvom Medzinárodnej organizácie kriminálnej polície (ďalej len „Interpol“), a ak ide o zasielanie alebo prijímanie žiadostí vo vzťahu k štátom, ktoré používajú Schengenský informačný systém aj prostredníctvom osobitného útvaru Policajného zboru SIRENE.

(2) Prostredníctvom Interpolu alebo osobitného útvaru Policajného zboru SIRENE možno vymieňať aj údaje a informácie o čase a ďalších podrobnostiach odovzdania, prevzatia alebo prevozu osoby alebo veci podľa § 485.

§ 485

Prevzatie a odovzdanie osôb a vecí

(1) Osobu vydávanú alebo odovzdávanú z cudziny na základe žiadosti podľa tejto časti prevezme od cudzích orgánov útvar Policajného zboru určený ministrom vnútra. Ak nie je v tejto časti ustanovené inak, prevzatú osobu odovzdá útvar Policajného zboru najbližšiemu ústavu na výkon

väzby alebo ústavu na výkon trestu odňatia slobody, ktorý bez meškania informuje príslušný súd.

(2) Osobu vydávanú alebo odovzdávanú do cudziny na základe žiadosti podľa tejto časti prevezme útvar Policajného zboru určený ministrom vnútra od ústavu na výkon väzby alebo ústavu na výkon trestu odňatia slobody a odovzdá ju cudzím orgánom.

(3) Prevoz osoby územím Slovenskej republiky podľa § 543 vykoná útvar Policajného zboru určený ministrom vnútra. Počas prevozu sa obmedzí osobná sloboda prevážanej osoby na zabránenie jej úteku. Na obmedzenie osobnej slobody prevážanej osoby sa použijú donucovacie prostriedky podľa osobitného predpisu.

(4) Útvar Policajného zboru určený ministrom vnútra vykoná tiež odovzdanie a vrátenie veci podľa § 550 a prevzatie a vrátenie veci odovzdanej z cudziny na žiadosť slovenských orgánov, ak vec nie je možné alebo vhodné zaslať poštou, ako aj prevoz veci územím Slovenskej republiky na žiadosť cudzích orgánov.

§ 486 **Cestovné doklady**

Osoby, ktoré sa podľa ustanovení tejto časti odovzdávajú cudzím orgánom alebo ktoré sa od cudzích orgánov preberajú, nepotrebujú na prekročenie štátnych hraníc cestovný doklad ani povolenie na vstup alebo vízum.

§ 487 **Spôsob rozhodovania súdu**

Ak v konaní podľa tejto časti rozhoduje súd, rozhoduje uznesením, ak nie je v tejto časti uvedené inak.

§ 488 **Náklady**

(1) Náklady, ktoré vznikli slovenskému orgánu pri vybavení žiadosti cudzieho štátu podľa tejto časti, znáša štát a uhradí orgán, ktorému vznikli.

(2) Ak medzinárodná zmluva umožňuje úhradu nákladov uvedených v odseku 1 alebo ich časti od dožadujúceho štátu, ako aj v prípade absencie medzinárodnej zmluvy, predloží orgán, ktorému náklady vznikli, ministerstvu spravodlivosti vyčíslenie týchto nákladov, ich odôvodnenie a údaje o bankovom spojení na účel uplatnenia ich úhrady od dožadujúceho štátu.

(3) Náklady, ktoré vznikli cudziemu orgánu v súvislosti so žiadosťou slovenského orgánu a ktorých úhradu si dožiadaný štát uplatnil v súlade s medzinárodnou zmluvou alebo z dôvodu absencie medzinárodnej zmluvy, znáša štát a uhradí ten slovenský orgán, pre ktoré sa úkon v cudzine vykonal. Náklady, ktoré vznikli cudziemu orgánu pri prevoze osoby alebo veci územím jeho štátu z iného štátu na územie Slovenskej republiky v súvislosti so žiadosťou slovenského orgánu a ktorých úhradu tento orgán žiada, uhradí Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

§ 488a **Zohľadňovanie odsúdení súdmi členských štátov Európskej únie**

(1) Zohľadnenie právoplatného odsúdenia súdom iného členského štátu Európskej únie v trestnom konaní vykoná orgán činný v trestnom konaní a súd.

(2) Na účely odseku 1 môže orgán činný v trestnom konaní alebo súd požiadať generálnu prokuratúru o zabezpečenie kópie právoplatného rozsudku a ďalších súvisiacich informácií

vydaných súdom tohto členského štátu Európskej únie; kópie právoplatných rozsudkov a ďalšie súvisiace informácie sa vyžadujú vždy, ak sa postupuje podľa § 47 ods. 2 Trestného zákona.

(3) Ustanovením odseku 1 nie je dotknutý postup o uznaní a výkone cudzieho rozhodnutia podľa prvého dielu tretej hlavy piatej časti tohto zákona.

DRUHÁ HLAVA

EXTRADÍCIA

Prvý diel

Vyžiadanie z cudziny

§ 489

(1) Vyžiadať obvineného z cudziny môže ministerstvo spravodlivosti na žiadosť súdu, ktorý vydal zatýkací rozkaz podľa § 490.

(2) Ministerstvo spravodlivosti môže od vyžiadania upustiť, ak vydanie z cudziny nemožno očakávať. O tejto skutočnosti informuje súd, ktorý vydal zatýkací rozkaz podľa § 490.

§ 490

(1) Ak sa obvinený zdržiava v cudzine a ak je potrebné ho vyžiadať, vydá proti nemu predseda senátu príslušného súdu zatýkací rozkaz (ďalej len „medzinárodný zatýkací rozkaz“). V prípravnom konaní vydá sudca pre prípravné konanie medzinárodný zatýkací rozkaz na návrh prokurátora. Medzinárodný zatýkací rozkaz má na území Slovenskej republiky rovnaké účinky ako príkaz na zatknutie.

(2) Súd vydá medzinárodný zatýkací rozkaz najmä, ak

- a) nemožno zabezpečiť prítomnosť obvineného na úkonoch trestného konania iným spôsobom, alebo
- b) odsúdený sa zdržiava v cudzine a výkon nariadeného trestu odňatia slobody nenastúpil napriek tomu, že mu bola riadne doručená výzva na nástup tohto trestu, alebo ak sa pobytom v cudzine vyhýba výkonu právoplatne uloženého trestu odňatia slobody alebo jeho zvyšku.

(3) Medzinárodný zatýkací rozkaz na účely vyžiadania obvineného z cudziny na trestné stíhanie musí obsahovať

- a) meno a priezvisko obvineného, dátum a miesto jeho narodenia, štátne občianstvo, adresu trvalého pobytu v Slovenskej republike a ďalšie dostupné údaje uľahčujúce jeho identifikáciu vrátane jeho popisu a fotografie alebo zistenie miesta jeho pobytu v cudzine,
- b) právnu kvalifikáciu trestného činu s uvedením príslušných zákonných ustanovení a opísanie skutkového deja s presným vyznačením času, miesta a spôsobu spáchania,
- c) doslovné znenie zákonných ustanovení, podľa ktorých sa trestný čin posudzuje, s uvedením zákonnej sadzby, ktorá je naň v zákone ustanovená, spolu s ustanovením o premlčaní,
- d) opis úkonov ovplyvňujúcich plynutie premlčacej doby, ak od spáchania trestného činu do vydania medzinárodného zatýkacieho rozkazu uplynuli viac ako tri roky.

(4) Medzinárodný zatýkací rozkaz na účely vyžiadania odsúdeného z cudziny na výkon trestu odňatia slobody musí okrem údajov uvedených v odseku 3 písm. a) až c) obsahovať

- a) údaj, ktorým súdom a na aký trest bol odsúdený, a
- b) údaje o spôsobe zabezpečenia práv obhajoby obvineného v konaní, ak bol rozsudok vydaný v konaní proti ušlému, alebo v neprítomnosti, a znenie ustanovenia § 495.

(5) K medzinárodnému zatýkaciemu rozkazu podľa odseku 4 sa pripojí originál alebo rovnopis rozsudku s doložkou o právoplatnosti.

(6) Ak od spáchania trestného činu alebo právoplatného odsúdenia uplynuli do vydania medzinárodného zatýkacieho rozkazu viac ako tri roky, uvedú sa v zatýkacom rozkaze alebo v jeho samostatnej prílohe úkony smerujúce k trestnému stíhaniu osoby alebo k výkonu právoplatne uloženého trestu.

(7) Medzinárodný zatýkací rozkaz musí byť potvrdený podpisom sudcu, ktorý ho vydal, a odtlačkom okrúhlej pečiatky súdu. Ak sa vo vzťahu k dožiadanému štátu vyžaduje preklad medzinárodného zatýkacieho rozkazu do cudzieho jazyka, súd k nemu pripojí preklad vyhotovený úradným prekladateľom. To isté sa vzťahuje aj na preklad rozsudku, ak ide o vyžiadanie na výkon trestu.

(8) Ak v prípade vydania osoby bude potrebné vykonať jej prevoz na územie Slovenskej republiky cez územie ďalšieho štátu alebo štátov, predloží súd doklady ministerstvu spravodlivosti v potrebnom počte vyhotovení s prekladmi do požadovaných cudzích jazykov.

§ 491

(1) Medzinárodný zatýkací rozkaz stráca platnosť

- a) odovzdaním vydanej osoby súdu podľa § 494 ods. 1 alebo súdu, ktorý vydal príkaz na zatknutie podľa § 73 ods. 1,
- b) odvolaním; súd, ktorý medzinárodný zatýkací rozkaz vydal, ho odvolá, ak zanikli dôvody, pre ktoré bol vydaný, alebo ak následne zistí, že také dôvody neexistovali; ak bol medzinárodný zatýkací rozkaz vydaný na návrh prokurátora, súd ho odvolá na jeho návrh,
- c) vydaním nového medzinárodného zatýkacieho rozkazu v tej istej trestnej veci.

(2) Po podaní obžaloby v trestnej veci, v ktorej bol vydaný medzinárodný zatýkací rozkaz v prípravnom konaní, vydá súd, ktorému napadla obžaloba, nový medzinárodný zatýkací rozkaz, ak naďalej trvajú dôvody na jeho vydanie. Inak zatýkací rozkaz vydaný v prípravnom konaní odvolá. Rovnako sa postupuje v prípade, ak počas trestného konania dôjde k zmene vecnej alebo miestnej príslušnosti súdu.

(3) Odvolanie medzinárodného zatýkacieho rozkazu nevylučuje vydanie nového zatýkacieho rozkazu v tej istej trestnej veci.

(4) Súd o odvolaní alebo o vydaní nového medzinárodného zatýkacieho rozkazu ihneď informuje ministerstvo spravodlivosti a prokuratúru.

§ 492

(1) Súd medzinárodný zatýkací rozkaz nevydá, ak

- a) sa predpokladá uloženie iného trestu než nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo nepodmienečného trestu odňatia slobody kratšieho ako štyri mesiace,
- b) trest odňatia slobody, ktorý má byť vykonaný, alebo jeho zvyšok je kratší ako štyri mesiace,
- c) vydaním by boli Slovenskej republike spôsobené náklady alebo dôsledky neprimerané verejnému záujmu na trestnom stíhaní alebo výkone trestu odňatia slobody osoby, o ktorej vydanie ide,
- d) by vyžiadaním z cudziny bola osoba, o ktorej vydanie ide, spôsobená ujma neprimeraná významu trestného konania alebo následkom trestného činu, najmä s ohľadom na jej vek,

sociálne postavenie alebo rodinné pomery.

(2) Ak niektorá zo skutočností uvedených v odseku 1 nastane po vydaní medzinárodného zatýkacieho rozkazu, môže ho súd odvolať.

§ 493

(1) Ak vec neznesie odklad, môže ministerstvo spravodlivosti alebo súd príslušný na vydanie medzinárodného zatýkacieho rozkazu požiadať cudzie orgány o predbežnú väzbu obvineného. V prípravnom konaní tak súd urobí na návrh prokurátora. Žiadosť musí obsahovať údaje uvedené v § 490 ods. 3 písm. a) a b), ako aj vyhlásenie, že proti obvinenému bol alebo bude vydaný medzinárodný zatýkací rozkaz a bude následne žiadané o jeho vydanie.

(2) Súd o podaní žiadosti informuje obratom ministerstvo spravodlivosti a urýchlene mu predloží medzinárodný zatýkací rozkaz vypracovaný podľa § 490.

§ 494

(1) Útvar Policajného zboru prevzatú osobu bez odkladu odovzdá súdu, ktorého sudca vydal medzinárodný zatýkací rozkaz. Ak sa osoba vydáva na základe medzinárodných zatýkacích rozkazov viacerých súdov, odovzdá sa osoba súdu podľa pokynu ministerstva spravodlivosti. Ak výkon trestu, na ktorého vykonanie bola osoba z cudziny vydaná, bol už nariadený, odovzdá sa osoba príslušnému ústavu na výkon väzby.

(2) Ak nejde o vydanie na výkon trestu, sudca je povinný obvineného do 48 hodín a pri obzvlášť závažných zločinoch do 72 hodín od odovzdania vypočuť a rozhodnúť o väzbe.

(3) Doba strávená prevozom do Slovenskej republiky sa nezapočítava do dĺžky lehôt podľa § 76. Rozhoduje o tom súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie.

(4) Doba uvedená v odseku 3 sa však započíta do dĺžky výkonu trestu vykonávaného v Slovenskej republike.

§ 495

(1) Ak dožiadaný štát vydal osobu s výhradou, musí sa výhrade vyhovieť.

(2) Ak dožiadaný štát vydá osobu na trestné stíhanie do Slovenskej republiky len s podmienkou, že slovenské orgány umožnia, aby táto osoba vykonala prípadný trest uložený pred slovenským súdom na území dožiadaného štátu, ministerstvo spravodlivosti nemôže v takom prípade odmietnuť udeliť súhlas s odovzdaním podľa § 522 ods. 1. Ustanovenie § 522 ods. 2 sa nepoužije.

(3) Ak bola osoba vyžiadaná alebo vydaná na výkon trestu odňatia slobody len pre niektorý z trestných činov, pre ktoré jej bol skôr uložený úhrnný alebo súhrnný trest, určí súd na verejnom zasadnutí primeraný trest za trestné činy, na ktoré sa vydanie vzťahuje.

(4) Ak dožiadaný štát vydá na výkon trestu odňatia slobody osobu, ktorej bol trest uložený právoplatným rozsudkom, s výhradou voči konaniu, ktoré vydaniu rozsudku predchádzalo, súd na verejnom zasadnutí vydanú osobu vypočuje a

- a) ak vydaná osoba proti výkonu uloženého trestu nenamieta, súd rozhodne, že sa rozsudok vykoná, alebo
- b) ak vydaná osoba s výkonom nesúhlasí, súd v potrebnom rozsahu rozsudok zruší a súčasne rozhodne o väzbe. Ak treba doplniť skutkové zistenia, môže vec vrátiť prokurátorovi na došetrenie, v ostatných prípadoch pokračuje súd po právoplatnosti rozhodnutia v konaní na podklade pôvodnej obžaloby.

(5) Na konanie podľa odseku 4 je príslušný súd, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni.

(6) Proti rozhodnutiu podľa odseku 4 písm. b) je prípustná sťažnosť, ktorá má, ak nejde o rozhodnutie o väzbe, odkladný účinok.

Zásada špeciality

§ 496

(1) Proti vydaní osobe nebude vedené trestné stíhanie pre iné trestné činy spáchané pred jej vydaním než pre tie, pre ktoré bola vydaná.

(2) Odsek 1 sa nepoužije, ak

- a) vydaná osoba po svojom prepustení z väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody sa zdržiava na území Slovenskej republiky viac ako 15 dní napriek tomu, že ho mohla opustiť,
- b) vydaná osoba opustí územie Slovenskej republiky a dobrovoľne sa vráti späť, alebo je na územie Slovenskej republiky dopravená z tretieho štátu zákonným spôsobom,
- c) dožiadaný štát sa vzdá uplatnenia zásady špeciality, alebo udelí dodatočný súhlas na trestné stíhanie pre ďalšie trestné činy, alebo
- d) vydávaná osoba sa v konaní o jej vydanie výslovne vzdá uplatnenia zásady špeciality všeobecne alebo vo vzťahu ku konkrétnym trestným činom spáchaným pred jej vydaním.

(3) Odsek 1 nebráni slovenským orgánom robiť opatrenia, ktoré prerušujú plynutie premlčacej doby.

(4) Ak sa vydaná osoba nevzdala uplatnenia zásady špeciality podľa odseku 2 písm. d) a ak to medzinárodná zmluva pripúšťa, súd, ktorý vydal medzinárodný zatýkací rozkaz, takú osobu za prítomnosti jej obhajcu vypočuje a poučí ju o možnosti vzdať sa uplatnenia zásady špeciality a o dôsledkoch takého postupu. Ak sa vydaná osoba vzdá uplatnenia zásady špeciality, súd s ňou spíše zápisnicu, v ktorej uvedie trestné činy, ktorých sa týka vzdanie sa uplatnenia tejto zásady.

(5) Za dodatočný súhlas podľa odseku 2 písm. c) sa považuje aj žiadosť vydávajúceho štátu o prevzatie trestného stíhania vydaní osoby pre trestné činy spáchané na jeho území pred jej vydaním. To isté platí aj ohľadne trestného oznámenia podaného dožiadaným štátom.

(6) Na podanie žiadosti o dodatočný súhlas dožiadaného štátu s trestným stíhaním pre iný trestný čin, než ktorý bol predmetom pôvodnej žiadosti o vydanie, sa použijú primerane ustanovenia § 489 a 490.

(7) Odseky 1 až 4 a 6 sa použijú primerane aj na výkon trestu odňatia slobody, ktorý bol vydaní osobe uložený súdom Slovenskej republiky (ďalej len „slovenský súd“) pred jej vydaním a ktorý nebol predmetom pôvodnej žiadosti o vydanie.

§ 497

(1) Ak dožiadaný štát po povolení vydania neodovzdá vydávanú osobu na územie Slovenskej republiky z dôvodu, že je trestne stíhaná orgánmi tohto štátu, alebo má vykonať trest odňatia slobody uložený jeho orgánmi v súvislosti s iným trestným činom, než ktorý bol predmetom žiadosti o vydanie, súd, ktorého sudca vydal medzinárodný zatýkací rozkaz, môže požiadať ministerstvo spravodlivosti o zabezpečenie dočasného prevzatia vyžiadanej osoby na územie Slovenskej republiky na vykonanie úkonov nevyhnutných na ukončenie trestného stíhania.

(2) Súd v žiadosti, ktorú predloží ministerstvu spravodlivosti, uvedie, na aké úkony je

prítomnosť vyžadanej osoby potrebná. Súčasne označí deň alebo časové obdobie, na ktoré je potrebné zabezpečiť jej prítomnosť.

(3) Na konanie o zabezpečení dočasného prevzatia vyžadanej osoby sa primerane použijú ustanovenia § 549.

Druhý diel

§ 498

Vydanie do cudziny

(1) Na prijatie žiadosti cudzích orgánov o vydanie osoby zo Slovenskej republiky do cudziny je príslušné ministerstvo spravodlivosti.

(2) Žiadosť podá cudzí orgán písomne a pripojí k nej

- a) originál alebo osvedčenú kópiu odsudzujúceho rozsudku, zatýkacieho rozkazu alebo iného príkazu, ktorý má rovnaký účinok,
- b) opis trestných činov, pre ktoré sa vydanie žiada, vrátane času a miesta ich spáchania a právnej kvalifikácie,
- c) znenie príslušných právnych predpisov dožadujúceho štátu.

(3) Ak k žiadosti neboli pripojené listiny a údaje uvedené v odseku 2 alebo ak informácie poskytnuté dožadujúcim štátom nie sú dostatočné, vyžiada si ministerstvo spravodlivosti doplňujúce informácie a môže určiť lehotu na ich predloženie.

§ 499

Extradičné trestné činy

(1) Vydanie osoby do cudziny je prípustné, ak skutok, pre ktorý sa vydanie žiada, je podľa právneho poriadku Slovenskej republiky trestným činom a horná hranica trestu odňatia slobody, ktorý sa môže uložiť pre tento trestný čin podľa právneho poriadku Slovenskej republiky, je najmenej jeden rok.

(2) Vydanie osoby do cudziny na výkon už uloženého trestu odňatia slobody pre trestný čin podľa odseku 1 je prípustné, ak uložený trest, ktorý má byť vykonaný, alebo jeho zvyšok je najmenej štyri mesiace. Viaceré tresty alebo nevykonané zvyšky viacerých trestov sa spočítavajú.

§ 500

Doplňkové vydanie

Ak cudzí orgán požiadal o vydanie osoby pre niekoľko trestných činov, z ktorých aspoň jeden spĺňa podmienky uvedené v § 499 ods. 1, vydanie je prípustné aj na trestné stíhanie iných trestných činov alebo na vykonanie iných trestov, pre ktoré by inak z dôvodu výmery trestu alebo zvyšku trestu nebolo prípustné.

§ 501

Nepřípustnosť vydania

Vydanie osoby do cudziny je nepřípustné, ak

- a) ide o občana Slovenskej republiky, okrem prípadu, ak povinnosť vydať vlastného štátneho občana ustanovuje zákon, medzinárodná zmluva alebo rozhodnutie medzinárodnej organizácie, ktorým je Slovenská republika viazaná,
- b) ide o osobu, ktorá požiadala v Slovenskej republike o udelenie azylu, alebo jej bol udelený azyl

alebo poskytnutá doplnková ochrana, v rozsahu ochrany poskytnutej takej osobe osobitným predpisom alebo medzinárodnou zmluvou; to neplatí, ak ide o osobu, ktorá požiadala v Slovenskej republike o udelenie azylu opakovane a o jej žiadosti o udelenie azylu už bolo právoplatne rozhodnuté,

- c) trestné stíhanie alebo výkon trestu odňatia slobody sú podľa právneho poriadku Slovenskej republiky premlčané,
- d) čin, pre ktorý sa vydanie žiada, je trestným činom len podľa právneho poriadku dožadujúceho štátu, nie však podľa právneho poriadku Slovenskej republiky,
- e) trestný čin, pre ktorý sa vydanie žiada, má výlučne politický alebo vojenský charakter,
- f) trestný čin bol spáchaný na území Slovenskej republiky, okrem prípadov, keď s ohľadom na osobitné okolnosti spáchania trestného činu treba dať prednosť vykonaniu trestného stíhania v dožadujúcom štáte z dôvodov náležitého zistenia skutkového stavu, výmery trestu alebo jeho výkonu,
- g) osoba bola pre trestný čin, pre ktorý sa vydanie žiada, už právoplatne odsúdená alebo oslobodená slovenským súdom, alebo
- h) vyžiadaná osoba nebola za trestný čin podľa právneho poriadku Slovenskej republiky v čase jeho spáchania trestne zodpovedná, alebo sú iné dôvody vylučujúce jej trestnú zodpovednosť.

§ 502

Predbežné vyšetrovanie

(1) Prokurátor krajskej prokuratúry, ktorej ministerstvo spravodlivosti predložilo žiadosť cudzieho orgánu o vydanie osoby do cudziny alebo v ktorej obvode bola zadržaná alebo býva osoba, o ktorej vydanie by mohol iný štát žiadať, vykoná predbežné vyšetrovanie. Ak sa začalo predbežné vyšetrovanie pred doručením žiadosti o vydanie, informuje prokurátor o jeho začatí bez odkladu ministerstvo spravodlivosti.

(2) Účelom predbežného vyšetrovania je zistiť, či sú dané podmienky na vyslovenie prípustnosti vydania do cudziny.

(3) V konaní o vydanie do cudziny musí mať vyžiadaná osoba obhajcu.

(4) Prokurátor vyžiadanú osobu vypočuje a oboznámi ju s obsahom žiadosti o jej vydanie. Doručí jej kópiu žiadosti a odsudzujúceho rozsudku, medzinárodného zatýkacieho rozkazu alebo iného príkazu, ktorý je podkladom žiadosti.

(5) Ak bola vyžiadaná osoba vzatá do predbežnej väzby alebo do vydávacej väzby, na styk s obhajcom, na korešpondenciu vo väzbe a na návštevy vo väzbe sa primerane použijú predpisy o výkone väzby.

§ 503

Zjednodušené vydávacie konanie

(1) O možnosti vykonania zjednodušeného vydávacieho konania za predpokladu súhlasu vyžiadanej osoby s jej vydaním do cudziny, o dôsledkoch takého jej súhlasu a o možnosti súhlasu odvolať až do rozhodnutia o povolení vydania do cudziny ministrom spravodlivosti poučí prokurátor vyžiadanú osobu počas výsluchu v rámci predbežného vyšetrovania.

(2) Ak vyžiadaná osoba súhlasí s vydaním do cudziny a ak to umožňuje medzinárodná zmluva, poučí ju prokurátor aj o možnosti vzdať sa uplatnenia zásady špeciality a o dôsledkoch takého postupu.

(3) Ak vyžiadaná osoba súhlasí s vydaním do cudziny, prokurátor s ňou spíše v prítomnosti jej obhajcu zápisnicu, v ktorej sa zaznamená jej súhlas s vydaním, ako aj jej vyjadrenie o tom, či sa

vzdáva, alebo nevzdáva uplatnenia zásady špeciality a v akom rozsahu.

(4) Ak vyžiadaná osoba súhlasí s vydaním do cudziny, prokurátor po skončení predbežného vyšetrovania podá návrh súdu na vzatie osoby do vydávacej väzby podľa § 506 ods. 2 a po rozhodnutí súdu vec predloží ministerstvu spravodlivosti s návrhom na rozhodnutie. Ustanovenie § 509 sa nepoužije.

(5) Ak vyžiadaná osoba odvolá svoj súhlas s vydaním kedykoľvek do rozhodnutia ministra spravodlivosti, vec sa po skončení predbežného vyšetrovania predloží súdu na rozhodnutie podľa § 509.

(6) Aj v prípade, že vyžiadaná osoba vyjadrila súhlas s vydaním, môže minister spravodlivosti, skôr než rozhodne o povolení vydania, predložiť vec na rozhodnutie súdu podľa § 509.

§ 504

Zadržanie

(1) Na žiadosť cudzích orgánov môže prokurátor príslušný na vykonanie predbežného vyšetrovania dať príkaz útvaru Policajného zboru na zadržanie osoby, o ktorej vydanie budú cudzie orgány žiadať. Dôvodmi väzby podľa § 71 nie je pritom viazaný.

(2) Osobu, po ktorej vyhlásili cudzie orgány pátranie na účel jej extradície, môže úvar Policajného zboru zadržať po predchádzajúcom súhlase prokurátora. Bez takého súhlasu možno osobu zadržať len vtedy, ak vec nepripúšťa odklad a súhlas nemožno vopred zabezpečiť.

(3) Zadržanie sa oznámi bez odkladu prokurátorovi. Ak prokurátor do 48 hodín a pri trestných činoch terorizmu do 96 hodín od zadržania neprepustí zadržanú osobu, podá v tejto lehote súdu návrh na jej vzatie do predbežnej alebo vydávacej väzby.

§ 505

Predbežná väzba

(1) Predseda senátu krajského súdu rozhodne do 48 hodín od dodania zadržanej osoby o návrhu prokurátora na jej vzatie do predbežnej väzby. Dôvodmi väzby podľa § 71 nie je pritom viazaný. Ak predseda senátu v uvedenej lehote zadržanú osobu nevezme do predbežnej väzby, prepustí ju na slobodu.

(2) Na konanie podľa odseku 1 je príslušný krajský súd, v ktorého obvode bola osoba zadržaná alebo v ktorého obvode býva.

(3) Účelom predbežnej väzby je zabezpečiť prítomnosť zadržanej osoby na území Slovenskej republiky, kým štát, ktorý má záujem na jej vydaní, nepredloží žiadosť o jej vydanie podľa § 498.

(4) Predbežná väzba nesmie trvať viac ako 40 dní odo dňa zadržania osoby. Predseda senátu krajského súdu na návrh prokurátora vykonávajúceho predbežné vyšetrovanie môže rozhodnúť o prepustení osoby z predbežnej väzby.

(5) Ak počas trvania predbežnej väzby dôjde žiadosť cudzieho orgánu o vydanie, ministerstvo spravodlivosti o tom upovedomí prokurátora vykonávajúceho predbežné vyšetrovanie. Na jeho návrh môže predseda senátu túto osobu vziať do vydávacej väzby, ak sú splnené podmienky uvedené v § 506 ods. 1.

(6) Prepustenie osoby z predbežnej väzby nevylučuje opakované vzatie do predbežnej väzby alebo jej vzatie do vydávacej väzby.

Vydávacia väzba**§ 506**

(1) Ak je to potrebné na zabezpečenie prítomnosti vyžiadanej osoby v extradičnom konaní na území Slovenskej republiky alebo na zabránenie, aby nedošlo k zmareniu účelu tohto konania, vezme ju predseda senátu krajského súdu do vydávacej väzby. Urobí tak na návrh prokurátora vykonávajúceho predbežné vyšetrovanie.

(2) Ak vyžiadaná osoba súhlasí s vydaním alebo ak bolo rozhodnuté, že vydanie do cudziny je prípustné, vezme krajský súd túto osobu do vydávacej väzby, ak tak už neurobil predseda senátu podľa odseku 1.

(3) Predseda senátu krajského súdu nariadi príkazom prepustenie osoby z vydávacej väzby dňom, keď dôjde k vydaniu osoby cudzím orgánom, najneskôr však v šesťdesiaty deň po rozhodnutí ministra spravodlivosti o povolení vydania do cudziny; v prípade uvedenom v § 507 najneskôr v šesťdesiaty deň odo dňa nastúpenia výkonu vydávacej väzby, ak minister spravodlivosti o povolení vydania rozhodol pred týmto dňom. Okrem toho predseda senátu nariadi prepustenie z vydávacej väzby tiež, ak

- a) štát, ktorý požiadal o vydanie, svoju žiadosť odvolal,
- b) najvyšší súd rozhodol, že vydanie je neprípustné, alebo minister spravodlivosti vydanie nepovolil, alebo
- c) inak zanikli dôvody vydávacej väzby, vydania alebo jeho realizácie.

§ 507

(1) Ak sa vyžiadaná osoba nachádza vo väzbe v súvislosti s jej trestným stíhaním slovenskými orgánmi alebo sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody právoplatne uloženého slovenským súdom, vezme súd vyžiadanú osobu do vydávacej väzby, táto väzba bude spočívať.

(2) Ak pominú dôvody väzby alebo výkonu trestu uvedené v odseku 1, spočívanie vydávacej väzby zaniká a vyžiadaná osoba nastúpi výkon vydávacej väzby.

(3) Na konanie podľa odseku 1 je príslušný krajský súd, v ktorého obvode je vyžiadaná osoba vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody.

(4) Predbežné vyšetrovanie podľa odseku 1 vykoná prokurátor príslušný podľa § 502 ods. 1.

§ 508

(1) Proti rozhodnutiu o väzbe podľa § 505, § 506 ods. 1 a § 507 je prípustná sťažnosť, ktorá nemá odkladný účinok.

(2) O všetkých rozhodnutiach týkajúcich sa väzby informuje súd ministerstvo spravodlivosti.

§ 509**Rozhodnutie súdu**

(1) Po skončení predbežného vyšetrovania rozhodne súd na návrh prokurátora o prípustnosti vydania vyžiadanej osoby do cudziny a po právoplatnosti svojho rozhodnutia predloží vec ministerstvu spravodlivosti.

(2) Na konanie podľa odseku 1 je príslušný krajský súd, ktorý rozhodoval o predbežnej alebo

vydávacej väzbe; ak sa o predbežnej alebo vydávacej väzbe nekonalo, krajský súd, v ktorého obvode vyžiadaná osoba býva.

(3) O prípustnosti vydania rozhoduje súd na neverejnom zasadnutí. Pred rozhodnutím umožní vyžiadanej osobe a jej obhajcovi vyjadriť sa písomne k žiadosti o vydanie. Ak v tomto vyjadrení vyžiadaná osoba alebo jej obhajca o to požiada alebo ak to považuje súd za potrebné, o prípustnosti vydania rozhodne súd na verejnom zasadnutí.

(4) Proti rozhodnutiu krajského súdu, ktorým bola vyslovená prípustnosť vydania, je prípustná sťažnosť prokurátora a vyžiadanej osoby len pre niektorý z dôvodov neprípustnosti vydania podľa § 501; sťažnosť má odkladný účinok. Proti rozhodnutiu, ktorým bola vyslovená neprípustnosť vydania, má právo podať sťažnosť len prokurátor; sťažnosť má odkladný účinok.

(5) O sťažnosti rozhoduje najvyšší súd. Odvolací súd na neverejnom zasadnutí sťažnosť zamietne, ak zistí, že nie je dôvodná. Ak sťažnosť nezamietne, zruší napadnuté rozhodnutie a po doplnení konania, ak je potrebné, sám rozhodne uznesením, či je vydanie prípustné alebo neprípustné. Ustanovenie § 506 ods. 2 sa použije primerane.

§ 510

Povolenie vydania

(1) Vydanie osoby do cudziny povoľuje minister spravodlivosti; vydanie nepovolí, ak krajský súd alebo najvyšší súd podľa § 509 rozhodol, že vydanie nie je prípustné.

(2) Ak súd vyslovil, že vydanie osoby do cudziny je prípustné, môže minister spravodlivosti rozhodnúť, že vydanie vyžiadanej osoby nepovolí, ak

- a) je dôvodná obava, že trestné konanie v dožadujúcom štáte nezodpovedalo alebo by nezodpovedalo zásadám článkov 3 a 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd alebo trest odňatia slobody uložený alebo predpokladaný v dožadujúcom štáte by nebol vykonaný v súlade s požiadavkami článku 3 tohto dohovoru,
- b) je dôvodná obava, že vyžiadaná osoba by v dožadujúcom štáte bola vystavená prenasledovaniu z dôvodu jej pôvodu, rasy, náboženstva, príslušnosti k určitej národnostnej alebo inej skupine, jej štátneho občianstva alebo pre jej politické názory alebo že by sa z týchto dôvodov zhoršilo jej postavenie v trestnom konaní alebo pri výkone trestu odňatia slobody,
- c) vyžiadaná osoba by vzhľadom na jej vek a osobné pomery pri zohľadnení závažnosti trestného činu, z ktorého je obvinená, bola vydaním do cudziny zrejme neprimerane tvrdo postihnutá,
- d) za trestný čin, pre ktorý sa vydanie žiada, možno uložiť v dožadujúcom štáte trest smrti okrem prípadov, ak sa dožadujúci štát zaručí, že trest smrti nebude uložený, alebo
- e) dožadujúci štát žiada o vydanie na vykonanie trestu smrti.

(3) Ak minister spravodlivosti vydanie nepovolí, predloží ministerstvo spravodlivosti vec generálnej prokuratúre na trestné stíhanie v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky.

§ 511

Odklad vydania a dočasné odovzdanie

(1) Ak prítomnosť vyžiadanej osoby je potrebná v Slovenskej republike na účely ukončenia trestného stíhania alebo výkonu trestu odňatia slobody v súvislosti s iným trestným činom, než ktorý je predmetom žiadosti o jej vydanie do cudziny, minister spravodlivosti po rozhodnutí o povolení vydania môže odložiť vydanie tejto osoby dožadujúcemu štátu.

(2) Minister spravodlivosti môže rozhodnúť, že povolí dočasné odovzdanie vyžiadanej osoby do dožadujúceho štátu na vykonanie nevyhnutných úkonov. Dočasné odovzdanie sa môže vykonať aj

opakovane.

(3) Na dočasné odovzdanie sa primerane použijú ustanovenia § 545 ods. 2 písm. b) a c), § 546 ods. 2 a § 547.

(4) Ak bola počas dočasného odovzdania vyžiadaná osoba na území dožadujúceho štátu právoplatne odsúdená pre trestný čin, pre ktorý bolo vydanie povolené, môže minister spravodlivosti na návrh dožadujúceho štátu rozhodnúť o odklade jej návratu na územie Slovenskej republiky do doby, kým sa neukončí výkon trestu odňatia slobody na území dožadujúceho štátu. Takto rozhodnúť nemôže, ak trestné stíhanie vyžadanej osoby v Slovenskej republike nebolo právoplatne skončené.

(5) Doba, po ktorú bola osoba počas dočasného odovzdania vo väzbe v cudzine, sa započíta do doby výkonu trestu vykonávaného v Slovenskej republike len v rozsahu, v ktorom nebola započítaná do výkonu trestu uloženého na území dožadujúceho štátu. Doba strávená vo výkone trestu uloženého na území dožadujúceho štátu sa do doby výkonu trestu vykonávaného v Slovenskej republike nezapočíta.

§ 512

Stret žiadostí o vydanie do cudziny

(1) Ak boli slovenským orgánom doručené žiadosti viacerých štátov o vydanie tej istej osoby, podmienky prípustnosti vydania sa posúdia vo vzťahu ku každému z týchto štátov samostatne.

(2) Ak súd rozhodol, že vydanie je prípustné do viacerých štátov, alebo ak vyžiadaná osoba vyjadrí súhlas s vydaním do viacerých štátov, súčasne s povolením vydania rozhodne minister spravodlivosti aj o tom, ktorému štátu bude vyžiadaná osoba vydaná ako prvému.

§ 513

Upustenie od výkonu zvyšku trestu odňatia slobody

(1) Minister spravodlivosti môže upustiť od výkonu trestu odňatia slobody alebo jeho zvyšku, ak povolil vydanie odsúdeného do cudziny. Ak následne nedôjde k vydaniu do cudziny, rozhodne súd, že sa trest alebo jeho zvyšok vykoná.

(2) Proti rozhodnutiu súdu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť.

§ 514

Dodatočný súhlas a súhlas s ďalším vydaním

(1) Ustanovenia tohto dielu sa použijú primerane aj na konanie o žiadosti štátu, ktorému bola osoba vydaná, o súhlas, aby mohol vydanú osobu

a) stíhať pre iný trestný čin, než pre ktorý bolo vydanie povolené, alebo aby mohol byť vykonaný aj iný trest odňatia slobody, než pre ktorý bolo vydanie povolené, alebo

b) vydať ďalej tretiemu štátu na trestné stíhanie alebo výkon trestu odňatia slobody.

(2) Príslušnými na konanie sú orgány, ktoré konali vo veci pôvodnej žiadosti o vydanie tejto osoby do cudziny.

(3) Zjednodušené vydávacie konanie podľa § 503 nie je možné.

(4) Súd rozhoduje o prípustnosti vydania vždy na neverejnom zasadnutí. Súd koná vo veci s obhajcom vyžadanej osoby a jemu doručuje aj všetky písomnosti. Sťažnosť proti rozhodnutiu o prípustnosti vydania môže podať obhajca.

TRETIA HLAVA
VÝKON ROZHODNUTÍ VO VZŤAHU K CUDZINE

Prvý diel
Uznanie a výkon cudzieho rozhodnutia

§ 515
Cudzie rozhodnutie

(1) Vykonať rozhodnutie súdu iného štátu v trestnej veci (ďalej len „cudzie rozhodnutie“), ktorým sa uložil trest, možno na území Slovenskej republiky, len ak bolo uznané slovenským súdom.

(2) Cudzie rozhodnutie možno uznať vo výroku, ktorým

- a) bola vyslovená vina, ale uloženie trestu bolo podmiennečne odložené,
- b) bol uložený trest odňatia slobody alebo podmienený trest odňatia slobody,
- c) bol uložený peňažný trest alebo zákaz činnosti,
- d) bol premenený podmienený trest alebo peňažný trest na trest odňatia slobody,
- e) bolo vyslovené prepadnutie majetku alebo jeho časti, alebo veci alebo zhabanie veci, ak sa nachádzajú na území Slovenskej republiky (ďalej len „cudzie majetkové rozhodnutie“),
- f) bol uložený ochranný dohľad alebo detencia, alebo
- g) bol uložený trest zrušenia právnickej osoby, trest zákazu prijímať dotácie alebo subvencie, trest zákazu prijímať pomoc a podporu poskytovanú z fondov Európskej únie, trest zákazu účasti vo verejnom obstarávaní alebo trest zverejnenia odsudzujúceho rozsudku.

(3) Cudzie rozhodnutie, ktorým sa zmenilo už uznané cudzie rozhodnutie vo výroku o vine v prospech odsúdeného, má účinky na území Slovenskej republiky bez uznania.

§ 516
Podmienky uznania

(1) Cudzie rozhodnutie sa uzná na území Slovenskej republiky, ak

- a) medzinárodná zmluva obsahuje možnosť alebo povinnosť uznávania alebo výkonu cudzích rozhodnutí,
- b) v odsudzujúcom štáte je právoplatné alebo ak tam proti nemu už nemožno podať riadny opravný prostriedok,
- c) čin, pre ktorý bol trest uložený, je trestným činom podľa právneho poriadku odsudzujúceho štátu aj podľa právneho poriadku Slovenskej republiky; nie je prekážkou uznania cudzieho rozhodnutia, ak právny poriadok Slovenskej republiky neukladá rovnaký druh dane alebo poplatku alebo neobsahuje daňový, poplatkový, colný alebo devízový inštitút rovnakého druhu ako právny poriadok dožadujúcej strany,
- d) rozhodnutie bolo vydané v konaní, ktoré zodpovedá zásadám obsiahnutým v článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd,
- e) osoba nebola odsúdená pre trestný čin, ktorý má výlučne politický alebo vojenský charakter,
- f) výkon trestu nie je podľa právneho poriadku Slovenskej republiky premlčaný,
- g) osoba nebola pre tento skutok už odsúdená slovenským súdom,
- h) nebolo na území Slovenskej republiky uznané cudzie rozhodnutie iného štátu voči tej istej osobe pre ten istý skutok, a

i) uznanie neodporuje záujmom chráneným ustanovením § 481.

(2) Ak dôvodom na konanie o uznanie je postup podľa druhého alebo tretieho dieľu tejto hlavy, nie je prekážkou uznania cudzieho rozhodnutia, ak kedykoľvek počas konania odsúdený odvolá svoj súhlas s odovzdaním, ak sa jeho súhlas vyžaduje alebo ak zanikne niektorá z iných podmienok pre postup podľa druhého dieľu alebo tretieho dieľu tejto hlavy. Pre účinky takto uznaného rozhodnutia sa použije primerane § 519 ods. 4.

§ 517

Premena trestu

(1) Cudzie rozhodnutie sa uzná tak, že trest v ňom uložený slovenský súd nahradí trestom, ktorý by mohol uložiť, ak by v konaní o spáchanom trestnom čine rozhodoval. Slovenský súd nesmie pritom uložiť trest prísnejší, ako bol trest uložený v cudzom rozhodnutí, ani ho premeniť na iný druh trestu.

(2) Ak dĺžka trvania a druh trestu odňatia slobody uloženého uznávaným cudzím rozhodnutím sú zlučiteľné s právnym poriadkom Slovenskej republiky, súd v rozhodnutí o uznaní súčasne rozhodne, že sa bude vo výkone trestu uloženého cudzím rozhodnutím pokračovať bez jeho premeny podľa odseku 1. Tento postup je vylúčený, ak súd uzná cudzie rozhodnutie len pre niektorý z viacerých trestných činov, ktorých sa cudzie rozhodnutie týka.

(3) V rozhodnutí o uznaní cudzieho majetkového rozhodnutia slovenský súd tiež vysloví, komu prepadnutý majetok, jeho časť alebo vec pripadne. Ak nevysloví inak, právoplatnosťou rozhodnutia o uznaní sa vlastníkom majetku, jeho časti alebo veci stáva Slovenská republika.

§ 518

Uznávacie konanie

(1) Návrh na uznanie cudzieho rozhodnutia predkladá ministerstvo spravodlivosti súdu, ktorý rozhoduje po písomnom vyjadrení prokurátora na neverejnom zasadnutí.

(2) Na konanie podľa odseku 1 je príslušný krajský súd, v ktorého obvode odsúdený býva alebo má sídlo. Ak odsúdený nemá na území Slovenskej republiky bydlisko alebo sídlo, je na konanie príslušný Krajský súd v Bratislave. Ak ide o cudzie majetkové rozhodnutie, je na konanie príslušný krajský súd, v ktorého obvode sa nachádza majetok alebo vec, ktorých sa cudzie rozhodnutie týka.

(3) Krajský súd rozhoduje rozsudkom, ktorý sa doručuje odsúdenému, prokurátorovi a ministerstvu spravodlivosti.

(4) Proti rozsudku o uznaní cudzieho rozhodnutia je prípustné odvolanie, ktoré môže podať odsúdený, prokurátor alebo minister spravodlivosti. Odvolací súd na neverejnom zasadnutí odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné. Ak odvolanie nezamietne, zruší napadnuté rozhodnutie a po doplnení konania, ak je potrebné, sám rozhodne rozsudkom, či sa cudzie rozhodnutie uznáva alebo neuznáva.

(5) Po právoplatnosti rozsudku o uznaní cudzieho rozhodnutia krajský súd bez meškania spolu s rozsudkom vráti ministerstvu spravodlivosti prílohy jeho návrhu, žiadosť cudzieho orgánu a jej prílohy a zašle generálnej prokuratúre všetky informácie o odsúdenom potrebné na zápis v registri trestov. Po právoplatnosti rozsudku o uznaní cudzieho rozhodnutia voči právnickej osobe krajský súd bez meškania upovedomí toho, kto vedie obchodný register alebo iný zákonom určený register, zápisom v ktorom právnická osoba vzniká a orgán, ktorý má rozhodnutie vykonať.

§ 519**Účinky uznaného cudzieho rozhodnutia**

(1) Uzané cudzie rozhodnutie má rovnaké právne účinky ako rozsudok slovenského súdu.

(2) Ak sa cudzie rozhodnutie týka viacerých odsúdených, má uznanie účinky len vo vzťahu k odsúdenému, ktorého sa týkal návrh na uznanie.

(3) Ak sa uznané cudzie rozhodnutie vzťahuje iba na čiastkové konanie pokračovacieho trestného činu spáchané na území iného štátu, nie je uznané cudzie rozhodnutie prekážkou trestného stíhania odsúdeného pre ostatné čiastkové konania pokračovacieho trestného činu spáchané na území Slovenskej republiky.

(4) Ak odsúdený po uznaní cudzieho rozhodnutia odvolal súhlas s odovzdaním na výkon trestu, ak sa na postup podľa druhého alebo tretieho dieľu tejto hlavy taký súhlas vyžaduje, alebo k odovzdaniu nedošlo z iného dôvodu, možno uznané cudzie rozhodnutie vykonať na území Slovenskej republiky, len ak odsúdený trest odňatia slobody v odsudzujúcom štáte nevykonával v plnom rozsahu, alebo v prípade, že bol z jeho výkonu podmienene prepustený, len ak odsudzujúci štát požiada o výkon zvyšku uloženého trestu z dôvodu, že sa odsúdený v skúšobnej dobe neosvedčil.

§ 520**Väzba**

(1) Ak je to potrebné na zabezpečenie výkonu cudzieho rozhodnutia, môže súd príslušný podľa § 518 ods. 2 kedykoľvek po podaní návrhu na uznanie cudzieho rozhodnutia do nariadenia výkonu uznaného cudzieho rozhodnutia rozhodnúť o vzatí do väzby osoby, ktorej bol cudzím rozhodnutím uložený trest odňatia slobody a ktorá sa nachádza na území Slovenskej republiky; dôvodmi väzby podľa § 71 nie je súd viazaný.

(2) Proti rozhodnutiu o vzatí do väzby je prípustná sťažnosť, ktorá nemá odkladný účinok.

§ 521**Vykonávacie konanie**

(1) Uzané cudzie rozhodnutie možno vykonať v Slovenskej republike v prípadoch uvedených v § 522 a § 524 až potom, čo ministerstvo spravodlivosti udelilo súhlas.

(2) Výkon uznaného cudzieho rozhodnutia nariadi okresný súd, v ktorého obvode odsúdený býva. Ak odsúdený nemá bydlisko na území Slovenskej republiky, je na nariadenie výkonu príslušný Okresný súd Bratislava 1.

(3) Výkon uznaného cudzieho majetkového rozhodnutia nariadi okresný súd, v ktorého obvode sa nachádza majetok alebo vec, ktorých sa rozhodnutie týka.

(4) Súd príslušný podľa odsekov 1 a 2 rozhoduje o všetkých ďalších otázkach vykonávacieho konania vrátane návrhu na zahľadanie odsúdenia z uznaného cudzieho rozhodnutia.

(5) Ak sa odsúdený nachádza vo výkone trestu odňatia slobody v cudzine na základe cudzieho rozhodnutia, ktoré bolo uznané slovenským súdom, súd nariadi výkon uznaného cudzieho rozhodnutia pred termínom odovzdania odsúdeného na výkon trestu odňatia slobody na územie Slovenskej republiky.

(6) Súčasne s nariadením výkonu trestu odňatia slobody alebo v prípade uvedenom v odseku 5

po odovzdaní odsúdeného na územie Slovenskej republiky súd rozhodne o započítaní väzby podľa § 520, ako aj väzby už započítanej a trestu odňatia slobody už vykonaného v cudzine a tiež doby prevozu odsúdeného do dĺžky trestu, ktorý má byť vykonaný.

(7) Súd ukončí výkon trestu z uznaného cudzieho rozhodnutia, len čo ho štát, o ktorého rozhodnutie ide, informoval o amnestii, milosti alebo inom rozhodnutí či opatrení, v ktorých dôsledku sa cudzie rozhodnutie stalo ďalej nevykonateľným. Ak amnestiou, milosťou alebo iným rozhodnutím alebo opatrením bol trest odpustený iba sčasti, súd rozhodne o tom, aký trest odsúdený ešte vykoná. Proti rozhodnutiu súdu je prípustná sťažnosť.

(8) Inak sa na výkon uznaného cudzieho rozhodnutia použijú primerane ustanovenia tohto zákona týkajúce sa vykonávacieho konania.

Druhý diel

Prevzatie a odovzdanie odsúdeného na výkon trestu odňatia slobody

§ 522

Prevzatie odsúdeného na výkon trestu odňatia slobody z cudziny

(1) O prevzatí osoby na výkon trestu odňatia slobody uloženého cudzím rozhodnutím na územie Slovenskej republiky na základe medzinárodnej zmluvy rozhoduje ministerstvo spravodlivosti na návrh odsudzujúceho štátu alebo odsúdeného.

(2) Ministerstvo spravodlivosti môže dať súhlas s prevzatím odsúdeného alebo požiadať odsudzujúci štát o jeho odovzdanie až po tom, čo bolo cudzie rozhodnutie uznané podľa prvého dielu tejto hlavy.

(3) Toto ustanovenie sa použije primerane aj na odovzdanie osoby na výkon trestu odňatia slobody uloženého cudzím orgánom, ak sa odsúdený nachádza na území Slovenskej republiky.

§ 523

Odovzdanie odsúdeného na výkon trestu odňatia slobody do cudziny

(1) O odovzdaní osoby odsúdenej slovenským súdom na výkon trestu odňatia slobody na územie iného štátu na základe medzinárodnej zmluvy rozhoduje ministerstvo spravodlivosti.

(2) Odovzdanie možno povoliť na návrh odsúdeného, štátu, do ktorého má byť odovzdaný, alebo súdu, ktorý vydal odsudzujúci rozsudok v prvom stupni. Ak návrh nepodával príslušný súd, je jeho súhlas s odovzdaním podmienkou povolenia.

(3) Po povolení odovzdania príkaz na odovzdanie odsúdeného cudzím orgánom, príkaz na premiestnenie odsúdeného do cudziny vydá okresný súd, v ktorého obvode je osoba vo výkone trestu odňatia slobody.

(4) Odovzdaním odsúdeného na výkon trestu do iného štátu strácajú slovenské orgány možnosť pokračovať vo výkone trestu; to neplatí, ak sa odsúdený vráti na územie Slovenskej republiky bez toho, aby trest v štáte, do ktorého bol odovzdaný, vykonal v plnom rozsahu alebo aby bol z jeho výkonu v tomto štáte podmienene prepustený. Ak sa po návrate odsúdeného pokračuje vo výkone trestu na území Slovenskej republiky, vykonaný trest v cudzine sa mu započíta do výkonu trestu.

(5) S výnimkou odseku 3 sa toto ustanovenie použije primerane aj na odovzdanie osoby na výkon trestu odňatia slobody, ktorý uložil slovenský súd, do iného štátu, ak sa odsúdený už nachádza na jeho území.

Tretí diel**Prevzatie a odovzdanie výkonu podmieneného trestu s dohľadom****§ 524****Rozhodnutie o prevzatí výkonu podmieneného trestu s probačným dohľadom z cudziny**

(1) Ak to umožňuje medzinárodná zmluva, môže na žiadosť cudzieho orgánu ministerstvo spravodlivosti rozhodnúť, že slovenské orgány

- a) budú sledovať správanie odsúdeného v skúšobnej dobe uloženej cudzím rozhodnutím, alebo
- b) okrem sledovania správania odsúdeného v skúšobnej dobe rozhodnú aj o tom, či sa odsúdený v skúšobnej dobe osvedčil alebo či sa podmienne uložený alebo odložený trest odňatia slobody alebo jeho zvyšok vykoná.

(2) Rozhodnutiu podľa odseku 1 musí predchádzať uznanie cudzieho rozhodnutia podľa prvého dielu tejto hlavy.

§ 525**Postup slovenských orgánov**

(1) Po rozhodnutí podľa § 524 sleduje správanie odsúdeného v skúšobnej lehote v súlade s uloženými podmienkami okresný súd, v ktorého obvode odsúdený býva prostredníctvom probačného a mediačného úradníka.

(2) Súd informuje ministerstvo spravodlivosti o všetkých skutočnostiach, ktoré môžu mať vplyv na posúdenie, či sa odsúdený v skúšobnej dobe osvedčil.

(3) Ak bolo rozhodnuté podľa § 524 ods. 1 písm. a), súd po uplynutí skúšobnej doby podá ministerstvu spravodlivosti správu o správaní odsúdeného počas skúšobnej doby. Súd nerozhoduje o tom, že sa odsúdený osvedčil alebo že sa trest vykoná, ani nenariadi výkon tohto trestu.

(4) Ak bolo rozhodnuté podľa § 524 ods. 1 písm. b), je súd podľa odseku 1 príslušný rozhodnúť o tom, či sa odsúdený osvedčil alebo či sa trest vykoná. Ak rozhodne, že trest sa vykoná, nariadi súd jeho výkon. Ustanovenie § 521 sa použije primerane.

§ 526**Žiadosť o odovzdanie výkonu podmieneného trestu do cudziny**

Ak to umožňuje medzinárodná zmluva, môže súd, ktorý uložil podmienený trest odňatia slobody osobe, ktorá má bydlisko v cudzine, alebo takúto osobu podmienne prepustil z výkonu trestu odňatia slobody, predložiť ministerstvu spravodlivosti návrh, aby štát, v ktorom má odsúdený bydlisko, rozhodol, že jeho orgány

- a) budú sledovať správanie odsúdeného v skúšobnej dobe, alebo
- b) okrem sledovania správania odsúdeného aj rozhodnú o tom, či sa odsúdený osvedčil, alebo nariadia výkon trestu, ak sa odsúdený v skúšobnej dobe neosvedčil.

§ 527**Dôsledky odovzdania výkonu podmieneného trestu**

(1) Ak dožiadaný štát rozhodol podľa § 526 písm. a), je slovenský súd naďalej príslušný rozhodnúť o tom, či sa odsúdený v skúšobnej dobe osvedčil alebo či sa trest vykoná. Právoplatné rozhodnutie o tom, že trest sa vykoná, predloží v prípade potreby ministerstvu spravodlivosti na účel podania žiadosti o výkon tohto rozhodnutia v dožiadanom štáte.

(2) Ak dožiadaný štát rozhodol o prevzatí aj výkonu trestu pre prípad, že sa odsúdený v skúšobnej dobe neosvedčí, ďalší výkon trestu odňatia slobody na území Slovenskej republiky nie je možný, ak

- a) cudzí orgán rozhodol, že trest sa vykoná, a odsúdený ho vykonal v plnom rozsahu, alebo
- b) cudzí orgán rozhodol, že odsúdený sa v skúšobnej dobe osvedčil.

(3) Cudzie rozhodnutia podľa odseku 2 majú na území Slovenskej republiky rovnaké právne účinky, ako by ich vydal slovenský súd.

ŠTVRTÁ HLAVA

PREVZATIE A ODOVZDANIE TRESTNEJ VECI

§ 528

Prevzatie trestnej veci

(1) O žiadosti cudzieho orgánu, aby trestné konanie, ktoré vedú tieto orgány, prevzali slovenské orgány, rozhoduje generálna prokuratúra, ktorá o tom informuje ministerstvo spravodlivosti.

(2) V prípade kladného rozhodnutia o žiadosti podľa odseku 1 dá generálna prokuratúra bez meškania podnet vecne a miestne príslušnej prokuratúre na postup podľa tohto zákona.

(3) Úkon urobený orgánmi dožadujúceho štátu v súlade s právnym poriadkom tohto štátu má rovnakú platnosť v Slovenskej republike, ako by ho urobili slovenské orgány, za podmienky, že jeho prijatie nedá tomuto úkonu väčšiu dôkaznú hodnotu, ako má v dožadujúcom štáte.

(4) Ak dožadujúci štát odvolá svoju žiadosť o prevzatie trestnej veci z dôvodu, že bude sám v trestnej veci pokračovať, slovenské orgány strácajú právomoc pokračovať v trestnom konaní.

§ 529

Odovzdanie trestnej veci

(1) Ak obvinený, proti ktorému sa vedie v Slovenskej republike trestné konanie, je štátnym občanom iného štátu alebo má bydlisko na jeho území, môžu slovenské orgány dať podnet, aby bolo trestné stíhanie odovzdané tomuto štátu.

(2) O podaní žiadosti o odovzdanie trestného konania do cudziny rozhoduje minister spravodlivosti; ak je vec v štádiu pred podaním obžaloby, rozhoduje na návrh generálnej prokuratúry.

(3) Podnet na odovzdanie trestného konania možno podať najmä, ak

- a) vydanie obvineného na trestné stíhanie z dožiadaného štátu nie je možné, bolo týmto štátom odmietnuté alebo ak sa od vyžiadania z cudziny upustilo z iných dôvodov,
- b) trestné stíhanie v dožiadanom štáte sa javí hospodárnym a účelným najmä v záujme objektívneho zistenia skutkového stavu alebo výkonu trestu,
- c) obvinený bol alebo má byť vydaný do dožiadaného štátu alebo ak z iných dôvodov možno predpokladať, že trestné stíhanie v tomto štáte možno vykonať v jeho prítomnosti,
- d) vydanie osoby, ktorá bola slovenským súdom právoplatne odsúdená na trest odňatia slobody, nie je možné alebo bolo dožiadaným štátom odmietnuté, a uložený trest nie je v dožiadanom štáte možné vykonať.

(4) Ak dožiadaný štát rozhodol, že preberá trestné konanie, nemožno na území Slovenskej republiky pokračovať v trestnom stíhaní obvineného pre trestný čin, pre ktorý bolo trestné konanie

odovzdané, alebo nariadiť výkon trestu uloženého pre trestný čin, pre ktorý bolo trestné konanie odovzdané.

(5) Slovenské orgány môžu v trestnom stíhaní pokračovať alebo nariadiť výkon trestu, ak dožiadaný štát

- a) oznámi, že vo veci nebude konať,
- b) dodatočne odvolá svoje rozhodnutie o prevzatí trestného konania, alebo
- c) oznámi, že v konaní nebude pokračovať.

§ 530

Informovanie o výkone subsidiárnej trestnej právomoci

Na základe žiadosti cudzieho orgánu, ktorý koná alebo zamýšľa konať o trestnom čine spáchanom v cudzine, informáciu o tom, či tento trestný čin stíhajú aj slovenské orgány, podá generálny prokurátor.

§ 530a

Predchádzanie kolíziám v rámci Európskej únie

(1) Ak možno dôvodne predpokladať, že sa v inom členskom štáte Európskej únie vedie alebo viedlo trestné konanie proti tej istej osobe pre ten istý skutok (ďalej len „súbežné trestné konanie“), súd alebo prokurátor, ktorý vedie súbežné konanie, požiada príslušný orgán iného členského štátu Európskej únie, aby mu v ním určenej lehote poskytol informácie o tom, či sa v danom členskom štáte Európskej únie vedie alebo viedlo trestné konanie proti tej istej osobe pre ten istý skutok, ktorý je predmetom trestného konania vedeného v Slovenskej republike, a v prípade vedenia súbežného trestného konania aj informáciu o štádiu prebiehajúceho trestného konania v tomto štáte alebo o povahe konečného rozhodnutia v danej trestnej veci; uvedený postup sa neuplatní, ak slovenský orgán je o existencii takéhoto konania informovaný iným spôsobom.

(2) Na zistenie príslušného orgánu členského štátu Európskej únie možno použiť kontaktné body Európskej justičnej siete alebo Eurojustu.

(3) Žiadosť podľa odseku 1 obsahuje:

- a) kontaktné údaje slovenského orgánu,
- b) opis skutkov a okolností, ktoré sú predmetom dotknutého trestného konania vedeného v Slovenskej republike,
- c) všetky relevantné údaje o totožnosti podozrivej alebo obvinenej osoby, prípadne údaje o totožnosti poškodeného,
- d) informáciu o štádiu trestného konania vedenom v Slovenskej republike,
- e) informáciu o väzbe obvinenej osoby, ak ide o väzobnú vec, a
- f) dodatočné informácie týkajúce sa trestného konania vedeného v Slovenskej republike, ktorých oznámenie slovenský orgán považuje za účelné.

(4) Na vybavenie žiadosti orgánu členského štátu Európskej únie o poskytnutie informácií týkajúcich sa vedenia súbežného trestného konania v Slovenskej republike je príslušný súd alebo prokurátor, ktorý vedie alebo viedol súbežné trestné konanie v Slovenskej republike alebo ktorého rozhodnutím takéto trestné konanie skončilo. Ak je žiadosť orgánu členského štátu Európskej únie doručená slovenskému orgánu, ktorý nie je príslušný na jej vybavenie, postúpi vec príslušnému slovenskému orgánu, o čom informuje orgán členského štátu Európskej únie; inak vec postúpi generálnej prokuratúre. Ak generálna prokuratúra potvrdí vedenie súbežného trestného konania v Slovenskej republike, vec postúpi príslušnému slovenskému orgánu. Ak generálna prokuratúra

vedenie súbežného trestného konania v Slovenskej republike nezistí, informuje o tejto skutočnosti orgán členského štátu Európskej únie.

(5) Príslušný slovenský orgán v odpovedi na žiadosť podľa odseku 4 poskytne orgánu členského štátu Európskej únie informáciu o tom, či sa viedlo alebo vedie trestné konanie vo veci niektorých alebo všetkých rovnakých skutkov, ako sú tie, ktoré sú predmetom trestného konania uvedeného v žiadosti, a či sa vec týka tých istých osôb. V prípade vedenia súbežného trestného konania v Slovenskej republike slovenský orgán poskytne svoje kontaktné údaje a informáciu o štádiu trestného konania, prípadne informáciu o povahe konečného rozhodnutia v danej veci. Príslušný slovenský orgán môže poskytnúť aj dodatočné informácie týkajúce sa akýchkoľvek súvisiacich skutkov, ktoré sú predmetom trestného konania vedeného v Slovenskej republike.

(6) Príslušný slovenský orgán poskytne informácie na žiadosť podľa odseku 4 v lehote určenej orgánom členského štátu Európskej únie. Ak ide o väzobnú vec, urobí tak bezodkladne. Ak príslušný slovenský orgán nemôže žiadosti v určenej lehote vyhovieť alebo ak lehota nebola určená a slovenský orgán nemôže vyhovieť žiadosti v primeranej lehote, informuje orgán členského štátu Európskej únie o dôvodoch a uvedie lehotu, v rámci ktorej vyžiadané informácie poskytne.

(7) Ak sa postupom podľa odsekov 1 až 6 potvrdí vedenie súbežného trestného konania v inom členskom štáte Európskej únie, slovenský orgán začne konzultácie s orgánom členského štátu Európskej únie o ďalšom postupe, ktorým by sa zabránilo nepriaznivým následkom vedenia súbežného trestného konania. Konzultácie o ďalšom postupe môžu byť vedené aj prostredníctvom Eurojustu, najmä ak sa slovenský orgán a príslušný orgán iného členského štátu Európskej únie nedohodnú na tom, v ktorom štáte bude konanie pokračovať. Slovenský orgán súčasne informuje orgán členského štátu Európskej únie aj o všetkých dôležitých procesných opatreniach, ktoré v priebehu vedenia týchto konzultácií v danej trestnej veci vykonal.

(8) Ak slovenský orgán v rámci konzultácií podľa odseku 7 dospeje k záveru o neúčelnosti pokračovania trestného stíhania v Slovenskej republike, podá podnet, aby bolo trestné stíhanie odovzdané členskému štátu Európskej únie, v ktorom sa vedie súbežné trestné konanie. Ak v rámci konzultácií podľa odseku 7 dôjde k dohode o sústredení trestného konania v Slovenskej republike, slovenský orgán neodkladne informuje orgán členského štátu Európskej únie o výsledku trestného konania.

(9) Slovenský orgán v rámci konzultácií s orgánom členského štátu Európskej únie podľa odseku 7 neposkytne informácie, ktorých poskytnutie by bolo v rozpore s ochranou záujmov štátu podľa § 481.

PIATA HLAVA

PRÁVNA POMOC VO VZŤAHU K CUDZINE

Prvý diel

Predmet právnej pomoci

§ 531

Vymedzenie predmetu

Právnou pomocou sa rozumejú úkony po začatí trestného konania v Slovenskej republike vykonávané v cudzine na základe dožiadania slovenských orgánov alebo takéto úkony vykonávané na území Slovenskej republiky na základe dožiadania cudzích orgánov, najmä doručovanie písomností, výsluch osôb a vykonávanie ďalších dôkazov.

Druhý diel

Dožiadania slovenských orgánov

§ 532

Spôsob zasielania dožiadania

(1) Dožiadania slovenských orgánov prípravného konania o právnu pomoc sa do cudziny zasielajú prostredníctvom generálnej prokuratúry. Dožiadania slovenských súdov sa do cudziny zasielajú prostredníctvom ministerstva spravodlivosti. Diplomatická cesta tým nie je vylúčená.

(2) Ak to umožňuje medzinárodná zmluva, môžu slovenské orgány zasielať svoje dožiadania do cudziny aj iným spôsobom než uvedeným v odseku 1. Policajt môže dožiadanie zaslať do cudziny vždy len prostredníctvom prokurátora.

§ 533

Obsah a forma dožiadania

(1) Dožiadanie musí okrem presného vymedzenia požadovaného úkonu právnej pomoci obsahovať opis skutkových okolností činu, ktorého sa dožiadanie týka, právnu kvalifikáciu s uvedeným doslovného znenia zákonných ustanovení, údaje o obvinenej osobe, prípadne poškodenom alebo svedkovi, ak sa žiada ich vypočutie, a ďalšie údaje potrebné na riadne poskytnutie požadovanej právnej pomoci.

(2) Dožiadanie musí obsahovať presné označenie dožadujúceho orgánu, spisovú značku trestnej veci, dátum a musí byť potvrdené podpisom zodpovednej úradnej osoby a odtlačkom okrúhlej pečiatky tohto orgánu.

(3) K dožiadaniu a priloženým písomnostiam sa pripojí preklad do cudzieho jazyka vyhotovený úradným prekladateľom, ak sa vo vzťahu k dožiadanému štátu preklad vyžaduje.

§ 533a

Ak sa má úkon realizovať v cudzine a jeho vykonanie nemožno dosiahnuť bez rozhodnutia slovenského orgánu, môže príslušný slovenský orgán vydať rozhodnutie podľa ustanovení štvrtého, piateho a šiesteho dielu štvrtej hlavy a piatej hlavy prvej časti tohto zákona, na základe ktorého sa úkon v cudzine vykoná.

§ 534

Doručovanie v cudzine poštou

Doručovanie písomnosti osobe v cudzine poštou je možné, iba ak to dovoľuje medzinárodná zmluva.

§ 535

Platnosť úkonov

Doručenie vykonané na žiadosť slovenského orgánu cudzím orgánom, ako aj dôkazy pred ním vykonané sú účinné, ak boli vykonané v súlade s právnym poriadkom dožiadaného štátu alebo ak vyhovujú právnemu poriadku Slovenskej republiky.

§ 536

Predvolanie osôb z cudziny

(1) Ak je na úkone potrebná prítomnosť osoby, ktorá sa zdržiava v cudzine, treba jej predvolanie

doručiť formou dožiadania. Prítomnosť tejto osoby sa nesmie vynucovať použitím donucovacích opatrení.

(2) Osoba, ktorá sa na územie Slovenskej republiky dostaví na základe predvolania, nesmie byť trestne stíhaná, odsúdená alebo jej osobná sloboda obmedzená pre trestný čin, ktorý spáchala pred vstupom na územie Slovenskej republiky.

(3) Trestné stíhanie, odsúdenie alebo obmedzenie osobnej slobody predvolanej osoby je však prípustné

- a) pre trestný čin, pre ktorý bola osoba predvolaná ako obvinená,
- b) ak sa predvolaná osoba po vykonaní úkonu zdržiava na území Slovenskej republiky po dobu dlhšiu ako 15 dní napriek tomu, že ho mohla opustiť,
- c) ak sa predvolaná osoba po opustení územia Slovenskej republiky dobrovoľne vráti späť alebo je na územie Slovenskej republiky dopravená z cudziny zákonným spôsobom.

Tretí diel

Dožiadania cudzích orgánov

§ 537

Spôsob a forma vybavenia dožiadania

(1) Slovenské orgány vykonávajú právnu pomoc požadovanú cudzími orgánmi spôsobom upraveným v tomto zákone alebo v medzinárodnej zmluve. Ak sa poskytuje právna pomoc podľa medzinárodnej zmluvy postupom, ktorý nie je upravený v tomto zákone, rozhodne príslušný prokurátor, akým spôsobom sa právna pomoc vykoná.

(2) Na žiadosť cudzieho orgánu možno požadovanú právnu pomoc vykonať podľa právneho predpisu dožadujúceho štátu, ak žiadaný postup nie je v rozpore so záujmami chránenými ustanovením § 481.

(3) Na vykonanie dožiadania podľa § 539 ods. 1 sa vyžaduje, aby čin, ktorého sa dožiadanie týka, bol trestným činom nielen podľa právneho poriadku dožadujúceho štátu, ale aj právneho poriadku Slovenskej republiky.

§ 538

Príslušnosť na vybavenie dožiadania

(1) Dožiadania cudzieho orgánu o právnu pomoc sa zasielajú ministerstvu spravodlivosti.

(2) Na zabezpečenie vybavenia dožiadania cudzieho orgánu o právnu pomoc je príslušná okresná prokuratúra, v ktorej obvode sa požadovaný úkon právnej pomoci má vykonať. Ak je daná miestna príslušnosť viacerých prokuratúr, zašle ministerstvo spravodlivosti dožiadanie generálnej prokuratúre na rozhodnutie, ktorá prokuratúra zabezpečí jeho vybavenie.

(3) Ak cudzí orgán požiada o vykonanie výsluchu alebo iného úkonu právnej pomoci súdom z dôvodu použiteľnosti úkonu v trestnom konaní v dožadujúcom štáte, predloží prokurátor v tejto časti dožiadanie cudzieho orgánu na vybavenie okresnému súdu, v ktorého obvode sa úkon právnej pomoci má vykonať. Ak predmetom dožiadania je výlučne úkon, ktorý má vykonať súd, zašle ministerstvo spravodlivosti dožiadanie priamo príslušnému súdu.

§ 539

Povolenie úkonu právnej pomoci súdom

(1) Ak sa podľa tohto zákona vyžaduje na vykonanie dôkazu požadovaného cudzím orgánom

príkaz súdu, vydá príkaz súd na návrh prokurátora zabezpečujúceho vybavenie dožiadania.

(2) Ak sa úkon právnej pomoci má vykonať podľa cudzieho predpisu, rozhodne súd na návrh prokurátora, či postup podľa cudzieho predpisu nie je v rozpore so záujmami chránenými ustanovením § 481. Ak takýto rozpor nezistí, úkon povolí a súčasne rozhodne, akým spôsobom sa vykoná. Proti rozhodnutiu súdu môže prokurátor podať sťažnosť, ktorá má odkladný účinok. Rozhodnutie súdu o rozpore postupu podľa cudzieho predpisu sa nevyžaduje, ak ide o doručenie písomnosti alebo poučenie osoby podľa cudzieho predpisu.

(3) Na rozhodnutie podľa odsekov 1 a 2 je príslušný okresný súd, v ktorého obvode sa úkon právnej pomoci má vykonať.

§ 540

Úkony cudzích orgánov

(1) Cudzie orgány nemôžu na území Slovenskej republiky samostatne vykonávať úkony právnej pomoci.

(2) Cudzí konzulárny úrad s pôsobnosťou pre územie Slovenskej republiky môže vykonať z poverenia orgánov vysielajúceho štátu úkon na účely trestného konania pre tieto orgány len na základe súhlasu ministerstva spravodlivosti. Na doručenie písomnosti občanovi vysielajúceho štátu alebo na výsluch osoby, ak sa osoba dostaví dobrovoľne, súhlas ministerstva spravodlivosti netreba.

(3) Prítomnosť zástupcov cudzích orgánov a iných osôb na úkone právnej pomoci vykonávanom slovenským orgánom je možná iba na základe súhlasu prokurátora. Súd udeľuje takýto súhlas v prípade, ak bude úkon sám vykonávať.

§ 541

Doručovanie písomností

(1) Ak je písomnosť určená na doručenie adresátovi v Slovenskej republike vyhotovená v slovenskom jazyku alebo v jazyku, o ktorom je predpoklad, že vzhľadom na všetky okolnosti prípadu je adresátovi zrozumiteľný, alebo je k nej pripojený preklad do tohto jazyka a nežiada sa osobné doručenie, doručí sa adresátovi písomnosť podľa ustanovení tohto zákona na doručovanie do vlastných rúk. Doručiť zásielku uložením možno len pri opakovanom pokuse o doručenie.

(2) Ak písomnosť nie je vyhotovená v jazyku podľa odseku 1 a nie je k nej pripojený ani preklad do tohto jazyka, pričom dožadujúci orgán nebol povinný zabezpečiť podľa medzinárodnej zmluvy takýto preklad, vyhotovenie prekladu do slovenského jazyka zabezpečí orgán vykonávajúci právnu pomoc a následne písomnosť doručí podľa odseku 1. Inak bude písomnosť adresátovi doručená len vtedy, ak po poučení o možnosti odprieť jej prevzatie je adresát ochotný ju prevziať.

(3) Ak dožadujúci orgán požiada o osobné doručenie písomností, doručia sa písomnosti adresátovi osobne. Doručovať podľa odseku 1 v takom prípade nie je možné, a ak sa ani pri opakovanom pokuse nepodariť písomnosti doručiť osobne, doručujúci orgán vráti dožiadanie nevybavené späť a v sprievodnom liste uvedie dôvody nevybavenia. Prevzatie písomnosti adresát potvrdí podpisom na doručenom liste dožadujúceho orgánu alebo do zápisnice doručujúceho orgánu. Ak adresát odprie písomnosti prevziať z dôvodov uvedených v odseku 2, uvedie doručujúci orgán túto skutočnosť v doručenom liste dožiadaného orgánu alebo v sprievodnom liste, ktorým dožiadanie vráti dožadujúcemu orgánu.

§ 542**Výsluch pod prisahou**

(1) Ak o to žiada cudzí orgán, možno svedkov, znalcov a strany vypočuť pod prisahou; pred prisahou musia byť upozornení na význam výpovede a na následky krivej prisahy.

(2) Prisaha pre svedkov a účastníkov znie: „Prisahám na svoju česť a svedomie, že budem vypovedať pravdu a nič vedome nezamlčím.“.

(3) Prisaha pre znalcov znie: „Prisahám na svoju česť a svedomie, že posudok podám podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia. Vyhlasujem, že som si vedomý trestných následkov podania nepravdivého znaleckého posudku.“.

Štvrtý diel**Niektoré osobitné formy právnej pomoci****§ 543****Prevoz**

(1) O povolení prevozu osoby územím Slovenskej republiky na účely trestného stíhania alebo výkonu trestu odňatia slobody v cudzine na základe žiadosti cudzích orgánov rozhoduje minister spravodlivosti. Počas prevozu sa obmedzí osobná sloboda prevážanej osoby na zabránenie jej úteku; na obmedzenie osobnej slobody prevážanej osoby sa použijú donucovacie prostriedky podľa osobitného predpisu.

(2) Povolenie prevozu na účely, ktoré predpokladajú spätný prevoz cez územie Slovenskej republiky po vykonaní úkonu v cudzine, je súčasne aj povolením pre tento spätný prevoz.

§ 544**Cezhraničné sledovanie**

(1) Za podmienok ustanovených v medzinárodnej zmluve môže útvar Policajného zboru pri sledovaní osoby vstúpiť na územie iného štátu a pokračovať v sledovaní osoby aj na území tohto štátu.

(2) Príkaz na postup podľa odseku 1 vydáva predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor.

(3) Ak vec neznesie odklad, je postup podľa odseku 1 možný aj bez príkazu na základe súhlasu prezidenta Policajného zboru alebo ním poverenej osoby. O tejto skutočnosti musí byť ihneď informovaný orgán, ktorý by bol inak oprávnený vydať príkaz podľa odseku 2.

(4) Cudzie orgány môžu cezhraničné sledovanie na území Slovenskej republiky vykonať za podmienok ustanovených v medzinárodnej zmluve. Ak medzinárodná zmluva neurčuje, ktorý orgán Slovenskej republiky je príslušný udeliť súhlas s vykonaním cezhraničného sledovania na území Slovenskej republiky, udeľuje takýto súhlas prokurátor a v naliehavých prípadoch prezident Policajného zboru alebo ním poverená osoba. Prezident Policajného zboru alebo ním poverená osoba bezodkladne informuje o udelenom súhlase príslušného prokurátora, ktorý rozhodne o pokračovaní sledovania.

Dočasné odovzdanie osoby na vykonanie úkonov do cudziny**§ 545**

(1) Na žiadosť cudzieho orgánu možno osobu nachádzajúcu sa vo väzbe alebo vo výkone trestu

odňatia slobody na území Slovenskej republiky dočasne odovzdať do cudziny na účely dokazovania.

(2) Osobu uvedenú v odseku 1 možno dočasne odovzdať len vtedy, ak

- a) nemá v konaní v cudzine postavenie obvineného a s dočasným odovzdaním súhlasí,
- b) jej neprítomnosťou sa nezmení účel väzby alebo výkonu trestu vykonávaného na území Slovenskej republiky, a
- c) dočasné odovzdanie neprimerane nepredĺži trvanie väzby, ktorá sa vykonáva na území Slovenskej republiky, alebo dočasné odovzdanie nepredĺži výkon trestu odňatia slobody vykonávaného na území Slovenskej republiky.

§ 546

(1) O povolení dočasného odovzdania osoby rozhoduje minister spravodlivosti. V rozhodnutí určí primeranú lehotu, v ktorej musí byť dočasne odovzdaná osoba vrátená na územie Slovenskej republiky.

(2) Po povolení dočasného odovzdania príkaz na premiestnenie osoby do cudziny vydá okresný súd, v ktorého obvode je osoba vo väzbe alebo výkone trestu odňatia slobody.

§ 547

(1) Doba, po ktorú bola osoba vo väzbe v cudzine, sa nezapočítava do lehôt podľa § 76. Rozhodnutie o tom urobí predseda senátu a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie.

(2) Doba uvedená v odseku 1 sa započíta do dĺžky výkonu trestu vykonávaného v Slovenskej republike.

(3) Proti rozhodnutiam podľa odseku 1 alebo 2 je prípustná sťažnosť.

§ 548

Ustanovenia § 545 až 547 sa použijú primerane aj na odovzdanie osoby do cudziny, aby sa mohla zúčastniť úkonu právnej pomoci vykonávaného na území iného štátu na žiadosť slovenských orgánov.

§ 549

Dočasné prevzatie osoby z cudziny na vykonanie úkonov

(1) Ak je v trestnom konaní na území Slovenskej republiky potrebná účasť inej osoby ako obvineného na účely dokazovania a táto osoba je v cudzine vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, požiada prokurátor alebo súd ministerstvo spravodlivosti o zabezpečenie dočasného odovzdania tejto osoby na územie Slovenskej republiky. V žiadosti uvedie, na aké úkony je prítomnosť osoby potrebná, a označí deň alebo časové obdobie, na ktoré je prítomnosť potrebné zabezpečiť.

(2) Ak dožiadaný štát povolí dočasné odovzdanie osoby na územie Slovenskej republiky, rozhodne predseda senátu a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie, že táto osoba bude počas dočasného odovzdania na území Slovenskej republiky vo väzbe. V uznesení sa uvedie, že väzba sa začína dňom prevzatia tejto osoby na územie Slovenskej republiky.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa použijú primerane aj na odovzdanie osoby z cudziny, aby sa

mohla zúčastniť úkonu právnej pomoci vykonávaného na území Slovenskej republiky na žiadosť cudzích orgánov.

§ 550 **Odobzdzanie veci**

(1) Na žiadosť cudzieho orgánu možno vykonať zaistenie veci a jej následné odovzdanie do cudziny.

(2) Dožiadaný orgán môže odložiť odovzdanie zaistenej veci, ak ju slovenské orgány potrebujú v trestnom konaní.

(3) Pri odovzdávaní zaistenej veci dožiadaný orgán požiada cudzí orgán o jej vrátenie. Tohto práva sa však výslovne môže vzdať alebo môže súhlasiť s tým, aby vec bola vrátená priamo jej vlastníčkovi.

(4) Tieto ustanovenia sa použijú primerane aj na odovzdanie vecí, ktorá bola zaistená u vydávanej osoby. Ak je to možné, takáto vec sa odovzdá cudzím orgánom súčasne s vydávanou osobou.

§ 551 **Zaistenie majetku**

(1) Za podmienok ustanovených v medzinárodnej zmluve môže súd na základe žiadosti cudzieho orgánu na návrh prokurátora rozhodnúť o predbežnom zaistení hnutelných vecí, nehnuteľných vecí, peňažných prostriedkov na účte v banke, v pobočke zahraničnej banky, cenných papierov alebo iného majetku, ktorý sa nachádza na území Slovenskej republiky, je určený na spáchanie trestného činu, na jeho spáchanie bol použitý alebo je výnosom z trestnej činnosti a predpokladá sa jeho prepadnutie alebo zhabanie. Ustanovenia § 95 ods. 3, 4 a 6 a § 96 ods. 3 a 5 sa použijú primerane.

(2) O návrhu podľa odseku 1 je príslušný rozhodnúť okresný súd, v ktorého obvode sa nachádza majetok, ktorý sa má zaistiť.

(3) Ak vec neznesie odklad, prokurátor môže vydať príkaz podľa odseku 1, ktorý musí najneskôr do 48 hodín potvrdiť sudca príslušný podľa odseku 2, inak stráca platnosť.

(4) Okresný súd zruší predbežné zaistenie na základe podnetu cudzieho orgánu, ktorý o predbežné zaistenie požiadal, alebo na základe podmienok uvedených v medzinárodnej zmluve. Okresný súd môže predbežné zaistenie zrušiť aj v prípade, že cudzí štát v primeranom čase nepožiada o výkon cudzieho majetkového rozhodnutia týkajúceho sa zaisteného majetku.

§ 552 **Informácie z registra trestov**

Na prijatie žiadosti cudzieho orgánu o poskytnutie informácie z registra trestov je príslušná generálna prokuratúra.

ŠIESTA ČASŤ

TROVY TRESTNÉHO KONANIA

Trovy trestného konania, ktoré znáša štát

§ 553

(1) Trovy nevyhnutné na vykonanie trestného konania vrátane trov vykonávacieho konania znáša štát; neznáša však vlastné trovy obvineného, zúčastnenej osoby a poškodeného ani výdavky spojené so zvolením obhajcu a splnomocnenca. Štát však znáša trovy na povinnú obhajobu, ktoré vznikli obvinenému v dôsledku dovolania podaného ministrom spravodlivosti alebo generálnym prokurátorom.

(2) Obhajca, ktorý bol obvinenému ustanovený, má voči štátu nárok na odmenu a náhradu podľa tarify určenej osobitným predpisom, ak zákon neustanovuje inak.

(3) O návrhu podľa odseku 2 orgán činný v trestnom konaní alebo súd rozhodne do 30 dní od jeho podania. Priznanú odmenu a náhradu hotových výdavkov orgán činný v trestnom konaní alebo súd vyplatí najneskôr do 90 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. O výške odmeny a náhrady obhajcu podľa osobitného predpisu, ktorý ukončil zastupovanie vo veci, rozhodne na návrh obhajcu orgán činný v trestnom konaní alebo súd po ukončení zastupovania.

(4) Zástupca z radov advokátov, ktorý bol ustanovený poškodenému podľa § 47 ods. 6, má voči štátu nárok na odmenu a náhradu podľa tarify určenej osobitným predpisom pre konanie o občianskoprávných veciach.

(5) O výške odmeny a náhrady rozhodne na návrh obhajcu alebo zástupcu z radov advokátov, ktorý bol ustanovený poškodenému podľa § 47 ods. 6, orgán činný v trestnom konaní, ktorého rozhodnutím sa trestné stíhanie právoplatne skončilo; v prípravnom konaní môže rozhodnutím poveriť prokurátor asistenta prokurátora a v konaní pred súdom rozhodne predseda senátu súdu prvého stupňa alebo ním poverený vyšší súdny úradník.

(6) Proti rozhodnutiu podľa odseku 5 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 554

(1) Ak obvinený, svedok alebo iná osoba, ktorá bola o úkone riadne upovedomená alebo na úkon predvolaná, bezdôvodnou neúčastou spôsobí, že úkon sa v prípravnom konaní nemohol vykonať alebo hlavné pojednávanie alebo verejné zasadanie sa muselo odročiť, je povinný uhradiť náklady spojené s opakovaním úkonu alebo s novým hlavným pojednávaním alebo verejným zasadnutím, ako aj náklady, ktoré vznikli osobe, ktorá sa na úkone zúčastnila, ak nemá nárok na náhradu nákladov štátom. O tom musia byť obvinený, svedok a ostatné osoby poučení.

(2) O výške náhrady podľa odseku 1 rozhodne orgán činný v trestnom konaní alebo súd, ktorého úkon bol zmarený alebo ktorý vykonal konanie na základe vedome nepravdivého oznámenia. V prípravnom konaní takým rozhodnutím môže prokurátor poveriť asistenta prokurátora. V konaní pred súdom rozhodne predseda senátu alebo ním poverený vyšší súdny úradník.

(3) Výšku a spôsob úhrady zvýšených trov trestného konania podľa odseku 1 ustanoví všeobecne záväzný predpis, ktorý vydá ministerstvo spravodlivosti.

(4) Proti rozhodnutiu podľa odseku 2 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

Povinnosť na náhradu trov trestného konania**§ 555**

(1) Ak bol obžalovaný právoplatne uznaný za vinného, je povinný nahradiť štátu

- a) trovy spojené s výkonom väzby,
- b) trovy spojené s výkonom trestu odňatia slobody,
- c) vyplatenú odmenu a náhradu ustanovenému obhajcovi a ustanovenému zástupcovi z radov advokátov podľa § 47 ods. 6, ak nemá nárok na bezplatnú obhajobu alebo na obhajobu za zníženú náhradu,
- d) paušálnou sumou ostatné trovy, ktoré znáša štát.

(2) Úhradu trov spojených s výkonom väzby a s výkonom trestu odňatia slobody upravuje osobitný predpis.

(3) Paušálnu sumu podľa odseku 1 písm. d) ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo spravodlivosti.

(4) Ak poškodený nepreukázal, že ustanovenie zástupcu podľa § 47 ods. 6 bolo odôvodnené, je povinný nahradiť štátu trovy spojené s uplatňovaním jeho nároku.

§ 556

(1) Kto podal celkom bezvýsledne dovolanie alebo návrh na obnovu konania, je povinný nahradiť štátu trovy konania o tomto dovolaní alebo návrhu na obnovu konania, a to paušálnou sumou, ktorú ustanoví ministerstvo spravodlivosti všeobecne záväzným právnym predpisom. Ďalej je povinný nahradiť štátu odmenu a náhradu obhajcovi, ak bol v súvislosti s týmto konaním ustanovený, ak obvinený nemá nárok na bezplatnú obhajobu alebo na obhajobu za zníženú odmenu.

(2) Povinnosť na náhradu podľa odseku 1 nepostihuje prokurátora a orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

§ 557**Povinnosť na náhradu trov poškodeného**

(1) Ak bol poškodenému aspoň sčasti priznaný nárok na náhradu škody, je odsúdený, ktorému bola povinnosť na náhradu škody uložená, povinný nahradiť mu trovy potrebné na účelne uplatnenie jeho nároku v trestnom konaní vrátane trov vzniknutých pribráním splnomocnenca.

(2) Súd môže podľa okolností prípadu rozhodnúť na návrh poškodeného o tom, že odsúdenému ukladá povinnosť nahradiť poškodenému celé trovy alebo ich časť, ktoré súvisia s účasťou poškodeného v trestnom konaní, a to aj v prípade, ak poškodenému nebol priznaný nárok na náhradu škody ani sčasti.

Rozhodovanie o povinnosti na náhradu trov trestného konania a o ich výške**§ 558**

(1) O povinnosti na náhradu trov poškodeného a ich sume, ako aj o povinnosti na náhradu trov spojených s výkonom väzby a o povinnosti na náhradu odmeny a hotových výdavkov, ktoré boli

uhradené štátom ustanovenému obhajcovi a ustanovenému zástupcovi z radov advokátov podľa § 47 ods. 6, rozhodne po právoplatnosti rozsudku predseda senátu súdu prvého stupňa alebo ním poverený súdny úradník.

(2) Pred rozhodnutím o povinnosti na náhradu trov trestného konania podľa § 555 ods. 1 písm. c) treba zistiť, či nie sú splnené podmienky na bezplatnú obhajobu, bezplatné zastupovanie poškodeného, obhajobu za zníženú náhradu alebo zastupovanie za zníženú náhradu.

(3) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok.

§ 559

Ak trovy určené paušálnou sumou neboli zaplatené kolkovými známkami, rozhodne o povinnosti na ich náhradu po právoplatnosti rozsudku predseda senátu súdu prvého stupňa alebo ním poverený vyšší súdny úradník.

SIEDMA ČASŤ SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 560

Týmto zákonom sa preberajú právne záväzné akty Európskej únie uvedené v prílohe.

§ 561

(1) Podrobnosti o organizácii práce a postupe pri vybavovaní trestných vecí okresnými súdmi a krajskými súdmi ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo spravodlivosti.

(2) Podrobnosti o podmienkach a postupe prokurátora pri konaní o dohode o vine a treste ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo spravodlivosti.

(3) Podrobnosti o tvorbe spisu vrátane číslovania listov a vyhotovovania jeho obsahu orgánmi činnými v trestnom konaní a súdmi ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo spravodlivosti po dohode s Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky.

§ 562

(1) V sídle Krajského súdu v Bratislave a Krajského súdu v Košiciach sa okresným súdom podľa § 16 ods. 1 rozumie Okresný súd Bratislava I, Okresný súd Bratislava II, Okresný súd Bratislava III, Okresný súd Bratislava IV, Okresný súd Bratislava V, Okresný súd Košice I a Okresný súd Košice II; obvody týchto súdov ustanovuje osobitný predpis. Vo veciach podľa § 16 ods. 2 sa okresným súdom v sídle krajského súdu rozumie okresný súd uvedený v osobitnom zákone.

(2) Okresný súd v sídle krajského súdu je príslušný vykonať v prvom stupni konanie aj o trestných činoch podľa skôr účinných predpisov, ktoré svojou povahou a závažnosťou zodpovedajú trestným činom uvedeným v § 16 ods. 1.

(3) Rozhodnutia a opatrenia týkajúce sa výkonu rozsudkov vyhlásených najvyšším súdom ako súdom prvého stupňa vydáva Okresný súd Bratislava I.

§ 563

Ak sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch vyhlásených do účinnosti tohto zákona používa pojem orgán činný v trestnom konaní, rozumie sa tým prokurátor, policajt a súd podľa tohto zákona, pokiaľ z povahy veci nevyplýva, že sa ním rozumie iba prokurátor alebo policajt.

§ 563a

Ak sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch používa pojem „Špeciálny súd“ vo všetkých tvaroch, rozumie sa tým „Špecializovaný trestný súd“ v príslušnom tvare.

§ 564

(1) Trestné stíhanie začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona a úkony v ňom vykonané majú rovnaké účinky ako trestné stíhanie začaté a úkony vykonané podľa tohto zákona.

(2) Lehoty na vyšetrovanie podľa tohto zákona začínajú plynúť odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

(3) Vo veciach, v ktorých bola podaná obžaloba na okresný súd pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, vykoná konanie okresný súd podľa doterajších predpisov. Konanie o riadnom opravnom prostriedku proti takému rozhodnutiu vykoná krajský súd podľa doterajších predpisov. Rovnako sa postupuje, ak vec postúpil okresnému súdu na vykonanie konania nepríslušný súd.

(4) Vo veciach, v ktorých bola podaná obžaloba na krajský súd na vykonanie konania v prvom stupni pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, vykoná konanie v prvom stupni príslušný krajský súd podľa doterajších predpisov. Konanie o riadnom opravnom prostriedku proti takému rozhodnutiu vykoná najvyšší súd podľa doterajších predpisov. Rovnako sa postupuje, ak vec postúpil krajskému súdu na vykonanie konania v prvom stupni nepríslušný súd.

(5) Konaním podľa odsekov 3 a 4 sa rozumie aj konanie o dôvodoch a lehotách väzby podľa doterajších predpisov vrátane konania o návrhu na predĺženie lehoty väzby najvyšším súdom.

(6) Ustanovenia odsekov 3 a 4 neplatia pre ďalšie konanie v takej veci, ak súd za účinnosti tohto zákona právoplatne vrátil vec prokurátorovi na došetrenie.

(7) Vo veciach, v ktorých sa začala väzba pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, začnú plynúť lehoty, v ktorých treba rozhodnúť v prípravnom konaní o predĺžení lehoty väzby odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona; tým nie sú dotknuté ustanovenia o prípustnom trvaní väzby okrem prípadov, ak bolo právoplatne rozhodnuté o predĺžení lehoty väzby pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona na čas dlhší, ako sú lehoty uvedené v § 76 ods. 6 alebo 7; v týchto prípadoch sa skončí lehota väzby najneskôr uplynutím troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Lehoty rozhodné pre dĺžku väzby podľa § 76 ods. 6 a 7 sa určia podľa trestnej sadzby ustanovenej na stíhaný skutok Trestným zákonom účinným v čase rozhodovania. Rovnako sa určia lehoty rozhodné pre dĺžku väzby, ak je páchatel obvinený po dni nadobudnutia účinnosti tohto zákona za trestný čin spáchaný pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

§ 565

Oznamovacia povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu podľa § 114 ods. 8 a § 115 ods. 8 vzniká vo veciach, v ktorých bol vydaný príkaz na vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov podľa § 114 ods. 2 a príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky podľa § 115 ods. 3 po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

§ 566

(1) V konaní o sťažnosti pre porušenie zákona podanej pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa postupuje podľa doterajšieho zákona.

(2) Vo veciach, ktoré nadobudli právoplatnosť do 31. decembra 2005, môže minister spravodlivosti alebo generálny prokurátor na podnet podať sťažnosť pre porušenie zákona do 31. marca 2006, pokiaľ lehota uvedená v § 272 doterajšieho zákona neuplynie skôr; konanie sa vykoná podľa doterajšieho zákona.

(3) Dovolanie podľa tohto zákona možno podať len proti rozhodnutiam, ktoré nadobudli právoplatnosť po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

§ 567

(1) Ak bola právoplatne povolená obnova konania pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, na pokračovanie konania sa použijú ustanovenia tohto zákona, ak sú pre obvineného priaznivejšie.

(2) Ak sa o podanom návrhu na obnovu konania ešte nekonalo alebo do dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona nebolo o návrhu na povolenie obnovy konania právoplatne rozhodnuté, koná sa podľa tohto zákona, ak je to pre obvineného priaznivejšie.

(3) Ak rozhodnutie, proti ktorému smeruje návrh na obnovu konania, vydal v prvom stupni už nejestvujúci súd, rozhoduje o návrhu na obnovu konania ten súd, ktorý by bol podľa tohto zákona vecne a miestne príslušný; ak rozhodoval v prvom stupni bývalý Štátny súd, rozhoduje o návrhu na obnovu konania okresný súd v sídle krajského súdu, ktorý by bol podľa tohto zákona vo veci miestne príslušný.

§ 567a

Prechodné ustanovenie účinné od 1. marca 2008

Konanie vo veciach osôb uvedených v doterajšom § 12 ods. 1 písm. b), v ktorých bola do 29. februára 2008 podaná obžaloba, dokončí súd s pôsobnosťou podľa doterajších predpisov.

§ 567b

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2009

Ak trestný čin bol alebo mal byť spáchaný do 31. decembra 2008, uvedie sa v rozhodnutiach vydaných alebo vyhlásených od 1. januára 2009, ktoré obsahujú popis skutku, pre ktorý sa vedie konanie podľa tohto zákona, výška škody, výška prospechu, hodnota veci a rozsah činu zároveň v slovenských korunách a tiež v eurách po prepočte podľa konverzného kurzu a zaokrúhlení podľa pravidiel zaokrúhľovania a ďalších pravidiel prechodu na euro ustanovených všeobecne záväzným právnym predpisom.

§ 567c

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. februára 2009

(1) Ustanovenia § 31 a 32 sa po 31. januári 2009 použijú aj v konaniach podľa § 564 ods. 3 až 5; ustanovenia § 30 a 31 Trestného poriadku v znení účinnom do 31. decembra 2005 sa v týchto prípadoch nepoužijú.

(2) Ak lehota väzby začala plynúť pred 1. februárom 2009, použijú sa ustanovenia § 76, 78, § 80 ods. 3 a § 81 ods. 4 v znení účinnom do 31. januára 2009.

§ 567d

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. apríla 2009

(1) V konaniach začatých pred 1. aprílom 2009 na bývalých vojenských súdoch pokračujú súdy

uvedené v osobitnom zákone.

(2) O riadnych opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam bývalého Vyššieho vojenského súdu a o mimoriadnych opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam bývalých vojenských súdov koná a rozhoduje najvyšší súd.

§ 567e

Prechodné ustanovenie k § 76a

Ustanovenie § 76a sa použije aj na lehotu väzby, ktorá začala plynúť pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona vrátane lehoty väzby v konaní pred súdom podľa § 78 ods. 1 v znení účinnom do 31. januára 2009, nepoužije sa však v prípade, ak by sa mala predĺžiť lehota väzby v prípravnom konaní.

§ 567f

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným dňom vyhlásenia nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky PL.ÚS 17/08 z 20. mája 2009 v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

(1) Vo veciach, ktoré patria do pôsobnosti Špecializovaného trestného súdu, v ktorých bolo začaté trestné stíhanie pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, je príslušný na konanie Špecializovaný trestný súd, ak ďalej nie je ustanovené inak.

(2) Na konanie vo veciach, ktoré patria do pôsobnosti Špecializovaného trestného súdu, v ktorých bola podaná obžaloba, návrh na schválenie dohody o vine a treste alebo návrh na uloženie ochranného opatrenia pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona na iný ako Špeciálny súd, je príslušný súd určený podľa § 15, § 16 ods. 1 až 4 a § 17.

(3) O opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam Špeciálneho súdu vydaným pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona rozhoduje najvyšší súd.

§ 567g

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. septembra 2009

Ak sa začalo trestné stíhanie vo veciach uvedených v § 10 ods. 8 písm. b) pred 1. septembrom 2009, vyšetrovanie alebo skrátené vyšetrovanie dokončí vyšetrovateľ príslušný podľa predpisov účinných do 31. augusta 2009.

§ 567h

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. septembra 2010

(1) Na konanie, v ktorom bol vydaný trestný rozkaz pred 1. septembrom 2010, sa použijú ustanovenia štvrtého dielu siedmej hlavy tretej časti v znení účinnom do 31. augusta 2010.

(2) Ustanovenia § 515 ods. 4 a § 521a sa použijú len vtedy, ak cudzie rozhodnutie, ktoré sa má vykonať, bolo vydané po 31. auguste 2010.

§ 567i

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. novembra 2011

V konaniach podľa § 16 ods. 2 a 3 začatých pred 1. novembrom 2011 pokračujú prokurátori uvedení v osobitnom zákone.

§ 567j**Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. septembra 2011**

(1) Úkony vykonané v trestnom konaní pred 1. septembrom 2011 majú rovnaké účinky ako úkony vykonané podľa tohto zákona.

(2) Súdne konanie, okrem konania o mimoriadnych opravných prostriedkoch, začaté pred 1. septembrom 2011 sa dokončí podľa doterajších predpisov; to neplatí, ak súd vrátil vec prokurátorovi alebo ak prokurátor vzal obžalobu späť po 1. septembri 2011.

(3) Ak sa odsúdený dozvedel o trestnom stíhaní alebo odsúdení pred 1. septembrom 2011, použije sa ustanovenie § 362 ods. 1 v znení účinnom do 31. augusta 2011.

(4) Ak rozhodnutie v prípravnom konaní nadobudlo právoplatnosť pred 1. septembrom 2011, použije sa ustanovenie § 364 ods. 1 a 3 v znení účinnom do 31. augusta 2011.

(5) Ak bol podnet na podanie dovolania podaný pred 1. septembrom 2011, použije sa ustanovenie § 369 v znení účinnom do 31. augusta 2011.

(6) Ak rozhodnutie súdu bolo doručené pred 1. septembrom 2011, použije sa ustanovenie § 370 v znení účinnom do 31. augusta 2011.

(7) Ak rozhodnutie súdu nadobudlo právoplatnosť pred 1. septembrom 2011, použije sa § 371 v znení účinnom do 31. augusta 2011.

(8) Ak bol pred 1. septembrom 2011 odsúdený podľa § 429 ods. 1 vyzvaný na zaplatenie peňažného trestu, konanie sa dokončí podľa doterajších predpisov.

(9) Ak dôveryhodná osoba alebo osoba, ktorá môže za odsúdeného podať odvolanie v jeho prospech, podala návrh na podmienené prepustenie odsúdeného pred 1. septembrom 2011, použije sa ustanovenie § 415 ods. 1 v znení účinnom do 31. augusta 2011.

§ 567k**Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. januára 2012**

Ak trestné stíhanie začal vyšetrovateľ colnej správy pred 1. januárom 2012, vyšetrovanie alebo skrátene vyšetrovanie dokončí vyšetrovateľ finančnej správy. Ak trestné stíhanie začali poverené colné orgány pred 1. januárom 2012, skrátene vyšetrovanie dokončí poverený pracovník finančnej správy.

§ 567l**Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2016**

(1) Ustanovenia tohto zákona o kontrole technickými prostriedkami sa na primerané obmedzenia a povinnosti právoplatne uložené pred 1. januárom 2016 nepoužijú.

(2) Ak súd rozhodol, hoci aj neprávoplatne, o povolení obnovy konania podľa § 400 ods. 1 pred 1. januárom 2016, o väzbe sa rozhodne podľa § 403 v znení účinnom do 31. decembra 2015.

(3) Konanie začaté pred 1. januárom 2016 na súde príslušnom podľa § 16 ods. 1 písm. b) v znení účinnom do 31. decembra 2015 sa dokončí podľa predpisov účinných do 31. decembra 2015.

§ 567m**Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. januára 2017**

Konanie začaté pred 1. januárom 2017 sa dokončí podľa predpisov účinných do 31. decembra 2016.

§ 567n**Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. júla 2018**

Ustanovenie § 187 ods. 1 v znení účinnom od 1. júla 2018 sa použije na sťažnosti proti uzneseniam vydaným po 30. júni 2018.

§ 568

Zrušuje sa zákon č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (Trestný poriadok) v znení zákona č. 57/1965 Zb., zákona č. 58/1969 Zb., zákona č. 149/1969 Zb., zákona č. 48/1973 Zb., zákona č. 29/1978 Zb., zákona č. 43/1980 Zb., zákona č. 159/1989 Zb., zákona č. 178/1990 Zb., zákona č. 303/1990 Zb., zákona č. 558/1991 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 6/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 156/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 178/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 247/1994 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 222/1998 Z. z., zákona č. 256/1998 Z. z., zákona č. 272/1999 Z. z., zákona č. 173/2000 Z. z., zákona č. 366/2000 Z. z., zákona č. 253/2001 Z. z., zákona č. 182/2002 Z. z., zákona č. 215/2002 Z. z., zákona č. 422/2002 Z. z., zákona č. 457/2003 Z. z., zákona č. 458/2003 Z. z., zákona č. 403/2004 Z. z., zákona č. 537/2004 Z. z., zákona č. 652/2004 Z. z. a zákona č. 122/2005 Z. z.

§ 569

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2006.

Ivan Gašparovič v. r.

Pavol Hrušovský v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

**Príloha
k zákonu č. 301/2005 Z. z.**

ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNE ZÁVÄZNÝCH AKTOV EURÓPSKEJ ÚNIE

1. Rámcové rozhodnutie Rady 2001/220/SVV z 15. marca 2001 o postavení obetí v trestnom konaní (Ú. v. ES L 82, 22. 2. 2001).
2. Rámcové rozhodnutie Rady 2002/465/SVV z 13. júna 2002 o spoločných vyšetrovacích tímoch (Ú. v. ES L 162, 20. 6. 2002).
3. Rámcové rozhodnutie Rady 2006/960/SVV z 18. decembra 2006 o zjednodušení výmeny informácií a spravodajských informácií medzi orgánmi členských štátov Európskej únie činnými v trestnom konaní (Ú. v. EÚ L 386, 29. 12. 2006).
4. Rámcové rozhodnutie Rady 2008/675/SVV z 24. júla 2008 o zohľadňovaní odsúdení v členských štátoch Európskej únie v novom trestnom konaní (Ú. v. EÚ L 220, 15. 8. 2008).
5. Rámcové rozhodnutie Rady 2009/948/SVV z 30. novembra 2009 o predchádzaní kolíziám pri výkone právomoci v trestných veciach a ich urovnávaní (Ú. v. EÚ L 328, 15. 12. 2009).
6. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/36/EÚ z 5. apríla 2011 o prevencii obchodovania s ľuďmi a boji proti nemu a o ochrane obetí obchodovania, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2002/629/SVV (Ú. v. EÚ L 101, 15. 4. 2011).
7. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/93/EÚ z 13. decembra 2011 o boji proti sexuálnemu zneužívaniu a sexuálnemu vykorisťovaniu detí a proti detskej pornografii, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2004/68/SVV (Ú. v. EÚ L 335, 17. 12. 2011).
8. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/64/EÚ z 20. októbra 2010 o práve na tlmočenie a preklad v trestnom konaní (Ú. v. EÚ L 280, 26. 10. 2010).
9. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/13/EÚ z 22. mája 2012 o práve na informácie v trestnom konaní (Ú. v. EÚ L 142, 1. 6. 2012).
10. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/29/EÚ z 25. októbra 2012, ktorou sa stanovujú minimálne normy v oblasti práv, podpory a ochrany obetí trestných činov a ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2001/220/SVV (Ú. v. EÚ L 315, 14. 11. 2012).
11. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/99/EÚ z 13. decembra 2011 o európskom ochrannom príkaze (Ú. v. EÚ L 338, 21. 12. 2011).
12. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/42/EÚ z 3. apríla 2014 o zaistení a konfiškácii prostriedkov a príjmov z trestnej činnosti v Európskej únii (Ú. v. EÚ L 127, 29. 4. 2014).
13. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/48/EÚ z 22. októbra 2013 o práve na prístup k obhajcovi v trestnom konaní a v konaní o európskom zatykači a o práve na informovanie tretej osoby po pozbavení osobnej slobody a na komunikáciu s tretími osobami a s konzulárnymi úradmi po pozbavení osobnej slobody (Ú. v. EÚ L 294, 6. 11. 2013).
14. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/41/EÚ z 3. apríla 2014 o európskom vyšetrovacom príkaze v trestných veciach (Ú. v. EÚ L 130, 1. 5. 2014).
15. Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/343 z 9. marca 2016 o posilnení určitých aspektov prezumpcie nevinoty a práva byť prítomný na konaní pred súdom v trestnom konaní (Ú. v. EÚ L 65, 11. 3. 2016).
16. Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/800 z 11. mája 2016 o procesných zárukách pre deti, ktoré sú podozrivými alebo obvinenými osobami v trestnom konaní (Ú. v. EÚ L 132, 21. 5. 2016).
17. Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1919 z 26. októbra 2016 o právnej pomoci pre podozrivé a obvinené osoby v trestnom konaní a pre vyžiadané osoby v konaní o európskom zatykači (Ú. v. EÚ L 297, 4. 11. 2016).
18. Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/541 z 15. marca 2017 o boji proti terorizmu, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2002/475/SVV a mení rozhodnutie

Rady 2005/671/SVV (Ú. v. EÚ L 88, 31. 3. 2017).

